

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ และแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
Office of Agricultural Economics

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คำนำ

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้วิเคราะห์สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญในปี 2557 และคาดการณ์แนวโน้มปี 2558 ด้านการผลิต การตลาด การส่งออก การนำเข้า และราคาของสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และมาตรการในการพัฒนาสินค้าเกษตร

การจัดทำสถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้มปี 2558 สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมศุลกากร กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สมาคมผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตร เกษตรกร รวมทั้งสื่อสารสนเทศต่างๆ หากมีข้อผิดพลาดและคำแนะนำประการใด คณะผู้จัดทำยินดีน้อมรับเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการดำเนินการครั้งต่อไป

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ธันวาคม 2557

สารบัญ

หน้า

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญ

กลุ่มพืชไร่

1. ข้าว	1
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	19

กลุ่มพืชพลังงานทดแทน

3. ถั่วเหลือง	29
4. มันสำปะหลัง	37
5. อ้อยโรงงาน	45
6. ปาล์มน้ำมัน	53

กลุ่มพืชสวน

7. ยางพารา	65
8. กาแฟ	77
9. สับปะรด	89
10. ลำไย	101
11. ทุเรียน	109
12. มังคุด	117
13. มันฝรั่ง	123
14. กัญชง	133

กลุ่มปศุสัตว์และประมง

15. ไก่เนื้อ	145
16. ไข่ไก่	153
17. สุกร	159
18. โคเนื้อ	169
19. โคนม	179
20. กุ้ง	187
21. ปลาป่น	199

บทความพิเศษ

22. ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ :
ผลกระทบต่อภาคเกษตรและการเตรียมความพร้อมในการรับมือ	209

กลุ่มพืชไร่

1. ข้าว
2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1. ข้าว

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ผลผลิตข้าวของโลกช่วงปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 440.95 ล้านตันข้าวสาร (656.60 ล้านตันข้าวเปลือก) เป็น 476.37 ล้านตันข้าวสาร (710.30 ล้านตันข้าวเปลือก) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.04 ต่อปี

ในปี 2556/57 มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,004.63 ล้านไร่ ผลผลิต 476.37 ล้านตันข้าวสาร (710.30 ล้านตันข้าวเปลือก) ผลผลิตต่อไร่ 707 กิโลกรัม เนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก 988.56 ล้านไร่ ผลผลิต 471.88 ล้านตันข้าวสาร (703.60 ล้านตันข้าวเปลือก) ของปี 2555/56 ร้อยละ 1.63 และร้อยละ 0.95 ตามลำดับ ส่วนผลผลิตต่อไร่ลดลงจาก 712 กิโลกรัม ของปี 2555/56 ร้อยละ 0.70 โดยประเทศที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เช่น บังคลาเทศ บราซิล เมียนมาร์ กัมพูชา อียิปต์ อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และไทย ส่วนประเทศที่มีผลผลิตลดลง เช่น จีน อินโดนีเซีย และสหรัฐอเมริกา

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2552/53 - 2556/57 เพิ่มขึ้นจาก 438.73 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2552/53 เป็น 479.96 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.34 ต่อปี

สำหรับในปี 2556/57 ความต้องการบริโภคมีปริมาณ 479.96 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจาก 468.63 ล้านตันข้าวสาร ของปี 2555/56 ร้อยละ 2.42 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร

(2) การค้าข้าวของโลก

ปี 2552/53 - 2556/57 เพิ่มขึ้นจาก 31.79 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2552/53 เป็น 41.73 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.37 ต่อปี เนื่องจากความต้องการข้าวโลกยังคงอยู่ในระดับสูง

1) การส่งออก

ในปี 2556/57 การส่งออกข้าวโลกมีปริมาณ 41.73 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจาก 39.36 ล้านตันข้าวสาร ของปี 2555/56 ร้อยละ 6.02 โดยประเทศที่ส่งออกเพิ่มขึ้น เช่น อาร์เจนตินา บราซิล เมียนมาร์ กายอานา และไทย ส่วนประเทศที่ส่งออกลดลง เช่น ออสเตรเลีย กัมพูชา จีน อียิปต์ อินเดีย ปากีสถาน ปารากวัย อุรุกวัย เวียดนาม และสหรัฐอเมริกา

โดยปี 2556/57 กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา คาดว่าไทยจะส่งออกได้มากเป็นอันดับ 1 ของโลก มีปริมาณส่งออก 10.30 ล้านตันข้าวสาร คิดเป็นส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 24.68 ของการส่งออกข้าวโลก รองลงมา ได้แก่ อินเดีย และเวียดนาม ปริมาณส่งออก 10.00 และ 6.50 ล้านตันข้าวสาร ตามลำดับ โดยมีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 23.96 และร้อยละ 15.58 ของการส่งออกข้าวโลก ตามลำดับ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เนื่องจากราคาส่งออกข้าวของไทยปรับตัวลดลงจากปี 2555/56 และมีราคาใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่งชั้นที่สำคัญ เช่น อินเดีย และเวียดนาม

2) การนำเข้า

ในปี 2556/57 การนำเข้าข้าวโลกมีปริมาณ 41.73 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจาก 39.36 ล้านตันข้าวสาร ของปี 2555/56 ร้อยละ 6.01 โดยประเทศที่นำเข้าเพิ่มขึ้น เช่น จีน ไต้หวัน รัสเซีย คิวบา อียู อินโดนีเซีย อิรัก มาเลเซีย ไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ เซเนกัล แอฟริกาใต้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน และสหรัฐอเมริกา

ประเทศที่นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ จีน คาดว่าจะนำเข้าข้าวประมาณ 3.80 ล้านตันข้าวสาร คิดเป็นร้อยละ 9.11 ของการนำเข้าข้าวโลก รองลงมา ได้แก่ ไนจีเรีย ปริมาณ 3.00 ล้านตันข้าวสาร อิหร่านและฟิลิปปินส์ นำเข้าข้าวปริมาณเท่ากัน คือ 1.65 ล้านตันข้าวสาร

(3) สต็อกข้าวปลายปีโลก

ปี 2552/53 - 2556/57 เพิ่มขึ้นจาก 94.62 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2552/53 เป็น 106.46 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.41 ต่อปี โดยประเทศที่มีสต็อกคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ จีน รองลงมา ได้แก่ อินเดีย และอินโดนีเซีย ตามลำดับ

ในปี 2556/57 สต็อกข้าวโลกมีปริมาณ 106.46 ล้านตันข้าวสาร ลดลงจาก 110.05 ล้านตันข้าวสาร ของปี 2555/56 ร้อยละ 3.26 โดยประเทศที่มีสต็อกข้าวคงเหลือเพิ่มขึ้น ได้แก่ อินเดีย ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศที่มีสต็อกคงเหลือลดลง ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย และสหรัฐอเมริกา

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

(1) ข้าวนาปี

ปี 2552/53 - 2556/57 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 57.50 ล้านไร่ ผลผลิต 23.43 ล้านตันข้าวเปลือก และผลผลิตต่อไร่ 408 กิโลกรัม ในปี 2552/53 เป็น 62.08 ล้านไร่ ผลผลิต 27.09 ล้านตันข้าวเปลือก และผลผลิตต่อไร่ 436 กิโลกรัม ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.60 ร้อยละ 3.53 และร้อยละ 1.83 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากราคาข้าวอยู่ในเกณฑ์ดีจากการดำเนินโครงการประกันรายได้และโครงการรับจำนำข้าวของภาครัฐ จึงจูงใจให้เกษตรกรยังคงปลูกข้าวและขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น ประกอบกับในปี 2555/56 เกษตรกรบางส่วนในภาคเหนือและภาคกลางเลื่อนการเพาะปลูกเร็วขึ้น เพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัย ส่งผลให้ภาพรวมเนื้อที่เพาะปลูกทั้งประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย มีน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก ประสบปัญหาโรคและแมลงน้อย

ในปี 2556/57 มีเนื้อที่เพาะปลูก 62.08 ล้านไร่ ผลผลิต 27.09 ล้านตันข้าวเปลือก ผลผลิตต่อไร่ 436 กิโลกรัม เทียบกับปี 2555/56 มีเนื้อที่เพาะปลูก 64.95 ล้านไร่ ผลผลิต 27.23 ล้านตันข้าวเปลือก ผลผลิตต่อไร่ 419 กิโลกรัม เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิต ลดลงร้อยละ 4.42 และ

ร้อยละ 0.51 ต่อปี ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกลดลงเนื่องจากเกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น นาตอนเปลี่ยนไปปลูกยางพารา มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลอื่นๆ นอกจากนี้บางพื้นที่มีปัญหาดินเค็มเมื่อฝนมาล่าช้าทำให้ไม่สามารถปลูกข้าวได้ รวมทั้งบางพื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพนาไปเป็นการใช้ประโยชน์ในลักษณะอื่นๆ เช่น ถมที่มาเป็นโรงงาน สิ่งปลูกสร้าง เป็นต้น สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.06 เนื่องจากสภาพดินฟ้าอากาศที่เอื้ออำนวย มีปริมาณน้ำฝนจากพายุดีเปรสชันที่เข้ามาในช่วงที่ต้นข้าวอยู่ในระยะเจริญเติบโตทางลำต้นและออกรวง มีการระบาดของแมลงศัตรูพืชไม่มากนัก

(2) ข้าวนาปรัง

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่เพาะปลูกลดลงจาก 15.22 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 15.19 ล้านไร่ ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 0.06 ต่อปี ส่วนผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 8.97 ล้านตันข้าวเปลือก และผลผลิตต่อไร่ 589 กิโลกรัม ในปี 2553 เป็น 9.75 ล้านตันข้าวเปลือก และผลผลิตต่อไร่ 642 กิโลกรัม ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.18 และร้อยละ 2.34 ต่อปี ตามลำดับ ทั้งผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเนื่องจากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและน้ำตามธรรมชาติมีปริมาณมากเพียงพอต่อการเพาะปลูก ประกอบกับมีโครงการประกันรายได้และโครงการรับจำนำในช่วงดังกล่าว จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูก

ในปี 2557 มีเนื้อที่เพาะปลูก 15.19 ล้านไร่ ผลผลิต 9.75 ล้านตันข้าวเปลือก ผลผลิตต่อไร่ 642 กิโลกรัม เมื่อเทียบกับปี 2556 มีเนื้อที่เพาะปลูก 16.09 ล้านไร่ ผลผลิต 10.77 ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่ 676 กิโลกรัม เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ลดลงร้อยละ 5.59 ร้อยละ 9.47 และร้อยละ 5.03 ตามลำดับ เนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากปริมาณน้ำที่ใช้การได้ในเขื่อนขนาดใหญ่ ได้แก่ เขื่อนภูมิพล และเขื่อนสิริกิติ์ มีน้อยกว่าในปี 2556 ทำให้ภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบนบางแหล่งผลิตไม่สามารถปลูกข้าวนาปรังได้หรือปลูกได้เพียงรอบเดียว สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลงจากปี 2556 เนื่องจากสภาพอากาศหนาวยาวนาน กระทบต้นข้าวในช่วงตั้งท้องถึงออกรวง ส่งผลให้ต้นข้าวชะงักการเจริญเติบโต เมล็ดลีบ รวมทั้งเกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกเกินกว่าแผนการจัดสรรน้ำ ต้นข้าวจึงได้รับน้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2553 - 2557 ความต้องการใช้ภายในประเทศเพื่อการบริโภค ทำเมล็ดพันธุ์ อาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมแปรรูปอื่นๆ ลดลงจาก 17.79 ล้านตันข้าวเปลือก ในปี 2553 เหลือ 16.32 ล้านตันข้าวเปลือก ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 1.56 ต่อปี

ในปี 2557 การใช้ในประเทศมีปริมาณ 16.32 ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงจาก 16.53 ล้านตันข้าวเปลือก ในปี 2556 หรือลดลงร้อยละ 1.27 เนื่องจากความต้องการใช้เพื่อบริโภค ทำเมล็ดพันธุ์ และอาหารสัตว์มีแนวโน้มลดลงจากปี 2556

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 ปริมาณและมูลค่าส่งออกมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 2.55 และร้อยละ 2.32 ต่อปี โดยปี 2553 ส่งออกปริมาณ 8.94 ล้านตันข้าวสาร มูลค่า 168,193 ล้านบาท ลดลงเหลือ 6.61 ล้านตันข้าวสาร มูลค่า 133,839 ล้านบาท ในปี 2556 เนื่องจากราคาส่งออกข้าวไทยสูงกว่าคู่แข่งค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามคาดว่าไทยจะส่งออกได้เพิ่มขึ้นในปี 2557

ในปี 2557 คาดว่าส่งออกได้ 10.00 ล้านตันข้าวสาร มูลค่า 180,000 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2556 ที่ส่งออกได้ 6.61 ล้านตันข้าวสาร มูลค่า 133,839 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 51.28 และร้อยละ 34.49 ตามลำดับ เนื่องจากราคาส่งออกข้าวของไทยใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่ง เช่น อินเดีย และเวียดนาม เฉลี่ย 425 เหรียญสหรัฐต่อตัน ส่งผลให้ประเทศผู้นำเข้าข้าวบางส่วนปรับเปลี่ยนกลับมานำเข้าข้าวจากไทยเช่นเดิม

(3) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

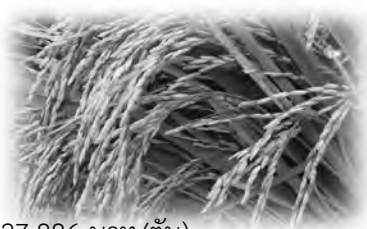
ปี 2553 - 2557 ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิเพิ่มขึ้นจากตันละ 13,171 บาท ในปี 2553 เป็นต้นละ 14,000 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.16 เนื่องจากตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง ส่วนราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% และข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว ลดลงจากตันละ 8,315 บาท และ 15,109 บาท ในปี 2553 เป็นต้นละ 7,700 บาท และ 12,000 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 2.48 และร้อยละ 5.25 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากภาครัฐไม่มีนโยบายแทรกแซงราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรขายได้เป็นไปตามกลไกตลาด

ในปี 2557 คาดว่าราคาเกษตรกรขายได้สำหรับข้าวเปลือกหอมมะลิ ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% และข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว อยู่ที่ตันละ 14,000 บาท 7,700 บาท และ 12,000 บาท ลดลงจากตันละ 14,859 บาท 8,763 บาท และ 12,586 บาท ในปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 5.78 ร้อยละ 12.13 และร้อยละ 4.66 ตามลำดับ เนื่องจากราคาส่งออกลดลง

2) ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี.

ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี. ข้าวหอมมะลิ ชั้น 2 (ใหม่) ลดลงจากตันละ 1,023 ดอลลาร์สหรัฐฯ (32,149 บาท/ตัน) ในปี 2553 เป็นต้นละ 975 ดอลลาร์สหรัฐฯ (31,400 บาท/ตัน) ในปี 2557 ซึ่งราคาลดลงแต่ยังคงมีทิศทางเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.02 ต่อปี ส่วนราคาข้าว 5% และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 10% ลดลงจากตันละ 493 ดอลลาร์สหรัฐฯ (15,505 บาท/ตัน) และ 901 ดอลลาร์สหรัฐฯ (28,235 บาท/ตัน) ในปี 2553 เป็นต้นละ 430 ดอลลาร์สหรัฐฯ (13,800 บาท/ตัน) และ 845 ดอลลาร์สหรัฐฯ (27,300 บาท/ตัน) ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 3.30 และร้อยละ 1.93 ต่อปี ตามลำดับ

ในปี 2557 คาดว่าราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี. ข้าวหอมมะลิ ชั้น 2 (ใหม่) ข้าว 5% และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 10% ตันละ 975 ดอลลาร์สหรัฐฯ (31,400 บาท/ตัน) 430 ดอลลาร์สหรัฐฯ (13,800 บาท/ตัน) และ 845 ดอลลาร์สหรัฐฯ (27,300 บาท/ตัน) ลดลงจากตันละ 1,151 ดอลลาร์สหรัฐฯ

(35,012 บาท/ตัน) 517 ดอลลาร์สหรัฐฯ (15,684 บาท/ตัน) และ 935 ดอลลาร์สหรัฐฯ (27,886 บาท/ตัน) ในปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 15.29 ร้อยละ 16.83 และร้อยละ 9.63 ตามลำดับ

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา คาดว่าจะมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 1,005.50 ล้านไร่ ได้ผลผลิตข้าว 475.05 ล้านตันข้าวสาร (708.30 ล้านตันข้าวเปลือก) และผลผลิตต่อไร่ 704 กิโลกรัม เนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นจาก 1,004.62 ล้านไร่ ของปี 2557 ร้อยละ 0.09 แต่ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลงจาก 476.37 ล้านตันข้าวสาร (710.30 ล้านตันข้าวเปลือก) และผลผลิตต่อไร่ 707 กิโลกรัม ของปี 2557 ร้อยละ 0.28 และร้อยละ 0.42 ตามลำดับ

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าจะมีปริมาณ 482.95 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจาก 479.96 ล้านตันข้าวสาร ของปี 2557 ร้อยละ 0.62 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากร

(2) การค้าข้าวของโลก

ปี 2558 คาดว่าจะมีปริมาณ 41.57 ล้านตันข้าวสาร ลดลงจาก 41.73 ล้านตันข้าวสาร ของปี 2557 ร้อยละ 0.39

1) การส่งออก

ประเทศที่คาดว่าจะส่งออกเพิ่มขึ้น เช่น กัมพูชา จีน ปารากวัย อูรุกวัย เวียดนาม สหรัฐอเมริกา และไทย ส่วนประเทศที่คาดว่าจะส่งออกลดลง เช่น ออสเตรเลีย บราซิล อียิปต์ และอินเดีย

2) การนำเข้า

ประเทศที่คาดว่าจะนำเข้าเพิ่มขึ้น เช่น จีน ไต้หวัน รัสเซีย กานา อิหร่าน อิรัก ญี่ปุ่น เม็กซิโก โมซัมบิก ไนจีเรีย ฟิลิปปินส์ แอฟริกาใต้ และสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศที่คาดว่าจะนำเข้าลดลง เช่น อินโดนีเซีย และสหรัฐอเมริกา

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

(1) ข้าวนาปี ปี 2557/58 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประมาณการ ข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2557 มีเนื้อที่เพาะปลูก 61.74 ล้านไร่ ผลผลิต 27.11 ล้านตันข้าวเปลือก ผลผลิตต่อไร่ 439 กิโลกรัม เทียบกับปี 2556/57 มีเนื้อที่เพาะปลูก 62.08 ล้านไร่ ผลผลิต 27.09 ล้านตันข้าวเปลือก ผลผลิตต่อไร่ 436 กิโลกรัม เนื้อที่เพาะปลูกลดลงร้อยละ 0.55 ส่วนผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.06 และร้อยละ 0.69 ตามลำดับ โดยเนื้อที่เพาะปลูกคาดว่าจะลดลง เนื่องจากเกษตรกรที่เคยขยายเนื้อที่เพาะปลูกจากการลงทุนเช่าที่นาเพิ่มหรือปลูกเพิ่มในพื้นที่ว่างเปล่าในช่วงที่ราคาข้าวให้ผลตอบแทนสูง แต่ปีนี้

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คาดว่าเกษตรกรจะลดพื้นที่ดังกล่าวลง จากการที่ราคาข้าวมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดเลย หนองบัวลำภู สกลนคร ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงาน ซึ่งโรงงานน้ำตาลมีความต้องการส่งเสริมการปลูกอ้อยโรงงานเพิ่มขึ้น และเกษตรกรเห็นว่าเป็นพืชที่ให้ผลตอบแทนดี มีแหล่งรับซื้อแน่นอน ส่วนเกษตรกรในภาคใต้เปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมันแทน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกมากในเดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม 2557 เนื่องจากปีนี้ฝนมาล่าช้าและแล้งช่วงเดือนกรกฎาคม 2557 ทำให้ต้นข้าวตาย ทำให้บางส่วนต้องปลูกใหม่ในเดือนสิงหาคม 2557 ส่วนผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากการดูแลเอาใจใส่ของเกษตรกรและปริมาณน้ำฝนมีเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของต้นข้าว

ทั้งนี้ เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2557 - เมษายน 2558 โดยคาดว่าผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2557 ปริมาณ 3.40 ล้านตันข้าวเปลือก และ 16.74 ล้านตันข้าวเปลือก หรือคิดเป็นร้อยละ 12.56 และร้อยละ 61.74 ของผลผลิตข้าวนาปีทั้งหมดตามลำดับ

(2) ข้าวนาปรัง ปี 2558 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557 มีเนื้อที่เพาะปลูก 10.71 ล้านไร่ ผลผลิต 6.70 ล้านตันข้าวเปลือก และผลผลิตต่อไร่ 626 กิโลกรัม เมื่อเทียบกับปี 2557 มีเนื้อที่เพาะปลูก 15.19 ล้านไร่ ผลผลิต 9.75 ล้านตันข้าวเปลือก ผลผลิตต่อไร่ 642 กิโลกรัม เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ลดลงร้อยละ 29.49 ร้อยละ 31.29 และร้อยละ 2.49 ตามลำดับ โดยคาดว่าเนื้อที่เพาะปลูกจะลดลงในทุกภาคเมื่อเทียบกับปี 2257 เนื่องจากปริมาณน้ำในเขื่อนขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่ใช้การได้มีน้อยกว่าในปี 2556 โดยเฉพาะภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันตก จากปริมาณฝนที่ตกลงมาในพื้นที่เหนือเขื่อนมีค่าน้อยกว่าค่าปกติ ทำให้น้ำไหลเข้าเขื่อนน้อยลง ประกอบกับราคาข้าวมีแนวโน้มลดลง ทำให้เกษตรกรลดเนื้อที่เพาะปลูกลง โดยเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยกว่า เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง และบางส่วนปล่อยว่าง สำหรับผลผลิตต่อไร่ คาดว่าลดลงจากปี 2557 เนื่องจากเกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกเกินกว่าแผนการจัดสรรน้ำ ต้นข้าวจึงได้รับน้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต

ทั้งนี้ คาดว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - ตุลาคม 2558 โดยคาดว่าผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2558 ปริมาณ 1.99 ล้านตันข้าวเปลือก และ 1.49 ล้านตันข้าวเปลือก หรือคิดเป็นร้อยละ 29.66 และร้อยละ 22.30 ของผลผลิตข้าวนาปรังทั้งหมดตามลำดับ

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

การใช้ในประเทศ ประกอบด้วย การบริโภค การใช้ทำพันธุ์ และใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์และอื่นๆ โดยปี 2558 คาดว่าจะมีการใช้ในประเทศ 16.43 ล้านตันข้าวเปลือก ใกล้เคียงกับปี 2557

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าไทยจะส่งออกประมาณ 9.00 - 10.00 ล้านตันข้าวสาร ใกล้เคียงกับปี 2557 เนื่องจากภาครัฐยังคงต้องเร่งบริหารจัดการระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลที่ยังคงมีอยู่เป็นจำนวนมาก ด้วยวิธีการที่เหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา เช่น การประมูลการขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) เพื่อส่งออกต่างประเทศ และราคาใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่ง เนื่องจากไม่มีการแทรกแซงราคา

อย่างไรก็ตาม คาดการณ์ว่าการตลาดข้าวโลกปี 2558 ยังคงมีการแข่งขันด้านราคาระหว่างประเทศผู้ส่งออกข้าวที่เป็นคู่แข่งสำคัญ เช่น ไทย เวียดนาม และอินเดีย เป็นต้น รวมทั้งประเทศผู้นำเข้ามีนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตเพื่อให้มีผลผลิตเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ เช่น อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น ดังนั้นจึงอาจจะลดการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศลง

(3) ราคา

แนวโน้มราคาปี 2558 คาดว่าจะใกล้เคียงกับปี 2557 เนื่องจากรัฐบาลไม่มีนโยบายแทรกแซงราคาข้าวเปลือกที่สูงนำราคาตลาด ส่งผลให้ราคาข้าวเป็นไปตามกลไกของตลาด

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวของไทย

2.3.1 ราคาข้าวไทย ราคาส่งออกข้าวไทยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2556 และอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่ง โดยราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของไทย (มกราคม - ตุลาคม 2557) เฉลี่ยตันละ 426 ดอลลาร์สหรัฐฯ เปรียบเทียบกับเวียดนาม ตันละ 416 ดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาข้าวไทยสูงกว่าเพียงตันละ 10 ดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนข้าวขาว 25% ของไทย ตันละ 379 ดอลลาร์สหรัฐฯ เปรียบเทียบกับเวียดนาม ปากีสถาน และอินเดีย ตันละ 377 ดอลลาร์สหรัฐฯ 372 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 382 ดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ ราคาข้าวไทยสูงกว่าเวียดนามและปากีสถานเพียงตันละ 2 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 7 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่านั้น รวมทั้งราคาข้าวไทยยังต่ำกว่าอินเดียนตันละ 3 ดอลลาร์สหรัฐฯ อีกด้วย

2.3.2 นโยบายข้าว ประเทศคู่แข่งและคู่ค้าข้าวไทย มีนโยบายข้าวที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวไทยได้ เช่น เวียดนาม ลดพื้นที่เพาะปลูกข้าวและปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นแทน เช่น ข้าวโพดและถั่วลิสง เพื่อไม่ให้มีผลผลิตข้าวเปลือกมากเกินไปเกินความต้องการของตลาดที่จะส่งผลต่อราคาข้าวเปลือกให้ปรับตัวลดลง นอกจากนี้ได้รณรงค์ให้เกษตรกรที่ปลูกข้าวคุณภาพต่ำและปานกลางเปลี่ยนไปปลูกข้าวคุณภาพสูงเพื่อนำมาส่งออกแทน เมียนมาร์ กำหนดเป้าที่จะส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นตามยุทธศาสตร์การส่งออกของประเทศในช่วงปี 2557-2562 โดยเน้นขยายตลาดส่งออกให้มากขึ้น ซึ่งในปี 2556/57 รัฐบาลตั้งเป้าส่งออกข้าวให้ได้เกิน 1 ล้านตัน กัมพูชา กำหนดเป้าหมายที่จะเป็นประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกข้าวที่สำคัญติดอันดับ 1 ใน 5 ของโลก ภายในปี 2558 อินโดนีเซีย กำหนดเป้าหมายที่จะพึ่งพาผลผลิตข้าวในประเทศ และงดการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศให้ได้ภายในปี 2559 โดยภาครัฐมีส่วนร่วมในการจัดหาเมล็ดพันธุ์และปุ๋ยที่มีคุณภาพให้แก่เกษตรกร และไนจีเรีย รัฐบาลกำหนดเป้าหมายที่จะเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว จากเดิมที่เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวประมาณครึ่งหนึ่งของปริมาณบริโภคชาวในประเทศ

2.3.3 ผลผลิตและสต็อกข้าวของประเทศคู่แข่ง ประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทยทั้งเวียดนามและอินเดียสามารถผลิตข้าวได้ปริมาณมากและมีสต็อกข้าวเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ทั้ง 2 ประเทศ จำเป็นต้องหากลยุทธ์ในการแข่งขันด้านการค้าข้าวกับไทย เพื่อเร่งระบายสต็อกข้าวในประเทศของตนเอง

2.3.4 ภัยธรรมชาติประเทศคู่แข่งและคู่ค้าข้าวไทย จากสภาพอากาศที่แปรปรวนทั้งภัยน้ำท่วมและภัยแล้งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการผลิตข้าวของแต่ละประเทศ โดยในปี 2557 ประเทศคู่แข่งและคู่ค้าข้าวไทยที่สำคัญประสบภัยธรรมชาติหลายประเทศ เช่น **อินเดีย** ประสบปัญหาฝนตกลง่าช้ากว่ากำหนดในเขตพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญหลายแห่ง ส่งผลให้ฤดูการเพาะปลูกเริ่มต้นล่าช้า ส่วนในแคว้น Andhra Pradesh และ Odisha ได้รับผลกระทบจากพายุไซโคลน ทำให้มีฝนตกหนักกระทบพื้นที่เพาะปลูก **ปากีสถาน** เกิดภาวะน้ำท่วมในพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ เช่น Chenab Jhelum Sutlej และ Rabi ส่งผลให้ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหาย **ปากีสถาน** ประสบปัญหาน้ำท่วม ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวทั้งข้าวบาสมาดิและข้าวขาว ทำให้ผลผลิตข้าวลดลงจากที่คาดการณ์ไว้ และ **อินโดนีเซีย** พื้นที่เพาะปลูกในเขต Java ลดลงเนื่องจากปริมาณน้ำฝนไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูกข้าว

2.3.5 การระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง ตั้งแต่ช่วงกลางปี 2557 มีการระบาดของโรคอีโบล่า ซึ่งไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการขนส่งข้าวออกไปขายยังประเทศต่างๆ ในแถบทวีปแอฟริกา เช่น ไลบีเรีย กินี และเซียร์ราลีโอน เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการเรือขนส่งสินค้าและลูกเรือจำนวนมากไม่จอดเรือที่ท่าเรือของประเทศดังกล่าวเนื่องจากเกรงจะติดเชื้อไวรัสอีโบล่า อย่างไรก็ตามหากมีการขนส่งข้าวเกิดขึ้น ผู้ประกอบการเรือขนส่งจะคิดค่าขนส่งและค่าประกันในอัตราที่สูงมาก

2.3.6 ค่าเงินบาท ภาวะค่าเงินบาทอ่อนค่าลง จะส่งผลดีต่อการส่งออกข้าวไทย โดยการอ่อนค่าเงินบาทลง 1 บาท จะกระทบต่อราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี. ข้าวไทยลดลงประมาณตันละ 21 ดอลลาร์สหรัฐฯ ส่งผลให้ข้าวไทยสามารถแข่งกับประเทศคู่แข่งที่มีราคาต่ำกว่าได้ ทั้งนี้ค่าเงินบาท ปี 2557 (เดือนมกราคม - ตุลาคม) อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 32.41 บาท เมื่อเทียบกับปี 2556 ในช่วงเดียวกัน อัตราแลกเปลี่ยน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 30.48 บาท หรือลดลงร้อยละ 6.33

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ผลผลิตข้าวโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ประเทศ	ปี 2552/53	ปี 2553/54	ปี 2554/55	ปี 2555/56	ปี 2556/57 (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2557/58 (1)	ผลต่างร้อยละ (1) และ (2)
บังคลาเทศ	31.000	31.700	33.700	33.820	34.390	2.76	34.600	0.61
บราซิล	7.929	9.300	7.888	8.037	8.300	-0.54	8.350	0.60
เมียนมาร์	11.642	11.060	11.473	11.715	11.957	1.12	12.150	1.61
กัมพูชา	4.056	4.233	4.268	4.670	4.725	4.12	4.900	3.70
จีน	136.570	137.000	140.700	143.000	142.530	1.29	144.000	1.03
อียิปต์	4.564	3.100	4.250	4.675	4.750	5.03	4.500	-5.26
อินเดีย	89.090	95.980	105.310	105.240	106.540	4.60	102.000	-4.26
อินโดนีเซีย	36.370	35.500	36.500	36.550	36.000	0.09	37.000	2.78
ญี่ปุ่น	7.711	7.720	7.646	7.756	7.832	0.36	7.700	-1.69
เกาหลีใต้	4.916	4.295	4.224	4.006	4.230	-3.63	4.180	-1.18
ปากีสถาน	6.800	5.000	6.200	5.800	6.700	1.19	6.500	-2.99
ฟิลิปปินส์	9.772	10.539	10.710	11.428	11.858	4.79	12.200	2.88
เวียดนาม	24.993	26.371	27.152	27.537	28.000	2.74	28.200	0.71
สหรัฐฯ	7.133	7.593	5.866	6.348	6.115	-4.75	7.069	15.60
ไทย	20.260	20.262	20.460	20.200	20.460	0.17	20.500	0.20
อื่น ๆ	38.141	40.307	40.627	41.100	41.978	2.13	41.196	-1.86
รวม	440.947	449.960	466.974	471.882	476.365	2.04	475.045	-0.28

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 2 บัญชีสมดุลข้าวของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ประเทศ	ปี 2552/53	ปี 2553/54	ปี 2554/55	ปี 2555/56	ปี 2556/57 (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2557/58 (1)	ผลต่างร้อยละ (1) และ (2)
สต็อกต้นปี	92.405	94.618	99.611	106.801	110.050	4.82	106.459	-3.26
ผลผลิต	440.947	449.960	466.974	471.882	476.365	2.04	475.045	-0.28
นำเข้า	31.790	36.573	39.931	39.363	41.729	6.37	41.567	-0.39
ใช้ในประเทศ	438.729	444.967	459.784	468.633	479.956	2.34	482.946	0.62
ส่งออก	31.790	36.573	39.931	39.363	41.729	6.37	41.567	-0.39
สต็อกปลายปี	94.618	99.611	106.801	110.050	106.459	3.41	98.558	-7.42

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 3 การบริโภคข้าวของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ประเทศ	ปี 2552/53	ปี 2553/54	ปี 2554/55	ปี 2555/56	ปี 2556/57 (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2557/58 (1)	ผลต่างร้อยละ (1) และ (2)
บังคลาเทศ	31.600	32.400	34.300	34.500	34.900	2.65	35.200	0.86
บราซิล	8.477	8.200	7.928	7.850	7.900	-1.83	7.900	0.00
เมียนมาร์	10.890	10.100	10.200	10.400	10.500	-0.44	11.000	4.76
กัมพูชา	3.270	3.370	3.400	3.550	3.650	2.76	3.700	1.37
จีน	134.320	135.000	139.600	144.000	146.300	2.38	148.000	1.16
อียิปต์	3.940	3.300	3.620	4.050	4.000	2.38	4.000	0.00
อินเดีย	85.508	90.206	93.334	94.031	99.180	3.44	99.000	-0.18
อินโดนีเซีย	38.000	38.044	38.188	38.127	38.500	0.28	39.200	1.82
ญี่ปุ่น	8.200	8.200	8.050	8.250	8.250	0.18	8.200	-0.61
เกาหลีใต้	4.701	5.175	4.880	4.489	4.460	-2.44	4.450	-0.22
ไนจีเรีย	4.350	4.800	5.600	5.300	6.000	7.70	6.100	1.67
ฟิลิปปินส์	13.125	12.900	12.860	12.850	12.850	-0.46	13.200	2.72
เวียดนาม	19.150	19.400	19.650	21.900	22.000	4.07	21.900	-0.45
สหรัฐฯ	4.014	4.329	3.492	3.767	3.779	-2.56	4.191	10.90
ไทย	10.200	10.300	10.400	10.600	10.875	1.58	10.900	0.23
อื่น ๆ	58.984	57.063	60.128	62.087	63.766	2.43	63.523	-0.38
รวม	438.729	444.967	459.784	468.633	479.956	2.34	482.946	0.62

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 ปริมาณการส่งออกข้าวของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ประเทศ	ปี 2552/53	ปี 2553/54	ปี 2554/55	ปี 2555/56	ปี 2556/57 (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2557/58 (1)	ผลต่างร้อยละ (1) และ (2)
อาร์เจนตินา	0.468	0.732	0.608	0.526	0.600	1.68	0.600	0.00
ออสเตรเลีย	0.054	0.311	0.449	0.460	0.430	57.48	0.400	-6.98
บราซิล	0.430	1.296	1.105	0.830	0.840	9.35	0.800	-4.76
เมียนมาร์	0.700	1.075	1.357	1.163	1.300	14.07	1.300	0.00
กัมพูชา	0.750	0.860	0.900	1.075	1.000	8.31	1.200	20.00
จีน	0.619	0.487	0.267	0.447	0.300	-14.22	0.350	16.67
อียิปต์	0.570	0.320	0.600	0.700	0.600	9.26	0.500	-16.67
กายอานา	0.298	0.260	0.265	0.277	0.450	9.28	0.450	0.00
อินเดีย	2.228	4.637	10.250	10.480	10.000	46.50	8.700	-13.00
ปากีสถาน	4.000	3.414	3.399	4.126	3.900	1.40	3.900	0.00
ปารากวัย	0.135	0.208	0.262	0.365	0.250	19.66	0.260	4.00
อุรุกวัย	0.808	0.841	1.056	0.939	0.930	3.99	0.950	2.15
เวียดนาม	6.734	7.000	7.717	6.700	6.500	-1.14	6.700	3.08
สหรัฐฯ	3.868	3.246	3.298	3.293	3.100	-4.19	3.400	9.68
ไทย	9.047	10.647	6.945	6.722	10.300	-1.98	10.800	4.85
อื่น ๆ	1.081	1.239	1.453	1.260	1.229	2.77	1.257	2.28
รวม	31.790	36.573	39.931	39.363	41.729	6.37	41.567	-0.39

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 5 ส่วนแบ่งการตลาดข้าวในตลาดโลก ปี 2555/56 - 2557/58

ปริมาณ : ล้านตันข้าวสาร
 ส่วนแบ่งการตลาด : ร้อยละ

ประเทศ	ปี 2555/56		ปี 2556/57		ปี 2557/58	
	ปริมาณ	ส่วนแบ่งตลาด	ปริมาณ	ส่วนแบ่งตลาด	ปริมาณ	ส่วนแบ่งตลาด
อาร์เจนตินา	0.526	1.34	0.600	1.44	0.600	1.44
ออสเตรเลีย	0.460	1.17	0.430	1.03	0.400	0.96
บราซิล	0.830	2.11	0.840	2.01	0.800	1.92
เมียนมาร์	1.163	2.95	1.300	3.12	1.300	3.13
กัมพูชา	1.075	2.73	1.000	2.40	1.200	2.89
จีน	0.447	1.14	0.300	0.72	0.350	0.84
อียิปต์	0.700	1.78	0.600	1.44	0.500	1.20
กายอานา	0.277	0.70	0.450	1.08	0.450	1.08
อินเดีย	10.480	26.62	10.000	23.96	8.700	20.93
ปากีสถาน	4.126	10.48	3.900	9.35	3.900	9.38
ปารากวัย	0.365	0.93	0.250	0.60	0.260	0.63
อุรุกวัย	0.939	2.39	0.930	2.23	0.950	2.29
เวียดนาม	6.700	17.02	6.500	15.58	6.700	16.12
สหรัฐอเมริกา	3.293	8.37	3.100	7.43	3.400	8.18
ไทย	6.722	17.08	10.300	24.68	10.800	25.98
อื่น ๆ	1.260	3.20	1.229	2.95	1.257	3.02
รวม	39.363	100.00	41.729	100.00	41.567	100.00

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

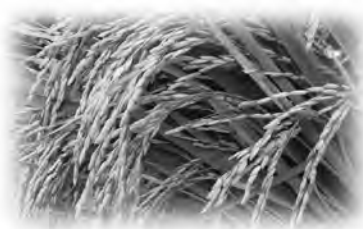
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 ปริมาณการนำเข้าข้าวของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ประเทศ	ปี 2552/53	ปี 2553/54	ปี 2554/55	ปี 2555/56	ปี 2556/57 (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2557/58 (1)	ผลต่างร้อยละ (1) และ (2)
บราซิล	0.778	0.591	0.732	0.712	0.700	-0.25	0.700	0.00
คาเมรูน	0.300	0.310	0.450	0.550	0.525	18.44	0.525	0.00
จีน	0.366	0.575	2.900	3.483	3.800	91.20	4.000	5.26
ไอเวอรีโคสต์	0.840	0.935	1.375	0.940	1.150	6.54	1.200	4.35
คิวบา	0.498	0.558	0.330	0.413	0.450	-4.91	0.450	0.00
อีgypt	1.235	1.496	1.313	1.375	1.400	1.68	1.400	0.00
กานา	0.320	0.620	0.595	0.725	0.600	15.18	0.620	3.33
อินโดนีเซีย	1.150	3.098	1.960	0.650	1.400	-11.02	1.000	-28.57
อิหร่าน	1.520	1.870	1.500	2.220	1.650	3.41	1.700	3.03
อิรัก	1.188	1.036	1.478	1.294	1.400	5.66	1.450	3.57
ญี่ปุ่น	0.649	0.742	0.650	0.690	0.650	-0.69	0.700	7.69
มาเลเซีย	0.907	1.076	1.006	0.890	1.100	1.98	1.100	0.00
เม็กซิโก	0.575	0.705	0.680	0.746	0.700	4.60	0.775	10.71
โมแซมบิก	0.325	0.360	0.445	0.500	0.500	12.64	0.520	4.00
ไนจีเรีย	2.000	2.550	3.400	2.400	3.000	7.79	3.500	16.67
ฟิลิปปินส์	2.400	1.200	1.500	1.000	1.650	-8.90	1.700	3.03
ซาอุดีอาระเบีย	1.069	1.059	1.193	1.326	1.325	6.76	1.325	0.00
เซเนกัล	0.685	0.805	1.200	1.075	1.200	15.15	1.200	0.00
แอฟริกาใต้	0.733	0.885	0.870	0.990	1.000	7.61	1.100	10.00
สหรัฐอเมริกา	0.400	0.420	0.430	0.440	0.450	2.86	0.460	2.22
เยเมน	0.330	0.337	0.420	0.432	0.450	9.07	0.450	0.00
สหรัฐฯ	0.562	0.621	0.640	0.675	0.730	6.25	0.670	-8.22
อื่น ๆ	12.960	12.179	12.157	12.928	13.428	1.31	12.833	-4.43
รวม	31.790	36.573	39.931	39.363	41.729	6.37	41.567	-0.39

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 7 สต็อกข้าวของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร

ประเทศ	ปี 2552/53	ปี 2553/54	ปี 2554/55	ปี 2555/56	ปี 2556/57 (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2557/58 (1)	ผลต่างร้อยละ (1) และ (2)
จีน	40.534	42.574	45.023	46.826	46.699	3.86	46.249	-0.96
อินเดีย	20.500	23.500	25.100	25.440	22.500	2.69	16.800	-25.33
อินโดนีเซีย	6.577	7.131	7.403	6.476	5.376	-4.87	4.176	-22.32
ญี่ปุ่น	2.693	2.712	2.747	2.742	2.764	0.63	2.764	0.00
ฟิลิปปินส์	3.520	2.459	1.509	1.487	1.945	-15.54	2.545	30.85
สหรัฐฯ	1.184	1.514	1.303	1.156	1.025	-5.43	1.308	27.61
อื่น ๆ	18.840	19.721	23.716	25.923	26.150	9.74	24.716	-5.48
รวม	94.618	99.611	106.801	110.050	106.459	3.41	98.558	-7.42

ที่มา : World Grain Situation and Outlook, USDA เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 8 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของข้าวนาปี และนาปรัง ปี 2553 - 2558

รายการ	ปี 2553 (ปี2552/53)	ปี 2554 (ปี2553/54)	ปี 2555 (ปี2554/55)	ปี 2556 (ปี2555/56)	ปี 2557 (ปี2556/57) (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2558 (ปี2557/58)* (1)	ผลต่าง ร้อยละ (1) และ (2)
ข้าวนาปี								
- เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)	57.497	64.574	65.304	64.950	62.080	1.60	61.739	-0.55
- ผลผลิต (ล้านตัน)	23.431	25.743	25.867	27.234	27.090	3.53	27.106	0.06
- ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	408	399	396	419	436	1.83	439	0.69
ข้าวนาปรัง								
- เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)	15.222	16.102	18.101	16.087	15.187	-0.06	10.709	-29.49
- ผลผลิต (ล้านตัน)	8.967	10.261	12.235	10.766	9.749	2.18	6.699	-31.29
- ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	589	637	676	669	642	2.24	626	-2.49
ข้าวมรวม								
- เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)	72.719	80.676	83.405	81.037	77.267	1.27	72.448	-6.24
- ผลผลิต (ล้านตัน)	32.398	36.004	38.102	38.000	36.839	3.16	33.805	-8.24
- ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	446	446	457	469	477	1.87	467	-2.13

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 9 อุปสงค์และอุปทานข้าวของไทย ปี 2553 - 2558

หน่วย : ล้านตันข้าวเปลือก

รายการ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557* (2)	อัตราเพิ่ม ร้อยละ	ปี 2558* (1)	ผลต่าง ร้อยละ (1) และ(2)
ผลผลิต	32.398	36.004	38.102	38.000	36.839	3.16	33.805	-8.24
ความต้องการใช้	17.789	16.263	16.746	16.525	16.317	-1.56	16.432	0.70
การส่งออก	13.545 (8.940)	16.229 (10.711)	10.203 (6.734)	10.018 (6.612)	15.151 (10.000)	-2.55	12.121 (8.000)	-3.03

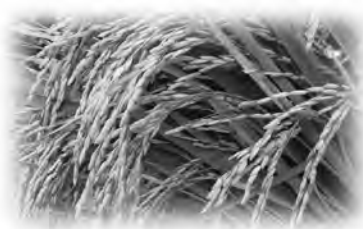
หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557, () หน่วยล้านตันข้าวสาร,
อัตราแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร 1 : 0.66

ตารางที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวของไทย ปี 2553 - 2558

ปี	ปริมาณ (ล้านตันข้าวสาร)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	8.940	168,193
2554	10.711	193,842
2555	6.734	142,976
2556	6.612	133,839
2557*	10.000	180,000
อัตราเพิ่มร้อยละ	-2.55	-2.32
2558*	9.000 - 10.000	170,000 - 180,000

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 11 ราคาข้าวที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี ปี 2553 - 2557

ปี	ข้าวหอมมะลิ			ข้าวขาว			ข้าวเหนียวเมล็ดยาว		
	เกษตรกร (บาท/ตัน)	ส่งออก F.O.B ^{1/}		เกษตรกร ^{2/} (บาท/ตัน)	ส่งออก F.O.B ^{3/}		เกษตรกร ^{4/} (บาท/ตัน)	ส่งออก F.O.B ^{5/}	
		(\$/ตัน)	(บาท/ตัน)		(\$/ตัน)	(บาท/ตัน)		(\$/ตัน)	(บาท/ตัน)
2553	13,171	1,023	32,149	8,315	493	15,505	15,109	901	28,235
2554	14,961	1,043	31,537	9,662	550	16,634	13,614	999	30,204
2555	15,365	1,080	33,295	10,156	575	17,735	11,925	815	25,144
2556	14,859	1,151	35,012	8,763	517	15,684	12,586	935	27,886
2557 ^{6/}	14,000	975	31,400	7,700	430	13,800	12,000	845	27,300
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.16	0.02	0.58	-2.48	-3.30	-2.88	-5.25	-1.93	-1.46

หมายเหตุ : ^{1/} ราคาส่งออก F.O.B ข้าวหอมมะลิชั้น 2 (ใหม่) , ^{2/} ราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ที่เกษตรกรขายได้ ,

^{3/} ราคาส่งออก F.O.B. ข้าว 5% , ^{4/} ราคาข้าวเปลือกเหนียวนาปีเมล็ดยาว ที่เกษตรกรขายได้ ,

^{5/} ราคาส่งออก F.O.B. ข้าวเหนียวเมล็ดยาว 10% , ^{6/} ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบราคาส่งออก FOB ข้าวของไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญ ปี 2557

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน

รายการ	ข้าว 5%		ข้าว 25%			
	ไทย	เวียดนาม	ไทย	เวียดนาม	อินเดีย	ปากีสถาน
ปี 2557						
มกราคม	449	409	380	375	371	347
กุมภาพันธ์	459	396	382	361	372	351
มีนาคม	416	390	373	359	370	357
เมษายน	395	387	352	358	380	365
พฤษภาคม	389	396	347	364	381	375
มิถุนายน	399	407	354	366	389	396
กรกฎาคม	445	426	374	373	391	389
สิงหาคม	445	461	410	409	398	393
กันยายน	432	446	411	404	391	386
ตุลาคม	427	441	410	399	376	358
เฉลี่ย ม.ค. - ต.ค.57 (1)	426	416	379	377	382	372
เฉลี่ย ม.ค. - ต.ค.56 (2)	531	385	522	357	388	376
ผลต่าง (1) และ (2) (ร้อยละ)	-19.85	8.03	-27.34	5.55	-1.57	-1.14

ที่มา : FAO rice price update, FAO เดือนตุลาคม 2557

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 13 ปริมาณและร้อยละการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี ปี 2557/58 รายเดือน

รายการ	ปริมาณผลผลิตและร้อยละข้าวนาปีจากการเก็บเกี่ยวรายเดือน ปี 2557/58									รวม
	ส.ค.57	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.58	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
- รวมทั้งประเทศ (ล้านตันข้าวเปลือก)	0.808	2.318	3.405	16.735	2.206	0.678	0.732	0.116	0.108	27.106
- ร้อยละ	2.98	8.55	12.56	61.74	8.14	2.50	2.70	0.43	0.40	100.00

หมายเหตุ : ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 14 ปริมาณและร้อยละการเก็บเกี่ยวข้าวนาปรัง ปี 2558 รายเดือน

รายการ	ปริมาณผลผลิตและร้อยละข้าวนาปรังจากการเก็บเกี่ยวรายเดือน ปี 2558									รวม
	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
- รวมทั้งประเทศ (ล้านตันข้าวเปลือก)	0.466	1.904	1.987	1.494	0.482	0.143	0.161	0.049	0.013	6.699
- ร้อยละ	6.95	28.43	29.66	22.30	7.20	2.13	2.41	0.73	0.19	100.00

หมายเหตุ : ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

การผลิต ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 825.62 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 989.19 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.08 ต่อปี เนื่องจากสหรัฐอเมริกา จีน บราซิล สหภาพยุโรป ยูเครน เม็กซิโก อินเดีย และแอฟริกาใต้ ผลิตได้เพิ่มขึ้น

การผลิต ปี 2556/57 มี 989.19 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 867.97 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 13.97 เนื่องจากสหรัฐอเมริกาผู้ผลิตรายใหญ่ของโลกผลิตได้เพิ่มขึ้นจาก 273.19 ล้านตัน ในปี 2555/56 เป็น 353.72 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.48

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ อุตสาหกรรมเอทานอล และเมล็ดพันธุ์ ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 826.47 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 953.98 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.06 ต่อปี โดยสหรัฐอเมริกา มีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นจาก 281.62 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 295.39 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.17 ต่อปี นอกจากนี้ จีน สหภาพยุโรป บราซิล เม็กซิโก อินเดีย อียิปต์ แคนาดา อินโดนีเซีย แอฟริกาใต้ ยูเครน เกาหลีใต้ อาร์เจนตินา และฟิลิปปินส์ มีความต้องการใช้เพิ่มขึ้น

ความต้องการใช้ ปี 2556/57 มี 953.98 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 864.69 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 10.33 เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อผลิตเอทานอลเพิ่มขึ้นจาก 117.88 ล้านตัน ในปี 2555/56 เป็น 130.40 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.62

(2) การค้า

การค้า ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 92.75 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 129.60 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.90 ต่อปี เนื่องจากประเทศผู้ส่งออก ได้แก่ บราซิล ยูเครน รัสเซีย อินเดีย แอฟริกาใต้ สหภาพยุโรป เซอร์เบีย และปารากวัย ส่งออกได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ประเทศผู้นำเข้า ได้แก่ เม็กซิโก เกาหลีใต้ อียิปต์ สหภาพยุโรป ไอร์แลนด์ โคลัมเบีย แอลจีเรีย มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย เวเนซุเอลา อินโดนีเซีย จีน และเปรู มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น

การค้า ปี 2556/57 มีปริมาณ 129.60 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 100.51 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 28.94 เนื่องจากสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้ส่งออกสำคัญส่งออกได้เพิ่มขึ้นจาก 18.26 ล้านตัน ในปี 2555/56 เป็น 50.71 ล้านตัน ในปี 2556/57 นอกจากนี้ประเทศผู้นำเข้า ได้แก่ สหภาพยุโรป จีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม ญี่ปุ่น เม็กซิโก เกาหลีใต้ อิหร่าน ไอร์แลนด์ ใต้หวัน โคลัมเบีย และแอลจีเรีย มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) ราคา

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อเมริกันชั้น 2 ตลาดชิคาโก ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากตันละ 4,797 บาท ในปี 2552/53 เป็นตันละ 6,451 บาท ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.25 ต่อปี เนื่องจากความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกาใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ผลิตเอทานอลเพิ่มขึ้นจาก 116.62 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 130.40 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.46 ต่อปี

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อเมริกันชั้น 2 ตลาดชิคาโก ปี 2556/57 ตันละ 6,451 บาท ลดลงจากตันละ 8,933 บาท ในปี 2555/56 ร้อยละ 27.78 เนื่องจากสถานการณ์การผลิตโลกกลับเข้าสู่สภาวะปกติหลังจากที่ผลผลิตได้รับความเสียหายจำนวนมากจากคลื่นความร้อนในปี 2555/56

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 7.10 ล้านไร่ ในปี 2552/53 เป็น 7.54 ล้านไร่ ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.28 ต่อปี เนื่องจากปี 2552/53 - 2553/54 ภาครัฐมีการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และในปี 2555/56 เกิดภาวะภัยแล้ง ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปรับตัวสูงขึ้นมาก จึงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 650 กิโลกรัม ในปี 2552/53 เป็น 671 กิโลกรัม ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.75 ต่อปี ส่งผลให้ผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นจาก 4.62 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 5.06 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.04 ต่อปี

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2556/57 มี 7.54 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจาก 7.53 ล้านไร่ ในปี 2555/56 ร้อยละ 0.13 สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 657 กิโลกรัม ในปี 2555/56 เป็น 671 กิโลกรัม ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.13 ส่งผลให้ผลผลิตรวมเพิ่มขึ้นจาก 4.95 ล้านตัน ในปี 2555/56 เป็น 5.06 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.22

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 4.21 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 4.72 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.21 ต่อปี เนื่องจากความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีมากขึ้น ตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์

ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2556/57 มี 4.72 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 4.67 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 1.07

(2) การส่งออก

การส่งออก ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า ร้อยละ 15.21 ต่อปี และ 10.53 ต่อปี ตามลำดับ โดยปริมาณลดลงจาก 1.01 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 0.99 ล้านตัน ในปี 2556/57 ส่วนมูลค่าในภาพรวมลดลง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2552/2553

กับปี 2556/57 พบว่ามูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 6,548.55 ล้านบาท ในปี 2552/2553 เป็น 7,493.01 ล้านบาท ในปี 2556/57 เนื่องจากราคาที่เพิ่มขึ้นในปี 2556/57 มีสัดส่วนที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณสำหรับตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และอินโดนีเซีย

การส่งออก ปี 2556/57 มีปริมาณ 0.99 ล้านตัน มูลค่า 7,493.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 0.04 ล้านตัน มูลค่า 391.10 ล้านบาท ในปี 2555/56 โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 24.75 เท่า และมูลค่าเพิ่มขึ้น 19.16 เท่า เนื่องจากมีการส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไปตลาดอาเซียน เช่น เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าของไทยเพิ่มขึ้น ประกอบกับในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม 2556 มีการผลักดันการส่งออกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามมาตรการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2556/57

(3) การนำเข้า

การนำเข้า ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มลดลงจาก 0.29 ล้านตัน มูลค่า 995.64 ล้านบาท ในปี 2552/53 เหลือ 0.14 ล้านตัน มูลค่า 570.89 ล้านบาท ในปี 2556/57 หรือลดลงร้อยละ 23.73 ต่อปี และร้อยละ 20.47 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบกับมีการบริหารจัดการช่วงเวลานำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) และโครงการลงทุนเกษตรแบบมีสัญญากับประเทศเพื่อนบ้าน (Contract Farming) ภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง (Ayeyawade - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) ที่กำหนดภาษีร้อยละ 0 สำหรับผู้นำเข้าทั่วไป ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนสิงหาคม นอกจากนี้ในปี 2554 ไทยประสบปัญหาอุทกภัย การคมนาคมไม่สะดวก อุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ชะลอการผลิต ทำให้ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงดังกล่าวลดลง ตลาดนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สเปน ลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา

การนำเข้า ปี 2556/57 มีปริมาณ 0.14 ล้านตัน มูลค่า 570.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 0.10 ล้านตัน มูลค่า 410.47 ล้านบาท ในปี 2555/56 ร้อยละ 40 และร้อยละ 39.08 ตามลำดับ เนื่องจากมติ ครม. เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2556 อนุมัติให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) นำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากราชอาณาจักรกัมพูชาในอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 0 เพื่อมาใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ในประเทศ ช่วงเดือนสิงหาคม 2556 จำนวน 1 แสนตัน และช่วงเดือนพฤศจิกายน 2556 ถึงเดือนมกราคม 2557 จำนวน 1.50 แสนตัน

(4) ราคา

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2552/53 - 2556/57 มีแนวโน้มสูงขึ้นในทุกตลาด ตามการเคลื่อนไหวของราคาตลาดโลก และความต้องการใช้ภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น โดยราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แต่ละระดับตลาดมีความเคลื่อนไหว ดังนี้

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้ (ความชื้นไม่เกิน 14.5%) ปี 2552/53 กิโลกรัมละ 5.43 บาท เพิ่มขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 7.01 บาท ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.71 ต่อปี

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2) ราคาขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ปี 2552/53 โรงงานอาหารสัตว์รับซื้อกิโกรัมละ 7.52 บาท เพิ่มขึ้นเป็นกิโกรัมละ 8.70 บาท ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.97 ต่อปี ส่วนราคาไซโลรับซื้อ ปี 2552/53 กิโกรัมละ 6.63 บาท เพิ่มขึ้นเป็นกิโกรัมละ 7.57 บาท ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 ต่อปี

3) ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี ปี 2552/53 ตันละ 7,768 บาท เพิ่มขึ้นเป็นตันละ 8,941 บาท ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.71 ต่อปี

ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2556/57 เทียบกับปี 2555/56 ทุกตลาดปรับตัวลดลง เนื่องจากในปี 2556/57 ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศได้รับผลกระทบจากการลดปริมาณการใช้ของผู้ใช้รายใหญ่รายหนึ่งในภาคอุตสาหกรรมอาหารสัตว์

2. แนวโน้ม ปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

การผลิต ปี 2557/58 คาดว่ามี 990.32 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 989.19 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 0.11 เนื่องจากสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ของโลกผลิตได้เพิ่มขึ้นจาก 353.72 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 365.97 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.46 นอกจากนี้ สหภาพยุโรป เม็กซิโก รัสเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเซอร์เบีย ผลิตได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตในภาพรวมของโลกเพิ่มขึ้น

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2557/58 คาดว่ามี 971.81 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 953.98 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 1.87 เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นจาก 295.39 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 302.53 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.42 โดยนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเอทานอล 130.81 ล้านตัน หรือร้อยละ 43.24 ของความต้องการใช้ทั้งหมด นอกจากนี้ จีน สหภาพยุโรป บราซิล เม็กซิโก ญี่ปุ่น อียิปต์ อินโดนีเซีย แอฟริกาใต้ ยูเครน และเกาหลีใต้ มีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นด้วย

(2) การค้า

ปี 2557/58 คาดว่าปริมาณการค้าของโลกมี 115.04 ล้านตัน ลดลงจาก 129.60 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 11.23 เนื่องจากประเทศผู้ส่งออก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บราซิล ยูเครน อาร์เจนตินา รัสเซีย อินเดีย และปารากวัย จะมีการส่งออกลดลง และประเทศผู้นำเข้า ได้แก่ เม็กซิโก เกาหลีใต้ อียิปต์ สหภาพยุโรป โคลัมเบีย ใต้หวัน แอลจีเรีย อินโดนีเซีย เวียดนาม และจีน จะมีการนำเข้าลดลง

(3) ราคา

ปี 2557/58 ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อเมริกันชั้น 2 ตลาดชิคาโก มีแนวโน้มลดลง จากปี 2556/57 เนื่องจากคาดการณ์ผลผลิตโลกเพิ่มขึ้น และราคาธัญพืชโลกมีแนวโน้มปรับตัวลดลง

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูก ปี 2557/58 คาดว่ามี 7.40 ล้านไร่ ลดลงจาก 7.54 ล้านไร่ ในปี 2556/57 ร้อยละ 1.86 เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า เช่น อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก 671 กิโลกรัมในปี 2556/57 เป็น 676 กิโลกรัม ในปี 2557/58 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.75 โดยสัดส่วนการเพิ่มขึ้นของผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตรวมลดลงจาก 5.06 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 5.01 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือลดลงร้อยละ 0.99

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2557/58 คาดว่ามี 5.00 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 4.72 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 5.93 เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

การส่งออก ปี 2557/58 คาดว่ามีแนวโน้มลดลงจากปี 2556/57 เนื่องจากในปี 2556/57 มีการผลักดันการส่งออกในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม 2556 จำนวน 0.50 ล้านตัน ตามมาตรการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2556/57

(3) การนำเข้า

การนำเข้าปี 2557/58 คาดว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2556/57 เนื่องจากคาดการณ์สต็อกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศมีน้อยลง ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อแก้ปัญหาสินค้าเกษตรล้นจากประเทศเพื่อนบ้าน

(4) ราคา

สำหรับปี 2557/58 คาดว่ามีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2556/57 เนื่องจากปีที่ผ่านมาราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศปรับตัวลดลงมาก จากการลดปริมาณความต้องการใช้ของผู้ใช้รายใหญ่รายหนึ่งในภาคอุตสาหกรรมอาหารสัตว์

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต การตลาด และการส่งออก

2.3.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต และการตลาด

(1) พื้นที่เพาะปลูกมีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากภัยแล้ง เพราะพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 98 อยู่นอกเขตชลประทาน และอาศัยน้ำฝนในการเพาะปลูกเพียงอย่างเดียว

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) ความต้องการใช้ของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ เนื่องจากปริมาณผลผลิตร้อยละ 99 ของผลผลิตทั้งหมด ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เป็นหลัก การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของความต้องการใช้ จะส่งผลกระทบต่อราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศ

(3) การนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน อาจส่งผลกระทบต่อราคาภายในประเทศ โดยเฉพาะช่วงที่ผลผลิตภายในประเทศออกสู่ตลาดมากในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงเดือนธันวาคม

(4) การนำเข้าพืชทดแทน เช่น การนำเข้าข้าวสาลี (คุณภาพต่ำ) ราคาถูกมาใช้ทดแทน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บางส่วนในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ อาจส่งผลกระทบต่อราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เกษตรกรขายได้ ลดลง

2.3.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออก

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออก ได้แก่ ปริมาณผลผลิตภายในประเทศ ความต้องการใช้ และราคาผลผลิตภายในประเทศ รวมถึงราคาธัญพืชทดแทนและปริมาณการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 1 บัญชีสมดุลข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของโลก ปี 2552/53 – 2557/58

หน่วย: ล้านตัน

ปี	สต็อก ต้นปี	ผลผลิต	ปริมาณการค้า		การใช้	สต็อก ปลายปี
			นำเข้า	ส่งออก		
2552/53	147.46	825.62	92.75	92.75	826.47	146.61
2553/54	146.61	835.37	91.71	91.71	851.95	130.05
2554/55	130.05	888.16	103.72	103.72	883.69	134.51
2555/56	134.51	867.97	100.51	100.51	864.69	137.78
2556/57*	137.78	989.19	129.60	129.60	953.98	172.99
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-2.19	4.08	7.90	7.90	3.06	3.96
2557/58*	172.99	990.32	115.04	115.04	971.81	191.50
ผลต่าง 2556/57 และ 2557/58 (ร้อยละ)	25.56	0.11	-11.23	-11.23	1.87	10.70

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหราชอาณาจักร เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 2 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ และความต้องการใช้ ของสหรัฐอเมริกา
ปี 2552/53 – 2557/58

ปี	เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	ความต้องการใช้ (ล้านตัน)
2552/53	201.06	332.55	1,654.40	281.62
2553/54	206.00	316.17	1,534.40	284.55
2554/55	212.44	313.95	1,478.40	277.91
2555/56	221.00	273.19	1,236.80	262.97
2556/57*	221.75	353.72	1,595.20	295.39
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.70	-0.23	-2.84	0.17
2557/58*	210.19	365.97	1,740.80	302.53
ผลต่าง 2556/57 และ 2557/58 (ร้อยละ)	-5.21	3.46	9.13	2.42

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ เดือนพฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 3 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของไทย ปี 2552/53 – 2557/58

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	ผลผลิต (ล้านตัน)
2552/53	7.10	650	4.62
2553/54	7.48	650	4.86
2554/55	7.40	672	4.98
2555/56	7.53	657	4.95
2556/57*	7.54	671	5.06
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.28	0.75	2.04
2557/58*	7.40	676	5.01
ผลต่าง 2556/57 และ 2557/58 (ร้อยละ)	-1.86	0.75	-0.99

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ เดือนพฤศจิกายน 2557

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 การใช้ในประเทศ การส่งออก และการนำเข้า ของไทย ปี 2552/53 – 2557/58

ปี	การใช้ในประเทศ ^{1/} (ล้านตัน)	การส่งออก ^{2/}		การนำเข้า ^{2/}	
		ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2552/53	4.21	1.01	6,548.55	0.29	995.64
2553/54	4.28	0.20	1,558.66	0.35	1,333.91
2554/55	4.36	0.32	2,950.21	0.21	743.82
2555/56	4.67	0.04	391.10	0.10	410.47
2556/57	4.72	0.99	7,493.01	0.14	570.89
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.21	-15.21	-10.53	-23.73	-20.47
2557/58*	5.00	0.20-0.30	-	0.20-0.30	-

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมศุลกากร

ตารางที่ 5 ราคาเกษตรกรขายได้ ขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ส่งออก เอฟ.โอ.บี. ราคาตลาดชิคาโก ปี 2552/53 – 2556/57

ปี	เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	ขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ		ส่งออก เอฟ.โอ.บี. (บาท/ตัน)	ตลาดชิคาโก (บาท/ตัน)
		โรงงานอาหาร สัตว์รับซื้อ (บาท/กก.)	ไซโลรับซื้อ (บาท/กก.)		
2552/53	5.43	7.52	6.63	7,768	4,797
2553/54	8.13	9.42	8.60	9,832	6,669
2554/55	7.63	9.66	8.58	10,053	8,060
2555/56	9.34	10.39	8.35	10,679	8,933
2556/57	7.01	8.70	7.57	8,941	6,451
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.71	3.97	2.38	3.71	9.25

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กลุ่มพืชพลังงานทดแทน

3. ถั่วเหลือง

4. มันสำปะหลัง

5. อ้อยโรงงาน

6. ปาล์มน้ำมัน

3. ถั่วเหลือง

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2552/53 - 2556/2557 ผลผลิตถั่วเหลืองของโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.98 ต่อปี โดยในปี 2556/57 มีผลผลิตรวม 285.01 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 268.06 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 6.32 ประเทศผู้ผลิตสำคัญ 3 ลำดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บราซิล และอาร์เจนตินา ปริมาณผลิตรวม 232.09 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 81.43 ของผลผลิตโลก

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2552/53 - 2556/2557 ความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองเพื่อสกัดน้ำมันเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.13 ต่อปี ในปี 2556/57 มีปริมาณ 239.55 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 229.60 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 4.33 ประเทศที่มีความต้องการใช้มากที่สุด ได้แก่ จีน รองลงมาได้แก่ สหรัฐอเมริกา โดยทั้ง 2 ประเทศ มีความต้องการใช้เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2555/56 สำหรับสต็อกสิ้นปี 2552/53 - 2556/2557 ลดลงร้อยละ 0.77 ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในปี 2556/57 มีปริมาณ 66.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 56.28 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 18.78

(2) การส่งออก

ปี 2552/53 - 2556/2557 การส่งออกเมล็ดถั่วเหลืองโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.24 ต่อปี ในปี 2556/57 มีการส่งออก 112.73 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 100.54 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 12.12 ประเทศส่งออกสำคัญอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือและใต้ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บราซิล และอาร์เจนตินา โดยทั้ง 3 ประเทศมีปริมาณส่งออกรวม 99.49 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 88.25 ของปริมาณส่งออกโลก

(3) การนำเข้า

ปี 2552/53 - 2556/2557 การนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.71 ต่อปี ในปี 2556/57 มีปริมาณการนำเข้า 110.29 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 95.89 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 15.02 โดยจีนมีการนำเข้ามากที่สุดเท่ากับ 70.36 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 63.80 ของปริมาณนำเข้าโลก เนื่องจากผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้สกัดน้ำมันภายในประเทศ สำหรับประเทศไทยนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองเป็นอันดับ 7 ของโลก ปี 2556/57 นำเข้าปริมาณ 1.80 ล้านตัน หรือร้อยละ 1.63 ของปริมาณนำเข้าโลก

(4) ราคา

ปี 2552/53 - 2556/2557 ราคาเมล็ดถั่วเหลืองในตลาดสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.56 ต่อปี แต่ในปี 2556/57 ราคา 487 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ลดลงจาก 537 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในปี 2556/56 ร้อยละ 9.31 เนื่องจากปริมาณผลผลิตถั่วเหลืองของสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.39 จากสาเหตุสภาพดินฟ้าอากาศเอื้ออำนวยต่อการผลิต สำหรับตลาดบราซิล ราคาเมล็ดถั่วเหลือง

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปี 2552/53 - 2556/2557 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.28 ต่อปี แต่เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556/57 กับปี 2555/56 ราคาตลาดร้อยละ 4.46 จาก 538 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เป็น 514 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน เนื่องจากปริมาณผลผลิตถั่วเหลืองของบราซิลเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.73

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553/54 - 2557/58 เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตถั่วเหลืองมีแนวโน้มลดลง ร้อยละ 25.07 ต่อปี และร้อยละ 24.09 ต่อปี ตามลำดับ ในปี 2557/58 มีเนื้อที่เพาะปลูก 0.19 ล้านไร่ และผลผลิต 51,740 ตัน ลดลงจาก 0.20 ล้านไร่ และผลผลิต 52,740 ตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 3.57 และร้อยละ 1.90 ตามลำดับ การลดลงของเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตมีสาเหตุสำคัญ คือ ผลตอบแทนต่ำกว่าพืชแข่งขัน และการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี ส่วนผลผลิตต่อไร่ในปี 2553/54 - 2557/58 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.92 ต่อปี ในปี 2557/58 ผลผลิตต่อไร่ 278 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 274 กิโลกรัม ในปี 2556/57 ร้อยละ 1.46

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2553 - 2557 ความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองลดลงร้อยละ 1.22 ต่อปี แต่ในปี 2557 ความต้องการใช้มีปริมาณ 2.07 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.74 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 18.65 การใช้ประโยชน์มีหลายวัตถุประสงค์ ได้แก่ สกัดน้ำมัน ทำพันธุ์ และแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร คิดเป็น ร้อยละ 81.87 ร้อยละ 0.19 และร้อยละ 17.65 ของความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองทั้งหมด

(2) การส่งออก

การส่งออกของไทยส่วนใหญ่เป็นการส่งออกเมล็ดถั่วเหลืองสายพันธุ์ธรรมชาติ (non - GMOs) ที่ผลิตได้ภายในประเทศ ตลาดส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย โดยในช่วงปี 2553 - 2557 ปริมาณส่งออกอยู่ระหว่าง 954 - 6,000 ตัน

(3) การนำเข้า

ไทยพึ่งพาการนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองร้อยละ 96 - 97 ของความต้องการใช้ทั้งหมด โดยปี 2553 - 2557 ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.33 ต่อปี ในปี 2557 นำเข้า 2.02 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.68 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 20.07 แหล่งนำเข้าสำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บราซิล อาร์เจนตินา และแคนาดา

(4) ราคา

ปี 2556 - 2557 ราคาเมล็ดถั่วเหลืองและน้ำมันถั่วเหลืองภายในประเทศเคลื่อนไหวในทิศทางเดียวกับราคาตลาดโลก โดยราคามีการเคลื่อนไหว ดังนี้

- ราคาเมล็ดถั่วเหลืองคละเกรดที่เกษตรกรขายได้ ปี 2557 กิโลกรัมละ 18.40 บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 18.32 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 0.44

- ราคานำเข้าเมล็ดถั่วเหลือง ปี 2557 กิโลกรัมละ 18.90 บาท เพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 18.60 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 1.61

- ราคาขายส่งน้ำมันถั่วเหลืองบริสุทธิ์ ปี 2557 กิโลกรัมละ 50.08 บาท ทรงตัวเท่ากับ ปี 2556

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2557/58 คาดว่าผลผลิตเมล็ดถั่วเหลืองโลกมีปริมาณ 312.06 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 285.01 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 9.49 เนื่องจากผลผลิตถั่วเหลืองของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา บราซิล และอาร์เจนตินา เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2557/58 คาดว่า สหรัฐอเมริกา บราซิลและ อาร์เจนตินา สามารถผลิตถั่วเหลืองได้ 107.73 ล้านตัน 94.00 ล้านตัน และ 55.00 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 91.39 ล้านตัน 86.70 ล้านตัน และ 54.00 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 17.88 ร้อยละ 8.42 และร้อยละ 1.85 ตามลำดับ

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2557/58 คาดว่าความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองเพื่อสกัดน้ำมันมีปริมาณ 251.92 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 239.55 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 5.16 เนื่องจากความต้องการใช้น้ำมัน ถั่วเหลืองเพื่อการอุปโภคและบริโภคของโลกยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจีนที่มีนโยบายส่งเสริมให้สกัด น้ำมันถั่วเหลืองใช้ภายในประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่าในรูปของผลิตภัณฑ์กากและน้ำมัน ตอบสนองความต้องการใช้ ที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

(2) การส่งออก

ปี 2557/58 คาดว่าผู้ส่งออกถั่วเหลืองรายใหญ่ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และ อาร์เจนตินา สามารถส่งออกเมล็ดถั่วเหลืองได้เพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณ 46.81 ล้านตัน และ 8.20 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 44.82 ล้านตัน และ 7.84 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 4.44 และ ร้อยละ 4.59 ตามลำดับ ส่วนบราซิลส่งออกถั่วเหลืองลดลงจาก 46.83 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 46.70 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือ ลดลงร้อยละ 0.28 ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้ ในปี 2557/58 การส่งออกถั่วเหลืองของโลกมีปริมาณ 115.54 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 112.73 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 2.49 โดยปริมาณสต็อกถั่วเหลืองโลก เพิ่มขึ้น จาก 66.85 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 90.28 ล้านตัน ในปี 2557/57 ร้อยละ 35.05

(3) การนำเข้า

ปี 2557/58 คาดว่าการนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองโลกมีปริมาณ 112.72 ล้านตัน เพิ่มขึ้น จาก 110.29 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 2.20 โดยจีนนำเข้ามากที่สุดปริมาณ 74.00 ล้านตัน เพิ่มขึ้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

จาก 70.36 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 5.17 ในปี 2557/58 จินนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองร้อยละ 65.65 ของปริมาณการนำเข้าโลก

(4) ราคา

ปี 2557/58 คาดว่าราคาเมล็ดถั่วเหลืองในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวลดลง เมื่อเทียบกับปี 2556/57 เนื่องจากปริมาณผลผลิตถั่วเหลืองโลกเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2557/58 (ตุลาคม 2557) ราคาเมล็ดถั่วเหลืองในตลาดสหรัฐอเมริกาปรับตัวลดลงเป็น 343 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน จากราคาเฉลี่ย 487 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 29.57

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตถั่วเหลืองยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้มีสาเหตุจากการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี และผลตอบแทนต่ำกว่าพืชแข่งขันอื่นๆ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยคาดว่าปี 2558/59 จะมีเนื้อที่เพาะปลูก 0.18 ล้านไร่ ผลผลิต 50,953 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 280 กิโลกรัม

2.2.2 ตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2558 คาดว่าความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองมีปริมาณ 2.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 2.07 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 4.06 โดยในปี 2558 มีสัดส่วนการใช้ผลผลิตภายในประเทศร้อยละ 2.38 และนำเข้าร้อยละ 97.62 ของปริมาณความต้องการใช้ทั้งหมด

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าปริมาณการส่งออกเมล็ดถั่วเหลืองของไทยมีปริมาณ 6,500 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 6,000 ตัน ในปี 2557 ร้อยละ 8.33 โดยเป็นการส่งออกเมล็ดถั่วเหลืองสายพันธุ์ธรรมชาติ ไม่มีการตัดแปรพันธุกรรม (Non-GMOs) ที่ผลิตได้ภายในประเทศ และตลาดส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย

(3) การนำเข้า

การนำเข้าเมล็ดถั่วเหลืองเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ คาดว่าปี 2558 การนำเข้ามีปริมาณ 2.10 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 2.02 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 4.23

(4) ราคา

ปี 2558 คาดว่าราคาเมล็ดถั่วเหลืองที่เกษตรกรขายได้จะปรับสูงขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2557 โดยอยู่ระหว่างกิโลกรัมละ 18.20 - 19.50 บาท ส่วนราคาถั่วเหลืองนำเข้าจะปรับตัวลดลงตามราคาตลาดโลกที่มีแนวโน้มลดลง

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตถั่วเหลือง

2.3.1 ปัจจัยภายในประเทศ

(1) นโยบายส่งเสริม/พัฒนาการผลิตถั่วเหลือง เช่น ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี การใช้เครื่องจักรกลทดแทนแรงงาน และการให้ความรู้ด้านการผลิตถั่วเหลืองแก่เกษตรกร ส่งผลให้ประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลืองเพิ่มสูงขึ้น ผลผลิตถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น

(2) เกษตรกรบางส่วนอาจหันไปปลูกพืชทดแทนชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าการปลูกถั่วเหลือง ส่งผลกระทบให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลง

2.3.2 ปัจจัยภายนอกประเทศ

(1) สภาพภูมิอากาศเย็นและชื้นในแถบตะวันตกตอนกลางของสหรัฐอเมริกา ในปีการผลิต 2557/58 เอื้ออำนวยต่อการปลูกถั่วเหลือง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตถั่วเหลืองของสหรัฐอเมริกาเพิ่มสูงขึ้น

(2) ความต้องการใช้ถั่วเหลืองเพื่อสกัดน้ำมันของจีนผู้นำเข้าถั่วเหลืองรายใหญ่ของโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแนวโน้มความต้องการใช้กากถั่วเหลืองเพื่อผลิตอาหารสัตว์ และใช้เมล็ดถั่วเหลืองเพื่อผลิตพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ประเทศผู้ผลิตถั่วเหลืองรายใหญ่เพิ่มพื้นที่ปลูกเพื่อให้ผลผลิตเพียงพอกับปริมาณความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 1 สมดุลเมล็ดถั่วเหลืองโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

รายการ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	คาดการณ์ 2557/58
1. ผลผลิต	260.40	263.95	239.79	268.06	285.01	1.98	312.06
2. นำเข้า	86.85	88.76	93.44	95.89	110.29	5.71	112.72
3. ส่งออก	91.44	91.70	92.16	100.54	112.73	5.24	115.54
4. สกัดน้ำมัน	209.12	221.34	228.11	229.60	239.55	3.13	251.92
5. สต็อกสิ้นปี	62.21	70.23	53.40	56.28	66.85	-0.77	90.28

ที่มา : Oilseeds: World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service, November 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2 ราคาเมล็ดถั่วเหลืองตลาดโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

รายการ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	ราคาเฉลี่ย 2557/58*
1. สหรัฐอเมริกา	357	482	505	537	487	7.56	343
2. บราซิล (F.O.B)	390	508	549	538	514	6.28	403
3. อาร์เจนตินา (F.O.B)	395	511	533	543	517	6.17	424
4. รอตเตอร์ดัม (C.I.F)	429	549	562	592	542	5.58	434

หมายเหตุ : * ข้อมูลเดือนตุลาคม 2557

ที่มา : Oilseeds: World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service, November 2014

ตารางที่ 3 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของไทย ปี 2553/54 - 2558/59

รายการ	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	2557/58	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	คาดการณ์ 2558/59
1. เนื้อที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	0.577	0.377	0.247	0.196	0.189	-25.07	0.185
2. ผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	152,047	96,153	63,503	52,740	51,740	-24.09	50,953
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	271	263	261	274	278	0.92	280

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, พฤศจิกายน 2557

ตารางที่ 4 สมดุลเมล็ดถั่วเหลืองของไทย ปี 2553 - 2558

หน่วย : ตัน

ปี	ผลิต	นำเข้า	รวม (Supply)	ความต้องการใช้ภายในประเทศ			ส่งออก	รวม (Demand)
				สกัดน้ำมัน	ทำพันธุ์	แปรรูป ๑		
2553	169,577	1,818,705	1,988,282	1,542,307	11,887	433,134	954	1,988,282
2554	137,381	1,994,378	2,131,759	1,727,676	9,607	391,847	2,629	2,131,759
2555	83,787	2,119,941	2,203,728	1,679,481	4,950	517,379	1,918	2,203,728
2556	64,355	1,678,678	1,743,033	1,451,700	4,225	285,119	1,989	1,743,033
2557 ^{1/}	52,541	2,015,550	2,068,091	1,693,200	3,840	365,051	6,000	2,068,091
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-26.67	0.33	-1.22	0.13	-26.52	-6.39	40.48	-1.22
2558 ^{2/}	51,246	2,100,800	2,152,046	1,778,500	3,640	363,406	6,500	2,152,046

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ประมาณการ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ราคาถั่วเหลืองและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
1. ราคาเมล็ดถั่วเหลืองเกษตรกรขายได้	13.98	15.30	15.75	18.32	18.40	7.57
2. ราคานำเข้า						
- ทำเรือเกาะสี่ซิ่ง	14.18	17.23	18.86	18.60	18.90	6.73
- ตลาดชิคาโก	12.23	14.81	16.78	15.93	15.25	5.28
3. ราคาขายส่งน้ำมันถั่วเหลืองบริสุทธิ์ ^{1/}	42.17	49.24	50.08	50.08	50.08	3.67

หมายเหตุ : ^{1/} รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่รวมภาษีนำเข้า

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 ความต้องการใช้เมล็ดถั่วเหลืองของไทย ปี 2553 - 2558

หน่วย : ตัน

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	คาดการณ์ 2558
ความต้องการใช้	1,988,282	2,131,759	2,203,728	1,743,033	2,068,091	-1.22	2,152,046
1. สกัดน้ำมัน	1,542,307	1,727,676	1,679,481	1,451,700	1,693,200	0.13	1,778,500
2. แปรรูป ๑	433,134	391,847	517,379	285,119	365,051	-6.39	363,406
3. ทำพันธุ์	11,887	9,607	4,950	4,225	3,840	-26.52	3,640
4. ส่งออก	954	2,629	1,918	1,989	6,000	40.48	6,500

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

4. มันสำปะหลัง

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 ผลผลิตของโลกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.27 ต่อปี เนื่องจากประเทศผู้ผลิตมันสำปะหลังได้ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ทั้งด้านความมั่นคงอาหาร ความมั่นคงพลังงาน และความเป็นอยู่ที่ดีของเกษตรกร โดยพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังส่วนใหญ่อยู่ในทวีปแอฟริกา ประมาณร้อยละ 59 รองลงมาคือ เอเชีย ร้อยละ 30 ละตินอเมริกา ร้อยละ 10 และ โอเชียเนีย ร้อยละ 1 ตามลำดับ ทั้งนี้ในทวีปแอฟริกา มันสำปะหลังยังคงเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหาร ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของคนชนบท สำหรับทวีปเอเชีย มีความต้องการใช้มันสำปะหลังในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมแอลกอฮอล์ เอทานอล อาหาร และอาหารสัตว์ เป็นต้น โดยประเทศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเอเชียใต้ มันสำปะหลังมีความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหาร จึงมีนโยบายเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับเวียดนาม มีนโยบายจำกัดพื้นที่ปลูกไม่เกิน 0.45 ล้านเฮกตา

ปี 2557 โลกมีผลผลิตมันสำปะหลัง 291.32 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปี 2556 ที่มีผลผลิต 278.64 ล้านตัน พบว่า ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.55 โดยทวีปแอฟริกา ละตินอเมริกา เอเชีย และ โอเชียเนีย มีผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.99 ร้อยละ 6.94 ร้อยละ 2.89 และร้อยละ 1.22 ตามลำดับ โดยผู้ผลิตรายใหญ่ 5 อันดับแรก คือ ไนจีเรีย ไทย อินโดนีเซีย บราซิล และคองโก

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้มันสำปะหลังของประเทศผู้ผลิต ทั้งในทวีปแอฟริกา เอเชีย และ ละตินอเมริกา ใช้บริโภคภายในประเทศเป็นหลัก ประมาณร้อยละ 90 ของผลผลิตทั้งหมด โดยอยู่ในรูปหัวมันสดและในรูปผลิตภัณฑ์ ยกเว้นประเทศไทย และเวียดนาม ที่มีการใช้ในประเทศประมาณร้อยละ 25 ของผลผลิตที่ผลิตได้

ปี 2557 ความต้องการใช้มันสำปะหลังเพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งเพิ่มขึ้นในส่วนที่ใช้เพื่อเป็นอาหารและพลังงาน สำหรับทวีปเอเชีย อุตสาหกรรมเอทานอลเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ความต้องการใช้มันสำปะหลังขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยจีน คาดว่ามีความต้องการใช้มันสำปะหลังเพื่อผลิตเอทานอลมากกว่า 1,000 ล้านลิตร และยังคงต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ และให้ความสำคัญการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน สำหรับเวียดนาม รัฐบาลกำหนดส่วนผสมเอทานอลร้อยละ 5 ในน้ำมันเบนซิน โดยบังคับใช้ตั้งแต่ปลายปี 2557 ซึ่งหากดำเนินการได้จริงผลผลิตมันสำปะหลังทั้งประเทศจะถูกใช้เพื่อผลิตเอทานอล อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิตของโรงงานเอทานอลยังต่ำกว่าผลผลิตในประเทศ สำหรับฟิลิปปินส์และกัมพูชา เริ่มประกาศการใช้เอทานอลที่ผลิตจากมันสำปะหลังผสมกับน้ำมันเบนซิน สำหรับประเทศไทยมีการใช้เอทานอลผสมในน้ำมันเบนซินร้อยละ 20 และร้อยละ 85 และปริมาณรถยนต์ที่ใช้น้ำมัน E85 มีมากขึ้น และคาดว่าจะมีการ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ใช้เอทานอลประมาณ 3 ล้านลิตรต่อวัน สำหรับในกลุ่มประเทศแอฟริกาและละตินอเมริกา มีมาตรการส่งเสริมให้ใช้ไบโอดีเซลสำหรับทดแทนธัญพืชนำเข้า โดยบราซิล มีมาตรการให้ผสมไบโอดีเซล 10% ในไบโอดีเซลสำหรับผลิตขมปัง คาดว่าจะสามารถดูดซับมันสำปะหลังเพื่อผลิตไบโอดีเซลได้มากกว่าร้อยละ 50 ของผลผลิตในประเทศ ส่วนไนจีเรีย ตั้งแต่ปี 2548 มีกฎหมายบังคับให้ผสมไบโอดีเซลในไบโอดีเซลร้อยละ 10 แต่สามารถปฏิบัติได้เพียงร้อยละ 5 เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนไบโอดีเซล อย่างไรก็ตามรัฐบาลยังมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการนำเข้าไบโอดีเซลทำให้ต้องเสียภาษีนำเข้ารวมคิดเป็นร้อยละ 100 รวมถึงขอให้ผู้ผลิตไบโอดีเซลผสมไบโอดีเซลสำหรับร้อยละ 20 แต่ยังเป็นเรื่องยากเนื่องจากไนจีเรียมีการนำเข้าข้าวสาลีเพื่อผลิตไบโอดีเซลเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้เพื่อป้องกันการขาดวิตามินเอ ผู้ประกอบการได้ผสมวิตามินเอในอาหารที่ทำจากมันสำปะหลังด้วย อย่างไรก็ตามสถานการณ์การระบาดของไวรัสอีโบล่าในแอฟริกาตะวันตก ส่งผลกระทบต่อการผลิตและการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง เนื่องจากไม่สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานและส่งผลให้ราคามันสำปะหลังปรับตัวสูงขึ้นเท่าตัว สำหรับความต้องการใช้มันเส้นและมันอัดเม็ดเพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ มีมากในละตินอเมริกาและแคริบเบียน โดยเฉพาะในประเทศบราซิล สำหรับยุโรป ความต้องการใช้มันสำปะหลังในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากไม่สามารถแข่งขันกับธัญพืชของยุโรปได้ ส่วนเอเชีย ความต้องการใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ลดลง เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้รับน้อยกว่าการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ยกเว้นไทย ความต้องการใช้เพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นตามการผลิตสัตว์ปีกที่เพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

ปี 2552 - 2556 มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลก (มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง) ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.84 ต่อปี เนื่องจากตลาดโลกมีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยเฉพาะความต้องการใช้มันเส้นและแป้งมันสำปะหลังของจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุจากผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังสามารถใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้หลากหลาย ประกอบกับราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ปี 2556 โลกมีมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง 3,707.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เมื่อเทียบกับปี 2555 ที่มีมูลค่าการส่งออก 3,617.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ พบว่า มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.48 ทั้งนี้ประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ คือ ไทย มีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 66.27 รองลงมาคือ เวียดนาม และกัมพูชา มีส่วนแบ่งการตลาดประมาณร้อยละ 25.90 และ ร้อยละ 1.93 ตามลำดับ

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.69 ร้อยละ 9.89 และร้อยละ 4.96 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากราคามันสำปะหลังอยู่ในเกณฑ์ดี ภาครัฐมีการดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูก และการระบาดของเพลี้ยแป้งลดลงมาก รวมถึงเกษตรกรดูแลรักษาดีขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น

ปี 2557 มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 8.43 ล้านไร่ ผลผลิต 30.02 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3.56 ตัน เมื่อเทียบกับปี 2556 ที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 8.66 ล้านไร่ ผลผลิต 30.23 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3.49 ตัน พบว่า เนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิต ลดลงร้อยละ 2.61 และร้อยละ 0.68 ตามลำดับ เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และยางพารา รวมถึงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังแซมในสวนยางพารา ซึ่งปัจจุบันยางพาราเจริญเติบโตไม่สามารถปลูกแซมได้อีก ส่วนผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.98 เนื่องจากเกษตรกรมีการบำรุงดูแลรักษาที่ดี ประกอบกับสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโต

1.2.2 การตลาด

ผลผลิตมันสำปะหลังเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทั้งหมด โดยแปรรูปเป็น มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลัง และเอทานอล เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อาหาร อาหารสัตว์ สารความหวาน ผงชูรส กระจก สิ่งทอ เป็นต้น โดยความต้องการใช้ภายในประเทศ ในแต่ละปีประมาณ ร้อยละ 20 - 25 ที่เหลือร้อยละ 75 - 80 เป็นการส่งออก

(1) ความต้องการใช้

ปี 2553 - 2557 ความต้องการใช้มันสำปะหลังในประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.80 ต่อปี โดยเฉพาะความต้องการใช้เพื่อผลิตเอทานอลที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ความต้องการใช้เพื่อผลิตแป้งมันสำปะหลังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ส่วนความต้องการใช้เพื่อผลิตมันเส้นเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์มีแนวโน้มลดลง โดยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารสัตว์หันไปใช้กากมันสำปะหลังหรือพืชทดแทนอื่นๆ เนื่องจากราคามันเส้นปรับตัวสูงขึ้น

ปี 2557 คาดว่าความต้องการใช้มันสำปะหลังในประเทศประมาณ 8.64 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปี 2556 ที่มีความต้องการใช้ประมาณ 8.23 ล้านตัน พบว่า ความต้องการใช้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.93 เนื่องจากความต้องการใช้เพื่อผลิตเอทานอลเพิ่มสูงขึ้น จากนโยบายยกเลิกน้ำมันเบนซิน 91 ปัจจุบันมีโรงงานที่ใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอล 6 แห่ง ส่วนความต้องการใช้เพื่อผลิตแป้งมันสำปะหลังและมันเส้นเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 การส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ได้แก่ มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง มีปริมาณและมูลค่าการส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.26 และร้อยละ 12.76 ต่อปี ตามลำดับ โดยการส่งออกมันเส้นและแป้งมันสำปะหลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ส่วนการส่งออกมันอัดเม็ดมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากอดีตไทยส่งออกมันอัดเม็ดไปสหภาพยุโรปเป็นหลัก แต่ปัจจุบันราคามันอัดเม็ดจากไทยไม่สามารถแข่งขันกับอ้อยของสหภาพยุโรปได้ ประกอบกับการค้ำมันอัดเม็ดที่ขบเซามาเป็นเวลานานทำให้การกระตุ้นความต้องการใช้มันอัดเม็ดมีค่าใช้จ่ายมาก แม้ว่าจะยังคงได้รับโควตานำเข้าในปริมาณเดิม ผู้ประกอบการไทยจึงหันไปหาตลาดใหม่ๆ ทดแทน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปี 2557 คาดว่ามีปริมาณการส่งออก 10.46 ล้านตัน มูลค่า 108,525 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2556 ที่ส่งออกได้ 9.16 ล้านตัน มูลค่า 94,849 ล้านบาท พบว่า ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.18 และร้อยละ 14.42 ตามลำดับ เนื่องจากมีการส่งมอบสต็อกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากโครงการแทรกแซงตลาดมันสำปะหลังของรัฐบาล ประกอบกับประเทศคู่ค้ายังมีความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้การส่งออกมันเส้นขึ้นขึ้นอยู่กับราคาธัญพืชของประเทศคู่ค้า ส่วนแป้งมันสำปะหลัง มีการใช้ในอุตสาหกรรมที่หลากหลายมากขึ้นทำให้ความต้องการใช้ขยายตัว ปัจจุบันจีนเป็นประเทศผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายใหญ่ที่สุดของไทย เนื่องจากมีความต้องการใช้มันเส้นเพื่อนำไปผลิตแอลกอฮอล์ และแป้งมันสำปะหลังเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมกระดาษและสิ่งทอ

ตลาดหลักที่สำคัญของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังส่วนใหญ่อยู่ในทวีปเอเชีย มันเส้น ได้แก่ จีน มันอัดเม็ด ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และ นิวซีแลนด์ แป้งมันสำปะหลังดิบ ได้แก่ จีน อินโดนีเซีย ใต้หวัน มาเลเซีย และญี่ปุ่น แป้งมันสำปะหลังตัดแปร ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน และอินโดนีเซีย

(3) ราคา

ปี 2553 - 2557 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ลดลงร้อยละ 2.73 ต่อปี เนื่องจากในปี 2553 - 2554 เกิดปัญหาการระบาดของเพลี้ยแป้งทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังลดลงเป็นอย่างมาก ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการ ส่งผลให้ราคาที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวสูงขึ้นมาก ภายหลังปี 2554 สามารถควบคุมการระบาดของเพลี้ยแป้งได้ ทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคามันสำปะหลังอ่อนตัวลงแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ดี นอกจากนี้ราคามันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ยังขึ้นขึ้นอยู่กับราคาสินค้าพืชทดแทน เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และข้าวสาลี โดยราคาส่งออกมันเส้น และมันอัดเม็ด ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.05 ร้อยละ 8.75 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลัง ลดลงร้อยละ 1.87 ต่อปี

ปี 2557 คาดว่าราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.15 บาท ราคาส่งออกมันเส้นเฉลี่ยกิโลกรัมละ 7.10 บาท ราคาส่งออกมันอัดเม็ดเฉลี่ยกิโลกรัมละ 8.85 บาท และราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลังเฉลี่ยกิโลกรัมละ 13.60 บาท เมื่อเทียบกับปี 2556 พบว่า ราคาที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 เนื่องจากประเทศคู่ค้ายังคงมีความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังอย่างต่อเนื่อง สำหรับราคาส่งออกมันเส้นและมันอัดเม็ด เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.90 และร้อยละ 11.74 ตามลำดับ ส่วนราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลัง ลดลงร้อยละ 4.63

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของไทย

2.1.1 การผลิต

แนวโน้มปี 2558 มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 8.59 ล้านไร่ ผลผลิต 30.91 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3.59 ตัน เทียบกับเนื้อที่เก็บเกี่ยว 8.43 ล้านไร่ ผลผลิต 30.02 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3.56 ตัน ในปี 2557 พบว่า เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และ ผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.91 ร้อยละ 2.96 และร้อยละ 1.04 ตามลำดับ เนื่องจากราคาในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้เกษตรกรปลูกทดแทนพื้นที่

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงานที่รื้อต่อทิ้ง และพื้นที่ว่างเปล่า ประกอบกับเกษตรกรมีการบำรุงรักษาที่ดีขึ้น เช่น การเลือกใช้ท่อนพันธุ์ที่ดี การใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิต และการแช่ท่อนพันธุ์ก่อนการเพาะปลูกเพื่อป้องกันการระบาดของเชื้อแบคทีเรีย ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

2.1.2 การตลาด

(1) การใช้ในประเทศ

ปี 2558 คาดว่าความต้องการใช้ในประเทศจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอลจะเพิ่มขึ้นจาก 1.90 ล้านตันหัวมันสด ในปี 2557 เป็น 2.30 ล้านตันหัวมันสด ในปี 2558

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าการส่งออกจะใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศคู่ค้า ยังคงมีความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งในรูปของมันเส้นและแป้งมันสำปะหลังอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าหลักของไทย

(3) ราคา

ปี 2558 คาดว่าราคามันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้ใกล้เคียงกับปี 2557 อย่างไรก็ตามหากผลผลิตมันสำปะหลังของเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะกัมพูชา เวียดนาม และลาว มีปริมาณเพิ่มขึ้น หรือราคาพืชทดแทน เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปรับตัวลดลง จะส่งผลทางลบต่อราคามันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการราคามันสำปะหลัง

เกษตรกรจะเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังมากในช่วงธันวาคม 2557 ถึงมีนาคม 2558 ประมาณร้อยละ 66 ของผลผลิตมันสำปะหลังทั้งหมด ส่งผลให้ราคามันสำปะหลังตกต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว เนื่องจากปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังมากเกินไปกำลังการผลิตของโรงแป้งมันสำปะหลังและลานมัน ประกอบกับผู้ประกอบการหลายรายมีเงินทุนไม่เพียงพอในการรับซื้อผลผลิต ดังนั้นหากเกษตรกรชะลอการเก็บเกี่ยวเพื่อไม่ให้ผลผลิตออกมามากจนเกินไป หรือ ผู้ประกอบการมีเงินทุนเพียงพอในการรับซื้อผลผลิตในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก จะช่วยให้ราคามันสำปะหลังไม่ตกต่ำในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้นคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) มีมติเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2557 เห็นชอบแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลัง ปี 2557/58 ในระยะสั้น ดังนี้

1) การชดเชยดอกเบี้ยเพื่อชะลอการเก็บเกี่ยว เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ไว้ใช้จ่ายระหว่างชะลอการเก็บเกี่ยว คร่าวร้อยละไม่เกิน 50,000 บาท โดยภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลา 6 เดือน (เริ่มธันวาคม 2557 แต่ไม่เกินตุลาคม 2558) ทั้งนี้ให้เกษตรกรขอกู้ยืมที่ ธ.ก.ส. ในพื้นที่

2) การเพิ่มสภาพคล่องทางการค้า เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้สหกรณ์การเกษตร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการค้าและแปรรูปมันสำปะหลัง ในการรวบรวมรับซื้อมันสำปะหลังจากเกษตรกรเพิ่มขึ้น โดยภาครัฐชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลา 4 เดือน (เริ่มธันวาคม 2557 แต่ไม่เกินมิถุนายน 2558)

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วงเงินกู้สำหรับผู้ประกอบการขนาดเล็กไม่เกิน 5 ล้านบาท ขนาดกลางไม่เกิน 10 ล้านบาท และขนาดใหญ่ไม่เกิน 20 ล้านบาท ทั้งนี้ผู้ประสงค์ขอรับการชดเชยจะต้องจัดทำแผนการรวบรวมและเสนอขอรับจัดสรรวงเงินกู้จากธนาคารพาณิชย์ หรือ ธ.ก.ส.

ตารางที่ 1 เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของโลก ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	122.18	127.89	130.13	129.58	n.a.	-
ผลผลิต (ล้านตัน)	243.05	261.77	269.13	278.64*	291.32	4.27
ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	1,989	2,047	2,068	2,136	n.a.	-

หมายเหตุ * FAO forecast

ที่มา : องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)

ตารางที่ 2 ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของโลก 5 อันดับแรก ปี 2554 - 2556

ประเทศ	2555			2556			2557
	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)
ไนจีเรีย	24.06	54.00	2,244	24.06	54.00	2,244	55.06
ไทย*	8.51	29.85	3,506	8.66	30.23	3,492	30.02
อินโดนีเซีย	7.06	24.18	3,424	6.66	23.94	3,594	25.00
บราซิล	10.58	23.04	2,178	9.53	21.23	2,226	23.35
คองโก	13.75	16.00	1,164	13.75	16.50	1,200	17.32
โลก	130.13	269.13	2,068	129.58	278.64	2,136	291.32

หมายเหตุ * ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO)

ตารางที่ 3 ปริมาณและมูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของโลก ปี 2552 - 2556

หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศผู้ส่งออก	2552	2553	2554	2555	2556	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ไทย	1,080.52	1,568.58	1,900.88	2,078.41	2,456.78	21.22
เวียดนาม	573.41	564.10	938.97	1,347.78	960.18*	20.95
กัมพูชา	5.78	2.87	5.25	11.59	71.53	90.17
คอซตาริกา	35.96	51.01	64.40	60.57	65.50	14.70
อินโดนีเซีย	29.81	45.43	79.06	15.56	59.50	3.15
อื่นๆ	72.51	83.71	108.40	103.37	93.65	7.49
โลก	1,797.99	2,315.71	3,096.96	3,617.28	3,707.14*	20.84

หมายเหตุ : * ประมาณการ ตุลาคม 2557

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง คือ มันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง

ที่มา : International Trade Centre, ตุลาคม 2557

ตารางที่ 4 เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของไทย ปี 2553 - 2558

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558*
เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	7.405	7.096	8.513	8.657	8.431	4.69	8.592
ผลผลิต (ล้านตัน)	22.006	21.912	29.848	30.228	30.022	9.89	30.910
ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	2,972	3,088	3,506	3,492	3,561	4.96	3,598

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ กันยายน 2557

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กก.

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาหัวมันสดที่เกษตรกรขายได้ ^{1/}	2.25	2.53	2.07	2.10	2.15	-2.73
ราคาส่งออกมันอัดเม็ด ^{2/}	5.86	7.81	7.09	7.92	8.85	8.75
ราคาส่งออกมันเส้น ^{2/}	6.29	7.92	7.20	6.90	7.10	1.05
ราคาส่งออกแป้งมันสำปะหลัง ^{2/}	14.44	15.27	13.85	14.26	13.60	-1.87

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ ตุลาคม 2557

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ^{2/} กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ล้านตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	มันอัดเม็ด		มันเส้น		แป้งมันสำปะหลัง				รวมผลิตภัณฑ์	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	แป้งดิบ		แป้งตัดแปรร			
					ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2553	0.156	785	4.117	25,193	1.741	24,553	0.691	15,609	6.705	66,140
2554	0.037	284	3.694	29,252	1.888	28,238	0.793	19,056	6.412	76,830
2555	0.084	577	4.612	33,239	2.236	30,796	0.846	18,930	7.778	83,542
2556	0.059	416	5.755	39,515	2.446	34,880	0.897	20,038	9.157	94,849
2557*	0.016	115	6.500	46,260	3.000	40,700	0.940	21,450	10.456	108,525
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-33.50	-29.24	14.53	16.37	14.42	13.00	7.67	7.10	13.26	12.76

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ ตุลาคม 2557

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 ความต้องการใช้มันสำปะหลัง ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตันหัวมันสด

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ส่งออก ^{1/}	19.720	19.599	23.372	26.945	30.883	12.92
ใช้ในประเทศ*	7.725	7.094	7.028	8.234	8.640	3.80
อุตสาหกรรมต่อเนื่อง*	6.800	6.444	6.528	6.634	6.740	0.11
เอทานอล ^{2/}	0.925	0.650	0.500	1.600	1.900	26.37
รวมความต้องการใช้	27.445	26.693	30.400	35.179	39.523	10.58

หมายเหตุ : * ประมาณการ ณ ตุลาคม 2557

ที่มา : ^{1/} กรมศุลกากร

^{2/} กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

5. อ้อยโรงงาน

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2552/53 - 2556/57 ผลผลิตน้ำตาลทรายดิบของโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.70 ต่อปี จากปริมาณผลผลิต 153.37 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 175.70 ล้านตัน ในปี 2556/57 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ บราซิล อินเดีย จีน ไทย สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ปากีสถาน และออสเตรเลีย ผลิตได้เพิ่มขึ้น

สำหรับปี 2556/57 ผลผลิตน้ำตาลทรายดิบของโลกลดลงจาก 177.49 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 1.01

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

การบริโภคน้ำตาลทรายดิบของโลก ปี 2552/53 - 2556/57 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.22 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจาก 154.38 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 167.49 ล้านตัน ในปี 2556/57 เนื่องจากความต้องการบริโภคน้ำตาลของประเทศในภูมิภาคเอเชียเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศอินเดีย และอินโดนีเซีย

สำหรับปี 2556/57 ปริมาณความต้องการบริโภคน้ำตาลทรายดิบของโลกเพิ่มขึ้นจาก 164.51 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 1.81

(2) การส่งออก

ปี 2552/53 - 2556/57 ปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายดิบของโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.08 ต่อปี จากปริมาณส่งออก 48.33 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 55.91 ล้านตัน ในปี 2556/57 เนื่องจากประเทศบราซิล ไทย ออสเตรเลีย เม็กซิโก และกัวเตมาลา ผลิตน้ำตาลได้เพิ่มขึ้น และเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในประเทศจึงมีน้ำตาลเหลือส่งออกมากขึ้น ประกอบกับความต้องการบริโภคน้ำตาลในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น

สำหรับปี 2556/57 ปริมาณส่งออกน้ำตาลทรายดิบของโลกเพิ่มขึ้นจาก 54.49 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 2.61

(3) การนำเข้า

การนำเข้าน้ำตาลทรายดิบของโลก ปี 2552/53 - 2556/57 เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.36 ต่อปี จากปริมาณการนำเข้า 48.32 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 50.48 ล้านตัน ในปี 2556/57 ตามความต้องการนำเข้าเพื่อเพิ่มปริมาณสต็อกน้ำตาลภายในประเทศ ของประเทศผู้นำเข้าสำคัญของโลก ได้แก่ สหภาพยุโรป อินโดนีเซีย จีน สหรัฐอเมริกา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และมาเลเซีย

สำหรับปี 2556/57 ปริมาณนำเข้าน้ำตาลทรายดิบของโลกลดลงจาก 51.70 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 2.36

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(4) ราคา

ราคาน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์ก ปี 2553 - 2557 ลดลงร้อยละ 10.11 ต่อปี จากราคาเฉลี่ย 22.49 เซนต์ต่อปอนด์ หรือกิโลกรัมละ 15.62 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน 31.51 บาท/ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปี 2553 ลดลงเหลือ 16.48 เซนต์ต่อปอนด์ หรือกิโลกรัมละ 11.69 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน 32.16 บาท/ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปี 2557 เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้นของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ และความผันผวนของเศรษฐกิจในตลาดโลก

สำหรับปี 2557 ราคาเฉลี่ยน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กเคลื่อนไหวอยู่ที่ 16.48 เซนต์ต่อปอนด์ หรือกิโลกรัมละ 11.69 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน 32.16 บาท/ดอลลาร์สหรัฐฯ) ลดลงจาก 17.46 เซนต์ต่อปอนด์ หรือกิโลกรัมละ 11.74 บาท (อัตราแลกเปลี่ยน 30.49 บาท/ดอลลาร์สหรัฐฯ) ในปี 2556 ร้อยละ 5.61 และร้อยละ 0.43 ตามลำดับ

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิตอ้อยโรงงาน

ปี 2552/53 - 2556/57 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ของอ้อยโรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.55 ร้อยละ 9.01 และร้อยละ 2.30 ต่อปี ตามลำดับ โดยปี 2552/53 มีเนื้อที่เพาะปลูก 6.31 ล้านไร่ ผลผลิต 68.81 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 10.91 ตัน และเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเป็น 8.46 ล้านไร่ ผลผลิต 103.70 ล้านตัน ผลผลิตต่อไร่เฉลี่ย 12.26 ตัน ในปี 2556/57 เนื่องจากมีการส่งเสริมให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวในพื้นที่นาดอนซึ่งให้ผลผลิตต่ำมาปลูกเป็นอ้อยโรงงานแทน ประกอบกับเกษตรกรมีการดูแลรักษาที่ดีขึ้น

สำหรับปี 2556/57 มีเนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นจาก 8.26 ล้านไร่ 100.10 ล้านตัน และ 12.12 ตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 2.42 ร้อยละ 3.60 และร้อยละ 1.16 ตามลำดับ

1.2.2 การผลิตน้ำตาล

ปี 2552/53 - 2556/57 ผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.74 ต่อปี จาก 6.93 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มเป็น 11.33 ล้านตัน ในปี 2556/57

สำหรับปี 2556/57 ผลผลิตน้ำตาลเพิ่มขึ้นจาก 10.02 ล้านตัน ในปี 2555/56 ร้อยละ 13.07

1.2.3 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2553 - 2557 การบริโภคน้ำตาลภายในประเทศและความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.44 ต่อปี จาก 2.16 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 2.50 ล้านตัน ในปี 2557

สำหรับปี 2557 การบริโภคน้ำตาลภายในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 2.46 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 1.63 เนื่องจากความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมมีเพิ่มขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจและการขยายการลงทุนในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 การส่งออกน้ำตาลของประเทศไทยเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า โดยปี 2553 ส่งออกน้ำตาล 4.50 ล้านตัน มูลค่า 69,318 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 6.50 ล้านตัน มูลค่า 90,000 ล้านบาท (ตัวเลขคาดการณ์) ในปี 2557 โดยปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.44 และร้อยละ 29.84 ต่อปี ตามลำดับ

สำหรับปี 2557 ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 5.99 ล้านตัน มูลค่า 85,495 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 8.51 และร้อยละ 5.27 ตามลำดับ

(3) การนำเข้า

น้ำตาลที่นำเข้าส่วนใหญ่ของประเทศไทยจะเป็นน้ำตาลทรายชนิดพิเศษที่ไม่มีการผลิตภายในประเทศและมีปริมาณนำเข้าไม่แน่นอน โดยนำเข้าลดลงจาก 12,166 ตัน มูลค่า 253 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 400 ตัน มูลค่า 20 ล้านบาท ในปี 2557

สำหรับปี 2557 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 314 ตัน มูลค่า 11 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 27.39 และร้อยละ 81.82 ตามลำดับ

(4) ราคา

-ราคาอ้อย

ราคาอ้อยที่เกษตรกรขายได้ปรับตัวในทิศทางเดียวกับราคาน้ำตาลในตลาดโลก โดยราคาอ้อยที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่ใน ช่วงปี 2552/2553 ลดลงร้อยละ 0.04 ต่อปี จากตันละ 861 บาท ในปี 2552/53 เป็นต้นละ 855 บาท และราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ในช่วงปี 2552/53 - 2556/57 ลดลงร้อยละ 2.47 ต่อปี จากตันละ 1,000 บาท ในปี 2552/53 เป็นต้นละ 900 บาท (ราคาอ้อยขั้นต้น) ในปี 2556/57

สำหรับปี 2556/57 ราคาอ้อยขั้นต้น ตันละ 900 บาท ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส. โดยมีอัตราขึ้น/ลงของราคาต่อความหวาน 1 ซี.ซี.เอส. เท่ากับ 54.00 บาท/ตัน ลดลงจากตันละ 950 บาท ในปี 2555/56 ร้อยละ 5.26 อย่างไรก็ตามเกษตรกรได้รับเงินเพิ่มค่าอ้อยตันละ 160 บาท เท่ากับปี 2555/56

-ราคาส่งออกน้ำตาล

ราคาส่งออกน้ำตาลทรายดิบ ปี 2553 - 2557 ลดลงร้อยละ 1.80 ต่อปี จาก 13,212 บาทต่อตัน ในปี 2553 เป็น 12,998 บาทต่อตันในปี 2557 ขณะที่ราคาส่งออกน้ำตาลทรายขาว ปี 2553 - 2557 ลดลงร้อยละ 4.76 ต่อปี จาก 17,249 บาทต่อตัน ในปี 2553 เป็น 15,127 บาทต่อตัน ในปี 2557

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำหรับปี 2557 ราคาส่งออกน้ำตาลทรายดิบลดลงจาก 13,167 บาทต่อตัน ในปี 2556 ร้อยละ 1.28 และราคาส่งออกน้ำตาลทรายขาวลดลงจาก 15,449 บาทต่อตัน ในปี 2556 ร้อยละ 2.08

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2557/58 กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ประมาณการผลผลิตน้ำตาลทรายดิบของโลกมีปริมาณ 175.59 ล้านตัน ลดลงจาก 175.70 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 0.06 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตที่สำคัญหลายประเทศ ได้แก่ บราซิล จีน ไทย และปากีสถาน ผลิตน้ำตาลได้ลดลง

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

การบริโภคน้ำตาลของโลก ปี 2557/58 คาดว่ามีปริมาณ 170.53 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 167.49 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 1.82 โดยคาดว่าความต้องการบริโภคน้ำตาลของประเทศอินเดีย สหภาพยุโรป จีน บราซิล สหรัฐอเมริกา และอินโดนีเซีย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

คาดว่าปริมาณส่งออกน้ำตาลของโลกลดลงจาก 55.91 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 55.24 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือลดลงร้อยละ 1.20 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตที่สำคัญผลิตน้ำตาลได้ลดลงจากปัญหาสภาพอากาศและภัยแล้ง ส่งผลให้มิน้ำตาลส่งออกลดลง

(3) การนำเข้า

การนำเข้าน้ำตาลของโลก ปี 2557/58 คาดว่ามีปริมาณ 50.04 ล้านตัน ลดลงจาก 50.48 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 0.87

(4) ราคา

ปี 2558 คาดว่าราคาน้ำตาลทรายดิบในตลาดโลกเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 16 - 18 เซนต์ต่อปอนด์ ซึ่งใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิตอ้อยโรงงาน

ปี 2557/58 มีเนื้อที่เพาะปลูก 8.52 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจาก 8.46 ล้านไร่ ในปี 2556/57 ร้อยละ 0.71 เนื่องจากมีการส่งเสริมการปลูกอ้อยโรงงานจากผู้ประกอบการ และภาครัฐ โดยขยายพื้นที่เพาะปลูกอ้อยโรงงานในพื้นที่นาดอน แต่เนื่องจากสภาพปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง และบางพื้นที่มีการระบาดของโรคใบขาวทำให้ต้นอ้อยเจริญเติบโตไม่ดี ส่งผลให้ผลผลิตรวมลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยคาดว่าปี 2557/58 จะมีผลผลิตอ้อยโรงงาน 103.10 ล้านตัน ลดลงจาก 103.70 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 0.58 ผลผลิตต่อไร่ ลดลงจาก 12.26 ตัน ในปี 2556/57 เป็น 12.10 ตันต่อไร่ ในปี 2557/58 หรือลดลงร้อยละ 1.31

2.2.2 การผลิตน้ำตาลและกากน้ำตาล

ปี 2557/58 คาดว่าผลผลิตอ้อยโรงงานอยู่ที่ 103.10 ล้านตัน สามารถผลิตน้ำตาลได้ 10.37 ล้านตัน ลดลงจาก 11.33 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 8.47 ส่วนกากน้ำตาลปี 2557/58 คาดว่าจะมีปริมาณ 4.55 ล้านตัน

2.2.3 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้กำหนดปริมาณน้ำตาลสำหรับบริโภคภายในประเทศปี 2558 คาดว่ามีจำนวน 2.50 ล้านตัน เท่ากับปีที่ผ่านมา

(2) การส่งออก

การส่งออกน้ำตาล ปี 2558 คาดว่ามีปริมาณ 7.87 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 6.50 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 21.08

(3) การนำเข้า

การนำเข้าน้ำตาลปี 2558 คาดว่าจะมีปริมาณไม่มากนัก เนื่องจากผลผลิตน้ำตาลภายในประเทศผลิตได้มากกว่าความต้องการใช้ภายในประเทศ ประกอบกับอัตราภาษีนำเข้าค่อนข้างสูง โดยการนำเข้าส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าน้ำตาลชนิดพิเศษ

(4) ราคา

-ราคาอ้อยที่เกษตรกรขายได้

ราคาอ้อยที่เกษตรกรขายได้ ปี 2556/57 ต้นละ 855 บาท ลดลงจากต้นละ 917 บาท ในปี 2555/56 ร้อยละ 6.70 สำหรับปี 2557/58 คาดว่าจะใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

-ราคาอ้อยขึ้นต้น

ราคาอ้อยขึ้นต้นปี 2557/58 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (กอน.) เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตและรายได้

1) ภัยธรรมชาติ

เนื่องจากเกิดปัญหาภัยแล้ง และภาวะฝนทิ้งช่วงในหลายพื้นที่ ประกอบกับยังมีการระบาดของโรคใบขาว ส่งผลให้การเจริญเติบโตของอ้อยไม่ค่อยดี ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดต่ำลง จึงอาจส่งผลให้ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลทรายลดลงจากที่คาดการณ์ไว้ โดยขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายได้ประมาณการปริมาณอ้อยเข้าหีบ ในปีการผลิต 2557/58 ไว้ที่ 102.20 ล้านตัน ซึ่งลดลงจากปีก่อนที่มีปริมาณอ้อยเข้าหีบ 103.67 ล้านตัน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2) ภาวะเศรษฐกิจและราคาน้ำตาลในตลาดโลก

เนื่องจากผลผลิตน้ำตาลของไทยกว่าร้อยละ 75 ส่งออกไปตลาดต่างประเทศ ดังนั้น หากเศรษฐกิจโลกยังไม่ฟื้นตัว ราคาน้ำตาลในตลาดโลกยังคงมีความผันผวนและเคลื่อนไหวลดลงเมื่อเทียบกับช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ก็อาจส่งผลกระทบต่อราคาอ้อยและรายได้จากการส่งออกน้ำตาลของประเทศไทยได้ อย่างไรก็ตามหากภาวะเศรษฐกิจโลกมีการฟื้นตัวและส่งผลให้ความต้องการน้ำตาลในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นกว่าที่คาดไว้ ก็จะเป็นปัจจัยบวกที่จะส่งผลให้ราคาน้ำตาลในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ 1 ผลผลิต การบริโภค ส่งออก และนำเข้าน้ำตาลของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตันน้ำตาลทรายดิบ

ปี	ผลผลิต	การบริโภค	ส่งออก	นำเข้า
2552/53	153.37	154.38	48.33	48.32
2553/54	161.94	155.47	53.86	49.28
2554/55	172.17	159.18	54.98	48.45
2555/56	177.49	164.51	54.49	51.70
2556/57	175.70	167.49	55.91	50.48
อัตราเพิ่ม(ร้อยละ)	3.70	2.22	3.08	1.36
2557/58	175.59	170.53	55.24	50.04

ที่มา : World Market and Trade; May 2014

ตารางที่ 2 ราคาน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์ก ปี 2553 - 2557

ปี	2553	2554	2555	2556	2557(ม.ค.-ก.ย.)	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เซนต์/ปอนด์	22.49	27.22	21.69	17.46	16.48	-10.11
บาท/กิโลกรัม	15.62	18.20	14.74	11.74	11.69	-9.68

ที่มา : New York Board of Trade; Contract No. 11-F.O.B

ตารางที่ 3 เนื้อที่เพาะปลูก ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ และผลผลิตน้ำตาลของไทย ปี 2552/53 - 2557/58

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)	ผลผลิตน้ำตาล (ล้านตัน)
2552/53	6.31	68.81	10.91	6.93
2553/54	7.87	95.95	12.19	9.66
2554/55	8.01	98.40	12.28	10.25
2555/56	8.26	100.10	12.12	10.02
2556/57	8.46	103.70	12.26	11.33
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.55	9.01	2.30	10.74
2557/58	8.52	103.10	12.10	10.37*

หมายเหตุ : * ประมาณการโดยสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ผลผลิตน้ำตาลจากสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ตารางที่ 4 ราคาอ้อย ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : บาท/ตัน

ปี	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
ราคาเกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา	861	908	954	917	855	-0.04	n.a.
ราคาอ้อยขั้นต้น	965	945	1,000	950	900	-1.33	n.a.
ราคาอ้อยขั้นสุดท้าย	1,000	1,039	1,075	999	-	-2.47	n.a.

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

ตารางที่ 5 ราคาส่งออกน้ำตาลของไทย ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/ตัน

ปี	2553	2554	2555	2556	2557 (ม.ค.-ก.ย.)	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
น้ำตาลทรายดิบ	13,212	15,275	16,870	13,167	12,998	-1.80
น้ำตาลทรายขาว	17,249	19,355	19,406	15,449	15,127	-4.76

ที่มา : กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

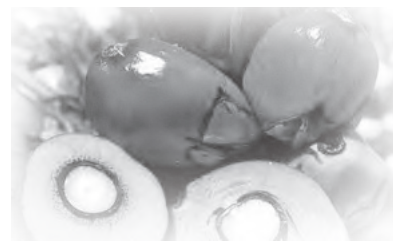
ตารางที่ 6 ปริมาณการบริโภคในประเทศและการส่งออกน้ำตาลของไทย ปี 2553 - 2558

ปี	บริโภคภายในประเทศ ^{1/} (ล้านตัน)	ส่งออก ^{2/} (ล้านตัน)	นำเข้า ^{2/} (ตัน)
2553	2.16	4.50	12,166
2554	2.35	6.52	13,001
2555	2.46	6.85	560
2556	2.46	5.99	314
2557*	2.50	6.50	400
อัตราเพิ่ม(ร้อยละ)	3.44	6.72	-65.19
2558*	2.50	7.87	500

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

^{2/} กรมศุลกากร

6. ปาล์มน้ำมัน

1 สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2552/53 - 2556/57 ผลผลิตน้ำมันปาล์มของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.77 ต่อปี โดยปี 2556/57 มีผลผลิตน้ำมันปาล์ม 59.60 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 55.97 ล้านตันในปี 2555/56 ร้อยละ 6.49 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น โดยประเทศอินโดนีเซียซึ่งเป็นประเทศผู้นำในการผลิตและสามารถผลิตน้ำมันปาล์มได้ 31.00 ล้านตัน รองลงมาคือมาเลเซีย ผลิตได้ 20.16 ล้านตัน ทั้งสองประเทศมีส่วนการผลิตร้อยละ 85.90 ของผลผลิตน้ำมันปาล์มโลก สำหรับไทยผลิตได้เป็นอันดับที่ 3 ของโลกและสามารถผลิตได้ 2.15 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 3.61 ของผลผลิตน้ำมันปาล์มโลก

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2552/53 - 2556/57 ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.19 ต่อปี โดยปี 2556/57 มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์ม 56.63 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 54.49 ล้านตันในปี 2555/56 ร้อยละ 3.93 เนื่องจากความต้องการด้านอาหารและด้านพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2556/2557 ประเทศผู้ใช้น้ำมันปาล์มที่สำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย 9.78 ล้านตัน รองลงมา คือ อินเดีย 8.20 ล้านตัน สหภาพยุโรป 6.15 ล้านตัน และจีน 5.75 ล้านตัน ตามลำดับ

(2) การส่งออก

ปี 2552/53 - 2556/57 ปริมาณส่งออกน้ำมันปาล์มของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.09 ต่อปี โดยปี 2556/57 มีปริมาณการส่งออก 42.27 ล้านตัน ลดลงจาก 43.42 ล้านตันในปี 2555/56 ร้อยละ 2.65 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกยังชะลอตัว ส่งผลทำให้ความต้องการน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลกโดยเปรียบเทียบปรับตัวเพิ่มขึ้นน้อยกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มในตลาดโลก ประกอบกับในปี 2557 ผลผลิตถั่วเหลืองของโลกปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ราคาน้ำมันถั่วเหลืองอ่อนตัวลง และกระทบต่อราคาน้ำมันพืชอื่น รวมถึงน้ำมันปาล์มดิบซึ่งราคาปรับตัวลดลงด้วย ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบที่สำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย 20.40 ล้านตัน และมาเลเซีย 17.34 ล้านตัน ตามลำดับ

(3) การนำเข้า

ปี 2552/53 - 2556/57 การนำเข้าน้ำมันปาล์มของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.88 ต่อปี โดยปี 2556/57 นำเข้า 39.79 ล้านตัน ลดลงจาก 41.82 ล้านตันในปี 2555/56 ร้อยละ 4.85 เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญหันมาบริโภคน้ำมันพืชอื่นทดแทนน้ำมันปาล์มเพิ่มมากขึ้น ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ อินเดีย 7.85 ล้านตัน สหภาพยุโรป 6.20 ล้านตัน และจีน 5.57 ล้านตัน ตามลำดับ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(4) ราคา

ปี 2553 - 2557 ราคาน้ำมันปาล์มดิบตลาดมาเลเซียมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 5.62 ต่อปี โดยปี 2557 ราคาน้ำมันปาล์มดิบเฉลี่ยตันละ 2,413.32 ริงกิต (24.34 บาทต่อกิโลกรัม) เพิ่มขึ้นจาก 2,412.38 ริงกิต (23.21 บาทต่อกิโลกรัม) ในปี 2556 ร้อยละ 0.04 และร้อยละ 4.87 ตามลำดับ

ปี 2553 - 2557 ราคาน้ำมันปาล์มดิบตลาดรอตเตอร์ดัมมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 3.47 ต่อปี โดยปี 2557 ราคาน้ำมันปาล์มดิบเฉลี่ยตันละ 867.85 ดอลลาร์สหรัฐฯ (27.59 บาทต่อกิโลกรัม) เพิ่มขึ้นจาก 856.92 ดอลลาร์สหรัฐฯ (26.45 บาทต่อกิโลกรัม) ในปี 2556 ร้อยละ 1.28 และร้อยละ 4.31 ตามลำดับ

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่ให้ผลและผลผลิตปาล์มน้ำมันของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.79 และร้อยละ 11.67 ต่อปี ตามลำดับ โดยปี 2557 มีเนื้อที่ให้ผล 4.15 ล้านไร่ ผลผลิต 13.33 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ให้ผล 3.77 ล้านไร่ ผลผลิต 12.37 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 10.08 ร้อยละ 7.76 ตามลำดับ เนื่องจากปริมาณน้ำฝนในปี 2556 มีเพียงพอกับการเจริญเติบโตของต้นปาล์ม ส่งผลให้การออกจั่นตัวเมียของต้นปาล์มในปี 2557 เพิ่มขึ้น แต่ต้นปาล์มน้ำมันที่ปลูกใหม่ในช่วงปี 2552 - 2554 โดยเฉพาะพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง เริ่มให้ผลผลิต ยังคงให้ผลทยอยเล็กน้อยและมือน้ำหนักน้อย จึงส่งผลทำให้ ในปี 2557 มีผลผลิตต่อไร่ 3,213 กิโลกรัม ลดลงจาก 3,285 กิโลกรัม ในปี 2556 ร้อยละ 2.19

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2553 - 2557 ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งเพื่อการบริโภคและการผลิตไบโอดีเซล ร้อยละ 3.50 และร้อยละ 25.57 ต่อปี ตามลำดับ โดยปี 2557 มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภค 936,045 ตัน ลดลงจาก 957,887 ตันในปี 2556 ร้อยละ 2.28 และมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซล 833,542 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 772,043 ตันในปี 2556 ร้อยละ 7.39 เนื่องจากกระทรวงพลังงานประกาศเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลเป็น B₇ ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นมา โดยภาพรวมการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคและการผลิตไบโอดีเซล ปี 2557 เท่ากับ 1,769,587 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 1,729,930 ตันในปี 2556 ร้อยละ 2.24

(2) การส่งออก

จากข้อมูลกรมศุลกากร พบว่าในช่วงปี 2553 - 2557 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.92 และร้อยละ 12.92 ต่อปี โดยในปี 2557 มีปริมาณการส่งออกน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ 371,396 ตัน มูลค่า 11,815 ล้านบาท ลดลงจาก 725,222 ตัน มูลค่า 17,647 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 48.79 และร้อยละ 33.05 ตามลำดับ เนื่องจากในช่วงไตรมาสแรกของ

ปี 2557 ราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกต่ำกว่าราคาภายในประเทศ จึงไม่จูงใจให้ผู้ประกอบการส่งออก ประกอบกับ ในปี 2556 มีการใช้มาตรการแก้ไขปัญหาและราคาผลปาล์มตกต่ำ ปี 2555 - 2556 และภาคเอกชนได้ผลักดันการส่งออกเพื่อลดระดับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบภายในประเทศ ตลาดส่งออกน้ำมันปาล์มที่สำคัญของไทยได้แก่ ตลาดอาเซียน (มาเลเซีย เวียดนาม) ร้อยละ 58.65 สหภาพยุโรป ร้อยละ 31.50 และประเทศอื่นๆ ร้อยละ 9.85 ตามลำดับ

(3) การนำเข้า

จากข้อมูลกรมศุลกากร พบว่า ในช่วงปี 2553 - 2557 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้า น้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.64 และร้อยละ 11.49 ต่อปี โดยในปี 2557 มีปริมาณการนำเข้าน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ 104,462 ตัน มูลค่า 3,920 ล้านบาท ปริมาณลดลงจาก 110,588 ตัน ในปี 2556 ร้อยละ 5.54 ในขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 3,268 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 19.95 โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าในภูมิภาคอาเซียน

(4) ราคา

ปี 2553 - 2557 ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยมีแนวโน้มปรับตัวลดลงตามราคาพืชน้ำมันในตลาดโลก โดยราคามีความเคลื่อนไหว ดังนี้

- ราคาผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้ ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 3.85 ต่อปี โดยปี 2557 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.30 บาท เพิ่มขึ้นจาก 3.54 บาทในปี 2556 ร้อยละ 21.47

- ราคาน้ำมันปาล์มดิบขายส่ง กทม. ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 3.54 ต่อปี โดยปี 2557 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 28.26 บาท เพิ่มขึ้นจาก 25.24 บาทในปี 2556 ร้อยละ 11.97

- ราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขายส่ง กทม. ในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 4.81 ต่อปี โดยปี 2557 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 32.00 บาท เพิ่มขึ้นจาก 28.03 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 14.16

2. แนวโน้ม ปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) คาดการณ์ว่าผลผลิตน้ำมันปาล์มของโลก ปี 2558 มีปริมาณ 63.29 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 59.60 ล้านตันในปี 2557 ร้อยละ 6.19 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย รวมถึงไทยมีการขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพื่อรองรับกับความต้องการของตลาดที่ยังมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2558 คาดว่าโลกมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์ม 60.54 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 56.63 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 6.90 เนื่องจากน้ำมันปาล์มสามารถใช้เพื่อการบริโภคและเพื่อพลังงานทดแทน และตลาดยังคงความต้องการเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการน้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซล

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่ามีปริมาณการส่งออกน้ำมันปาล์มของโลก 44.57 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 42.27 ล้านตันในปี 2557 ร้อยละ 5.44 เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มโดยเปรียบเทียบต่ำกว่าราคาพืชน้ำมันอื่น ส่งผลให้ความต้องการใช้เพื่อการบริโภคและเพื่อพลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น โดยประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบที่สำคัญ ได้แก่ อินโดนีเซีย 22.00 ล้านตัน และมาเลเซีย 18.00 ล้านตัน ตามลำดับ

(3) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่ามีปริมาณการนำเข้าน้ำมันปาล์มของโลก 42.88 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 39.79 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 7.77 เนื่องจากอินเดีย และจีนมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพิ่มมากขึ้น โดยประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มที่สำคัญ ได้แก่ อินเดีย 8.75 ล้านตัน จีน 6.30 ล้านตัน และสหภาพยุโรป 6.30 ล้านตัน ตามลำดับ

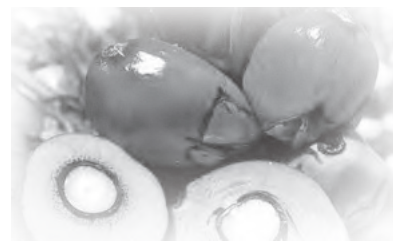
(4) ราคา

ปี 2558 คาดว่าราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกมีแนวโน้มทรงตัวเมื่อเทียบกับปี 2557 โดยราคาน้ำมันปาล์มในตลาดมาเลเซียจะเคลื่อนไหวอยู่ในระดับเฉลี่ยตันละ 2,500.00 ริงกิต (25.35 บาทต่อกิโลกรัม) เนื่องจากปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบคงเหลือของโลกมีปริมาณสูงขึ้น โดยในปี 2558 คาดว่าจะมีสต็อกน้ำมันปาล์ม 8.84 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 7.72 ล้านตันในปี 2557 ร้อยละ 14.51 ประกอบกับความต้องการใช้น้ำมันพืชมีการชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจ

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าปาล์มน้ำมันของไทยจะมีเนื้อที่ให้ผล 4.35 ล้านไร่ ผลผลิต 13.64 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3,138 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ให้ผล 4.15 ล้านไร่ ผลผลิต 13.33 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 4.82 ร้อยละ 2.33 ตามลำดับ เนื่องจากปาล์มน้ำมันที่ปลูกในปี 2551 - 2553 เริ่มให้ผลผลิตมากขึ้น ประกอบกับยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มปี 2558 - 2569 ได้มีเป้าหมายในการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ใหม่ ปีละ 250,000 ไร่ รวม 3 ล้านไร่ (12 ปี) และปลูกทดแทนสวนปาล์มน้ำมันเก่าปีละ 30,000 ไร่ รวม 0.36 ล้านไร่ (12 ปี) เพื่อรองรับกับความต้องการใช้เพื่อการบริโภคและพลังงานทดแทนที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2558 คาดว่าความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภค 994,127 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 936,045 ตัน ในปี 2557 ร้อยละ 6.21 และความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซล 1,050,000 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 883,542 ตัน ในปี 2557 ร้อยละ 18.84 เนื่องจากกระทรวงพลังงานประกาศเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลจาก B₅ เป็น B₇ ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม 2557

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าปริมาณการส่งออกน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ของไทย 420,000 ตัน มูลค่า 14,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 371,396 ตัน มูลค่า 11,815 ล้านบาท ในปี 2557 ร้อยละ 13.09 และร้อยละ 18.49 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามปริมาณการส่งออกจะปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของระดับราคาภายในประเทศกับราคาในตลาดโลก และนโยบายการส่งออกของประเทศ

(3) ราคา

จากการคาดการณ์ว่าผลผลิตน้ำมันปาล์มของโลกที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.77 ต่อปี ส่งผลทำให้สต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลกมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นทุกปี หากสถานการณ์เศรษฐกิจของโลกและราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยในปี 2558 คาดว่าราคาน้ำมันปาล์มดิบจะเคลื่อนไหวตามราคาตลาดโลกอยู่ระหว่างกิโลกรัมละ 22.00 - 29.00 บาท และส่งผลให้ราคาผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้ ในปี 2558 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 4.50 บาท

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต การส่งออก และราคา

2.3.1 ปัจจัยด้านบวก

(1) การเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซล ผสมในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ส่งผลทำให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลกเพิ่มขึ้น (อินโดนีเซียมีการปรับสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซล เป็น B₁₀ ส่งผลทำให้อินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีการใช้น้ำมันปาล์มดิบสูงสุดแทนอินเดีย ในขณะที่ มาเลเซียและไทยมีการปรับสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซล เป็น B₇)

(2) แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก 25% ใน 10 ปี (พ.ศ.2555 - 2564) ส่งผลให้ความต้องการน้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซล

(3) ปัจจุบันไทยอยู่ระหว่างดำเนินการการยกย่องยุทธศาสตร์ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2558 - 2569 และยกย่องพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ส่งผลให้อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยมีประสิทธิภาพและสามารถแข่งขันได้

(4) สหภาพยุโรปมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตไบโอดีเซลเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับไทยมีการจัดทำมาตรฐานในการผลิตน้ำมันปาล์มตาม RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil) ส่งผลให้น้ำมันปาล์มดิบของไทยเป็นที่ต้องการของตลาดสหภาพยุโรป

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.3.2 ปัจจัยด้านลบ

(1) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การเกิดภาวะน้ำท่วมและฝนทิ้งช่วงในแหล่งปลูก จะส่งผลให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันที่จะออกสู่ตลาดมีความคลาดเคลื่อน ไม่เป็นตามฤดูกาลปกติ ซึ่งอาจเกิดปัญหาการขาดแคลนหรือเกินความต้องการใช้ในบางช่วง

(2) ปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซีย มาเลเซีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตปาล์มน้ำมันรายใหญ่ของโลกปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาตลาดโลกปรับตัวลดลง

(3) ภาวะเศรษฐกิจโลกยังชะลอตัว ส่งผลทำให้ความต้องการน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก โดยเปรียบเทียบปรับตัวเพิ่มขึ้นน้อยกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มในตลาดโลก

(3) ปริมาณผลผลิตถั่วเหลืองของโลกมีมาก ทำให้อาหารน้ำมันถั่วเหลืองอ่อนตัวลง และกระทบต่อราคาน้ำมันพืชอื่น รวมถึงราคาน้ำมันปาล์มดิบปรับตัวลดลง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความสามารถในการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทย

(4) นโยบายการปรับลดอัตราภาษีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซีย และมาเลเซีย เพื่อกระตุ้นการส่งออกและขยายตลาด ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบโลกมีแนวโน้มลดลง และจะส่งผลกระทบต่อการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทย

(5) ปริมาณสต็อกน้ำมันปาล์มดิบของไทยปี 2557 คาดว่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 360,000 ตัน ซึ่งสูงกว่าระดับสต็อกที่เหมาะสม 225,000 ตัน ส่งผลให้ราคาปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรได้รับปรับตัวลดลง

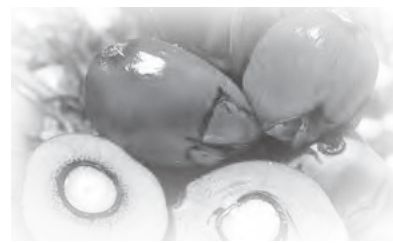
ตารางที่ 1 บัญชีสมดุลน้ำมันปาล์มโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ปี	ผลผลิต	นำเข้า	ส่งออก	ความต้องการใช้	สต็อกคงเหลือ
2552/53	45.99	35.21	35.51	45.09	5.52
2553/54	48.84	36.49	37.46	47.14	6.28
2554/55	51.11	38.99	40.07	49.92	7.39
2555/56	55.97	41.82	43.42	54.49	7.27
2556/57 ^{1/}	59.60	39.79	42.27	56.63	7.72
อัตราเพิ่ม (%)	6.77	3.88	5.09	6.19	8.52
2557/58 ^{2/}	63.29	42.88	44.57	60.54	8.42

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : Oilseeds : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service, September 2014

ตารางที่ 2 อุปสงค์ อุปทาน น้ำมันปาล์ม รายประเทศ ปี 2552/53-2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/5	2553/54	2554/55	2555/56	2555/56 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (%)	ร้อยละ	2557/58 ^{2/}
ผลผลิต								
อินโดนีเซีย	22.00	23.60	26.20	28.50	31.00	9.14	52.05	33.50
มาเลเซีย	17.76	18.21	18.20	19.32	20.16	3.18	33.85	21.25
ไทย	1.29	1.83	1.89	2.13	2.15	12.45	3.61	2.25
อื่น ๆ	4.94	5.20	5.82	6.02	6.25	6.36	10.49	6.29
รวม	45.99	48.84	52.11	55.97	59.56	5.95	100.0	63.29
นำเข้า								
อินเดีย	6.60	6.66	7.47	8.31	7.85	5.85	19.73	8.75
จีน	5.76	5.71	5.84	6.59	5.57	0.77	14.00	6.30
สหภาพยุโรป	5.44	4.94	5.71	6.78	6.20	5.95	15.58	6.30
ปากีสถาน	1.99	2.06	2.22	2.25	2.45	5.17	6.16	2.65
อื่น ๆ	15.42	17.12	17.75	17.89	17.72	3.27	44.53	18.88
รวม	35.21	36.49	38.99	41.82	39.79	3.88	100.0	42.88
ส่งออก								
อินโดนีเซีย	16.57	16.42	18.45	20.37	20.40	6.52	48.26	22.00
มาเลเซีย	15.53	17.15	17.59	18.52	17.34	3.02	41.20	18.00
อื่น ๆ	3.41	3.89	4.03	4.53	4.67	8.13	10.18	4.64
รวม	35.51	37.46	40.07	43.42	42.27	5.09	100.0	44.57
การบริโภค								
อินโดนีเซีย	5.49	6.41	7.13	7.85	9.78	14.54	17.27	11.22
อินเดีย	6.44	7.08	7.42	8.22	8.20	6.53	14.48	8.91
จีน	5.93	5.80	5.84	6.39	5.75	0.35	10.15	6.21
สหภาพยุโรป	5.21	4.91	5.63	6.55	6.15	6.40	10.86	6.12
มาเลเซีย	3.10	2.20	2.15	2.45	2.86	- 0.53	5.05	3.09
อื่น ๆ	18.92	20.74	21.75	23.03	23.89	5.74	42.19	24.99
รวม	45.09	47.14	49.92	54.49	56.63	5.92	100.0	60.54
สต็อกคงเหลือ								
มาเลเซีย	1.87	2.16	2.48	1.78	2.09	0.29	27.07	2.96
อินโดนีเซีย	0.04	0.82	1.44	1.76	2.62	149.13	33.94	2.90
อื่น ๆ	3.61	3.30	3.47	3.73	3.01	- 2.38	38.99	2.98
รวม	5.52	6.28	7.39	7.27	7.72	8.52	100.0	8.84

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : Oilseeds : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service, September 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก ปี 2553 - 2558

ปี	ตลาดมาเลเซีย ^{3/}		ตลาดรอตเตอร์ดัม ^{4/}	
	ริงกิต/ตัน	บาท/กก.	ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน	บาท/กก.
2553	2,761.83	27.74	904.44	28.67
2554	3,284.63	33.21	1,123.65	34.41
2555	2,907.59	29.73	996.08	31.09
2556	2,412.38	23.21	856.92	26.45
2557 ^{1/}	2,413.32	24.34	867.85	27.59
อัตราเพิ่ม (%)	- 5.62	- 6.01	- 3.47	- 3.34
2558 ^{2/}	2,500.00	25.35	900.00	29.20

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดการณ์

ที่มา : ^{3/} BURSA MALAYSIA ^{4/} ตลาดรอตเตอร์ดัม

ตารางที่ 4 เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ปาล์มน้ำมันของไทย ปี 2553 - 2558

ปี	เนื้อที่ยืนต้น (ล้านไร่)	เนื้อที่ให้ผล (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)
2553	3.90	3.38	8.23	2,431
2554	4.09	3.56	10.76	3,018
2555	4.41	3.71	11.35	3,056
2556	4.50	3.77	12.37	3,284
2557 ^{1/}	4.40	4.15	13.33	3,213
อัตราเพิ่ม (%)	3.43	4.79	11.67	6.64
2558 ^{2/}	4.42	4.35	13.64	3,138

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดการณ์

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 บัญชีสมดุลน้ำมันปาล์มดิบของไทย ปี 2553 - 2558

หน่วย : ตัน

ปี	สต็อกต้นปี (1)	ผลผลิต (2)	นำเข้า (3)	รวม (4)	ส่งออก (5)	บริโภคภายใน (6)		สต็อกปลายปี (7)	รวม (8)
						บริโภค	ผลิตไปเอทีเซด		
2553	135,518	1,287,509	-	1,423,027	158,501	814,511	382,228	67,787	1,423,027
2554	67,787	1,832,151	59,668	1,959,606	388,940	896,463	376,617	297,586	1,959,606
2555	297,586	1,892,552	40,056	2,230,194	307,386	932,258	626,380	364,170	2,230,194
2556	364,170	2,135,183	-	2,499,353	565,423	957,887	772,043	204,000	2,499,353
2557 ^{1/}	204,000	2,194,842	-	2,398,842	295,902	936,045	833,542	333,353	2,398,842
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	28.39	12.97		13.74	17.62	3.50	25.57	32.42	13.74
2558 ^{2/}	333,353	2,387,423	-	2,720,776	350,000	994,127	1,050,000	326,649	2,720,776

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น

^{2/} ประมาณการ

ที่มา : (1) (2) (6) (7) กรมการค้าภายใน

(3) (5) กรมศุลกากร (5) ปรับให้สมดุล

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

รายการ	การส่งออก		การนำเข้า	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	226,006	6,707	44,421	1,670
2554	487,569	16,252	131,176	6,067
2555	411,926	13,959	158,458	5,884
2556	725,222	17,647	110,588	3,268
2557 ^{1/}	371,396	11,815	104,462	3,920
อัตราเพิ่ม (%)	14.92	12.92	16.64	11.49
2558 ^{2/}	420,000	14,000	110,000	4,200

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2553 - 2558

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (%)	2558 ^{2/}
ผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้	4.26	5.34	4.77	3.54	4.30	- 3.85	4.50
น้ำมันปาล์มดิบขายส่ง กทม.	29.11	34.12	30.86	25.24	28.26	- 3.54	29.00
น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขายส่ง กทม.	33.05	43.03	35.66	28.03	32.00	- 4.81	32.50

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กลุ่มพืชสวน

7. ยางพารา

8. กาแฟ

9. สับปะรด

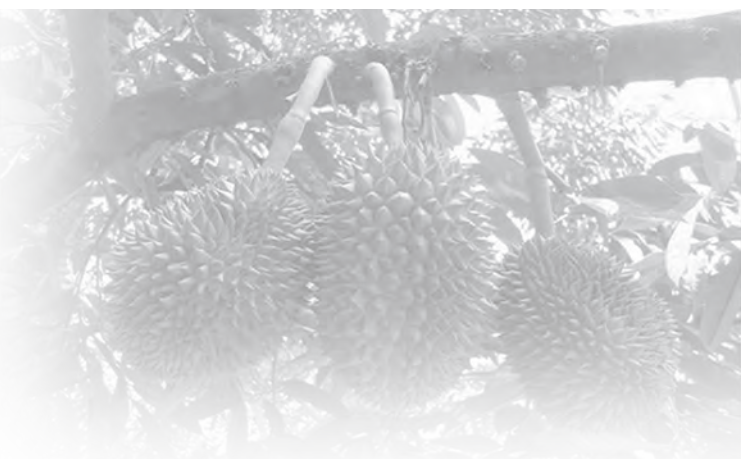
10. ลำไย

11. ทูเรียน

12. มังคุด

13. มัณฑารพ

14. กัลวลยไม้

7. ยางพารา

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื้อที่ปลูกยางพาราของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจาก 71.54 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 77.98 ล้านไร่ ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.18 ต่อปี สำหรับผลผลิตยางพาราของโลกเพิ่มขึ้นจาก 10.39 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 12.22 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.02 ต่อปี เนื่องจากราคายางพาราอยู่ในระดับสูงจึงให้มีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ตลอดจนมีการบำรุงดูแลรักษาต้นยางอย่างดี รวมทั้งมีการขยายเนื้อที่เปิดกรีดเพิ่มขึ้น

ประเทศผู้ผลิตยางพารารายใหญ่ของโลก 3 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย และ มาเลเซีย ในปี 2557 มีเนื้อที่ปลูกยางพารารวม 46.72 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.91 ของเนื้อที่ปลูกยางพาราของโลก และมีผลผลิตรวม 8.21 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 67.18 ของผลผลิตโลก โดยอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีเนื้อที่ปลูกยางพารามากที่สุดในโลก มีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 0.49 ต่อปี จาก 21.53 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 22.45 ล้านไร่ ในปี 2557 เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนให้ประเทศเป็นฐานการผลิตรถยนต์ในภูมิภาคอาเซียน แต่อินโดนีเซียมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากไทย โดยผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.30 ต่อปี จาก 2.74 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 3.17 ล้านตัน ในปี 2557 สำหรับมาเลเซียมีเนื้อที่ปลูกเป็นอันดับ 4 ของโลกรองจากอินโดนีเซีย ไทย และ เวียดนาม โดยมีเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.75 ต่อปี จาก 6.38 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 6.54 ล้านไร่ ในปี 2557 ในขณะที่ผลผลิตลดลงร้อยละ 4.03 ต่อปี จาก 0.94 ล้านตัน ในปี 2553 เหลือ 0.84 ล้านตัน ในปี 2557 ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลมาเลเซียในการลดพื้นที่ปลูกยางพาราเพื่อปลูกปาล์มน้ำมันทดแทน และการตัดโค่นต้นยางแก่เพื่อปลูกทดแทนด้วยยางพาราในพื้นที่ที่เหมาะสม อย่างไรก็ตามรัฐบาลมาเลเซียได้กำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มผลผลิตยางพาราโดยตั้งเป้าหมายในการเพิ่มเนื้อที่ปลูกยางพาราเป็น 7.50 ล้านไร่ และมีเนื้อที่กรีด 6.25 ล้านไร่ ภายในปี 2563 ทำให้เนื้อที่ปลูกยางพาราของมาเลเซียเพิ่มขึ้นจาก 6.38 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 6.54 ล้านไร่ ในปี 2557

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาความต้องการใช้ยางพาราของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.84 ต่อปี จาก 10.76 ล้านตัน ในปี 2553 เพิ่มขึ้นเป็น 11.59 ล้านตัน ในปี 2557 โดยความต้องการใช้ยางพาราของประเทศต่างๆ เป็นดังนี้

จีน เป็นประเทศที่มีการลงทุนจากต่างประเทศสูงจึงทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีการขยายตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมยางล้อ อุปกรณ์และอะไหล่รถยนต์ ทำให้จีนมีความต้องการใช้ยางพาราเพื่ออุตสาหกรรม

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2553-2557 การใช้ยางของจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 3.65 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 4.34 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.01 ต่อปี

กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป มีความต้องการใช้ยางพารา ลดลงจาก 1.14 ล้านตัน ในปี 2553 เหลือ 1.02 ล้านตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 3.72 ต่อปี

อินเดีย มีความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 0.94 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 0.97 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.63 ต่อปี เนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรม ยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ

สหรัฐอเมริกา มีความต้องการใช้ยางพาราลดลงจาก 0.93 ล้านตัน ในปี 2553 เหลือ 0.90 ล้านตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 1.88 ต่อปี

ญี่ปุ่น มีความต้องการใช้ยางพาราในประเทศลดลงจาก 0.75 ล้านตัน ในปี 2553 เหลือ 0.70 ล้านตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 2.17 ต่อปี เนื่องจากญี่ปุ่นได้รับผลกระทบจากภาวะ เศรษฐกิจถดถอย ทำให้มีการย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศแหล่งวัตถุดิบ เช่น อินโดนีเซีย เพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การส่งออกยางพาราโลกเพิ่มขึ้นจาก 8.38 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 10.23 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.71 ต่อปี โดยการส่งออกยางพาราของประเทศ ผู้ผลิตที่สำคัญนอกจากไทยมี ดังนี้

1) อินโดนีเซีย ส่งออกยางพาราอันดับ 2 ของโลกรองจากไทย การส่งออกเพิ่มขึ้น จาก 2.37 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 2.90 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.90 ต่อปี

2) มาเลเซีย ส่งออกยางพาราอันดับ 3 ของโลก ส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 1.25 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 1.36 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.42 ต่อปี โดยปริมาณการส่งออกส่วนหนึ่งเป็น การนำเข้าจากประเทศอื่นๆ

3) เวียดนาม ส่งออกยางพาราอันดับ 4 ของโลก ส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 0.78 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 1.22 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.41 ต่อปี

(3) ราคา

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ราคายางพาราในตลาดโลกปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจของโลก ทำให้การรับซื้อและการลงทุนชะลอตัว ส่งผลให้ความ ต้องการใช้ยางพาราลดลง โดยเฉพาะในช่วงปี 2555 ต่อเนื่องถึงปี 2557 ราคายางพาราตกต่ำจากภาวะ วิกฤติเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และลุกลามไปทั่วโลก โดยราคายางพาราในตลาดต่างๆ เป็นดังนี้

1) ราคาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดสิงคโปร์ : SICOM

ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 ลดลงจากกิโลกรัมละ 364.89 เซนต์สหรัฐฯ ในปี 2553 เหลือกิโลกรัมละ 202.00 เซนต์สหรัฐฯ ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 13.81 ต่อปี และเมื่ออยู่ในรูป

ของเงินบาทลดลงจากกิโลกรัมละ 115.27 บาท ในปี 2553 เหลือกิโลกรัมละ 65.00 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 15.39 ต่อปี

ราคาขายแห้ง ลดลงจากกิโลกรัมละ 338.35 เซนต์สหรัฐฯ ในปี 2553 เหลือกิโลกรัมละ 175.00 เซนต์สหรัฐฯ ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 17.34 ต่อปี และเมื่ออยู่ในรูปของเงินบาทลดลงจากกิโลกรัมละ 105.98 บาท ในปี 2553 เหลือกิโลกรัมละ 56.00 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 16.88 ต่อปี

2) ราคาซื้อขายล่วงหน้าในตลาดโตเกียว : TOCOM

ราคาขายแผ่นรมควันชั้น 3 เมื่อพิจารณาในรูปของเงินบาทลดลงจากกิโลกรัมละ 323.51 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 207.00 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 11.88 ต่อปี และเมื่ออยู่ในรูปของเงินบาทลดลงจากกิโลกรัมละ 116.79 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 64.00 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 16.15 ต่อปี

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเนื้อที่กรีดยังเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.16 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจาก 12.06 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 17.22 ล้านไร่ ในปี 2557 ในขณะที่ผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก 3.02 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 4.20 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.63 ต่อปี และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยจาก 253 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2553 เป็น 257 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.43 ต่อปี เนื้อที่เปิดกรีดยังและผลผลิตเพิ่มขึ้นเนื่องจากนโยบายสนับสนุนการขยายเนื้อที่ปลูกยางพาราของรัฐบาล โดยปัจจุบันประเทศไทยมีเนื้อที่ปลูกยางพารามากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากอินโดนีเซีย แต่ไทยเป็นประเทศที่มีผลผลิตยางมากที่สุดในโลก ส่วนผลผลิตต่อไร่ที่มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากมีพื้นที่เปิดกรีดยังใหม่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกรเพิ่มขึ้นจาก 10,922.43 บาทต่อไร่ ในปี 2553 เป็น 18,235.41 บาทต่อไร่ ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.71 ต่อปี ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้นจาก 40.01 บาทต่อกิโลกรัม ในปี 2553 เป็น 65.83 บาทต่อกิโลกรัม ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.91 ต่อปี

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

1) ความต้องการใช้ยางพาราแยกตามชนิดของยาง

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความต้องการใช้ยางพาราของไทย เพิ่มขึ้นจาก 458,637 ตัน ในปี 2553 เป็น 550,000 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.40 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายฐานการผลิตของอุตสาหกรรมจากต่างประเทศ ทั้งอุตสาหกรรมยางล้อ และอุตสาหกรรมแบบจุ่ม เช่น ถูมือยาง เป็นต้น โดยความต้องการใช้ยางพาราแยกตามชนิดได้ ดังนี้

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1.1) ยางแผ่นรมควัน มีการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 119,693 ตัน ในปี 2553 เป็น 154,550 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.36 ต่อปี

1.2) ยางแท่ง มีการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 140,759 ตัน ในปี 2553 เป็น 178,730 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.33 ต่อปี

1.3) น้ำยางข้นมีการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 115,205 ตัน ในปี 2553 เป็น 137,750 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.54 ต่อปี

1.4) ยางอื่น ๆ มีการใช้ในประเทศลดลง จาก 82,980 ตัน ในปี 2553 เหลือ 78,966 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 0.30 ต่อปี

2) ความต้องการใช้ยางพาราแยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความต้องการใช้ยางพาราของไทยแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ดังนี้

2.1) อุตสาหกรรมยางล้อเป็นอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้ยางพารา มากที่สุด มีการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 315,244 ตัน ในปี 2553 เป็น 363,390 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.83 ต่อปี

2.2) อุตสาหกรรมถุงมือยาง มีการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 49,663 ตัน ในปี 2553 เป็น 73,570 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.83 ต่อปี

2.3) อุตสาหกรรมยางยืด มีการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 46,064 ตัน ในปี 2553 เป็น 70,360 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.93 ต่อปี

2.4) อุตสาหกรรมยางรัดของ มีการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 13,101 ตัน ในปี 2553 เป็น 15,650 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.80 ต่อปี

2.5) อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีการใช้ยางพาราลดลงจาก 34,565 ตัน ในปี 2553 เหลือ 27,029 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 5.82 ต่อปี

(2) การส่งออก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การส่งออกยางพาราของไทยเพิ่มขึ้นจาก 2.84 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 3.80 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.37 ต่อปี เนื่องจากความต้องการใช้ ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องของจีนและอินเดียเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการส่งออกยางแท่งและยางคอมปาวด์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.57 เนื่องจากตลาดมีความ ต้องการใช้ยางแท่งเพิ่มขึ้น เพราะมีราคาต่ำกว่ายางแผ่นรมควัน ทำให้การส่งออกยางแท่งมีแนวโน้ม เพิ่มขึ้น สำหรับยางคอมปาวด์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.94 ต่อปี โดยส่งออกไปจีนมากที่สุด สำหรับ ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย ได้แก่

1) จีนมีแนวโน้มนำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้นจาก 1.12 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 2.22 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.16 ต่อปี

2) มาเลเซียมีแนวโน้มนำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้นจาก 0.44 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 0.45 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.94 ต่อปี

3) ญี่ปุ่นมีแนวโน้มนำเข้ายางพาราจากไทยลดลงจาก 0.34 ล้านตัน ในปี 2553 เหลือ 0.26 ล้านตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 6.72 ต่อปี

4) สหรัฐอเมริกานำเข้ายางพาราจากไทยลดลงจากปริมาณ 0.17 ล้านตัน ในปี 2553 เหลือ 0.15 ล้านตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 5.70 ต่อปี

ปี 2557 ไทยส่งออกยางพารา 3.80 ล้านตัน ลดลงจาก 3.82 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 0.52 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของโลกอยู่ในภาวะซบเซา ประกอบกับประเทศผู้ซื้อได้หันไปนำเข้ายางพาราจากประเทศคู่แข่งเพิ่มมากขึ้นจากราคาที่ต่ำกว่าของไทย นอกจากนี้ราคายางสังเคราะห์ที่ต่ำกว่าราคายางธรรมชาติทำให้ผู้ใช้หันไปใช้ยางสังเคราะห์แทนเพื่อลดต้นทุนการผลิต และมีการใช้ภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยคาดว่าจะส่งออกยางแผ่นรมควันได้ 0.90 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.81 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 11.11 ยางแท่ง 1.40 ล้านตัน ลดลงจาก 1.47 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 4.76 น้ำยางข้น 0.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.62 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 4.84 ยางคอมปาวด์ 0.65 ล้านตัน ลดลงจาก 0.81 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 19.75

(3) ราคา

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ราคายางพาราในประเทศปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง และลดลงอย่างมากในปี 2555 ต่อเนื่องถึงปี 2556 เนื่องจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่ซบเซา รวมทั้งการเกิดสึนามิในญี่ปุ่นเมื่อเดือนมีนาคม และเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ในไทยเมื่อปลายปี 2554 ทำให้ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้รับผลกระทบ นอกจากนี้ความต้องการใช้ยางพาราของประเทศผู้ซื้อเพิ่มขึ้น ในอัตราที่ต่ำกว่าการเพิ่มขึ้นของผลผลิต โดยราคายางพาราในตลาดต่างๆ เป็นดังนี้

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ราคายางแผ่นดิบคุณภาพ 3 ยางก้อนคละ และน้ำยางสด ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ลดร้อยละ 15.22 ร้อยละ 15.29 และร้อยละ 15.44 ต่อปี ตามลำดับ

2) ราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพารา

ราคาประมูลยางแผ่นดิบคุณภาพ 3 ยางแผ่นรมควัน และน้ำยางสด ณ ตลาดกลางยางพารา อ.หาดใหญ่ ลดลงร้อยละ 15.19 ร้อยละ 15.85 และร้อยละ 15.55 ต่อปี ตามลำดับ

3) ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี.

ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ยางแท่ง และน้ำยางข้นลดลงร้อยละ 15.59 ร้อยละ 16.92 และร้อยละ 14.72 ต่อปี ตามลำดับ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

คาดว่าผลผลิตยางพาราโลกมีประมาณ 12.58 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 2.95 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตต่างๆ เช่น เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา ที่ขยายเนื้อที่ปลูกได้ทยอยเปิดกรีดยางเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งเกษตรกรดูแลรักษาต้นยางเพื่อเพิ่มปริมาณการผลิต

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

คาดว่าความต้องการใช้ยางพาราของโลกจะเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องของจีนและอินเดียยังคงขยายตัวอย่างไรก็ตามจากภาวะเศรษฐกิจของโลกที่อยู่ในช่วงถดถอยจะทำให้ความต้องการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีที่ผ่านมา

(2) การส่งออก

คาดว่าปริมาณการส่งออกยางพาราในตลาดโลกจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากคาดว่าอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางในจีนและอินเดียจะขยายตัวเพิ่มขึ้น

(3) ราคา

คาดว่าราคายางพาราในตลาดโลกจะโน้มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมาแม้ว่าผลผลิตโลกจะเพิ่มขึ้นก็ตาม เนื่องจากการคาดการณ์ว่าภาวะเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้บริโภคสินค้าโภคภัณฑ์รายใหญ่ของโลกจะฟื้นตัว ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศต่างๆ ที่เป็นคู่ค้ากับสหรัฐอเมริกามีเศรษฐกิจขยายตัวด้วย

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

คาดว่าจะมีเนื้อที่กรีดประมาณ 18.23 ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจาก 17.22 ล้านไร่ ของปี 2557 ร้อยละ 5.86 และมีผลผลิตประมาณ 4.43 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 4.20 ล้านตัน ของปี 2557 ร้อยละ 2.626 เนื่องจากมีเนื้อที่กรีดได้เพิ่มมากขึ้น สำหรับผลผลิตต่อไร่คาดว่าจะลดลงเหลือ 256 กิโลกรัมต่อไร่ จาก 257 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 0.39 จากการที่พื้นที่เปิดกรีดใหม่ที่ให้ผลผลิตน้อยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

คาดว่าความต้องการใช้ยางพาราจะเพิ่มขึ้นเป็น 0.57 ล้านตัน เนื่องจากยังมีความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยางพาราภายในประเทศให้มากขึ้น

(2) การส่งออก

คาดว่า การส่งออกยางพาราของไทยจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีที่ผ่านมา

(3) ราคา

คาดว่า ราคายางพาราในประเทศไทยจะโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นไปตามทิศทางของราคาในตลาดโลก

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต และการส่งออก

2.3.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

- (1) เนื้อที่กรี๊ดได้ลดลงจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง
- (2) สภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยต่อการเจริญเติบโตของยางพารา
- (3) การดูแลรักษาของเกษตรกร

2.3.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออก

- (1) ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของโลกคาดว่าจะกระเตื้องขึ้น โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และจีน ซึ่งเป็นประเทศผู้ใช้อย่างพารารายใหญ่ของไทย
- (2) อัตราแลกเปลี่ยนและราคาน้ำมันในตลาดโลกผันผวน ส่งผลกระทบต่อราคา
- (3) ผลผลิตยางพาราของโลกปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะประเทศลาว เวียดนาม กัมพูชา เมียนมาร์ ซึ่งปัจจุบันได้มีการเปิดกรี๊ดหน้ายางเพิ่มขึ้น
- (4) ราคายางพาราของไทยอยู่ในระดับสูง ทำให้ผู้ซื้อหันไปซื้อจากประเทศคู่แข่ง เช่น อินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม
- (5) ราคายางสังเคราะห์ต่ำกว่าราคายางธรรมชาติ ทำให้ผู้ซื้อหันไปใช้ยางสังเคราะห์แทน เพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางแบบจุ่ม เช่น ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย เป็นต้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 การผลิตยางพาราโลก ปี 2553 - 2557

ปี	เนื้อที่ปลูก (ล้านไร่)					ผลผลิต (ล้านตัน)				
	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อื่นๆ	รวม	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อื่นๆ	รวม
2553	17.13	21.53	6.38	25.54	71.54	3.25	2.74	0.94	3.73	10.39
2554	17.28	21.60	6.42	26.86	73.14	3.57	2.98	1.00	3.69	11.23
2555	17.41	21.78	6.51	28.34	73.97	3.78	3.01	0.92	3.87	11.60
2556	17.58	21.82	6.51	30.47	76.38	4.14	3.08	0.83	4.15	12.04
2557*	17.73	22.45	6.54	31.26	77.98	4.20	3.17	0.84	4.01	12.22
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.87	0.49	0.75	6.00	2.18	6.83	3.30	-4.03	2.66	4.02

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : IRSG Vol. 69 No. 1 - 3 July - September 2014

ตารางที่ 2 ผลผลิต ปริมาณการใช้ยาง และการส่งออกของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ปี	ผลผลิต	ปริมาณการใช้	ส่งออก
2553	10.39	10.76	8.38
2554	11.23	10.98	8.33
2555	11.60	11.01	8.67
2556	12.04	11.36	9.74
2557*	12.22	11.59	10.23
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.02	1.84	5.71

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : IRSG Vol. 69 No. 1 - 3 July - September 2014

ตารางที่ 3 ความต้องการใช้ยางพาราของประเทศผู้ใช้ที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ปี	โลก	จีน	EU	อินเดีย	อเมริกา	ญี่ปุ่น
2553	10.76	3.65	1.14	0.94	0.93	0.75
2554	10.98	3.60	1.24	0.96	1.03	0.77
2555	11.01	3.86	1.08	0.99	0.95	0.73
2556	11.36	4.15	1.06	0.96	0.91	0.71
2557*	11.59	4.34	1.02	0.97	0.90	0.70
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.84	5.01	-3.72	0.63	-1.88	-2.17

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : IRSG Vol. 69 No. 1 - 3 July - September 2014

ตารางที่ 4 การส่งออกยางพาราของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ปี	โลก	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	เวียดนาม
2553	8.38	2.87	2.37	1.25	0.78
2554	8.33	2.89	2.57	1.24	0.82
2555	8.67	3.02	2.52	1.29	1.02
2556	9.74	3.65	2.77	1.33	1.08
2557*	10.23	3.80	2.90	1.36	1.22
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	5.71	8.27	4.90	2.42	12.41

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : IRSG Vol. 69 No. 1 - 3 July - September 2014

ตารางที่ 5 ราคายางพาราในตลาดสิงคโปร์และตลาดโตเกียว ปี 2553 - 2557

ปี	ตลาดสิงคโปร์ (SICOM)				ตลาดโตเกียว (TOCOM)	
	ยางแผ่นรมควันชั้น 3		ยางแท่ง		ยางแผ่นรมควันชั้น 3	
	Cent US/กก.	บาท/กก.	Cent US/กก.	บาท/กก.	เยน/กก.	บาท/กก.
2553	364.89	115.27	338.35	105.98	323.51	116.79
2554	482.54	144.66	451.38	136.40	381.42	145.04
2555	338.10	104.99	314.99	98.05	265.16	103.58
2556	356.04	85.59	251.32	76.87	263.01	82.95
2557*	202.00	65.00	175.00	56.00	207.00	64.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-13.81	-15.39	-17.34	-16.88	-11.88	-16.15

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 พื้นที่ปลูก ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ ยางพาราของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	เนื้อที่กรีตได้ (ล้านไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.)
2553	12.06	3.02	253
2554	12.77	3.31	262
2555	15.60	3.89	263
2556	16.49	4.29	265
2557*	17.22	4.20	257
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	10.16	9.63	0.43

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 7 ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกร ปี 2553 - 2557

ปี	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	ต้นทุนทั้งหมด (บาท/ไร่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/กก.)
2553	8,859.88	2,062.55	10,922.43	40.01
2554	11,016.91	2,719.93	13,736.84	52.43
2555	13,044.35	4,675.94	17,720.29	64.20
2556	13,322.10	4,491.38	17,813.93	65.25
2557*	13,495.28	4,740.13	18,235.41	65.83
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	10.87	24.18	13.71	12.91

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 8 ความต้องการใช้ยางพาราในประเทศแยกตามชนิดของยาง ปี 2553 - 2557

หน่วย : ตัน

ปี	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	อื่น ๆ	รวม
2553	119,693	140,759	115,205	82,980	458,637
2554	109,337	147,683	159,958	69,767	486,745
2555	127,453	164,774	134,394	78,785	505,052
2556	146,301	169,184	130,394	74,749	520,628
2557*	154,550	178,730	137,750	78,966	550,000
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	8.36	6.33	1.54	-0.30	4.40

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 9 การใช้ยางพาราในประเทศไทยแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2553 - 2557

หน่วย : ตัน

ปี	ยางล้อ	ถุงมือยาง	ยางยึด	ยางรัดของ	อื่น ๆ	รวม
2553	315,244	49,663	46,064	13,101	34,565	458,637
2554	313,821	67,413	66,054	10,954	28,503	486,745
2555	339,612	66,381	67,078	10,032	21,949	505,052
2556	343,984	69,645	66,603	14,815	25,581	520,628
2557*	363,390	73,570	70,360	15,650	27,029	550,000
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.83	5.83	8.93	6.80	-5.82	4.40

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 10 การส่งออกยางพาราของไทยแยกตามชนิดยาง ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ปี	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	ยางคอมพาวด์	อื่น ๆ	รวม
2553	0.69	0.93	0.54	0.47	0.21	2.84
2554	0.75	1.22	0.53	0.42	0.14	3.06
2555	0.66	1.29	0.57	0.65	0.10	3.27
2556	0.81	1.47	0.62	0.81	0.11	3.82
2557*	0.90	1.40	0.65	0.65	0.20	3.80
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.27	10.57	5.42	13.94	-3.33	8.37

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 11 การส่งออกยางพาราของไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ปี	จีน	มาเลเซีย	ญี่ปุ่น	สหรัฐอเมริกา	อื่น ๆ	รวม
2553	1.12	0.44	0.34	0.17	0.77	2.84
2554	1.34	0.36	0.34	0.21	0.81	3.06
2555	1.68	0.38	0.29	0.18	0.74	3.27
2556	2.14	0.46	0.29	0.15	0.78	3.82
2557*	2.22	0.45	0.26	0.15	0.72	3.80
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	20.16	2.94	-6.72	-5.70	-1.71	8.37

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 12 ราคาขางพาราที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นาและราคาประมุลตลาดกลางขางพารา ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาเกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา			ราคาประมุล ณ ตลาดกลางขางพารา อ. หาดใหญ่		
	ขางแผ่นดิบ คุณภาพ 3	ขางก้อน คละ	น้ำขางสด	ขางแผ่นดิบ คุณภาพ 3	ขางแผ่น รมควัน	น้ำขางสด
2553	102.72	51.91	99.4	106.30	110.66	103.72
2554	128.61	63.76	120.28	132.43	146.06	124.94
2555	89.98	45.76	86.43	93.82	96.97	89.96
2556	74.76	36.32	70.80	77.45	80.25	73.73
2557*	59.00	30.00	56.00	61.00	63.00	58.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-15.22	-15.29	-15.44	-15.19	-15.85	-15.55

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 13 ราคาขางพารา ส่งออก เอฟ.โอ.บี. ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ขางแผ่นรมควันชั้น 3	ขางแท่ง	น้ำขางชั้น
2553	115.58	108.91	77.14
2554	148.00	140.45	94.08
2555	106.13	99.86	68.67
2556	85.88	77.56	56.24
2557*	65.00	58.00	45.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-15.59	-16.92	-14.72

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร

8. กาแฟ

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ผลผลิตกาแฟโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นจาก 7.72 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 9.01 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.18 ต่อปี เนื่องจากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ประเทศที่ผลิตกาแฟมากที่สุด ได้แก่ บราซิล รองลงมาคือ เวียดนาม และ อินโดนีเซีย โดยมีผลผลิตคิดเป็น ร้อยละ 35.76 ร้อยละ 19.30 และร้อยละ 6.33 ของผลผลิตโลก ตามลำดับ

(1) **บราซิล** เป็นผู้ผลิตกาแฟอันดับ 1 ของโลก และเป็นผู้ผลิตกาแฟพันธุ์ อราบิการายใหญ่อันดับ 1 ของโลกเช่นกัน ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ผลผลิตกาแฟของบราซิลเพิ่มขึ้นจาก 2.69 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 3.22 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.27 ต่อปี โดยแยกเป็น กาแฟอราบิกา เพิ่มขึ้นจาก 1.98 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 2.36 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.68 ต่อปี และกาแฟโรบัสตา เพิ่มขึ้นจาก 0.71 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 0.93 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.01 ต่อปีเนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย

(2) **เวียดนาม** เป็นผู้ผลิตกาแฟอันดับ 2 ของโลก และเป็นผู้ผลิตกาแฟพันธุ์โรบัสตา รายใหญ่อันดับ 1 ของโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ผลผลิตกาแฟของเวียดนามเพิ่มขึ้นจาก 1.11 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 1.74 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.85 ต่อปี โดยแยกเป็นกาแฟโรบัสตา เพิ่มขึ้นจาก 1.08 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 1.67 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.46 และ กาแฟอราบิกา เพิ่มขึ้นจาก 0.03 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 0.07 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.35 ต่อปี เนื่องจากมีการขยายพื้นที่ปลูกกาแฟเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(3) **อินโดนีเซีย** เป็นผู้ผลิตกาแฟอันดับ 3 ของโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ผลผลิต กาแฟของอินโดนีเซียลดลงจาก 0.63 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 0.57 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือลดลง ร้อยละ 0.82 ต่อปี โดยแยกเป็นกาแฟโรบัสตา ลดลงจาก 0.54 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 0.47 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือลดลงร้อยละ 1.70 ส่วนกาแฟอราบิกา เพิ่มขึ้นจาก 0.09 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 0.10 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.05 ต่อปี

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นจาก 8.26 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 8.74 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.67 ต่อปี เนื่องจากการ บริโภคโดยรวมของโลกขยายตัว ประเทศที่มีความต้องการใช้เมล็ดกาแฟมากที่สุด ได้แก่ ประเทศในกลุ่ม สหภาพยุโรป รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) การส่งออก

การส่งออกเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูป ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นจาก 6.17 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 7.08 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.05 ต่อปี ประเทศผู้ส่งออกมากที่สุด ได้แก่ บราซิลส่งออก 1.79 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 2.00 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.96 ต่อปี รองลงมา ได้แก่ เวียดนามส่งออก 1.12 ล้านตันในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 1.56 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.68 ต่อปี โคลัมเบียส่งออก 0.45 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 0.65 ล้านตันในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.51 ต่อปี และอินโดนีเซียส่งออก 0.53 ล้านตัน ในปี 2552/53 ลดลงเหลือ 0.47 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือลดลงร้อยละ 3.13 ต่อปี

(3) การนำเข้า

การนำเข้าเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูป ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นจาก 6.08 ล้านตัน ในปี 2552/53 เป็น 6.81 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.90 ต่อปี ประเทศผู้นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป นำเข้า 2.67 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 2.73 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.52 ต่อปี รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา นำเข้า 1.25 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 1.51 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.11 ต่อปี ญี่ปุ่น นำเข้า 0.40 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 0.45 ล้านตัน ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.27 ต่อปี และรัสเซีย นำเข้า 0.23 ล้านตัน ในปี 2552/53 เพิ่มขึ้นเป็น 0.25 ในปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.73 ต่อปี เนื่องจากความต้องการบริโภคของประเทศเหล่านั้นเพิ่มขึ้น

(4) ราคา

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ราคาเมล็ดกาแฟโรบัสตาตลาดนิวยอร์ก เพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 59.04 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 75.32 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.54 ต่อปี และราคาเมล็ดกาแฟโรบัสตาตลาดลอนดอน เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 44.73 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 65.04 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.35 ต่อปี เนื่องจากความต้องการกาแฟของโลกเพิ่มขึ้น ส่วนราคากาแฟอราบิกาดตลาดนิวยอร์ก เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 136.48 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 184.46 บาท ในปี 2554 และลดลงเหลือกิโลกรัมละ 144.24 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 5.21 ต่อปี

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เนื้อที่ให้ผลของไทยลดลงจาก 359,489 ไร่ ในปี 2552/53 เหลือ 263,779 ไร่ ในปี 2556/57 หรือลดลงร้อยละ 6.79 ต่อปี และผลผลิตลดลงจาก 48,955 ตัน ในปี 2552/53 เหลือ 38,463 ตัน ในปี 2556/57 หรือลดลงร้อยละ 5.88 ต่อปี เนื่องจากเกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งให้ผลตอบแทนสูงกว่า

สำหรับแหล่งปลูกกาแฟที่สำคัญของไทยอยู่ในภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และในภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เป็นต้น โดย

ร้อยละ 79 ของผลผลิตทั้งหมด เป็นพันธุ์โรบัสตาปลูกในภาคใต้ และอีกร้อยละ 21 ของผลผลิตทั้งหมด เป็นพันธุ์อราบิก้าปลูกในภาคเหนือ

ต้นทุนการผลิตกาแฟในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เพิ่มขึ้นจาก 5,639.18 บาทต่อไร่ ในปี 2553 เป็น 7,018.61 บาทต่อไร่ ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.22 ต่อปี และต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 41.46 บาท ในปี 2553 เป็น 48.07 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.14 ต่อปี เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนผันแปร เช่น ค่าแรงงาน ค่าปุ๋ย และ ค่ายาปราบศัตรูพืช

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปเพิ่มขึ้น จาก 58,000 ตัน ในปี 2553 เป็น 75,000 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.65 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจาก กระแสความนิยมดื่มกาแฟคั่วบด และกาแฟสำเร็จรูปเพิ่มขึ้น ประกอบกับมีการผลิตกาแฟสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การส่งออกเมล็ดกาแฟของไทยมีปริมาณลดลง จาก 535 ตัน ในปี 2553 เหลือปริมาณ 500 ตัน มูลค่า 130 ล้านบาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 8.99 ส่วนมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 77 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 130 ล้านบาทในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.57 ต่อปี สำหรับการส่งออกกาแฟสำเร็จรูปลดลงจาก 8,308 ตัน มูลค่า 1,108 ล้านบาท ในปี 2553 เหลือ 4,500 ตัน มูลค่า 520 ล้านบาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 22.07 และ 23.24 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการบริโภคภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้การส่งออกลดลง

(3) การนำเข้า

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา การนำเข้าเมล็ดกาแฟเพิ่มขึ้นจาก ปริมาณ 14,621 ตัน มูลค่า 862 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 33,000 ตัน และมูลค่า 2,400 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.25 และ 20.00 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการของ โรงงานแปรรูป สำหรับกาแฟสำเร็จรูปมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปริมาณ 3,017 ตัน มูลค่า 744 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 6,900 ตัน มูลค่า 2,100 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.42 และ 28.59 ต่อปี ตามลำดับ

(4) ราคา

ราคาเมล็ดกาแฟที่เกษตรกรขายได้ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 58.95 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 65.49 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.96 ต่อปี เนื่องจาก ราคาตลาดโลกที่สูงขึ้น รวมทั้งความต้องการใช้ในโรงงานแปรรูปเพิ่มมากขึ้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (USDA) ณ เดือนมิถุนายน 2557 ได้คาดการณ์การผลิตและการตลาดกาแฟ ปี 2557/58 ดังนี้

2.1.1 การผลิต

ผลผลิตกาแฟโลกปี 2557/58 มี 8.92 ล้านตัน ลดลงจาก 9.01 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 0.99 เนื่องจากเป็นวัฏจักรของกาแฟอาราบิกาในบราซิล และโคลัมเบียที่เป็นช่วงที่ผลผลิตลดลง สำหรับกาแฟโรบัสตาคาดว่าจะลดลงเนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย โดยมีประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น บราซิล ผลผลิตลดลง จาก 3.22 ล้านตัน ในปี 2556/57 เหลือ 2.97 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือลดลงร้อยละ 7.82 ประเทศอินโดนีเซีย ผลผลิตลดลงจาก 0.57 ล้านตัน ในปี 2556/57 ลดเหลือ 0.53 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือลดลงร้อยละ 6.32 แต่ประเทศเวียดนาม ผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จาก 1.74 ล้านตัน ในปี 2556/57 เป็น 1.76 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.92

ผลผลิตกาแฟพันธุ์อาราบิกาโลกปี 2557/58 มี 4.93 ล้านตัน ลดลงจาก 5.18 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 4.84 โดยบราซิลซึ่งเป็นผู้ผลิตกาแฟอาราบิการายใหญ่ผลผลิตลดลงร้อยละ 15.99 ส่วนกาแฟพันธุ์โรบัสตาโลก มี 3.99 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 3.83 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 4.26 โดยเวียดนามและบราซิลซึ่งเป็นผู้ผลิตกาแฟโรบัสตารายใหญ่ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.72 และร้อยละ 14.68 ตามลำดับ

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโลก ปี 2557/58 มี 8.86 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 8.74 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 1.47 เนื่องจากมีความต้องการบริโภคเพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และบราซิล

(2) การส่งออก

การส่งออกกาแฟโลกปี 2557/58 มี 7.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 7.08 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 2.33 ต่อปี ประเทศที่ส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุดได้แก่ เวียดนาม โดยคาดว่าจะส่งออกในปี 2557/58 ปริมาณ 1.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.56 ล้านตัน ของปี 2556/57 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.10 รองลงมา ได้แก่ โคลัมเบีย โดยคาดว่าจะส่งออกในปี 2557/58 ปริมาณ 0.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.65 ล้านตัน ของปี 2556/57 ร้อยละ 3.52 ส่วนบราซิล คาดว่าจะส่งออกลดลงจาก 2.00 ล้านตัน ในปี 2556/57 เหลือ 1.94 ล้านตัน ในปี 2557/58 หรือลดลงร้อยละ 3.00

(3) การนำเข้า

การนำเข้าเมล็ดกาแฟโลกปี 2557/58 มี 6.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 6.81 ล้านตัน ในปี 2556/57 ร้อยละ 2.12 ต่อปี ประเทศที่นำเข้ามากที่สุด ได้แก่ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป 2.76 ล้านตัน และสหรัฐอเมริกา 1.52 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นจากปี 2556/57 ร้อยละ 1.10 และร้อยละ 0.79 ตามลำดับ

(4) ราคา

ราคาเมล็ดกาแฟตลาดโลก คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตโลก ลดลง ในขณะที่ความต้องการยังคงมีอย่างต่อเนื่อง

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

คาดว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น จากผลผลิตต่อไร่ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากปีที่ผ่านมา แหล่งผลิตที่สำคัญในภาคใต้กระทบแล้งทำให้ได้ผลผลิตไม่เต็มที่

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

คาดว่ามีความต้องการใช้ 80,000 ตัน เพิ่มขึ้น จาก 75,000 ตัน ในปี 2557 ร้อยละ 6.67 เนื่องจากความต้องการของโรงงานแปรรูปเพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

คาดว่า การส่งออกเมล็ดกาแฟจะลดลงจากปีที่แล้ว เนื่องจากผลผลิตในประเทศ ลดลง ในขณะที่ความต้องการเมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปในประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีผลผลิตกาแฟ เพื่อการส่งออกไม่มากนัก

(3) การนำเข้า

คาดว่าจะมีการนำเข้าเมล็ดกาแฟเพิ่มขึ้น เพื่อสนองความต้องการของโรงงาน ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับกาแฟสำเร็จรูป คาดว่าจะมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคานำเข้าถูกลงจากการเปิดตลาดกาแฟสำเร็จรูปภายใต้ AFTA อัตราภาษีร้อยละ 0

(4) ราคา

ในปี 2558 คาดว่าราคาที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการของ โรงงานแปรรูปเพิ่มขึ้น

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต และการส่งออก

2.3.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

- 1) ราคากาแฟค่อนข้างต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา และ ปาล์มน้ำมันซึ่งให้ผลตอบแทนสูงกว่า ทำให้เกษตรกรตัดต้นกาแฟทิ้ง ผลผลิตจึงมีแนวโน้มลดลง
- 2) สภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และไม่เหมาะสม ส่งผลให้กาแฟออกดอกน้อย รวมทั้ง ติดผลน้อยลง

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) สภาพดินเสื่อม และเป็นกรดจากการใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากมาเป็นเวลานาน ส่งผลกระทบต่อต้นกาแฟ

2.3.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออก

ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้น จากกระแสความต้องการบริโภคในประเทศ ในขณะที่ผลผลิตในประเทศมีน้อย ทำให้การส่งออกเมล็ดกาแฟมีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่การส่งออกกาแฟสำเร็จรูปมีทิศทางเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1 ผลผลิตกาแฟของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
1 บราซิล	2.688	3.270	2.952	3.456	3.222	4.27	2.970
2. เวียดนาม	1.110	1.165	1.560	1.590	1.739	12.85	1.755
3. อินโดนีเซีย	0.630	0.560	0.498	0.630	0.570	-0.82	0.534
4. โคลัมเบีย	0.486	0.512	0.459	0.596	0.660	7.94	0.720
5. เอธิโอเปีย	0.360	0.368	0.379	0.380	0.381	1.47	0.381
6. อินเดีย	0.290	0.300	0.314	0.318	0.300	1.27	0.308
7. ฮอนดูรัส	0.213	0.239	0.336	0.284	0.276	7.15	0.300
8. เม็กซิโก	0.249	0.240	0.258	0.279	0.228	-0.26	0.234
9. เปรู	0.198	0.246	0.312	0.258	0.255	5.69	0.270
10. กัวเตมาลา	0.241	0.238	0.265	0.253	0.205	-2.59	0.217
19. ไทย	0.051	0.051	0.051	0.051	0.051	0.00	0.054
อื่นๆ	1.200	1.236	1.250	1.213	1.122	-1.52	1.177
รวม	7.716	8.425	8.634	9.308	9.009	4.18	8.920

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (มิถุนายน 2557), www.usda.gov

ตารางที่ 2 ผลผลิตกาแฟพันธุ์อาราบิก้าของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
1. บราซิล	1.980	2.508	2.082	2.526	2.364	3.68	1.986
2. โคลัมเบีย	0.486	0.512	0.459	0.596	0.660	7.94	0.720
3. เอธิโอเปีย	0.360	0.368	0.379	0.380	0.381	1.47	0.381
4. ฮอนดูรัส	0.213	0.239	0.336	0.284	0.276	7.15	0.300
5. เปรู	0.198	0.246	0.312	0.258	0.255	5.69	0.270
6. เม็กซิโก	0.237	0.228	0.246	0.267	0.216	-0.28	0.222
7. กัวเตมาลา	0.240	0.237	0.264	0.252	0.204	-2.60	0.216
8. นิคารากัว	0.116	0.104	0.126	0.116	0.090	-3.91	0.084
9. อินโดนีเซีย	0.090	0.083	0.078	0.102	0.099	4.05	0.093
10. คอสตาริกา	0.089	0.095	0.107	0.101	0.086	-0.07	0.092
อื่นๆ	0.588	0.606	0.616	0.591	0.552	-1.50	0.568
รวม	4.597	5.226	5.005	5.473	5.183	2.90	4.932

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (มิถุนายน 2557), www.usda.gov

ตารางที่ 3 ผลผลิตกาแฟพันธุ์โรบัสตาของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
1. เวียดนาม	1.083	1.126	1.512	1.536	1.668	12.46	1.680
2. บราซิล	0.708	0.762	0.870	0.930	0.858	6.01	0.984
3. อินโดนีเซีย	0.540	0.477	0.420	0.528	0.471	-1.70	0.441
4. อินเดีย	0.195	0.208	0.212	0.220	0.200	1.07	0.210
5. ยูกันดา	0.123	0.154	0.132	0.168	0.180	8.86	0.192
6. ไอเวอรี โคท	0.141	0.096	0.096	0.105	0.108	-4.34	0.114
7. มาเลเซีย	0.060	0.066	0.087	0.084	0.090	11.09	0.096
8. ไทย	0.054	0.051	0.051	0.051	0.051	-1.14	0.054
9. คาเมรูน	0.030	0.038	0.039	0.029	0.027	-4.70	0.029
10. แทนซาเนีย	0.012	0.027	0.012	0.034	0.021	14.45	0.033
อื่นๆ	0.173	0.194	0.198	0.151	0.151	-5.09	0.155
รวม	3.119	3.199	3.629	3.836	3.825	6.07	3.988

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (มิถุนายน 2557), www.usda.gov

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
1. EU	2.998	2.533	2.773	2.634	2.748	-1.34	2.742
2. สหรัฐอเมริกา	1.320	1.370	1.401	1.404	1.499	2.83	1.526
3. บราซิล	1.126	1.165	1.202	1.207	1.206	1.74	1.206
4. ญี่ปุ่น	0.401	0.414	0.416	0.442	0.459	3.41	0.468
5. ฟิลิปปินส์	0.135	0.170	0.220	0.264	0.237	16.95	0.235
6. รัสเซีย	0.228	0.251	0.222	0.244	0.252	1.73	0.264
7. แคนาดา	0.190	0.203	0.203	0.213	0.213	2.80	0.225
8. เอธิโอเปีย	0.168	0.172	0.183	0.183	0.187	2.80	0.188
9. อินโดนีเซีย	0.116	0.101	0.143	0.160	0.161	11.80	0.162
10. เม็กซิโก	0.150	0.148	0.133	0.131	0.129	-4.15	0.131
อื่นๆ	1.43	1.52	1.60	1.62	1.64	3.44	1.716
รวม	8.264	8.045	8.499	8.497	8.735	1.67	8.863

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (มิถุนายน 2557), www.usda.gov

ตารางที่ 5 ปริมาณการส่งออกเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูปของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
1. บราซิล	1.787	2.101	1.791	1.840	2.003	0.96	1.943
2. เวียดนาม	1.120	1.118	1.470	1.461	1.555	9.68	1.681
3. โคลัมเบีย	0.446	0.503	0.442	0.531	0.653	8.51	0.676
4. อินโดนีเซีย	0.525	0.583	0.447	0.534	0.468	-3.13	0.432
5. อินเดีย	0.256	0.331	0.313	0.290	0.300	1.87	0.307
6. ฮอนดูรัส	0.192	0.234	0.317	0.269	0.261	7.83	0.288
7. เปรู	0.189	0.233	0.308	0.246	0.246	5.99	0.258
8. กัวเตมาลา	0.233	0.224	0.235	0.228	0.187	-4.13	0.199
9. เม็กซิโก	0.149	0.148	0.202	0.216	0.169	6.50	0.175
10. ยูกันดา	0.160	0.189	0.180	0.215	0.216	7.56	0.288
อื่นๆ	1.114	1.141	1.156	1.153	1.022	-1.61	0.998
รวม	6.171	6.805	6.861	6.983	7.080	3.05	7.245

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (มิถุนายน 2557), www.usda.gov

ตารางที่ 6 ปริมาณการนำเข้าเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูปของโลก ปี 2552/53 - 2557/58

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2552/53	2553/54	2554/55	2555/56	2556/57	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2557/58*
1. EU-27	2.672	2.676	2.637	2.699	2.730	0.52	2.760
2. สหรัฐอเมริกา	1.252	1.387	1.430	1.422	1.512	4.11	1.524
3. ญี่ปุ่น	0.401	0.448	0.393	0.493	0.449	3.27	0.462
4. รัสเซีย	0.228	0.251	0.222	0.244	0.252	1.73	0.264
5. ฟิลิปปินส์	0.141	0.119	0.197	0.233	0.213	16.15	0.204
6. แคนาดา	0.190	0.203	0.203	0.213	0.213	2.80	0.225
7. สวิสเซอร์แลนด์	0.117	0.131	0.131	0.140	0.141	4.49	0.144
8. แอลจีเรีย	0.125	0.109	0.136	0.117	0.114	-1.13	0.137
9. เกาหลีใต้	0.102	0.116	0.104	0.104	0.113	0.96	0.120
10. จีน	0.037	0.056	0.062	0.093	0.099	28.09	0.108
อื่น ๆ	0.815	0.889	1.031	1.017	0.972	4.99	1.004
รวม	6.080	6.385	6.546	6.775	6.808	2.90	6.952

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (มิถุนายน 2557), www.usda.gov

ตารางที่ 7 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ กาแฟของไทย ปี 2552/53 - 2557/58

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
2552/53	359,489	48,955	136
2553/54	322,896	42,394	131
2554/55	306,112	41,461	135
2555/56	296,815	37,460	126
2556/57	263,779	38,463	146
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-6.79	-5.88	1.04
2557/58	252,377	29,643	117

หมายเหตุ : * ประมาณการ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 8 ต้นทุนการผลิตเมล็ดกาแฟของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	ต้นทุนทั้งหมด (บาท/ไร่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/กก.)
2553	4,295.72	1,343.46	5,639.18	41.46
2554	4,580.60	1,379.44	5,960.04	45.50
2555	4,754.51	1,482.02	6,236.18	46.20
2556	4,831.94	1,565.69	6,397.63	50.77
2557	5,421.98	1,596.63	7,018.61	48.07
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	5.33	4.83	5.22	4.14

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 9 ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงานแปรรูปในประเทศ ปี 2553 - 2558

หน่วย : ตัน

ปี	ความต้องการใช้เมล็ดกาแฟของโรงงาน
2553	58,000
2554	61,480
2555	67,620
2556	70,000
2557*	75,000
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.65
2558**	80,000

หมายเหตุ : * ,** ประมาณการ

ที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูป ปี 2553 - 2558

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	เมล็ดกาแฟ		กาแฟสำเร็จรูป	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2553	535	77	8,308	1,108
2554	856	131	5,263	906
2555	2,085	194	7,260	1,130
2556	382	79	1,482	292
2557*	500	130	4,500	520
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-8.99	5.57	-22.07	-23.24
2558**	600	160	5,000	620

หมายเหตุ : *, ** ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเมล็ดกาแฟและกาแฟสำเร็จรูป ปี 2553 - 2558

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	เมล็ดกาแฟ		กาแฟสำเร็จรูป	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2553	14,621	862	3,017	744
2554	34,851	2,734	4,446	1,314
2555	29,061	2,166	6,531	1,972
2556	30,835	2,183	6,425	2,039
2557*	33,000	2,400	6,900	2,100
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	16.25	20.00	22.42	28.59
2558**	36,000	2,700	7,800	2,600

หมายเหตุ : *, ** ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 12 ราคาเมล็ดกาแฟดิบ ปี 2553 - 2558

หน่วย : บาท/กก.

ปี	ราคาที่เกษตรกร ขายได้ ^{1/}	ราคากาแฟโรบัสตา (นิวยอร์ก) ^{2/}	ราคากาแฟโรบัสตา (ลอนดอน) ^{4/}	ราคากาแฟอาราบิก้า (นิวยอร์ก) ^{3/}
2553	58.95	59.04	44.73	136.48
2554	71.96	78.34	65.28	184.46
2555	69.09	75.61	63.03	130.43
2556	70.78	68.17	57.14	96.69
2557	65.49	75.32	65.04	144.24
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.96	3.54	6.35	-5.21
2558*	71.99	75.00	65.00	145.00

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร,

^{2/, 3/} ICO

^{4/} WWW.ERONEXT.COM

9. สับปะรด

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.81 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจาก 20.38 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 21.99 ล้านตัน ในปี 2557 ซึ่งในปี 2557 ผลผลิตสับปะรด 21.99 ล้านตัน ลดลงจาก 22.53 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 2.40 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตที่สำคัญได้แก่ ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง และประเทศอินโดนีเซียได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกสับปะรดไปปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมันแทน ในขณะที่ประเทศฟิลิปปินส์มีการปรับเปลี่ยนจากการปลูกสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย (สับปะรดโรงงาน) เป็นสับปะรดพันธุ์ MD2 (สับปะรดบริโภคสด)

1.1.2 การตลาด

1) การส่งออก

(1) สับปะรดกระป๋อง ปี 2553 - 2557 ปริมาณการส่งออกสับปะรดกระป๋อง ลดลงร้อยละ 1.70 ต่อปี คือ ลดลงจาก 984 พันตัน ในปี 2553 เป็น 967 พันตัน ในปี 2557 โดยไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก ซึ่งในปี 2557 ไทยส่งออกปริมาณ 536 พันตัน หรือร้อยละ 55.43 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดรองลงมา ได้แก่ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ส่งออกปริมาณ 192 และ 146 พันตัน หรือร้อยละ 19.85 และ 15.10 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ สำหรับมูลค่าการส่งออกสับปะรดกระป๋องลดลงร้อยละ 0.85 ต่อปี โดยในปี 2557 ไทยส่งออกมูลค่า 507 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (16,432 ล้านบาท) หรือร้อยละ 53.76 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย มีมูลค่าการส่งออก 156 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (5,056 ล้านบาท) และ 139 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (4,505 ล้านบาท) หรือร้อยละ 16.54 และ 14.74 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ

(2) น้ำสับปะรด ปี 2553 - 2557 ปริมาณการส่งออกน้ำสับปะรดลดลงร้อยละ 6.29 ต่อปี คือ ลดลงจาก 445 พันตัน ในปี 2553 เป็น 350 พันตัน ในปี 2557 โดยไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ ซึ่งในปี 2557 ไทยส่งออกปริมาณ 107 พันตัน หรือร้อยละ 30.57 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมดรองลงมา ได้แก่ ฟิลิปปินส์ และเนเธอร์แลนด์ ส่งออก 105 และ 68 พันตัน หรือร้อยละ 30.00 และ 19.43 ของปริมาณการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ สำหรับมูลค่าการส่งออกน้ำสับปะรดลดลงร้อยละ 11.38 ต่อปี คือ ลดลงจาก 555 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2553 เป็น 372 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2557 โดยในปี 2557 ไทยส่งออกมูลค่า 134 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (4,343 ล้านบาท) หรือร้อยละ 36.02 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ เนเธอร์แลนด์ และฟิลิปปินส์ มีมูลค่าการส่งออก 96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (3,111 ล้านบาท) และ 71 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (2,301 ล้านบาท) หรือร้อยละ 25.81 และ 19.09 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ตามลำดับ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2) การนำเข้า

(1) **สับปะรดกระป๋อง** ปี 2553 - 2557 ปริมาณการนำเข้าสับปะรดกระป๋องลดลง ร้อยละ 0.69 ต่อปี โดยสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของโลก ซึ่งในปี 2557 สหรัฐอเมริกานำเข้าปริมาณ 331 พันตัน หรือร้อยละ 34.34 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เยอรมัน และรัสเซีย นำเข้า ปริมาณ 83 และ 65 พันตัน หรือร้อยละ 8.61 และ 6.74 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ตามลำดับ สำหรับ มูลค่าการนำเข้าสับปะรดกระป๋องเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.43 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจาก 965 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2553 เป็น 1,057 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2557 โดยในปี 2557 สหรัฐอเมริกานำเข้ามูลค่า 314 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (10,177 ล้านบาท) หรือร้อยละ 29.71 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เยอรมัน และ สเปน มูลค่า 93 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (3,014 ล้านบาท) และ 67 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (2,171 ล้านบาท) หรือ ร้อยละ 8.80 และ 6.34 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ตามลำดับ

(2) **น้ำสับปะรด** ปี 2553 - 2557 ปริมาณการนำเข้าน้ำสับปะรดลดลงร้อยละ 6.59 ต่อปี คือ ลดลงจาก 491 พันตัน ในปี 2553 เป็น 406 พันตัน ในปี 2557 โดยสหรัฐอเมริกาเป็น ผู้นำเข้ารายใหญ่ ซึ่งในปี 2557 สหรัฐอเมริกานำเข้าปริมาณ 142 พันตัน หรือร้อยละ 34.97 ของปริมาณ การนำเข้าทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ และสเปน นำเข้าปริมาณ 86 และ 30 พันตัน หรือร้อยละ 21.18 และ 7.39 ของปริมาณการนำเข้าทั้งหมด ตามลำดับ สำหรับมูลค่าการนำเข้าน้ำสับปะรดลดลงร้อยละ 10.50 ต่อปี คือ ลดลงจาก 549 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2553 เป็น 398 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2557 โดยในปี 2557 เนเธอร์แลนด์นำเข้ามูลค่า 105 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (3,403 ล้านบาท) หรือร้อยละ 26.38 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด

3) ราคา

(1) ราคาส่งออก

- **สับปะรดกระป๋อง** ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกสับปะรดกระป๋องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.86 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจากตันละ 897 ดอลลาร์สหรัฐฯ (28,459 บาท) ในปี 2553 เป็น ตันละ 976 ดอลลาร์สหรัฐฯ (31,633 บาท) ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคาส่งออกสับปะรดกระป๋องของเนเธอร์แลนด์ มีราคาสูงที่สุดตันละ 1,757 ดอลลาร์สหรัฐฯ (56,946 บาท) รองลงมาได้แก่ เยอรมัน และจีน ราคาส่งออก ตันละ 1,442 ดอลลาร์สหรัฐฯ (46,736 บาท) และ 1,026 ดอลลาร์สหรัฐฯ (33,253 บาท) ตามลำดับ

- **น้ำสับปะรด** ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกน้ำสับปะรดลดลงร้อยละ 5.43 ต่อปี คือ ลดลงจากตันละ 1,247 ดอลลาร์สหรัฐฯ (39,563 บาท) ในปี 2553 เป็นตันละ 1,064 ดอลลาร์สหรัฐฯ (34,485 บาท) ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคาส่งออกน้ำสับปะรดของเนเธอร์แลนด์มีราคาสูงที่สุดตันละ 1,422 ดอลลาร์สหรัฐฯ (46,088 บาท) รองลงมาได้แก่ ไทย และคอस्टาริกา ราคาส่งออกตันละ 1,259 ดอลลาร์สหรัฐฯ (40,805 บาท) และ 1,018 ดอลลาร์สหรัฐฯ (32,994 บาท) ตามลำดับ

(2) ราคานำเข้า

- **สับปะรดกระป๋อง** ปี 2553 - 2557 ราคานำเข้าสับปะรดกระป๋องเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.12 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจากตันละ 1,005 ดอลลาร์สหรัฐฯ (31,886 บาท) ในปี 2553 เป็นตันละ 1,096 ดอลลาร์สหรัฐฯ (35,522 บาท) ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคานำเข้าสับปะรดกระป๋องของสเปน มีราคาสูงที่สุดตันละ 1,444 ดอลลาร์สหรัฐฯ (46,801 บาท) รองลงมาได้แก่ เยอรมัน และเนเธอร์แลนด์ ราคาส่งออกตันละ 1,127 ดอลลาร์สหรัฐฯ (36,527 บาท) และ 1,114 ดอลลาร์สหรัฐฯ (36,106 บาท) ตามลำดับ

- **น้ำสับปะรด** ปี 2553 - 2557 ราคานำเข้าน้ำสับปะรดลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.19 ต่อปี คือ ลดลงจากตันละ 1,118 ดอลลาร์สหรัฐฯ (35,471 บาท) ในปี 2553 เป็นตันละ 979 ดอลลาร์สหรัฐฯ (31,730 บาท) ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคานำเข้าน้ำสับปะรดของรัสเซียมีราคาสูงที่สุดตันละ 1,680 ดอลลาร์สหรัฐฯ (54,450 บาท) รองลงมาได้แก่ สเปน และอิตาลี ราคานำเข้าตันละ 1,353 ดอลลาร์สหรัฐฯ (43,852 บาท) และ 1,328 ดอลลาร์สหรัฐฯ (43,042 บาท) ตามลำดับ

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่เก็บเกี่ยว และผลผลิต ลดลงร้อยละ 4.84 และ 2.52 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.52 ต่อปี สำหรับในปี 2557 มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 512 พันไร่ ผลผลิต 1.94 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 3.80 ตัน ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 3.94 6.28 และ 2.06 ตามลำดับ เนื่องจากเนื้อที่ปลูกสับปะรดแซมในสวนยางพาราลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากต้นยางพารามีอายุเกินกว่า 3 ปีแล้ว ประกอบกับประสบกับปัญหาภัยแล้ง ทำให้เนื้อที่ปลูกสับปะรดได้รับความเสียหาย

1.2.2 การตลาด

1) การบริโภค

ผลผลิตประมาณร้อยละ 10 ของผลผลิตทั้งหมดจะบริโภคในประเทศในรูปแบบผลสด สำหรับผลิตภัณฑ์สับปะรดแปรรูปจะส่งออกเกือบทั้งหมด

2) การส่งออก

(1) **สับปะรดกระป๋อง** ปี 2553 - 2557 ปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.25 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจาก 0.48 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 0.56 ล้านตัน ในปี 2557 โดยในปี 2557 ปริมาณส่งออกทรงตัวใกล้เคียงกับปี 2556 สำหรับมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.94 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจาก 13,644 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 16,900 ล้านบาท ในปี 2557 โดยในปี 2557 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 15,112 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 11.83

(2) **น้ำสับปะรด** ปี 2553 - 2557 ปริมาณส่งออกลดลงร้อยละ 3.70 ต่อปี คือ ลดลงจาก 0.14 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 0.12 ล้านตัน ในปี 2557 โดยในปี 2557 ปริมาณการส่งออกลดลงจาก 0.14 ล้านตัน ของปี 2555 ร้อยละ 14.28 สำหรับมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 10.31 ต่อปี คือ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลดลงจาก 6,614 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 4,700 ล้านบาท ในปี 2557 โดยในปี 2557 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 4,551 ล้านบาท ของปี 2556 ร้อยละ 3.27

3) ราคา

(1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

- **สับปะรดโรงงาน** ปี 2553 - 2557 ราคาสับปะรดโรงงานที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.39 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 5.51 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 6.80 บาท ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคาสับปะรดโรงงานที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 4.09 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 66.26 เนื่องจากผลผลิตสับปะรดออกสู่ตลาดน้อยซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาภัยแล้ง โดยเฉพาะในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรี

- **สับปะรดบริโภคสด** ปี 2553 - 2557 ราคาสับปะรดบริโภคสดที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.76 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 7.70 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 8.30 บาท ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคาที่เกษตรกรขายเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 7.24 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 14.64

(2) **ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ** ปี 2553 - 2557 ราคาขายส่งสับปะรดบริโภคสดศรีราชา เบอร์ 1 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.54 ต่อปี คือ เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 12.70 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 14.80 บาท ในปี 2557 โดยในปี 2557 ราคาสับปะรดบริโภคสดขายส่งตลาดกรุงเทพฯ เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 12.50 บาท ของปี 2555 ร้อยละ 18.40

(3) ราคาส่งออก

- **สับปะรดกระป๋อง** ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกลดลงร้อยละ 0.14 ต่อปี ซึ่งราคาส่งออกในปี 2557 กิโลกรัมละ 30.00 บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 27.21 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 10.25

- **น้ำสับปะรด** ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกลดลงร้อยละ 6.53 ต่อปี คือ ลดลงจากกิโลกรัมละ 38.75 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 32.00 บาท ในปี 2557 ซึ่งราคาส่งออกในปี 2557 เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 27.73 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 15.40

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าผลผลิตสับปะรดของโลกจะมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงปีที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศฟิลิปปินส์มีการปรับเปลี่ยนการปลูกสับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย (สับปะรดโรงงาน) ไปปลูกสับปะรดพันธุ์ MD2 (สับปะรดบริโภคสด) และอินโดนีเซียได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกสับปะรดไปปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันแทน

2.1.2 การตลาด

คาดว่า การส่งออกสับปะรดของโลกในภาพรวมจะทรงตัวใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ยังอยู่ในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคยังเพิ่มไม่มาก ทั้งนี้ หากภาวะเศรษฐกิจของตลาดหลักฟื้นตัวเร็ว จะส่งผลให้ผู้บริโภคมีความต้องการเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้การส่งออกมีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้น

ราคา

คาดว่าราคาส่งออกสับปะรดกระป๋องจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ลดลง ในขณะที่ราคาส่งออกน้ำสับปะรด จะมีแนวโน้มอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

ในปี 2558 คาดว่าเนื้อที่เก็บเกี่ยวสับปะรดจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาที่เกษตรกรขายได้ตั้งแต่ปลายปี 2556 เป็นต้นมา อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 8 - 9 บาท ส่งผลให้เกษตรกรรื้อแปลงเพื่อปลูกใหม่ในช่วงตั้งแต่ต้นปี 2557 - เดือนกันยายน 2557 ทั้งนี้ คาดว่าในช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2558 จะมีต้นสับปะรดที่พร้อมจะบังคับให้ออกดอกเป็นจำนวนมาก และจะทำให้ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2558 จะมีผลผลิตสับปะรดปริมาณมาก โดยคาดว่าปี 2558 จะมีผลผลิตประมาณ 1.98 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 2.06

2.2.2 การตลาด

1) ราคา

(1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

เนื่องจากราคาส่งออกจะทรงตัวหรือใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาส่งผลให้ราคา that เกษตรกรขายได้จะมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก และกระจุกตัว ราคาที่เกษตรกรขายได้อาจจะปรับตัวลดลง

(2) ราคาส่งออก

คาดว่าราคาส่งออกสับปะรดกระป๋อง และน้ำสับปะรดของไทย จะทรงตัวหรือใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

2) การส่งออก

การส่งออกสับปะรดกระป๋อง และน้ำสับปะรด จะมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ยังชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง ส่งผลให้ปริมาณการสั่งซื้อลดลง และมีการต่อรองราคาซื้อในราคาที่ต่ำลง

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

2.3.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิต

ปี 2558 คาดว่าผลผลิตสับปะรดในภาพรวมจะมีการกระจายตัวตลอดทั้งปี เนื่องจากในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2557 มีฝนตกอย่างต่อเนื่องในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำให้เกษตรกรร้งคัปดาห์ต้นสับปะรดที่มีอยู่ เพื่อให้มีผลผลิตออกสู่ตลาดในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2558 ประกอบกับต้นสับปะรดที่เกษตรกรปลูกใหม่ในปี 2557 ซึ่งจะบังคัปดาห์ให้ออกผลผลิตในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2558 ทั้งนี้ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตมากที่สุด คือ สภาพอากาศ และปริมาณน้ำฝนที่เพียงพอ หากสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝนเอื้ออำนวย จะส่งผลให้ต้นสับปะรดมีความสมบูรณ์ และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี

2.3.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อส่งออก

ปี 2558 คาดว่าภาวะเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป และสหรัฐอเมริกาจะไม่ฟื้นตัว ทำให้กำลังซื้อของประเทศลดลง ส่งผลให้ปริมาณการสั่งซื้อสินค้าลดลง ซึ่งจากปัจจัยดังกล่าวมีผลกระทบต่อส่งออกของไทย โดยคาดว่าปริมาณ และมูลค่าการส่งออกสับปะรดระบอง และน้ำสับปะรดของไทยจะมีแนวโน้มทรงตัว หรือใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม การที่ค่าเงินบาทอ่อนค่าลง อาจมีผลให้ประเทศคู่ค้าเห็นว่าราคาคาผลิตภัณฑ์สับปะรดของไทยลดลง ซึ่งจะเป็นปัจจัยบวกที่จะส่งผลกระทบต่อให้การส่งออกของไทยลดลงไม่มากนัก

ตารางที่ 1 ผลผลิตสับปะรดของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย: ล้านตัน

ประเทศ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ไทย	1.97	2.59	2.65	2.07*	1.94*	-2.52
คอซตาริกา	1.98	2.27	2.48	2.40	2.30	3.62
บราซิล	2.21	2.37	2.48	2.40	2.30	0.93
ฟิลิปปินส์	2.17	2.25	2.40	2.46**	2.40	2.95
อินโดนีเซีย	1.41	1.54	1.78	1.70	1.65	4.22
อื่น ๆ	10.64	10.91	11.54	11.50	11.40	1.92
รวม	20.38	21.93	23.33	22.53	21.99	1.81

ที่มา : ปี 2553 - 2555 ข้อมูลจาก FAO Production Yearbook 2014

ปี 2556 - 2557 ประมาณการ

* ข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

** ข้อมูลกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกสับปรดกระป๋องของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : พันตัน มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ไทย	519	465	641	660	586	543	565	502	536	507	-0.61	-0.99
ฟิลิปปินส์	169	124	252	193	272	220	211	176	192	156	0.79	3.62
อินโดนีเซีย	137	115	170	169	162	148	154	135	146	139	0.34	1.56
เนเธอร์แลนด์	30	44	23	42	28	45	27	43	20	39	-6.06	-1.93
เยอรมนี	24	31	22	35	18	26	18	25	13	22	-13.11	-10.07
จีน	51	39	39	41	25	23	24	21	13	13	-27.08	-24.18
อื่น ๆ	55	65	56	73	52	70	52	73	45	80	-4.54	4.50
รวม	984	883	1,204	1,213	1,143	1,075	1,052	976	967	943	-1.70	-0.85

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ

ที่มา : World Trade Atlas 2014

ตารางที่ 3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกน้ำสับปรดของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : พันตัน มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ไทย	131	204	141	221	136	175	137	146	107	134	-4.23	-11.81
เนเธอร์แลนด์	73	137	64	128	61	100	65	87	68	96	-1.29	-10.39
ฟิลิปปินส์	100	48	115	58	129	66	115	63	105	71	0.94	9.11
คอสตาริกา	64	59	76	69	36	38	42	38	20	36	-25.51	-14.82
อินโดนีเซีย	21	28	19	34	21	29	20	23	17	24	-4.59	-7.17
อื่น ๆ	56	79	75	96	49	64	34	46	34	12	-16.21	-36.26
รวม	445	555	490	606	433	472	414	402	350	372	-6.29	-11.38

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ

ที่มา : World Trade Atlas 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสับประรดกระป๋องของประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : พันตัน มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	318	292	331	336	330	316	340	319	331	314	1.07	0.94
เยอรมัน	91	87	107	119	98	107	106	108	83	93	-2.02	0.41
รัสเซีย	69	56	80	64	55	49	71	61	65	62	-2.34	1.51
สเปน	48	63	61	89	49	68	49	66	46	67	-2.52	-1.71
เนเธอร์แลนด์	37	40	52	63	47	59	31	37	43	48	-2.37	-1.95
อื่น ๆ	397	427	471	561	426	493	423	480	396	473	-1.13	0.52
รวม	960	965	1,101	1,231	1,005	1,092	1,020	1,071	964	1,057	-0.69	0.43

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ

ที่มา : World Trade Atlas 2014

ตารางที่ 5 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสับประรดของประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : พันตัน มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ประเทศ	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		ปี 2556		ปี 2557		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	223	86	227	95	149	56	140	46	142	47	-12.96	-17.41
เนเธอร์แลนด์	93	156	92	141	55	78	73	88	86	105	-3.93	-11.81
สเปน	25	45	25	49	27	43	30	40	30	41	5.80	-3.60
อิตาลี	23	37	25	44	23	34	17	21	17	22	-9.47	-16.13
รัสเซีย	14	31	15	32	12	24	12	20	11	18	-7.73	-14.47
อื่น ๆ	114	195	133	225	113	186	111	153	121	164	-0.51	-7.05
รวม	491	549	517	586	379	420	384	369	406	398	-6.59	-10.50

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ

ที่มา : World Trade Atlas 2014

ตารางที่ 6 ราคาส่งออกสับประดกระป๋องของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน

ประเทศ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ไทย	900	1,030	930	890	960	-0.17
ฟิลิปปินส์	740	770	810	830	613	-2.98
อินโดนีเซีย	840	1,000	910	870	721	-4.36
เนเธอร์แลนด์	1,476	1,769	1,614	1,576	1,757	2.36
เยอรมนี	1,327	1,565	1,496	1,433	1,442	0.79
จีน	760	1,050	910	870	1,026	4.21
เฉลี่ย	897	1,008	941	928	976	0.86

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ
ที่มา : World Trade Atlas 2014

ตารางที่ 7 ราคาส่งออกน้ำสับประดของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน

ประเทศ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ไทย	1,550	1,570	1,290	1,070	1,259	-7.68
เนเธอร์แลนด์	1,868	2,007	1,632	1,326	1,422	-9.15
ฟิลิปปินส์	480	500	510	550	465	0.30
คอस्टาริกา	920	910	1,050	900	1,018	1.94
อินโดนีเซีย	1,330	1,780	1,360	1,150	1,005	-9.49
เฉลี่ย	1,247	1,237	1,090	972	1,064	-5.43

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ
ที่มา : World Trade Atlas 2014

ตารางที่ 8 ราคานำเข้าสับประดกระป๋องของประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน

ประเทศ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหรัฐอเมริกา	920	1,020	960	940	978	0.41
เยอรมัน	955	1,110	1,094	1,018	1,127	2.47
รัสเซีย	810	810	890	860	954	3.95
สเปน	1,327	1,467	1,399	1,329	1,444	0.71
เนเธอร์แลนด์	1,094	1,213	1,243	1,203	1,114	0.28
เฉลี่ย	1,005	1,118	1,086	1,050	1,096	1.12

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ
ที่มา : World Trade Atlas 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 9 ราคานำเข้าน้ำสับปะรด ของประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ดอลลาร์สหรัฐฯ/ตัน

ประเทศ	ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหรัฐอเมริกา	390	420	370	330	335	-5.30
เนเธอร์แลนด์	1,674	1,528	1,426	1,202	1,227	-8.26
สเปน	1,795	1,929	1,553	1,327	1,353	-8.97
อิตาลี	1,635	1,784	1,500	1,253	1,328	-7.41
รัสเซีย	2,160	2,080	1,980	1,730	1,680	-6.64
เฉลี่ย	1,118	1,132	1,108	962	979	-4.19

หมายเหตุ : ปี 2557 ประมาณการ

ที่มา : World Trade Atlas 2014

ตารางที่ 10 เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ สับปะรดของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (พันไร่)	ผลผลิต (ล้านตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
2553	596	1.97	3.30
2554	646	2.59	4.01
2555	620	2.40	3.87
2556	533	2.07	3.88
2557	512	1.94	3.80
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-4.84	-2.52	2.52
2558*	519	1.98	3.82

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 11 ปริมาณ มูลค่า และราคาส่งออกสับปะรดกระป๋องของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ราคา (บาท/กิโลกรัม)
2553	0.48	13,644	28.15
2554	0.61	19,131	31.33
2555	0.57	16,532	28.75
2556	0.56	15,112	27.21
2557*	0.56	16,900	30.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.25	1.94	-0.14

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 12 ปริมาณ มูลค่า และราคาส่งออกน้ำสับประดของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ราคา (บาท/กิโลกรัม)
2553	0.14	6,614	38.75
2554	0.15	6,825	37.16
2555	0.14	5,574	32.87
2556	0.14	4,551	27.73
2557*	0.12	4,700	32.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-3.70	-10.31	-6.53

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร และ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 13 ราคาที่เกษตรกรขายได้ และราคาขายส่งสับประดบรีโคมสด ณ ตลาดกรุงเทพฯ ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/}		ราคาขายส่ง ^{2/}
	สับประดโรงงาน	สับประดบรีโคมสด	สับประดบรีโคมสด
2553	5.51	7.70	12.70
2554	4.92	7.80	13.21
2555	3.30	6.70	14.35
2556	4.09	7.24	12.50
2557*	6.80	8.30	14.80
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.39	0.76	2.54

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมการค้าภายใน

10. ลำไย

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจาก 975,445 ไร่ ในปี 2553 เป็น 1,052,111 ไร่ ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.00 ต่อปี ขณะที่ผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 527,398 ตัน และ 541 กิโลกรัม ในปี 2553 เป็น 995,108 ตัน และ 946 กิโลกรัม ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.57 และร้อยละ 12.31 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากราคาลำไยที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ภาครัฐให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาราคาลำไยตกต่ำในแต่ละปี ได้แก่ การกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต การส่งเสริมการแปรรูป และการส่งเสริมการตลาด ประกอบกับความต้องการบริโภคลำไยจากต่างประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน เวียดนาม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จึงจูงใจให้เกษตรกรลงทุนปลูกและดูแลรักษาต้นลำไย

ปี 2557 มีเนื้อที่ให้ผล 1,052,111 ไร่ เพิ่มขึ้นจาก 1,038,108 ไร่ ในปี 2556 ร้อยละ 1.35 ส่วนผลผลิตเป็น 995,108 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 854,616 ตัน ในปี 2556 ร้อยละ 16.44 ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ เป็น 946 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 823 กิโลกรัม ในปี 2556 ร้อยละ 14.95

1.2 การตลาด

(1) การบริโภคภายในประเทศ

ผลผลิตลำไยส่วนใหญ่ที่บริโภคในประเทศจะอยู่ในรูปลำไยสด สำหรับผลิตภัณฑ์แปรรูป ได้แก่ ลำไยอบแห้ง ลำไยกระป๋อง และลำไยแช่แข็ง มีการบริโภคในประเทศไม่มาก โดยปี 2553 - 2557 ปริมาณความต้องการบริโภคลำไยสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจาก 25,000 ตัน ในปี 2553 เป็น 50,000 ตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.79 ต่อปี เนื่องจากภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้บริโภค ลำไยมากขึ้น ซึ่งในปี 2557 มีการบริโภคลำไยภายในประเทศ 50,000 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 45,000 ตัน ในปี 2556 ร้อยละ 11.11

(2) การส่งออก

ไทยเป็นผู้ส่งออกลำไยรายใหญ่ของโลก โดยส่วนใหญ่ส่งออกในรูปลำไยสด และลำไยอบแห้ง ตลาดหลักลำไยสดของไทยได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย และฮ่องกง ส่วนตลาดหลักลำไยอบแห้งของไทยได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน และฮ่องกง ซึ่งในช่วงปี 2553 - 2557 ปริมาณการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มสูงขึ้นจาก 303,477 ตัน (484,470 ตันสด) ในปี 2553 เป็น 592,040 ตัน (997,958 ตันสด) ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.49 ต่อปี และมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 6,148 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 14,806 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.66 ต่อปี

ปี 2557 มีการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์ปริมาณ 592,040 ตัน มูลค่า 14,806 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 565,961 ตัน มูลค่า 13,172 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 4.61 และร้อยละ 12.41

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการบริโภคลำไยจากต่างประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน เวียดนาม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับการส่งออกแยกตามผลิตภัณฑ์ได้ ดังนี้

- **ลำไยสด** ส่งออกเพิ่มขึ้นจากปริมาณ 216,395 ตัน มูลค่า 3,513 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 410,000 ตัน มูลค่า 9,500 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.53 และร้อยละ 25.91 ต่อปี ตามลำดับ

- **ลำไยอบแห้ง** ส่งออกเพิ่มขึ้นจากปริมาณ 72,705 ตัน มูลค่า 2,109 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 170,000 ตัน มูลค่า 4,700 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.79 และร้อยละ 9.28 ต่อปี ตามลำดับ

- **ลำไยกระป๋อง** ปริมาณการส่งออกลดลงจาก 14,166 ตัน ในปี 2553 เป็น 12,000 ตัน หรือลดลงร้อยละ 3.16 ต่อปี ขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 510 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 600 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.23 ต่อปี ตามลำดับ

- **ลำไยแช่แข็ง** ส่งออกลดลงจากปริมาณ 211 ตัน มูลค่า 16 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น ปริมาณ 40 ตัน มูลค่า 6 ล้านบาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 23.29 และร้อยละ 8.27 ต่อปี ตามลำดับ

(3) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2553 - 2557 ราคาลำไยสดทั้งช่อเกรด AA และเกรด A ลดลงจากกิโลกรัมละ 32.10 บาท และ 29.22 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 31.00 บาทและ 25.00 บาทในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 0.51 และร้อยละ 2.51 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2553 - 2557 ราคาลำไยอบแห้งเกรด AA เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 68.26 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 78.00 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.05 ต่อปี สำหรับราคาลำไยอบแห้ง เกรด A และเกรด B ลดลงจากกิโลกรัมละ 47.83 บาท และกิโลกรัมละ 27.24 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 41.00 บาท และ 23.00 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 3.61 และร้อยละ 4.56 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2557 ราคาลำไยสดทั้งช่อเกรด AA กิโลกรัมละ 31.00 บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 29.53 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 4.98 ส่วนราคาลำไยสดทั้งช่อเกรด A กิโลกรัมละ 25.00 บาท ในปี 2557 ลดลงจากกิโลกรัมละ 25.77 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 2.99

ปี 2557 ราคาลำไยอบแห้งเกรด AA เกรด A และเกรด B กิโลกรัมละ 78.00 บาท 41.00 บาท และ 23.00 บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 65.68 บาท 39.60 บาท และ 21.83 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 18.76 ร้อยละ 3.54 และร้อยละ 5.36 ตามลำดับ

2) ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี

ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออก F.O.B ลำไยสด ลำไยกระป๋อง ลำไยแช่แข็ง เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 16.23 บาท 36.00 บาท และ 75.83 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 23.17 บาท 50.00 บาท และ 150.00 บาท ในปี 2557 ร้อยละ 9.93 ร้อยละ 7.63 และร้อยละ 19.58 ต่อปี ตามลำดับ ขณะที่ราคา

ส่งออก F.O.B ลำไยอบแห้งลดลงจากกิโลกรัมละ 29.01 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 27.65 บาท ในปี 2557 ร้อยละ 6.43 ต่อปี

ปี 2557 ราคาส่งออก F.O.B ลำไยสดกิโลกรัมละ 23.17 บาท เพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 20.57 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 12.64 ขณะที่ราคาส่งออก F.O.B ลำไยอบแห้ง ลำไยกระป๋อง และลำไยแช่แข็งกิโลกรัมละ 27.65 บาท 50.00 บาท และ 150.00 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 28.71 บาท 51.57 บาท และ 163.64 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 3.69 ร้อยละ 3.04 และร้อยละ 8.34 ตามลำดับ

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 การผลิต

คาดว่าเนื้อที่ให้ผล 1,061,128 ไร่ เพิ่มขึ้นจาก 1,052,111 ไร่ ในปี 2557 ร้อยละ 0.86 เนื่องจากราคาลำไยที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี เกษตรกรจึงดูแลรักษาต้นลำไยเพิ่มขึ้น ประกอบกับต้นลำไยที่ปลูกใหม่แทนยางพาราและพื้นที่ว่างเปล่าในปี 2555 เริ่มให้ผลผลิต ขณะที่ปี 2558 มีผลผลิต 991,624 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 934 กิโลกรัม ลดลงจากผลผลิต 995,108 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 946 กิโลกรัม ในปี 2557 ร้อยละ 0.35 และ 1.27 ตามลำดับ

2.2 การตลาด

(1) การบริโภคภายในประเทศ

คาดว่าความต้องการบริโภคลำไยภายในประเทศประมาณ 50,000 ตัน เนื่องจากภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนและรณรงค์โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ประชาชนหันมาบริโภคลำไยมากขึ้น

(2) การส่งออก

คาดว่าจะมีการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์ประมาณ 600,000 ตัน (1,015,308 ตันสด) เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 1.36 เนื่องจาก สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย และฮ่องกง ซึ่งเป็นตลาดส่งออกลำไยที่สำคัญของไทยยังมีความต้องการบริโภคลำไยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความต้องการลำไยสดและผลิตภัณฑ์จากกลุ่มประเทศอาเซียนโดยเฉพาะเวียดนามมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการขยายการส่งออกในตลาดใหม่ ได้แก่ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เป็นต้น เพื่อลดการพึ่งพิงจากตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักของไทย

(3) ราคา

ปี 2558 คาดว่า ราคาลำไยสดทั้งซอที่เกษตรกรขายได้จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่ราคาลำไยอบแห้งที่เกษตรกรขายได้จะลดลงประมาณร้อยละ 10 สำหรับราคาส่งออก F.O.B ลำไยและผลิตภัณฑ์ จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

2.3.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

(1) สภาพะโลกร้อน

สภาพะโลกร้อนหรือปรากฏการณ์ก๊าซเรือนกระจกส่งผลให้สภาพภูมิอากาศเกิดการเปลี่ยนแปลงและธรรมชาติเกิดความแปรปรวน ทำให้เกิดภัยธรรมชาติอย่างรุนแรง เช่น อุทกภัยและภัยแล้ง ส่งผลให้พื้นที่ปลูกและผลผลิตทางการเกษตรในภาคเหนือเกิดความเสียหาย รวมทั้งส่งผลต่อการติดดอกออกผล ทำให้ผลผลิตออกล่าช้า ดังนั้น ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตลำไยของไทยในปี 2558 โดยอาจส่งผลให้ผลผลิตลำไยลดน้อยลง

(2) ราคาผลผลิตลำไย

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2553 - 2557) ราคาผลผลิตลำไยของไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากลำไยของไทยเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาด สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย และฮ่องกง รวมทั้งเวียดนาม ส่งผลให้ราคาลำไยที่เกษตรกรขายได้เพิ่มสูงขึ้น จึงจูงใจให้เกษตรกรลงทุนปลูกลำไยและดูแลรักษาต้นลำไยมากขึ้น ทำให้เนื้อที่ปลูกและผลผลิตเพิ่มขึ้น ดังนั้น ราคาผลผลิตลำไยอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตลำไยของไทยในปี 2558 โดยราคาลำไยที่เกษตรกรขายได้เพิ่มสูงขึ้นทำให้ผลผลิตลำไยเพิ่มขึ้น

2.3.2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การส่งออก

(1) มาตรการการนำเข้าสินค้าเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีนและอินโดนีเซีย

เนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนและอินโดนีเซียเป็นประเทศนำเข้าลำไยรายใหญ่ของไทย ดังนั้น การกำหนดมาตรการต่างๆ ในการนำเข้าของสาธารณรัฐประชาชนจีนจะส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกและการส่งออกลำไยของไทย เช่น การกำหนดราคาประเมินซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ให้สูงขึ้น รวมถึงการกำหนดให้ต้องมีการตรวจสอบรับรองโรคศัตรูจากเจ้าหน้าที่ของจีนก่อนการส่งออกไปจีน นอกจากนี้การกำหนดมาตรการต่างๆ ในการนำเข้าของอินโดนีเซีย จะส่งผลกระทบต่อผู้ส่งออกและการส่งออกลำไยของไทย เช่น มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ที่ควบคุมให้ผลไม้นำเข้าต้องมีมาตรฐานความปลอดภัย ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีและสารชีวภาพที่เกินกว่าระดับสูงสุดที่กำหนด ซึ่งการบังคับใช้มาตรการเหล่านี้ อาจมีผลทำให้การส่งออกลำไยของไทยไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย

(2) ค่าเงินบาทและค่าระวางเรือขนส่ง

ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงในช่วงปี 2557 และมีแนวโน้มที่จะอ่อนค่าอย่างต่อเนื่อง ในช่วงปี 2558 ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์ของไทยในรูปของเงินบาทเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการส่งออกมีรายรับเพิ่มขึ้น อาจส่งผลให้ปริมาณการส่งออกลำไยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในเรื่องค่าระวางเรือขนส่งสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ปรับอูณหภูมิต่ำ (ห้องเย็น)

ขนาด 40 ฟุต จากไทยไปฮ่องกงและจากไทยไปเซี่ยงไฮ้ ปี 2556 ซึ่งมีราคาประมาณ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตู้ และ 1,500 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตู้ ทำให้ค่าระวางเรือขนส่งมีราคาเฉลี่ย 37,584 บาท ต่อตู้ และ 46,980 บาทต่อตู้ (ณ อัตราแลกเปลี่ยน 31.32 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับค่าระวางเรือขนส่งสำหรับตู้คอนเทนเนอร์ปรับอากาศ (ห้องเย็น) ขนาด 40 ฟุต จากไทยไปฮ่องกงและจากไทยไปเซี่ยงไฮ้ ปี 2557 ซึ่งมีราคาเพิ่มขึ้นเป็น 1,800 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตู้ และ 2,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตู้ ทำให้ค่าระวางเรือขนส่งมีราคาเฉลี่ย 58,374 บาทต่อตู้ และ 64,860 บาทต่อตู้ (ณ อัตราแลกเปลี่ยน 32.43 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือค่าระวางเรือขนส่งเพิ่มขึ้นทีละ 20,790 บาทต่อตู้ และ 17,880 บาทต่อตู้ ดังนั้นค่าเงินบาทและค่าระวางเรือขนส่ง จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อค่าส่งออกของไทย โดยค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงและค่าระวางเรือขนส่งที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการส่งออกเพิ่มขึ้น

(3) เศรษฐกิจจีนและสหภาพยุโรปชะลอตัว ในขณะที่เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาขยายตัว

การส่งออกของไทยส่วนใหญ่ร้อยละ 95 อยู่ในรูปของลำไยสดและลำไยอบแห้ง ตลาดส่งออกลำไยสดหลัก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย ฮ่องกงและเวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50 ร้อยละ 15 ร้อยละ 16 และร้อยละ 13 ของการส่งออกลำไยสดของไทย ส่วนตลาดส่งออกลำไยอบแห้งหลัก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน และเวียดนาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58 และร้อยละ 36 ของการส่งออกลำไยอบแห้งของไทย ตามลำดับ ดังนั้น หากสาธารณรัฐประชาชนจีนประสบปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว จะส่งผลกระทบต่อค่าส่งออกลำไยสดและลำไยอบแห้งของไทย แต่อาจจะส่งผลกระทบต่อค่าส่งออกไม่มาก เนื่องจากลำไยยังเป็นที่ต้องการบริโภคของตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน ในขณะที่ปัญหาเศรษฐกิจสหภาพยุโรปชะลอตัวจะส่งผลกระทบต่อค่าส่งออกลำไยกระป๋องและลำไยแช่แข็งของไทย ซึ่งตลาดส่งออกลำไยกระป๋องคือ ฝรั่งเศส และอิตาลี และตลาดส่งออกลำไยแช่แข็งของไทยคือ ฝรั่งเศส แต่ปริมาณและมูลค่าการส่งออกยังมีน้อย จึงอาจส่งผลกระทบต่อค่าส่งออกไม่มาก สำหรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา จะส่งผลกระทบต่อค่าส่งออกลำไยกระป๋องและลำไยแช่แข็งของไทย แต่ปริมาณและมูลค่าการส่งออกยังมีน้อย จึงอาจส่งผลกระทบต่อค่าส่งออกไม่มาก โดยปริมาณและมูลค่าการส่งออกอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ลำไย ปี 2553 - 2558

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม/ไร่)
2553	975,445	527,398	541
2554	990,456	780,580	788
2555	1,041,525	877,176	842
2556	1,038,108	854,616	823
2557	1,052,111	995,108	946
อัตราเพิ่ม(ร้อยละ)	2.00	14.57	12.31
2558*	1,061,128	991,624	934

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2 การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกลำไยสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ปริมาณการบริโภคภายในประเทศ (ตัน)	การส่งออก	
		ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	25,000	303,477	6,148
2554	35,000	556,628	15,024
2555	40,000	596,419	12,843
2556	45,000	565,961	13,172
2557	50,000	592,040	14,806
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	17.79	14.49	17.66
2558*	50,000	600,070	15,108

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 3 การส่งออกผลไม้สดและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ผลไม้สด		ผลไม้อบแห้ง		ผลไม้กระป๋อง		ผลไม้แช่แข็ง	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	216,395	3,513	72,705	2,109	14,166	510	211	16
2554	382,013	6,209	162,441	8,232	12,146	579	28	3
2555	455,663	8,454	129,255	3,783	11,472	602	29	4
2556	413,400	8,503	140,232	4,026	12,274	633	55	9
2557	410,000	9,500	170,000	4,700	12,000	600	40	6
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	14.53	25.91	16.79	9.28	-3.16	4.23	-23.29	-8.27
2558*	414,000	9,700	174,000	4,800	12,000	600	70	8

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการค้าการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 ราคาลำไยสดและลำไยอบแห้งที่เกษตรกรขายได้ ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้				
	ลำไยสดทั้งซ่อ		ลำไยอบแห้ง		
	เกรด AA	เกรด A	เกรด AA	เกรด A	เกรด B
2553	32.10	29.22	68.26	47.83	27.24
2554	28.98	24.33	77.25	42.05	24.81
2555	28.21	24.24	66.09	37.02	22.98
2556	29.53	25.77	65.68	39.60	21.83
2557*	31.00	25.00	78.00	41.00	23.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.51	-2.51	1.05	-3.61	-4.56

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี ลำไยสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี (บาท/กก.)			
	ลำไยสด	ลำไยอบแห้ง	ลำไยกระป๋อง	ลำไยแช่แข็ง
2553	16.23	29.01	36.00	75.83
2554	16.25	50.68	47.67	107.14
2555	18.55	29.27	52.48	137.93
2556	20.57	28.71	51.57	163.64
2557*	23.17	27.65	50.00	150.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	9.93	-6.43	7.63	19.58

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมศุลกากร

11. ทูเรียน

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่ให้ผลลดลงจาก 611,206 ไร่ ในปี 2553 เป็น 570,425 ไร่ ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 1.83 ต่อปี ขณะที่ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจาก ผลผลิต 568,067 ตัน ผลผลิตต่อไร่ 929 กิโลกรัม ในปี 2553 เป็นผลผลิต 631,631 ตัน ผลผลิตต่อไร่ 1,107 กิโลกรัม ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.29 และร้อยละ 5.20 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2557 เนื้อที่ให้ผลลดลงจาก 577,235 ไร่ ในปี 2556 ร้อยละ 1.18 เนื่องจากในภาคกลางและภาคใต้เกษตรกรโค่นต้นทุเรียนที่มีอายุมากเพื่อปลูกใหม่ และบางส่วนเปลี่ยนไปปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันทดแทน ขณะที่ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจากผลผลิต 569,313 ตัน ผลผลิตต่อไร่ 986 กิโลกรัม ในปี 2556 ร้อยละ 10.95 และร้อยละ 12.27 ตามลำดับ เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวยต่อการออกดอกและติดผล

1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2553-2557 ความต้องการบริโภคภายในประเทศลดลงจาก 320,939 ตัน ในปี 2553 เหลือ 217,545 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 8.39 ต่อปี ซึ่งการบริโภคส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปผลสด

ปี 2557 การบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 182,567 ตัน ในปี 2556 ร้อยละ 19.16 เนื่องจากภาครัฐมีมาตรการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ภายในประเทศ รวมทั้งกระจายผลผลิตไปสู่ภูมิภาคต่างๆ อย่างทั่วถึง

(2) การส่งออก

ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ของโลก ซึ่งตลาดหลักสำคัญของไทยคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยส่งออกในรูปทุเรียนสดประมาณร้อยละ 90 ของการส่งออกทั้งหมด ในปี 2553 - 2557 การส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 226,728 ตัน คิดเป็นทุเรียนสด 247,128 ตัน มูลค่า 4,627.90 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 408,780 ตัน คิดเป็นทุเรียนสด 414,085 ตัน มูลค่า 14,507.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.65 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.10 ต่อปี ดังนี้

- **ทุเรียนสด** เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 207,501 ตัน มูลค่า 3,690.34 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 389,830 ตัน มูลค่า 13,075.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.89 และร้อยละ 34.78 ต่อปี ตามลำดับ

- **ทุเรียนกวน** ลดลงจากปริมาณ 3,421 ตัน มูลค่า 234.48 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 365 ตัน มูลค่า 47.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 50.68 และร้อยละ 41.12 ต่อปี ตามลำดับ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- **ทุเรียนแช่แข็ง** เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 15,440 ตัน มูลค่า 560.64 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 18,200 ตัน มูลค่า 1,160.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.86 และร้อยละ 20.83 ต่อปี ตามลำดับ

- **ทุเรียนอบแห้ง** เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 366 ตัน มูลค่า 142.44 ล้านบาทในปี 2553 เป็นปริมาณ 385 ตัน มูลค่า 225.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.75 และร้อยละ 18.10 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2557 การส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 381,414 ตัน คิดเป็นทุเรียนสด 386,746 ตัน มูลค่า 8,528.99 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 7.17 และร้อยละ 70.09 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับสูง ใจให้ผู้ประกอบการส่งออกทุเรียนสดเพิ่มขึ้น และนำทุเรียนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่ามากขึ้น

(3) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2553 - 2557 ราคาทุเรียนพันธุ์หมอนทองเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 25.36 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 34.29 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.29 ต่อปี สำหรับราคาทุเรียนพันธุ์ชะนีเกรดคละเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 14.02 บาทในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 23.76 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.88 ต่อปี

ปี 2557 ราคาทุเรียนพันธุ์หมอนทองเกรดคละที่เกษตรกรขายได้ลดลงจากกิโลกรัมละ 40.45 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 15.23 ในขณะที่ราคาทุเรียนพันธุ์ชะนีเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 15.14 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 56.94

2) ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ

ปี 2553 - 2557 ราคาขายส่งทุเรียนพันธุ์หมอนทองและพันธุ์ชะนีเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 46.10 และกิโลกรัมละ 26.29 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 47.83 และ 32.50 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.94 และร้อยละ 6.60 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2557 ราคาขายส่งทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ลดลงจากกิโลกรัมละ 54.98 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 13.00 ขณะที่ราคาขายส่งทุเรียนพันธุ์ชะนี เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 30.01 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 8.30

3) ราคาส่งออก

ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกทุเรียนสด ทุเรียนแช่แข็ง และทุเรียนกวนเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 17.78 บาท กิโลกรัมละ 36.31 บาท และกิโลกรัมละ 68.55 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 33.54 บาท กิโลกรัมละ 63.70 บาท และกิโลกรัมละ 127.40 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.30 ร้อยละ 17.46 และร้อยละ 19.12 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2557 ราคาส่งออกทุเรียนสดและทุเรียนกวนเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 20.01 บาท และกิโลกรัมละ 124.31 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 67.62 และร้อยละ 2.49 ตามลำดับ ขณะที่ราคาส่งออก ทุเรียนแช่แข็งลดลงจากกิโลกรัมละ 64.16 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 0.72

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าจะมีเนื้อที่ให้ผล 576,453 ไร่ ผลผลิต 656,777 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 1,139 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 570,425 ไร่ ผลผลิต 631,631 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 1,107 กิโลกรัม ในปี 2557 ร้อยละ 1.06 ร้อยละ 3.98 และร้อยละ 2.89 ตามลำดับ ซึ่งเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น เนื่องจากเนื้อที่ปลูกใหม่ในปี 2553 เริ่มทยอยให้ผลผลิต และจากการที่เกษตรกรโค่นต้นทุเรียนที่มีอายุมากเพื่อปลูกใหม่แทนต้นเดิม สำหรับ ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ คาดว่าเพิ่มขึ้นหากสภาพภูมิอากาศในปี 2558 เอื้ออำนวยต่อการติดดอกและออกผล ประกอบกับราคาทุเรียนในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี จึงจูงใจให้เกษตรกรดูแลรักษา

2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

คาดว่าความต้องการบริโภคทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ทุเรียนภายในประเทศมี ปริมาณ 242,370 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 217,545 ตัน ในปี 2557 ร้อยละ 11.41 เนื่องจากปริมาณผลผลิต ที่เพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

คาดว่า การส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์จะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 0.01 โดยมีปริมาณ 408,825 ตัน คิดเป็นต้นสด 414,410 ตัน แยกเป็น ทุเรียนสด 389,770 ตัน ทุเรียนแช่แข็ง 18,270 ตัน ทุเรียนกวน 370 ตัน และทุเรียนอบแห้ง 415 ตัน เนื่องจากตลาดต่างประเทศมีความต้องการ ทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

(3) ราคา

คาดว่าราคาที่ได้เกษตรกรขายได้ ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ และราคาส่งออกจะ ใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะสอดคล้องกับความต้องการทั้งตลาด ในประเทศและต่างประเทศ

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

(1) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

1) เกษตรกรโค่นต้นทุเรียนที่มีอายุมากเพื่อปลูกใหม่แทนต้นเดิมที่ให้ผลผลิตต่ำ และต้นทุเรียนที่ยืนต้นตายจากโรครากเน่าโคนเน่า ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจากเชื้อราไฟทอปทอรา พาลมิโวรา (Phytophthora palmivora) ซึ่งอาศัยการแพร่ระบาดทางดินของพื้นที่สวนเดิม

2) เกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนจากสวนทุเรียนไปปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมันแทน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

3) ในช่วง 1 - 2 ปี ราคาทุเรียนที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรดูแลเอาใจใส่สวนทุเรียนมากขึ้น

4) ทั้งนี้ หากสภาพภูมิอากาศเหมาะสมต่อการออกดอกและติดผลประกอบกับพื้นที่ปลูกในปี 2553 เริ่มให้ผล ส่งผลให้ผลผลิตในภาพรวมของปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปี 2557

(2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออก

1) ความต้องการในตลาดต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักของทุเรียนสด ทั้งนี้ ในการส่งออกไปตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากการส่งออกทางเรือแล้ว ยังสามารถส่งออกทางบก โดยขนส่งตามเส้นทางสาย R9 R3 และ R12 สำหรับตลาดในอาเซียน พบว่า อินโดนีเซียเป็นตลาดส่งออกทุเรียนที่สำคัญของไทย โดยในช่วงปี 2555 - 2556 อินโดนีเซียได้มีการกำหนดด่านนำเข้า 4 แห่ง (ท่าเรือ 3 แห่ง สนามบิน 1 แห่ง) และจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้าพืชสวน ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าพืชสวนของไทย ทำให้การส่งออกทุเรียนไปอินโดนีเซียลดลงประมาณร้อยละ 50 อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 เป็นต้นมา อินโดนีเซียได้ปรับปรุงกฎระเบียบนำเข้าใหม่ มีการยกเลิกโควตาและอนุญาตให้นำเข้าได้ไม่จำกัดปริมาณ โดยเฉพาะสินค้าลำไย และทุเรียน แต่มีเงื่อนไขให้ผู้นำเข้าที่ขออนุญาตนำเข้าต้องแจ้งความประสงค์ขอนำเข้าสินค้าในช่วง 6 เดือนกับกระทรวงการค้า และต้องนำเข้าสินค้าอื่นๆ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณที่แจ้งความประสงค์นำเข้า ซึ่งหากไม่สามารถปฏิบัติได้จะถูกเพิกถอนใบอนุญาตนำเข้าเป็นระยะเวลา 2 ปี นอกจากนี้ผู้ประกอบการนำเข้าต้องยื่นรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งผลิตที่ได้รับการรับรอง GAP และโรงคัดบรรจุที่ได้รับการรับรอง GMP เป็นต้น

2) ต้นทุนค่าขนส่งทางเรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการอ่อนค่าของเงินบาท ประกอบกับในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ปรับอัตราราคาในการรักษาคุณภาพของผลผลิต โดยปี 2557 ช่วงฤดูกาลที่ผลผลิตทุเรียนออกสู่ตลาดมาก ค่าระวางเรือจากไทยไปฮ่องกงและจากไทยไปเซี่ยงไฮ้ 1,800 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 2,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตู้คอนเทนเนอร์ (ปรับอัตราราคา) ขนาด 40 ฟุต ตามลำดับ (คิดเป็นเงินบาท มีค่าระวางตู้ละ 58,374 บาท และ 64,860 บาท ตามลำดับ ณ อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม 2557 เฉลี่ย 32.43 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2556 ที่มีค่าระวางเรือต่อตู้คอนเทนเนอร์ (ปรับอัตราราคา) ขนาด 40 ฟุต สูงสุดประมาณ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 1,500 ดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ (คิดเป็นเงินบาท มีค่าระวางตู้ละ 36,744 บาท และ 45,930 บาท ณ อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม 2556 เฉลี่ย 30.62 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือเพิ่มขึ้นตู้ละ 21,630 บาท และ 18,930 บาท ตามลำดับ

3) ภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศคู่ค้าของไทยปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ทุเรียน ปี 2553 - 2558

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2553	611,206	568,067	929
2554	604,477	509,424	843
2555	581,684	524,469	902
2556	577,235	569,313	986
2557*	570,425	631,631	1,107
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-1.83	3.29	5.20
2558*	576,453	656,777	1,139

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2 การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

ปี	การบริโภค ในรูปผลสด ภายในประเทศ (ตัน)	การส่งออก	
		ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	320,939	226,728 (คิดเป็นทุเรียนสด 247,128 ตัน)	4,627.90
2554	201,499	289,665 (คิดเป็นทุเรียนสด 307,925 ตัน)	5,589.20
2555	152,523	365,912 (คิดเป็นทุเรียนสด 371,946 ตัน)	7,167.27
2556	182,567	381,414 (คิดเป็นทุเรียนสด 386,746 ตัน)	8,528.99
2557*	217,545	408,780 (คิดเป็นทุเรียนสด 414,085 ตัน)	14,507.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-8.39	15.65	31.10
2558*	242,370	408,825 (คิดเป็นทุเรียนสด 414,410 ตัน)	14,520.00

หมายเหตุ : * ประมาณการ

อัตราแปลง : ทุเรียนสด 10 กก. = ทุเรียนอบแห้ง 1 กก.

ทุเรียนสด 6 กก. = ทุเรียนกวน 1 กก.

ที่มา : จากการคำนวณ, กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 การส่งออกทุเรียนแยกเป็นรายผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	ทุเรียนสด		ทุเรียนกวน		ทุเรียนแช่แข็ง		ทุเรียนอบแห้ง		รวม	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2553	207,501	3,690.34	3,421	234.48	15,440	560.64	366	142.44	226,728	4,627.90
2554	271,948	4,662.24	3,071	229.17	14,323	565.81	323	131.97	289,665	5,589.20
2555	351,124	6,195.22	501	44.14	13,895	734.38	392	193.54	365,912	7,167.27
2556	367,057	7,344.69	230	28.55	13,662	876.55	465	279.20	381,414	8,528.99
2557*	389,830	13,075.00	365	47.00	18,200	1,160.00	385	225.00	408,780	14,507.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	16.89	34.78	-50.68	-41.12	2.86	20.83	4.75	18.10	15.65	31.10
2558*	389,770	13,070.00	370	48.00	18,270	1,166.00	415	236.00	408,825	14,520.00

หมายเหตุ : * ประมาณการ

อัตราแปลง : ทุเรียนสด 10 กก. = ทุเรียนอบแห้ง 1 กก.

ทุเรียนสด 6 กก. = ทุเรียนกวน 1 กก.

ที่มา : จากการค้าจำนวน, กรมศุลกากร

ตารางที่ 4 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาขายส่งและราคาส่งออกทุเรียน ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/}		ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ ^{2/}		ราคาส่งออก ^{3/}		
	หมอนทอง	ชะนี	หมอนทอง	ชะนี	ทุเรียนสด	ทุเรียนแช่แข็ง	ทุเรียนกวน
2553	25.36	14.02	46.10	26.29	17.78	36.31	68.55
2554	27.76	18.57	40.21	24.20	17.14	39.50	74.62
2555	31.92	19.80	43.98	31.16	17.64	52.85	88.16
2556	40.45	15.14	54.98	30.01	20.01	64.16	124.31
2557*	34.29	23.76	47.83	32.50	33.54	63.70	127.40
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	10.29	8.88	3.94	6.60	15.30	17.46	19.12

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมการค้าภายใน

^{3/} จากการคำนวณ

12. มังคุด

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ให้ผล 405,622 ไร่ ผลผลิต 250,508 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 618 กิโลกรัม ในปี 2553 เป็นเนื้อที่ให้ผล 412,605 ไร่ ผลผลิต 289,359 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 701 กิโลกรัม ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.31 ร้อยละ 9.78 และร้อยละ 9.42 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2557 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ให้ผล 409,462 ไร่ ผลผลิต 279,263 ตัน ผลผลิตต่อไร่ 682 กิโลกรัม ในปี 2556 ร้อยละ 0.77 ร้อยละ 3.62 และร้อยละ 2.79 ตามลำดับ เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการติดดอกออกผล ทำให้มังคุดติดดอกหลายรุ่น ทรงพุ่มใหญ่ขึ้น ประกอบกับราคาปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรดูแลรักษาเพิ่มขึ้น

1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2553 - 2557 ความต้องการบริโภคภายในประเทศลดลงจาก 130,936 ตัน ในปี 2553 เหลือ 92,739 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 0.90 ต่อปี ซึ่งการบริโภคส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปผลสด

ปี 2557 การบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 63,398 ตัน ในปี 2556 ร้อยละ 46.28 เนื่องจากนโยบายของภาครัฐในการดำเนินมาตรการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ในประเทศ รวมทั้งกระจายผลผลิตไปสู่ภูมิภาคต่างๆ อย่างทั่วถึง

(2) การส่งออก

ไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกมังคุดรายใหญ่ของโลก ตลาดหลักของไทยคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน และเวียดนาม โดยในปี 2553-2557 การส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 119,572 ตัน มูลค่า 1,955.83 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 196,620 ตัน มูลค่า 4,843.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.98 และร้อยละ 28.96 ต่อปี ตามลำดับ ดังนี้

- **มังคุดสด** เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 119,263 ตัน มูลค่า 1,928.81 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 195,920 ตัน มูลค่า 4,790.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.95 และร้อยละ 29.00 ต่อปี ตามลำดับ โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น

- **มังคุดแช่แข็ง** ปริมาณเพิ่มขึ้นจาก 309 ตัน มูลค่า 27.02 ล้านบาท ในปี 2553 เป็น 700 ตัน มูลค่า 53.00 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.44 และร้อยละ 26.26 ต่อปี ตามลำดับ โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สาธารณรัฐเกาหลี ไต้หวัน และฮ่องกง

ปี 2557 การส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์ ปริมาณลดลงจาก 215,865 ตัน ในปี 2556 ร้อยละ 8.92 ขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 4,296.50 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 12.72 เนื่องจากตลาดต่างประเทศมีความต้องการมังคุดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตลาดเวียดนาม ซึ่งไทยส่งออกมังคุด

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ไปตลาดเวียดนามถึงร้อยละ 46 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพื่อส่งออกต่อไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากมีพรมแดนติดกัน และได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าชายแดน

(3) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2553 - 2557 ราคามังคุดเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 13.00 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 20.18 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.18 ต่อปี

ปี 2557 ราคามังคุดเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 18.90 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 6.77

2) ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ

ปี 2553 - 2557 ราคาขายส่งมังคุดผิวมันลดลงจากกิโลกรัมละ 24.78 บาท ในปี 2553 เหลือกิโลกรัมละ 24.58 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 2.33 ต่อปี

ปี 2557 ราคาขายส่งมังคุดผิวมันในตลาดกรุงเทพฯ ลดลงจากกิโลกรัมละ 25.00 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 1.68

3) ราคาส่งออก

ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกมังคุดสดเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 16.17 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 24.45 บาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.37 ต่อปี ขณะที่มังคุดแช่แข็งราคาส่งออก ลดลงจากกิโลกรัมละ 87.43 บาท ในปี 2553 เหลือกิโลกรัมละ 76.27 บาท ในปี 2557 หรือลดลงร้อยละ 2.31 ต่อปี

ปี 2557 ราคาส่งออกมังคุดสดและมังคุดแช่แข็ง เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 19.76 บาท และกิโลกรัมละ 66.10 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 23.73 และร้อยละ 15.39 เนื่องจากตลาดต่างประเทศมีความต้องการมังคุดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าเนื้อที่ให้ผล 421,617 ไร่ ผลผลิต 303,650 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 720 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ให้ผล 412,605 ไร่ ผลผลิต 289,359 ตัน ผลผลิตต่อไร่ 701 กิโลกรัมในปี 2557 ร้อยละ 2.18 ร้อยละ 4.94 และร้อยละ 2.71 ตามลำดับ เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นมังคุดที่ปลูกใหม่ในปีที่ 2551 เริ่มให้ผลผลิตในปีนี้ ส่วนผลผลิตต่อไร่ และผลผลิตรวมเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรดูแลเอาใจใส่ รวมถึงมีการเตรียมการจัดการแหล่งน้ำเพื่อป้องกันผลกระทบจากความแห้งแล้ง ทั้งนี้ หากสภาพอากาศเอื้ออำนวยจะส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตในภาพรวมเพิ่มขึ้น

2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

คาดว่าความต้องการบริโภคภายในประเทศของมังคุดสดและผลิตภัณฑ์ประมาณ 103,450 ตัน เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 92,739 ตัน ในปี 2557 ร้อยละ 11.55 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิตและการส่งเสริมการบริโภคในประเทศของภาครัฐ

(2) การส่งออก

คาดว่า การส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์จะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 1.82 โดยมีปริมาณ 200,200 ตัน แยกเป็น มังคุดสด 199,450 ตัน และมังคุดแช่แข็ง 750 ตัน เนื่องจากตลาดต่างประเทศมีความต้องการมังคุดสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับนโยบายของภาครัฐในการดำเนินมาตรการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคผลไม้ในตลาดต่างประเทศ

(3) ราคา

คาดว่าราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ และราคาส่งออกจะใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

(1) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

ในปี 2557 ผลผลิตมังคุดเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย แม้ว่าสภาพอากาศแปรปรวนมีอากาศหนาวนานกว่าทุกปี (ธันวาคม 2556 - มกราคม 2557) ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดล่าช้ากว่าปีที่ผ่านมาประมาณ 1 เดือน และมีผลผลิตหลายรุ่น สำหรับภาคใต้เกิดภาวะฝนแล้งยาวนาน (กุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2557) ในช่วงที่ผลไม้ติดดอก ส่งผลให้มังคุดมีขนาดเล็ก ท้ายสับ ผลไม่สมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพตามที่ตลาดต้องการ

สำหรับในปี 2558 คาดว่า สภาพภูมิอากาศจะเหมาะสมต่อการออกดอกและติดผล ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2557

(2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออก

1) ความต้องการในตลาดต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นตลาดหลักสำหรับมังคุดสด ทั้งนี้ ในการส่งออกไปตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากการส่งออกทางเรือแล้ว ยังสามารถส่งออกทางบก โดยขนส่งตามเส้นทางสาย R9 R3 และ R12 ขณะที่การส่งออกมังคุดไปยังตลาดเกาหลี และญี่ปุ่น มีแนวโน้มสดใส ตลาดปลายทางให้การตอบรับดี ราคาจำหน่ายอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับตลาดอินโดนีเซีย ต้องการมังคุดผลใหญ่ (ขนาด 85 - 90 กรัม) ตลาดยุโรป ต้องการมังคุดผิวมัน ลูกเล็ก (ขนาด 60 กรัม) ส่วนมังคุดตากเกรด ผลเล็ก ส่งออกไปยังเวียดนาม และกัมพูชา โดยในช่วงปี 2556 - 2557 รูปแบบการกระจายผลผลิตเปลี่ยนแปลงไป ไทยส่งออกมังคุดสด

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ไปยังเวียดนามมากขึ้น ทั้งนี้ ปี 2557 ในพื้นที่แหล่งผลิตมีแผนรับซื้อผลไม้จากเกษตรกรในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดเกิดขึ้นมากกว่า 100 แห่ง มีทั้งพ่อค้าชาวไทย พ่อค้าชาวจีน และเวียดนาม

2) ต้นทุนค่าขนส่งทางเรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการอ่อนค่าของเงินบาท ประกอบกับในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ปรับอัตราราคาในการรักษาคุณภาพของผลผลิต โดยปี 2557 ช่วงฤดูการที่ผลผลิตมังคุดออกสู่ตลาดมาก ค่าระวางเรือจากไทยไปฮ่องกง และจากไทยไปเชียงใหม่ 1,800 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 2,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อตู้คอนเทนเนอร์ (ปรับอัตราราคา) ขนาด 40 ฟุต ตามลำดับ (คิดเป็นเงินบาท มีค่าระวางตู้ละ 58,374 บาท และ 64,860 บาท ตามลำดับ ณ อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม 2557 เฉลี่ย 32.43 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2556 ที่มีค่าระวางเรือต่อตู้คอนเทนเนอร์ (ปรับอัตราราคา) ขนาด 40 ฟุต สูงสุดประมาณ 1,200 ดอลลาร์สหรัฐฯ และ 1,500 ดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ (คิดเป็นเงินบาท มีค่าระวางตู้ละ 36,744 บาท และ 45,930 บาท ณ อัตราแลกเปลี่ยนช่วงเดือนเมษายน - สิงหาคม 2556 เฉลี่ย 30.62 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ) หรือเพิ่มขึ้นตู้ละ 21,630 บาท และ 18,930 บาท ตามลำดับ

3) ภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศคู่ค้าของไทยปรับตัวดีขึ้น ส่งผลให้อุปสงค์ภายในประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่มังคุด ปี 2553 - 2558

ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2553	405,622	250,508	618
2554	410,626	146,538	357
2555	406,954	210,481	517
2556	409,462	279,263	682
2557*	412,605	289,359	701
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.31	9.78	9.42
2558*	421,617	303,650	720

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2 การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

ปี	การบริโภคภายในประเทศ (ตันสด)	การส่งออก	
		ปริมาณ(ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	130,936	119,572	1,955.83
2554	34,598	111,717	2,070.74
2555	60,857	149,398	2,919.31
2556	63,398	215,865	4,296.50
2557*	92,739	196,620	4,843.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.90	17.98	28.96
2558*	103,450	200,200	5,050.00

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : จากการคำนวณ, กรมศุลกากร

ตารางที่ 3 การส่งออกมังคุดแยกเป็นรายผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2558

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	มังคุดสด		มังคุดแช่แข็ง		รวม	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2553	119,263	1,928.81	309	27.02	119,572	1,955.83
2554	111,451	2,053.88	265	16.86	111,717	2,070.74
2555	148,844	2,874.33	554	44.98	149,398	2,919.31
2556	215,182	4,251.37	683	45.13	215,865	4,296.50
2557*	195,920	4,790.00	700	53.00	196,620	4,843.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	17.95	29.00	29.44	26.26	17.98	28.96
2558*	199,450	4,995.00	750	55.00	200,200	5,050.00

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : จากการคำนวณ, กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาขายส่งและราคาส่งออกมังคุด ปี 2553 - 2557

หน่วย : บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาที่เกษตรกร ขายได้ ^{1/}	ราคาขายส่ง ตลาดกรุงเทพฯ ^{2/}	ราคาส่งออก ^{3/}	
	เกรดคละ	มังคุดผิวมัน	มังคุดสด	มังคุดแช่แข็ง
2553	13.00	24.78	16.17	87.43
2554	25.01	31.13	18.43	63.56
2555	17.04	30.52	19.31	81.21
2556	18.90	25.00	19.76	66.10
2557*	20.18	24.58	24.45	76.27
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.18	-2.33	9.37	-2.31

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมการค้าภายใน

^{3/} จากการคำนวณ

13. มันฝรั่ง

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 พื้นที่ปลูกมันฝรั่งโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 116.84 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 123.01 ล้านไร่ ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.13 ต่อปี สำหรับผลผลิตมันฝรั่งโลกเพิ่มขึ้นจาก 333.62 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 378.58 ล้านตัน ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.37 เนื่องจากเป็นสินค้าที่ใช้บริโภคเป็นอาหารในชีวิตประจำวัน รวมทั้งนิยมบริโภคมันฝรั่งเป็นขนมขบเคี้ยวมากขึ้น

ประเทศผู้ผลิตมันฝรั่งรายใหญ่ของโลก ได้แก่ จีน อินเดีย รัสเซีย ยูเครน และสหรัฐอเมริกา ในปี 2557 มีพื้นที่ปลูกมันฝรั่งรวมกัน 74.38 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 60.46 ของพื้นที่ปลูกมันฝรั่งโลก และมีผลผลิตรวมกัน 216.12 ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 57.09 ของผลผลิตมันฝรั่งโลก

จีนเป็นประเทศที่มีการผลิตมันฝรั่งมากที่สุดในโลก คิดเป็นร้อยละ 24.59 ของผลผลิตมันฝรั่งโลก พื้นที่ปลูกมันฝรั่งอยู่ในมณฑลกานซู มณฑลกุ้ยโจว มณฑลชานตง มณฑลอันฮุย มณฑลเจ้อเจียง มณฑลฟูเจี้ยน แต่ที่เพาะปลูกมันฝรั่งในเชิงพาณิชย์อยู่ที่มณฑลฟูเจี้ยน จีนมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรัฐบาลประเทศจีนให้เงินการสนับสนุนเกษตรกรและบริษัทเอกชนที่ลงทุนด้านการเพาะปลูกมันฝรั่ง โดยเฉพาะมันฝรั่งสายพันธุ์ที่มีคุณภาพตามที่กระทรวงเกษตรกำหนด โดยในช่วงปี 2553 - 2557 พื้นที่ปลูกมันฝรั่งของจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.33 ต่อปี จาก 32.53 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 37.14 ล้านไร่ ในปี 2557 และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.76 ต่อปี จาก 81.53 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 93.08 ล้านตัน ในปี 2557

อินเดียมีการผลิตมันฝรั่งรองจากจีน โดยในปี 2553 - 2557 พื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งของอินเดียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.77 ต่อปี จาก 11.47 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 12.72 ล้านไร่ ในปี 2557 และผลผลิตเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.55 ต่อปี จาก 36.58 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 48.53 ล้านตัน ในปี 2557

รัสเซียมีการผลิตมันฝรั่งมากเป็นอันดับสามของโลก แม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกจะมีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.82 ต่อปี จาก 13.18 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 12.99 ล้านไร่ ในปี 2557 แต่ผลผลิตมีอัตราเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7.13 ต่อปี จาก 21.14 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 31.04 ล้านตัน ในปี 2557 สำหรับยูเครนและสหรัฐอเมริกาเป็นผู้ผลิตมันฝรั่งอันดับสี่และห้าของโลกตามลำดับ โดยผลผลิตมันฝรั่งของยูเครนเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.62 ต่อปี จาก 18.71 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 23.32 ล้านตัน ในปี 2557 แม้ว่าพื้นที่เพาะปลูกจะมีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.66 ต่อปี จาก 8.82 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 8.69 ล้านไร่ ในปี 2557 ในขณะที่ผลผลิตมันฝรั่งของอเมริกาเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.10 ต่อปี จาก 18.34 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 20.16 ล้านตัน ในปี 2557 และพื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.08 ต่อปี จาก 2.53 ล้านไร่ ในปี 2553 เป็น 2.70 ล้านไร่ ในปี 2557

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1.1.2 การตลาด

(1) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 การส่งออกมันฝรั่งของโลก ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.19 ต่อปี จาก 11.64 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 13.06 ล้านตัน ในปี 2557 โดยเยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับหนึ่งและอันดับสอง เบลเยียมและปากีสถาน ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสี่และอันดับห้า มีแนวโน้มส่งออกเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 11.55 ร้อยละ 4.66 ร้อยละ 7.46 และร้อยละ 22.10 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับฝรั่งเศสซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสามมีแนวโน้มการส่งออก ลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.62 ต่อปี

(2) การนำเข้า

ปี 2553 - 2557 การนำเข้ามันฝรั่งของโลก ปริมาณการนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.16 ต่อปี จาก 10.96 ล้านตันในปี 2553 เป็น 14.45 ล้านตัน ในปี 2557 โดย เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เยอรมนี และอิตาลี ซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของโลก มีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 15.44 ร้อยละ 7.45 ร้อยละ 22.29 และร้อยละ 1.41 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับสเปน ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับห้า มีแนวโน้มการส่งออกลดอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.57 ต่อปี

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตมันฝรั่งรวมลดลงจาก 60,319 ไร่ และ ผลผลิต 134,645 ตัน ในปี 2553 เป็นเนื้อที่ 38,858 ไร่ และผลผลิต 98,464 ตัน ในปี 2557 หรือลดลง อัตราเฉลี่ยร้อยละ 10.99 และ 8.70 ต่อปี ตามลำดับ โดยแยกเป็นเนื้อที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์บริโภคลดลง จาก 4,484 ไร่ ในปี 2553 เป็น 4,025 ไร่ ในปี 2557 หรือลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.11 ต่อปี และผลผลิต พันธุ์บริโภคลดลงจาก 10,260 ตัน ในปี 2553 เป็น 9,790 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.71 ต่อปี และเป็นเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์โรงงานลดลงจาก 55,835 ไร่ และ 124,385 ตัน ในปี 2553 เป็น 34,833 ไร่ และ 88,674 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 11.54 และ 8.96 ต่อปี ตามลำดับ

แหล่งปลูกมันฝรั่งที่สำคัญ 5 อันดับแรกอยู่ในภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน พะเยา และตาก เนื่องจากมีพื้นที่เพาะปลูก และสภาพอากาศที่เหมาะสม หนาวเย็นในช่วงฤดูการเพาะปลูก เหมาะสำหรับการปลูกมันฝรั่ง นอกจากนี้ยังมีการเพาะปลูกมันฝรั่งในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม อุดรธานี เลย ซึ่งมีการนำมันฝรั่งพันธุ์โรงงานและมันฝรั่งพันธุ์บริโภคไปส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูก

ปี 2553 - 2557 ต้นทุนการผลิตต่อไร่มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน มีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 1.77 ต่อปี หรือจากไร่ละ 19,853.85 บาท ในปี 2553 เป็นไร่ละ 18,549.39 บาท ในปี 2557 และ

1.1.2 การตลาด

(1) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 การส่งออกมันฝรั่งของโลก ปริมาณการส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.19 ต่อปี จาก 11.64 ล้านตัน ในปี 2553 เป็น 13.06 ล้านตัน ในปี 2557 โดยเยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับหนึ่งและอันดับสอง เบลเยียมและปากีสถาน ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสี่และอันดับห้า มีแนวโน้มส่งออกเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 11.55 ร้อยละ 4.66 ร้อยละ 7.46 และร้อยละ 22.10 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับฝรั่งเศสซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสามมีแนวโน้มการส่งออก ลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.62 ต่อปี

(2) การนำเข้า

ปี 2553 - 2557 การนำเข้ามันฝรั่งของโลก ปริมาณการนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราเฉลี่ยร้อยละ 6.16 ต่อปี จาก 10.96 ล้านตันในปี 2553 เป็น 14.45 ล้านตัน ในปี 2557 โดย เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม เยอรมนี และอิตาลี ซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของโลก มีแนวโน้มนำเข้าเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 15.44 ร้อยละ 7.45 ร้อยละ 22.29 และร้อยละ 1.41 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับสเปน ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับห้า มีแนวโน้มการส่งออกลดอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.57 ต่อปี

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตมันฝรั่งรวมลดลงจาก 60,319 ไร่ และ ผลผลิต 134,645 ตัน ในปี 2553 เป็นเนื้อที่ 38,858 ไร่ และผลผลิต 98,464 ตัน ในปี 2557 หรือลดลง อัตราเฉลี่ยร้อยละ 10.99 และ 8.70 ต่อปี ตามลำดับ โดยแยกเป็นเนื้อที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์บริโภคลดลง จาก 4,484 ไร่ ในปี 2553 เป็น 4,025 ไร่ ในปี 2557 หรือลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.11 ต่อปี และผลผลิต พันธุ์บริโภคลดลงจาก 10,260 ตัน ในปี 2553 เป็น 9,790 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 5.71 ต่อปี และเป็นเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์โรงงานลดลงจาก 55,835 ไร่ และ 124,385 ตัน ในปี 2553 เป็น 34,833 ไร่ และ 88,674 ตัน ในปี 2557 หรือลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 11.54 และ 8.96 ต่อปี ตามลำดับ

แหล่งปลูกมันฝรั่งที่สำคัญ 5 อันดับแรกอยู่ในภาคเหนือ คือ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน พะเยา และตาก เนื่องจากมีพื้นที่เพาะปลูก และสภาพอากาศที่เหมาะสม หนาวเย็นในช่วงฤดูการเพาะปลูก เหมาะสำหรับการปลูกมันฝรั่ง นอกจากนี้ยังมีการเพาะปลูกมันฝรั่งในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม อุดรธานี เลย ซึ่งมีการนำมันฝรั่งพันธุ์โรงงานและมันฝรั่งพันธุ์บริโภคไปส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูก

ปี 2553 - 2557 ต้นทุนการผลิตต่อไร่มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน มีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ย ร้อยละ 1.77 ต่อปี หรือจากไร่ละ 19,853.85 บาท ในปี 2553 เป็นไร่ละ 18,549.39 บาท ในปี 2557 และ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ต้นทุนต่อกิโลกรัมลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.70 ต่อปี หรือจากกิโลกรัมละ 8.91 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 8.20 บาท ในปี 2557 สำหรับต้นทุนการผลิตต่อไร่ของมันฝรั่งพันธุ์บริโภคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.83 ต่อปี หรือจากไร่ละ 21,479.15 บาท ในปี 2553 เป็นไร่ละ 25,574.29 บาท ในปี 2557 และต้นทุนต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.21 ต่อปี

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2553 - 2557 ความต้องการใช้มันฝรั่งรวมภายในประเทศลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.07 ต่อปี โดยลดลงจากปริมาณ 217,605 ตัน ในปี 2553 เป็น 212,925 ตัน ในปี 2557 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในปีนี้จะชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยการผลิตรายในมีสัดส่วนร้อยละ 46 ของความต้องการใช้ภายในประเทศ ส่วนที่เหลือร้อยละ 54 นำเข้าจากต่างประเทศ

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 มันฝรั่งสดหรือแช่เย็นมีปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 54.89 และ 46.93 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์มันฝรั่งปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 1.08 และ 13.81 ต่อปี ตามลำดับ ตลาดส่งออกหลักของไทย ได้แก่ ลาว ฟิลิปปินส์ กัมพูชา

ประเทศกลุ่มอาเซียนมีอัตราการขยายการส่งออกมันฝรั่งทอดกรอบเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า เนื่องจากการเปิดการค้าเสรีจึงทำให้มีการส่งออกมันฝรั่งทอดกรอบไปขายยังประเทศเพื่อนบ้านมาก ได้แก่ เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา ซึ่งเป็นการส่งออกในรูปแบบผลิตภัณฑ์มันฝรั่ง

(3) การนำเข้า

ปี 2553 - 2557 มันฝรั่งสดหรือแช่เย็นมีปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 14.22 และ 13.94 ต่อปี ตามลำดับ ส่วนผลิตภัณฑ์มันฝรั่งปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.93 และ 15.82 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากผลิตภัณฑ์มันฝรั่งบางชนิดภายในประเทศยังไม่สามารถผลิตได้ เช่น เฟรนช์ฟรายและแป้งมันฝรั่ง จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ตลาดนำเข้าหลักของไทย ได้แก่ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย เยอรมัน เนเธอร์แลนด์ แคนาดา สาธารณรัฐประชาชนจีน

(4) ราคา

ปี 2553 - 2557 ราคามันฝรั่งพันธุ์โรงงานที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.51 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัม 10.25 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 12.25 บาท ในปี 2557 ส่วนราคามันฝรั่งพันธุ์บริโภคที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.00 ต่อปี โดยเพิ่มจากกิโลกรัม 12.86 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 14.00 บาท ในปี 2557

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของไทย

2.1.1 การผลิต

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดว่า ในปี 2558 จะมีเนื้อที่เพาะปลูก 44,485 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 14.48 และผลผลิต 115,541 ตัน เพิ่มขึ้นจาก ปี 2557 ร้อยละ 17.34 เนื่องจากการเติบโตของธุรกิจมันฝรั่งพันธุ์โรงงานมีแนวโน้มสูงขึ้น โรงงานแปรรูปมีการขยายกำลังการผลิตเพิ่มขึ้น ประกอบกับภาครัฐมีการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ โดยมีการกำหนดราคาขั้นต่ำในการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร ทำให้เกษตรกรสนใจเข้าร่วมโครงการมากขึ้น และคาดว่าจะได้รับผลผลิตมันฝรั่งเพิ่มขึ้น เป็นไปตามความต้องการเป้าหมายของโรงงานแปรรูป จึงคาดว่าเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตจะมีการขยายตัวมากขึ้น

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

คาดว่าการใช้มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน มีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้นในปี 2558 เนื่องจากมีการสร้างโรงงานใหม่ทำให้มีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้ภายในประเทศซึ่งมีประมาณ 13,000 ตัน

(2) การส่งออก

คาดว่าปริมาณการส่งออกจะยังไม่ขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากโรงงานขยายกำลังการผลิต เป็นการผลิตที่ยังคงมุ่งเน้นสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศเป็นหลัก ผลผลิตที่ผลิตคงเหลือส่งไปขายต่างประเทศได้เล็กน้อย ส่วนมันฝรั่งพันธุ์บริโภคก็ขายในประเทศเป็นหลัก การส่งออกขายต่างประเทศมีเพียงเล็กน้อย

(3) ราคา

ราคาเกษตรกรขายได้มันฝรั่งพันธุ์โรงงานในฤดูแล้ง ประมาณกิโลกรัมละ 12 - 14 บาท ส่วนฤดูฝนราคากิโลกรัมละ 14 - 16 บาท ราคาเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากโรงงานมีการประกันราคา รับซื้อจากเกษตรกรสูงขึ้น และราคามันฝรั่งพันธุ์บริโภคปี 2557 คาดว่าขยับสูงขึ้นจากปีที่แล้ว เนื่องจากสหกรณ์ผู้ปลูกมันฝรั่งมีการควบคุมการนำเข้าหัวพันธุ์มันฝรั่งใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา

2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและนโยบายภาครัฐที่มีต่อการพัฒนามันฝรั่ง

2.2.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

(1) ยังไม่สามารถผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งทดแทนการนำเข้าได้มาก เนื่องจากกรมวิชาการเกษตรผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่ง G₁ ได้ปีละ 60 ตัน ยังไม่สามารถนำหัวพันธุ์มันฝรั่งที่มีอยู่ให้เกษตรกรไปขยายการผลิต G₂ ได้มาก กำลังอยู่ระหว่างการนำร่องให้เกษตรกรไปผลิต G₂ จึงมีหัวพันธุ์ผลิตทดแทนการนำเข้ายังอยู่ในปริมาณค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับความต้องการ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) ยังไม่สามารถผลิตหัวมันฝรั่งสดใช้ในประเทศได้เพียงพอในฤดูฝน ซึ่งเป็นข้อจำกัดการผลิตหัวมันฝรั่งสดส่งโรงงานแปรรูป จึงต้องมีการเปิดตลาดให้มีการนำเข้าโควตาหัวมันฝรั่งสดในปี 2557 ปีละ 360,000 ตัน และปี 2558 - 2560 จะขอขยายโควตาเป็น 45,000 ตัน เนื่องจากการผลิตมันฝรั่งในฤดูฝนมีความเสี่ยง มักพบปัญหาโรคใบไหม้ ไล่เดือนฝอยบางพื้นที่ ทำให้ได้รับผลผลิตไม่เพียงพอ

(3) การทดสอบสายพันธุ์ใหม่ๆ เพื่อให้ได้พันธุ์ที่มีคุณภาพและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ทดแทนการนำเข้ายังทำได้จำกัด ประเทศผู้ผลิตหัวพันธุ์ได้ลดการผลิตมันฝรั่งพันธุ์แอตแลนติกลง อาจส่งผลกระทบต่อการผลิตมันฝรั่งภายในประเทศไทยในอนาคต ทำให้หัวพันธุ์มันฝรั่งไม่เพียงพอต่อความต้องการที่กำลังขยายตัวเพิ่มขึ้น

2.2.2 นโยบายภาครัฐที่มีต่อการพัฒนามันฝรั่ง

(1) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานปศุสัตว์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และบริษัทเอกชน เพื่อจัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน ในปี 2557 - 2560 โดยใช้งบประมาณปกติของแต่ละหน่วยงานส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานในพื้นที่ 17 จังหวัดภาคเหนือ

(2) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์มันฝรั่งและเขตพื้นที่เพาะปลูกมันฝรั่งที่มีศักยภาพซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารการผลิตกลุ่มสินค้าพืชหัว และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป

(3) ต้องบูรณาการร่วมกับหลายๆ หน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทดสอบมันฝรั่งสายพันธุ์ใหม่ๆ และหาหัวพันธุ์มันฝรั่งที่สามารถนำมาส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกทดแทนการนำเข้า ปัจจุบันผลิตภัณฑ์เฟรนช์ฟรายต้องนำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมด ถ้าสามารถทดสอบหาพันธุ์ที่เหมาะสมและปลูกได้ อาจจะมีอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าในประเทศเกิดขึ้นใหม่ ภาครัฐจะต้องร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศเพื่อหาเทคโนโลยีและสายพันธุ์ใหม่ๆ มาทดสอบใช้ในประเทศให้เกษตรกรผลิตทดแทนการนำเข้า

ตารางที่ 1 การผลิตมันฝรั่งโลก ปี 2553 - 2557

ปี	พื้นที่ปลูก (ล้านไร่)						ผลผลิต (ล้านตัน)					
	จีน	อินเดีย	รัสเซีย	ยูเครน	อเมริกา	โลก	จีน	อินเดีย	รัสเซีย	ยูเครน	อเมริกา	โลก
2553	32.53	11.47	13.18	8.82	2.53	116.84	81.53	36.58	21.14	18.71	18.34	333.62
2554	33.90	11.65	13.77	9.02	2.72	120.46	88.29	42.34	32.68	24.25	19.49	375.15
2555	33.82	11.92	13.73	9.03	2.86	120.49	87.26	41.48	29.53	23.25	20.99	365.37
2556	36.08	12.45	13.05	8.70	2.66	121.64	88.93	45.34	30.20	22.26	19.84	368.10
2557*	37.14	12.72	12.99	8.69	2.70	123.01	93.08	48.53	31.04	23.32	20.16	378.58
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.33	2.77	-0.82	-0.66	1.08	1.13	2.76	6.55	7.13	3.62	2.10	2.37

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : <http://faostat3.fao.org> (3 พฤศจิกายน 2557)

ตารางที่ 2 ปริมาณการส่งออกมันฝรั่งของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เยอรมนี	1.59	1.59	1.74	2.19	2.34	11.55
เนเธอร์แลนด์	1.85	2.09	1.85	2.06	2.34	4.66
ฝรั่งเศส	2.29	1.99	1.97	1.90	1.85	-4.62
เบลเยียม	0.78	0.89	0.92	0.99	1.06	7.46
ปากีสถาน	0.21	0.44	0.30	0.49	0.54	22.10
อื่นๆ	4.92	5.60	4.94	4.80	4.93	-1.49
โลก	11.64	12.60	11.72	12.43	13.06	2.19

ที่มา : <http://www.trademap.org> (2 ธันวาคม 2557)

ตารางที่ 3 ปริมาณการนำเข้ามันฝรั่งของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เนเธอร์แลนด์	1.2	1.87	2.09	1.74	2.55	15.44
เบลเยียม	1.37	1.39	1.67	1.67	1.79	7.45
เยอรมนี	0.57	0.66	0.75	1.06	1.23	22.29
อิตาลี	0.71	0.6	0.67	0.69	0.71	1.41
สเปน	0.78	0.65	0.7	0.67	0.71	-1.57
อื่นๆ	6.33	7.44	6.08	7.36	7.46	3.23
โลก	10.96	12.61	11.96	13.19	14.45	6.16

ที่มา : <http://www.trademap.org> (2 ธันวาคม 2557)

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 พื้นที่ปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่มันฝรั่งของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	มันฝรั่งรวม			มันฝรั่งพันธุ์บริโภค			มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน		
	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.) ปลูก	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.) ปลูก	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.) ปลูก
2553	60,319	134,645	2,232	4,484	10,260	2,288	55,835	124,385	2,228
2554	60,135	139,671	2,323	5,500	14,863	2,702	54,635	124,808	2,284
2555	58,134	139,160	2,394	5,338	13,116	2,457	52,796	126,044	2,387
2556	45,227	105,160	2,325	4,040	9,064	2,244	41,187	96,096	2,333
2557	38,858	98,464	2,534	4,025	9,790	2,432	34,833	88,674	2,546
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-10.99	-8.70	2.58	-5.11	-5.71	-0.63	-11.54	-8.96	2.92

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ต้นทุนการผลิตมันฝรั่งพันธุ์บริโกลและมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน ปี 2553 - 2557

ปี	มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน		มันฝรั่งพันธุ์บริโกล	
	ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)	ต้นทุน (บาท/กิโลกรัม)	ต้นทุนรวม (บาท/ไร่)	ต้นทุน (บาท/กิโลกรัม)
2553	19,853.85	8.91	21,479.15	9.39
2554	19,619.10	8.54	20,900.31	7.74
2555	19,402.43	8.13	22,718.11	9.24
2556	18,808.88	9.40	23,621.43	9.74
2557	18,549.39	8.20	25,574.29	9.33
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-1.77	-0.70	4.83	2.21

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 บัญชีสมดุลสินค้ามันฝรั่ง ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน

ปี	อุปทาน			อุปสงค์		
	ผลผลิต	นำเข้า ^{1/}	รวม	ส่งออก	บริโภคในประเทศ ^{1/}	รวม
2553	134,645	86,085	220,730	3,125	217,605	220,730
2554	139,671	100,329	240,000	1,416	238,584	240,000
2555	139,160	107,450	246,610	1,190	245,420	246,610
2556	105,160	119,965	225,125	1,403	223,722	225,125
2557*	98,464	115,793	214,257	1,332	212,925	214,257
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-8.70	8.02	-1.23	-15.76	-1.07	-1.23

หมายเหตุ : * ประมาณการ

^{1/} จากการคำนวณ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมันฝรั่งสดหรือแช่เย็นและผลิตภัณฑ์มันฝรั่ง ปี 2553 - 2557

ปี	มันฝรั่งสด หรือแช่เย็น		ผลิตภัณฑ์มันฝรั่ง		รวม	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	1,828.01	30.25	1,297.71	127.01	3,125.72	157.26
2554	281.71	7.38	1,134.05	151.54	1,415.76	158.93
2555	85.00	2.97	1,105.37	160.49	1,190.37	163.46
2556	64.54	2.10	1,338.42	202.17	1,402.96	204.26
2557*	71.36	2.39	1,260.74	210.00	1,332.10	210.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-54.89	-46.93	1.08	13.81	-15.76	8.65

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 8 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ามันฝรั่งสดหรือแช่เย็นและผลิตภัณฑ์มันฝรั่ง ปี 2553 - 2557

ปี	มันฝรั่งสด หรือแช่เย็น		ผลิตภัณฑ์มันฝรั่ง		รวม	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2553	30,354.55	471.1	55,731.33	1,735.15	86,085.88	2,206.25
2554	48,328.33	742.19	52,000.42	2,198.70	100,328.75	2,940.89
2555	42,748.01	717.29	64,702.64	3,023.76	107,450.65	3,741.05
2556	58,833.99	884.36	61,130.60	3,075.13	119,964.59	3,959.48
2557*	53,472.00	828.67	62,321.28	3,058.00	115,793.28	3,886.67
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	14.22	13.94	3.93	15.82	8.02	15.37

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 9 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ปี 2553 - 2557

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้	
	มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน (บาท/กิโลกรัม)	มันฝรั่งพันธุ์บริโภค (บาท/กิโลกรัม)
2553	10.25	12.86
2554	10.40	11.67
2555	11.40	9.50
2556	11.31	12.00
2557*	12.25	14.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.51	2.00

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

14. กัญญาไม้

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การตลาด

ปี 2553 - 2557 การส่งออกกัญญาไม้ของโลก ปริมาณและมูลค่ามีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 8.68 ต่อปี และร้อยละ 5.45 ต่อปี ตามลำดับ ประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกกัญญาไม้มากที่สุดในปี 2557 คือ ประเทศไทย รองลงมา ได้แก่ ประเทศเนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ และไต้หวัน

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 พื้นที่ปลูกกัญญาไม้ตัดดอกเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.77 ต่อปี โดยในปี 2553 จำนวน 22,217 ไร่ เป็น 22,107 ไร่ ในปี 2557 ขณะที่ผลผลิตลดลงอัตราเฉลี่ยเฉลี่ยร้อยละ 1.99 ต่อปี โดยในปี 2553 จาก 54,026 ตัน เป็น 48,790 ตัน ในปี 2557 และผลผลิตต่อไร่ลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 2.73 ต่อปี โดยในปี 2553 มีจำนวน 2,432 กิโลกรัม เป็น 2,207 กิโลกรัม ในปี 2557 เนื่องจากการเกิดอุทกภัยในช่วงปลายปี 2554

แหล่งปลูกกัญญาไม้ที่สำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ สมุทรสาคร นครปฐม ราชบุรี ปทุมธานี และนนทบุรี เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเหมาะสมกับการเจริญเติบโต และมีแหล่งน้ำที่สมบูรณ์ อีกทั้งใกล้ตลาดขายส่งกรุงเทพฯ และสะดวกในการขนส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ

ปี 2553 - 2557 ต้นทุนรวมการผลิตกัญญาไม้สกุลหวายต่อไร่ของเกษตรกร มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.55 ต่อปี จากไร่ละ 148,882 บาท ในปี 2553 เป็นไร่ละ 182,827 บาท ในปี 2557 โดยต้นทุนผันแปรมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.07 ต่อปี จากไร่ละ 100,986.36 บาท ในปี 2553 เป็นไร่ละ 118,562.98 บาท ในปี 2557 และต้นทุนคงที่มีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.52 ต่อปี จากไร่ละ 47,895.69 บาท ในปี 2553 เป็นไร่ละ 64,264.26 บาท ในปี 2557 เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิตโดยเฉพาะค่าต้นทุนปุ๋ย วัสดุ อุปกรณ์การปลูกและโรงเรือนมีราคาเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนต่อหน่วยมีอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.44 จากไร่ละ 61.50 ในปี 2553 เป็นไร่ละ 82.84 บาท ในปี 2557

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2553 - 2557 ความต้องการใช้ดอกกัญญาไม้ภายในประเทศ มีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.80 ต่อปี โดยลดลงจากปริมาณ 28,758 ตัน ในปี 2553 เป็น 26,402 ตัน ในปี 2557 เนื่องจากภาวะอุทกภัยในปี 2554 ทำให้สวนกัญญาไม้เสียหายจำนวนมากและผลผลิตลดลง สำหรับความต้องการใช้ดอกกัญญาไม้ในประเทศมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 54 ของผลผลิตทั้งหมด ส่วนที่เหลือร้อยละ 46 ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกดอกกล้วยไม้ไม่มีแนวโน้มลดลง อัตราเฉลี่ยร้อยละ 3.23 ต่อปี และ 3.08 ต่อปี ตามลำดับ โดยลดลงจากปริมาณ 25,270 ตัน และมูลค่า 2,305 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 22,392 ตัน และมูลค่า 2,072 ล้านบาท ในปี 2557 เนื่องจากผลผลิตในประเทศลดลงจากภาวะน้ำท่วมจึงมีปริมาณเหลือส่งออกน้อยลง ตลาดส่งออกหลักของไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป สาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเทศกลุ่มอาเซียนมีอัตราการส่งออกเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า เนื่องจากการเปิดการค้าเสรีมากขึ้นทำให้มีการส่งออกกล้วยไม้ก้ำ และไม้ตัดดอกไปขายยังประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ทั้งเมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ส่วนประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป อัตราการส่งออกทั้งปริมาณและมูลค่ามีแนวโน้มลดลง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัว ทำให้ความต้องการกล้วยไม้ของประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และยุโรปมีแนวโน้มลดลง

ไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกดอกกล้วยไม้เขตร้อนมากเป็นอันดับ 1 ของโลก หากพิจารณาสัดส่วนการส่งออกกล้วยไม้ พบว่า ประมาณร้อยละ 80 เป็นกล้วยไม้ตัดดอก โดยมีกล้วยไม้สกุลหวาย (Dendrobium) มากเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็น สกุลอะแรนด้า อะแรคนิส ออนซิเดียม และแวนด้า เป็นต้น การส่งออกกล้วยไม้กระถางส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ฟาแลนนอปซิส (Phalaenopsis) และ ซิมบิเดียม (Cymbidium) แวนด้า และอะแรนด้า

ตลาดกล้วยไม้ตัดดอกของไทยที่ส่งออกไปยังตลาดต่างๆ แบ่งตามความนิยมของแต่ละตลาด ได้แก่ ตลาดเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น ต้องการกล้วยไม้ตัดดอกสีอ่อน สีชมพู ช่อยาว ตลาดจีนและอินเดียต้องการกล้วยไม้สีม่วงแดงเข้ม ขาว ชมพู และสีอื่นๆ ตลาดยุโรป เช่น อิตาลี เนเธอร์แลนด์ ต้องการกล้วยไม้สีม่วงแดงเข้ม สีชมพู และสีขาว ช่อยาว สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียต้องการกล้วยไม้สีม่วงแดงเข้ม สีชมพู และสีขาว สำหรับประเทศคู่แข่งกล้วยไม้ไทย คือ มาเลเซีย และสิงคโปร์

(3) การนำเข้า

ประเทศไทยมีการนำเข้าดอกกล้วยไม้ในปริมาณและมูลค่าไม่มากนัก โดยปี 2553 - 2557 ปริมาณและมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นจากปริมาณ 2.09 ตัน มูลค่า 0.84 ล้านบาท ในปี 2553 เป็นปริมาณ 3.27 ตัน มูลค่า 1.72 ล้านบาท ในปี 2557 หรือเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 33.74 ต่อปี และ 50.60 ต่อปี ตามลำดับ โดยประเทศที่ไทยนำเข้าดอกกล้วยไม้ ได้แก่ นิวซีแลนด์ เนเธอร์แลนด์ และได้หวัน

(4) ราคา

- ราคาที่เกษตรกรขายได้ ปี 2553 - 2557 ราคาดอกกล้วยไม้ (ก้านช่อยาว 55 - 60 เซนติเมตร) ที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มลดลงอัตราเฉลี่ยร้อยละ 4.23 ต่อปี โดยลดลงจากช่อละ 3.68 บาท ในปี 2553 เป็นช่อละ 3.20 บาท ในปี 2557 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกชะลอตัวทำให้ตลาดภายในไม่ขยายตัวมากนัก

- ราคาส่งออก ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.15 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 91.22 บาท ในปี 2553 เป็นกิโลกรัมละ 92.56 บาท ในปี 2557 หรือร้อยละ 2.76 บาท ในปี 2553 เป็นร้อยละ 2.81 บาท ในปี 2557 หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 0.23 ต่อปี เนื่องจากผลผลิตในประเทศมีน้อยทำให้ราคาขายปรับตัวสูงขึ้น

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของไทย

2.1.1 การผลิต

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดว่า ในปี 2558 จะมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวกล้วยไม้ 22,843 ไร่ ผลผลิต 50,529 ต้น เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 3.33 ต่อปี และร้อยละ 3.56 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากหลังเกิดอุทกภัยในช่วงปลายปี 2554 เกษตรกรบางส่วนได้มีการฟื้นฟูปลูกทดแทนโดยหาต้นพันธุ์และวัสดุปลูกมาปลูกทดแทน ขณะที่ความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศยังไม่ขยายตัวมากนักเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว หน่วยงานรัฐต้องหาตลาดใหม่ๆ ในตลาดภูมิภาคอาเซียน อินเดีย รัสเซีย ซึ่งเป็นตลาดใหม่ที่จรรองรับกล้วยไม้ไทยได้ ขณะนี้ยังมีการขยายตัวไม่มากนัก

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการใช้

คาดว่า การใช้ดอกกล้วยไม้ภายในประเทศจะทรงตัวอยู่ในระดับเดิม 25,000 ต้น หรือร้อยละ 50 ของผลผลิตทั้งหมด

(2) การส่งออก

คาดว่าปริมาณและมูลค่าการส่งออกดอกกล้วยไม้จะสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย เนื่องจากเกษตรกรมีการฟื้นฟูสวนกล้วยไม้ ผลผลิตเริ่มสูงขึ้น ความต้องการของตลาดต่างประเทศจะยังคงมีอยู่ที่ตลาดเดิม ตลาดในภูมิภาคอาเซียนก็ยังไม่ขยายตัวได้ไม่มาก โดยคาดว่าจะส่งออกได้ประมาณ 24,000 ต้น สูงจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย

(3) ราคา

คาดว่าราคาที่เกษตรกรขายได้และราคาส่งออกจะมีแนวโน้มทรงตัว เนื่องจากปริมาณการผลิตสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ประกอบกับความต้องการของตลาดกล้วยไม้ที่สำคัญของไทยยังทรงตัว ได้แก่ สหรัฐอเมริกาและยุโรปประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัว

2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตและการส่งออก

2.2.1 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิต

(1) ที่ดินมีราคาสูงขึ้น ทำให้การขยายพื้นที่เพาะปลูกทำได้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากแหล่งปลูกกล้วยไม้ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณรอบๆ กรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งที่ดินในบริเวณดังกล่าวมีราคาแพง และมีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) ใช้เงินลงทุนสูง เกษตรกรที่จะเข้ามาปลูกกล้วยไม้จะต้องมีเงินลงทุนสูงและมีความรู้ความชำนาญในการเพาะปลูก

(3) ภัยธรรมชาติ ผลจากการเกิดภาวะน้ำท่วม ทำให้พื้นที่ปลูกและผลผลิตบางส่วนเสียหาย ซึ่งการฟื้นฟูเข้าสู่สภาวะปกติต้องใช้ระยะเวลาและเงินลงทุน ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนผลผลิตขึ้นในช่วงดังกล่าว นอกจากนี้ ในช่วงฤดูร้อนที่สภาพอากาศร้อนจัด จะส่งผลให้การติดดอกของกล้วยไม้ลดลง

(4) เกษตรกรยังมีการเข้าร่วมแปลง GAP น้อย ทำให้คุณภาพดอกกล้วยไม้มีคุณภาพการส่งออกยังทำได้จำกัด

(5) ราคาตกต่ำเนื่องจากหลังน้ำท่วมเกษตรกรหันไปปลูกกล้วยไม้สกุลไซเนียหรือบอม ทำให้มีปริมาณผลผลิตมากและราคาลดต่ำลง

2.2.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การส่งออก

(1) มาตรการกีดกันทางการค้าของประเทศคู่ค้า ที่มีการนำมาบังคับใช้ในการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะในสหภาพยุโรป มีการเข้มงวดในการกำหนดค่าสารตกค้างในการนำเข้าดอกกล้วยไม้ โดยมีการเผาทำลายกล้วยไม้ที่นำเข้าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากตรวจพบสารเคมีตกค้าง Methyl Bromide ที่ใช้ในการรมยากำจัดแมลงโดยเฉพาะเพลิงไฟที่ติดไปกับดอกกล้วยไม้ ทำให้การขยายตลาดส่งออกที่ผ่านมาทำได้ไม่มากนัก

(2) ต้นทุนค่าขนส่งที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากการส่งออกกล้วยไม้ต้องขนส่งทางอากาศเท่านั้น ทำให้ค่าขนส่งเป็นต้นทุนที่มากที่สุดในการส่งออกถึงร้อยละ 55 - 60 ของต้นทุนสินค้าและมีแนวโน้มที่จะปรับสูงขึ้นตามภาวะราคาน้ำมันที่ปรับเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ของโลก ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ประเทศ	2553		2554		2555		2556		2557		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
เนเธอร์แลนด์	50,989	2,834	48,557	3,060	46,505	3,168	32,419	2,367	29,293	1,711	-14.04	-11.89
ไทย	25,270	2,305	24,644	2,220	20,945	2,095	22,605	1,997	22,477	1,904	-3.15	-4.77
นิวซีแลนด์	3,064	511	3,156	473	3,184	460	3,298	431	3,666	496	4.11	-1.51
ไต้หวัน	1,597	529	1,829	601	1,953	770	1,852	608	1,932	712	4.01	6.25
มาเลเซีย	2,552	186	2,635	161	2,536	153	1,681	115	1,326	101	-16.12	-14.43
อื่นๆ	4,173	814	3,301	958	3,148	986	4,026	843	4,206	955	2.17	1.93
รวม	87,644	7,179	84,122	7,473	78,271	7,632	65,882	6,361	62,900	5,879	-8.68	-5.45

ที่มา : Global Trade Information Services

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูก ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่กล้วยไม้ตัดดอกของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2553	22,217	54,026	2,432
2554	19,910	47,670	2,394
2555	17,906	37,542	2,097
2556	21,703	47,812	2,203
2557*	22,107	48,790	2,207
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.77	-1.99	-2.73

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ต้นทุนการผลิตกล้วยไม้สกุลหวาย ตัดดอก ปี 2553 - 2557

ปี	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	ต้นทุนทั้งหมด (บาท/ไร่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/กก.)
2553	100,986.36	47,895.69	148,882	61.50
2554	99,036.65	46,453.75	145,490	60.77
2555	109,040.92	62,537.75	171,579	82.06
2556	117,821.37	64,090.69	181,912	82.57
2557	118,562.98	64,264.26	182,827	82.84
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	5.07	9.52	6.55	9.44

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 4 บัญชีสมดุลของสินค้ากล้วยไม้ ปี 2553 - 2557

หน่วย : ตัน

ปี	อุปทาน			อุปสงค์		
	ผลผลิต	นำเข้า	รวม	ส่งออก	บริโภคในประเทศ ^{1/}	รวม
2553	54,026	2.09	54,028	25,270	28,758	54,028
2554	47,670	0.6	47,671	24,644	23,027	47,671
2555	37,542	2.81	37,446	20,945	16,501	37,446
2556	47,812	4.48	47,816	22,605	25,211	47,816
2557*	48,790	3.27	48,793	22,392	26,402	48,793
อัตราเพิ่ม(ร้อยละ)	-1.99	33.74	-1.99	-3.23	-0.80	-1.99

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

^{1/} จากการคำนวณ

ตารางที่ 5 การส่งออกและการนำเข้ากล้วยไม้ตัดดอก ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ปี	การส่งออกกล้วยไม้ตัดดอก		การนำเข้ากล้วยไม้ตัดดอก	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2553	25,270	2,305	2.09	0.84
2554	24,644	2,220	0.6	0.2
2555	20,945	2,095	2.81	0.79
2556	22,605	2,008	4.48	2.85
2557*	22,392	2,072	3.27	1.72
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-3.23	-3.08	33.74	50.60

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกล้วยไม้ไทยไปยังประเทศต่างๆ ปี 2552 - 2556

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ประเทศ/ กลุ่มประเทศ	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราเพิ่ม(ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ญี่ปุ่น	4,307.21	740.46	4,603.61	777.14	4,300.20	752.67	4,229.98	779.78	4,233.39	677.14	-1.19	-1.74
สหรัฐอเมริกา	2,891.57	445.85	2,793.07	410.71	2,677.26	396.61	2,391.34	408.31	2,440.06	383.66	-4.83	-3.02
สหภาพยุโรป (EU)	4,080.19	494.12	3,680.28	422.76	3,282.66	404.21	2,391.89	314.23	2,208.28	266.01	-15.28	-14.23
จีน	7,493.04	232.17	7,593.16	243.74	7,072.18	172.55	5,848.44	126.51	6,402.24	128.33	-5.59	-16.82
กลุ่มอาเซียน	1,201.77	80.37	1,841.98	86.88	2,102.95	105.16	1,699.29	96.18	2,118.33	88.13	11.10	2.90
อื่นๆ	4,627.39	373.46	4,757.74	363.92	5,208.62	388.99	4,383.91	369.68	5,203.09	464.88	1.54	4.64
รวม	24,601.17	2,366.43	25,269.84	2,305.15	24,643.87	2,220.19	20,944.85	2,094.69	22,605.39	2,008.15	-3.51	-4.15

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าดอกกล้วยไม้ไทยไปยังประเทศต่างๆ ปี 2552 - 2556

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

ประเทศ	2552		2553		2554		2555		2556		อัตราเพิ่ม(ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
นิวซีแลนด์	0.42	0.09	1.48	0.73	0.32	0.14	1.25	0.56	2.16	2.28	36.62	85.52
เนเธอร์แลนด์	3.19	0.59	0.30	0.07	0.00	0.00	1.25	0.17	0.89	0.18	-	-13.66
เวียดนาม	0.14	0.18	0.00	0.00	0.20	0.02	0.00	0.00	0.43	0.19	-	-
ไต้หวัน	0.05	0.01	0.00	0.00	0.07	0.03	0.29	0.05	0.91	0.14	-	-
อื่นๆ	1.12	0.31	0.31	0.05	0.00	0.00	0.02	0.01	0.10	0.06	-53.14	-36.63
รวม	4.91	1.17	2.09	0.84	0.60	0.20	2.81	0.79	4.48	2.85	1.11	18.79

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 8 ราคาที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออกกล้วยไม้ตัดดอก ปี 2553 - 2557

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (ก้านช่อยาว 55 - 60 ซม.) บาท/ช่อ	ราคาส่งออกดอกกล้วยไม้ ^{2/}	
		บาท/กก.	บาท/ช่อ
2553	3.68	91.22	2.76
2554	3.96	90.09	2.73
2555	5.10	100.01	3.03
2556	3.40	88.84	2.69
2557*	3.20	92.56	2.81
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-4.23	0.15	0.23

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ดอกกล้วยไม้ 33 ช่อ : 1 กิโลกรัม

ที่มา : ^{1/} ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมศุลกากร

กลุ่มปศุสัตว์และประมง

15. ไก่เนื้อ

16. ไช้ไก่

17. สุกร

18. โคเนื้อ

19. โคนม

20. กุ้ง

21. ปลาป่น

15. ไก่เนื้อ

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 การผลิตเนื้อไก่ของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.28 ต่อปี ซึ่งอินเดียมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด คือ ร้อยละ 8.92 โดยปี 2557 การผลิตเนื้อไก่ของโลกมีปริมาณ 86.07 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 84.53 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 1.82 โดยสหรัฐอเมริกายังคงเป็นผู้ผลิตรายใหญ่ที่สุด คือ 17.25 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ จีน 13.00 ล้านตัน บราซิล 12.68 ล้านตัน และสหภาพยุโรป 10.07 ล้านตัน

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2553 - 2557 การบริโภคเนื้อไก่ของโลก มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.10 ต่อปี โดยในปี 2557 การบริโภคเนื้อไก่ของโลกมีปริมาณ 84.13 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 82.97 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 1.40 โดยสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการบริโภคเนื้อไก่มากที่สุด คือ 14.03 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ จีน 12.80 ล้านตัน และสหภาพยุโรป 9.65 ล้านตัน

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 การส่งออกเนื้อไก่ของโลกขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.04 ต่อปี โดยในปี 2557 การส่งออกเนื้อไก่ของโลกมีปริมาณ 10.48 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 10.24 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 2.30 ผลจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกตั้งแต่ปี 2547 ทำให้บราซิลซึ่งเป็นประเทศปลอดไข้หวัดนกก้าวขึ้นมาเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ของโลกแทนสหรัฐอเมริกา โดยในปี 2557 บราซิลสามารถส่งออกเนื้อไก่ได้ปริมาณ 3.60 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 3.30 ล้านตัน สหภาพยุโรป 1.10 ล้านตัน และไทย 0.54 ล้านตัน ซึ่งไทยได้ก้าวมาเป็นประเทศผู้ส่งออกเนื้อไก่อันดับที่ 4 ของโลกตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมา

(3) การนำเข้า

ปี 2553 - 2557 การนำเข้าเนื้อไก่ของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.32 ต่อปี โดยในปี 2557 การนำเข้าเนื้อไก่ของโลกมีปริมาณ 8.55 ล้านตัน ลดลงเล็กน้อยจาก 8.62 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 0.80 โดยญี่ปุ่นเป็นประเทศผู้นำเข้าเนื้อไก่เป็นอันดับ 1 ของโลก คือ 0.88 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.85 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 3.04 รองลงมาได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย 0.77 ล้านตัน อิรัก 0.72 ล้านตัน เม็กซิโก 0.71 ล้านตัน และสหภาพยุโรป 0.68 ล้านตัน

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 การผลิตไก่เนื้อของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.58 ต่อปี โดยในปี 2557 มีการผลิตไก่เนื้อ 1,209.52 ล้านตัว หรือ 1.66 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1,103.32 ล้านตัว หรือ 1.51 ล้านตัน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ในปี 2556 ร้อยละ 9.63 การผลิตไก่เนื้อของไทยมีการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน และมีระบบการผลิตที่ปลอดภัย จึงทำให้ปริมาณการผลิตขยายตัวเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการบริโภคและการส่งออกที่เพิ่มขึ้น

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2553 - 2557 การบริโภคเนื้อไก่ของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.13 ต่อปี โดยในปี 2557 มีปริมาณการบริโภคเนื้อไก่ 1.09 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.01 ล้านตัน ในปี 2556 ร้อยละ 7.93 คิดเป็นร้อยละ 65.62 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.51 ต่อปี โดยในปี 2557 ไทยส่งออกเนื้อไก่รวมปริมาณ 570,000 ตัน มูลค่า 77,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 504,406 ตัน มูลค่า 66,805 ล้านบาท ของปี 2556 ร้อยละ 13.00 และร้อยละ 16.31 ตามลำดับ ตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป (ร้อยละ 42.52) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 42.38) กลุ่มประเทศในอาเซียน (ร้อยละ 8.25) และประเทศอื่นๆ (ร้อยละ 6.85)

ด้านการส่งออกไก่สดแช่แข็ง ในปี 2557 ส่งออกปริมาณ 120,000 ตัน มูลค่า 10,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 91,242 ตัน มูลค่า 6,330 ล้านบาท ของปี 2556 ร้อยละ 31.52 และร้อยละ 61.15 ตามลำดับ เนื่องจากญี่ปุ่นได้อนุญาตให้ไทยส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งได้อีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2556 ส่งผลให้ไทยส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งได้เพิ่มขึ้น ตลาดส่งออกไก่สดแช่แข็งที่สำคัญ คือ ญี่ปุ่น (ร้อยละ 37.93) กลุ่มประเทศในอาเซียน ส่วนใหญ่ส่งไปยังประเทศ สปป.ลาว และมาเลเซีย (ร้อยละ 33.45) สหภาพยุโรป (ร้อยละ 23.48) และประเทศอื่นๆ (ร้อยละ 5.14)

ด้านการส่งออกเนื้อไก่แปรรูป ส่งออกปริมาณ 450,000 ตัน มูลค่า 67,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 413,164 ตัน มูลค่า 60,476 ล้านบาท ในปี 2556 ร้อยละ 8.92 และร้อยละ 11.61 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการบริโภคของประเทศคู่ค้าที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยตลาดส่งออกไก่แปรรูปที่สำคัญ คือ สหภาพยุโรป (ร้อยละ 46.18) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 43.29) กลุ่มประเทศในอาเซียน (ร้อยละ 3.41) และประเทศอื่นๆ (ร้อยละ 7.12)

(3) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2553 - 2556 ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 0.69 ต่อปี โดยในปี 2557 ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 43.00 บาท ลดลงเล็กน้อยจากกิโลกรัมละ 43.25 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 0.58 เนื่องจากมีปริมาณไก่เนื้อออกสู่ตลาดมากขึ้น

2) ราคาส่งออก

ปี 2557 ราคาส่งออกไก่สดแช่แข็งเฉลี่ยกิโลกรัมละ 85.00 บาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 69.37 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 22.53 ส่วนราคาส่งออกเนื้อไก่แปรรูปในปี 2557 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 150 บาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 146.37 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 2.48

2. แนวโน้ม ปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าการผลิตเนื้อไก่ของโลกจะมีปริมาณ 87.39 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 86.07 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 1.53 การขยายตัวของการผลิตเนื้อไก่ของโลกเป็นไปตามความต้องการบริโภคของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง และกลุ่มประเทศในแถบแอฟริกาตอนใต้ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าการบริโภคเนื้อไก่ของโลกมีประมาณ 85.11 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 84.13 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 1.17 ผู้บริโภครายใหญ่ที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา คาดว่าจะมีการบริโภคปริมาณ 14.45 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ จีน 12.78 ล้านตัน และสหภาพยุโรป 9.87 ล้านตัน

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าการส่งออกเนื้อไก่ของโลกมีประมาณ 10.93 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 10.48 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 4.29 ผู้ผลิตรายเดิม (บราซิล สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป) ยังคงเป็นผู้ครองตลาด ในขณะที่ผู้ผลิตรายเล็กมีส่วนแบ่งตลาดที่เพิ่มขึ้น และบราซิลยังคงเป็นประเทศที่ส่งออกเนื้อไก่สูงสุด คือ 3.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 3.60 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 6.25 รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และไทย ตามลำดับ ซึ่งไทยยังคงเป็นผู้ส่งออกอันดับ 4 ของโลก

(3) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่าการนำเข้าเนื้อไก่ของโลกมีประมาณ 8.66 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 8.55 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 0.50 ประเทศผู้นำเข้าเนื้อไก่ 5 อันดับแรก ได้แก่ ญี่ปุ่น ซาอุดีอาระเบีย อิรัก เม็กซิโก และสหภาพยุโรป โดยในปี 2558 คาดว่าประเทศดังกล่าวจะมีปริมาณการนำเข้าเนื้อไก่ 0.87 0.79 0.79 0.74 และ 0.67 ล้านตัน ตามลำดับ

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าการผลิตไก่เนื้อของไทยยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรและความต้องการบริโภคที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ โดยคาดว่าไทยจะสามารถผลิตไก่เนื้อได้ประมาณ 1,246.10 ล้านตัว เพิ่มขึ้นจาก 1,209.52 ล้านตัว ในปี 2557 ร้อยละ 3.02

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าการบริโภคเนื้อไก่ของไทยมีประมาณ 1.11 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.09 ล้านตัน ในปี 2557 ร้อยละ 1.85 เนื่องจากการจัดการฟาร์มที่ได้มาตรฐาน และมีระบบการผลิตที่ปลอดภัย อีกทั้งเนื้อไก่ยังเป็นอาหารที่จำเป็นเพื่อการบริโภค และมีราคาถูกกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่นๆ โดยการบริโภคในประเทศคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.87 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด

(2) การส่งออก

การส่งออกเนื้อไก่ของไทยในปี 2558 คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับปริมาณความต้องการบริโภคของตลาด ทั้งตลาดญี่ปุ่นและสหภาพยุโรป ซึ่งถือเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย และตลาดอื่นๆ ที่มีแนวโน้มนำเข้าเนื้อไก่จากไทยเพิ่มขึ้น อาทิ ตลาดรัสเซีย ซึ่งเป็นผลจากกรณีที่รัสเซียประกาศห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ทำให้ไทยมีโอกาขยายการส่งออกเนื้อไก่ไปยังรัสเซียได้เพิ่มขึ้น และฟิลิปปินส์ที่ให้การรับรองโรงงานเนื้อไก่ของไทย โดยคาดว่าไทยจะสามารถส่งออกเนื้อไก่ไปรัฐสุกไปยังฟิลิปปินส์ได้ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี 2558 นอกจากนี้ การดำเนินการเรื่อง Compartment และ Traceability ยังสร้างความมั่นใจในคุณภาพการผลิตเนื้อไก่ของไทยให้ประเทศคู่ค้ายอมรับ โดยคาดการณ์ว่าในปี 2558 ไทยจะมีโอกาสส่งออกไก่สดแช่แข็งไปยังเกาหลีใต้ และประเทศอื่นๆ ทำให้ไทยสามารถขยายการส่งออกเนื้อไก่ได้เพิ่มขึ้น

ในปี 2558 คาดว่าการส่งออกเนื้อไก่รวมมีปริมาณ 600,000 ตัน มูลค่า 81,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 570,000 ตัน มูลค่า 77,700 ล้านบาท ในปี 2557 ร้อยละ 5.26 และ 4.89 ตามลำดับ โดยแยกเป็นการส่งออกไก่สดแช่แข็งปริมาณ 140,000 ตัน มูลค่า 12,040 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 120,000 ตัน มูลค่า 10,200 ล้านบาท ในปี 2557 ร้อยละ 16.67 และ 18.04 ตามลำดับ และเป็นการส่งออกเนื้อไก่แปรรูปปริมาณ 460,000 ตัน มูลค่า 69,460 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 450,000 ตัน มูลค่า 67,500 ล้านบาท ในปี 2557 ร้อยละ 2.22 และ 2.90 ตามลำดับ

(3) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2558 คาดว่าราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้จะสูงขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557

2) ราคาส่งออก

ปี 2558 ราคาส่งออกเนื้อไก่สดแช่แข็งและเนื้อไก่แปรรูปในปี 2558 คาดว่าจะสูงขึ้นเล็กน้อยจากปี 2557

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณการผลิตหรือการส่งออกของไทย

2.3.1 ปัจจัยด้านบวก

(1) การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรโลกทำให้ความต้องการบริโภคอาหารโปรตีนจากเนื้อสัตว์โดยเฉพาะเนื้อไก่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากเนื้อไก่เป็นอาหารโปรตีนที่มีไขมันต่ำและมีราคาถูกเมื่อเทียบกับเนื้อสัตว์ประเภทอื่นๆ เช่น เนื้อสุกร เนื้อโค ที่มีราคาสูงขึ้น เป็นต้น

(2) จากการที่ไทยโดนระงับการส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งไปยังญี่ปุ่นตั้งแต่การเกิดไข้หวัดนกในปี 2547 แต่ญี่ปุ่นได้อนุญาตให้ไทยส่งออกไก่สดแช่เย็นแช่แข็งได้อีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2556 รวมทั้ง จากกรณีที่จีนมีปัญหาเรื่องความปลอดภัยทางด้านอาหาร ทำให้ญี่ปุ่นเพิ่มการนำเข้าเนื้อไก่แปรรูปจากไทยเพื่อไปทดแทน ส่งผลให้การส่งออกเนื้อไก่ของไทยไปยังญี่ปุ่นขยายตัวเพิ่มขึ้น

(3) สิงคโปร์ อนุญาตให้ไทยเริ่มส่งออกเนื้อไก่สดได้ โดยในปัจจุบัน ไทยสามารถส่งออกเนื้อไก่สดจากฟาร์มที่ผ่านการตรวจรับรองในจังหวัดนครราชสีมา และเพชรบูรณ์ นอกจากนี้ฟิลิปปินส์ได้ให้การรับรองโรงงานเนื้อไก่ของไทย จำนวน 7 โรงงาน โดยคาดว่าไทยจะสามารถส่งออกเนื้อไก่ปรุงสุกไปยังฟิลิปปินส์ได้ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของ 2558 ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นในคุณภาพการผลิตเนื้อไก่ของไทยแล้ว ยังจะทำให้ส่วนแบ่งการตลาดส่งออกเนื้อไก่ไทยไปยังตลาดโลกเพิ่มขึ้น

(4) การส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ไปยังรัสเซียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เป็นผลจากกรณีที่รัสเซียประกาศห้ามนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ซึ่งถือเป็นโอกาสที่ไทยสามารถขยายการส่งออกเนื้อไก่ไปยังรัสเซียได้เพิ่มขึ้น

(5) การดำเนินการเรื่อง Compartment และ Traceability สามารถสร้างความมั่นใจให้ประเทศคู่ค้ายอมรับและเป็นโอกาสที่จะทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกไก่สดได้เพิ่มขึ้น

2.3.2 ปัจจัยด้านลบ

(1) ประเทศไทยต้องพึ่งพาปัจจัยการผลิต และเทคโนโลยีจากต่างประเทศ เช่น พันธุ์สัตว์เคมีภัณฑ์ เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ

(2) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นวันละ 300 บาททั่วประเทศ ทำให้ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อปรับตัวสูงขึ้น

(3) ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อของไทยโดยเปรียบเทียบสูงกว่าประเทศคู่แข่ง อาทิ บราซิล สหรัฐอเมริกา และจีน

(4) แม้ปัจจุบัน (ณ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2557) ไม่มีรายงานการพบโรคไข้หวัดนกในประเทศไทยเป็นเวลา 6 ปี 13 วัน นับจากวันที่ทำลายสัตว์ปีกตัวสุดท้าย เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2551 แต่ประเทศคู่ค้าบางประเทศยังมีมาตรการห้ามนำเข้าเนื้อไก่สดจากไทย โดยต้องใช้ระยะเวลาในการขอให้แต่ละประเทศพิจารณายกเลิกการห้ามนำเข้าเนื้อไก่จากไทย ซึ่งสหภาพยุโรปเป็นกลุ่มประเทศแรกที่ได้อนุญาตให้นำเข้าไก่สดจากไทยได้ โดยเริ่มส่งออกได้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2555

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิตเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
สหรัฐอเมริกา	16,563	16,694	16,621	16,976	17,254	0.99	17,752
จีน	12,550	13,200	13,700	13,350	13,000	0.82	13,000
บราซิล	12,312	12,863	12,645	12,308	12,680	0.15	13,115
สหภาพยุโรป ^{3/}	9,202	9,320	9,565	9,900	10,070	2.44	10,300
อินเดีย	2,650	2,900	3,160	3,450	3,725	8.92	3,900
รัสเซีย	2,310	2,575	2,830	3,010	3,200	8.41	3,400
ไทย	1,280	1,350	1,550	1,500	1,570	5.27	1,640
ประเทศอื่น ๆ	21,505	22,455	23,355	24,037	24,567	3.40	24,278
รวมทั้งหมด	78,372	81,357	83,426	84,531	86,066	2.28	87,385

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน และ ^{3/} สหภาพยุโรป สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

ตารางที่ 2 ปริมาณการบริโภคเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
สหรัฐอเมริกา	13,473	13,660	13,345	13,691	14,031	0.84	14,454
จีน	12,457	13,016	13,543	13,174	12,800	0.67	12,775
สหภาพยุโรป ^{3/}	8,955	9,010	9,198	9,489	9,645	2.02	9,870
ประเทศอื่น ๆ	42,321	44,354	45,669	46,613	47,653	2.91	48,013
รวมทั้งหมด	77,206	80,040	81,755	82,967	84,129	2.10	85,112

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน และ ^{3/} สหภาพยุโรป สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

ตารางที่ 3 ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
บราซิล	3,272	3,443	3,508	3,482	3,600	2.04	3,825
สหรัฐอเมริกา	3,067	3,165	3,300	3,332	3,297	1.98	3,341
สหภาพยุโรป ^{3/}	934	1,044	1,094	1,083	1,100	3.71	1,100
ไทย	432	467	538	513	540	5.55	570
ตุรกี	379	422	411	420	440	2.98	460
จีน	104	196	278	327	360	34.92	420
ประเทศอื่น ๆ	707	828	984	1,085	1,141	13.06	1,212
รวมทั้งหมด	8,895	9,565	10,113	10,242	10,478	4.04	10,928

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน และ ^{3/} สหภาพยุโรป สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

ตารางที่ 4 ปริมาณการนำเข้าเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
ญี่ปุ่น	789	895	877	854	880	1.73	870
ซาอุดีอาระเบีย	652	745	750	838	770	4.61	790
อิรัก	522	598	612	673	720	7.91	790
เม็กซิโก	549	578	616	682	705	6.88	740
สหภาพยุโรป ^{3/}	687	734	727	672	675	-1.23	670
เวเนซุเอล่า	237	234	198	341	410	15.87	450
แอฟริกาใต้	240	326	371	355	370	9.98	385
แองโกล่า	239	287	301	321	325	7.54	350
รัสเซีย	656	463	560	540	385	-8.72	340
ฮ่องกง	295	410	300	272	255	-6.78	245
ประเทศอื่น ๆ	2,939	2,957	3,225	3,071	3,055	1.16	3,032
รวมทั้งหมด	7,805	8,227	8,537	8,619	8,550	2.32	8,662

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน และ ^{3/} สหภาพยุโรป สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 การผลิต การบริโภคและส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2553 - 2558

ปี	ผลผลิต ^{3/} (ล้านตัว)	ผลผลิต ^{4/} (ตัน)	บริโภค ^{4/} (ตัน)	ส่งออก ^{5/} (ตัน)		
				ไก่สด	ไก่แปรรูป	รวม
2553	970.94	1,330,953	898,737	33,292	398,924	432,216
2554	994.32	1,362,997	896,152	51,260	415,585	466,845
2555	1,055.13	1,446,352	908,251	92,858	445,243	538,101
2556	1,103.32	1,512,418	1,008,012	91,242	413,164	504,406
2557 ^{1/}	1,209.52	1,657,994	1,087,994	120,000	450,000	570,000
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	5.58	5.58	5.13	36.90	2.38	6.51
2558 ^{2/}	1,246.10	1,708,132	1,108,132	140,000	460,000	600,000

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน ^{3/} ตั้งแต่ 2552 ปรับน้ำหนักไก่เฉลี่ยที่ใช้ในการคำนวณเพิ่มขึ้นจาก 2.00 เป็น 2.18 กก./ตัว
ที่มา : ^{3/} , ^{4/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{5/} กรมศุลกากร

ตารางที่ 6 ปริมาณส่งออกไก่สดแช่แข็ง และเนื้อไก่แปรรูป ปี 2553 - 2558

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
ไก่สดแช่แข็ง ปริมาณ (ตัน)	33,292	51,260	92,858	91,242	120,000	36.90	140,000
มูลค่า (ล้านบาท)	1,877	3,247	5,880	6,330	10,200	49.98	12,040
เนื้อไก่แปรรูป ปริมาณ (ตัน)	398,924	415,585	445,243	413,164	450,000	2.38	460,000
มูลค่า (ล้านบาท)	50,346	57,045	61,968	60,476	67,500	6.66	69,460
รวมทั้งหมด ปริมาณ (ตัน)	432,216	466,845	538,101	504,406	570,000	6.51	600,000
มูลค่า (ล้านบาท)	52,223	60,292	67,848	66,805	77,700	9.39	81,500

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออกไก่สดแช่แข็งและเนื้อไก่แปรรูป ปี 2553 - 2558

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	42.78	46.81	42.03	43.25	43.00	-0.69	43.50
ราคาส่งออก							
ไก่สดแช่แข็ง (บาท/กก.)	56.38	63.34	63.32	69.37	85.00	9.55	86.00
เนื้อไก่แปรรูป (บาท/กก.)	126.2	137.26	139.18	146.37	150.00	4.18	151.00

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} ข้อมูลคาดคะเน

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

16. ไข่ไก่

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 การผลิต

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ปริมาณการผลิตไข่ไก่ขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.77 ต่อปี ซึ่งเพิ่มขึ้นตามความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับเกษตรกรมีการจัดการเลี้ยงไก่ไข่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

จากการประมาณการปริมาณการผลิตไข่ไก่ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปี 2557 มีปริมาณการผลิตไข่ไก่ 11,717.71 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจาก 11,148.49 ล้านฟอง ของปี 2556 ร้อยละ 5.11 เนื่องจากราคาไข่ไก่ปี 2556 ปรับตัวสูงขึ้นเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรขยายการเลี้ยงไก่ไข่เพิ่มขึ้น

1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

การบริโภคไข่ไก่เฉลี่ยทั้งประเทศในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.77 ต่อปี ในปี 2557 มีปริมาณการบริโภคไข่ไก่ 11,592.62 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจาก 10,970.58 ล้านฟอง ของปี 2556 ร้อยละ 5.67 เนื่องจากไข่ไก่มีราคาถูกเมื่อเทียบกับอาหารโปรตีนชนิดอื่น และสามารถปรุงอาหารได้ง่าย ประกอบกับภาครัฐและภาคเอกชนมีการรณรงค์การบริโภคไข่ไก่ที่เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย

(2) การส่งออก

การส่งออกไข่ไก่แบ่งออกเป็น การส่งออกไข่ไก่สด และผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่

- การส่งออกไข่ไก่สด

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ปริมาณการส่งออกไข่ไก่สดเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.50 ต่อปี และมูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8.19 ต่อปี โดยในปี 2557 การส่งออกไข่ไก่สดมีปริมาณ 125.09 ล้านฟอง มูลค่า 385.46 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2556 ซึ่งส่งออกปริมาณ 177.91 ล้านฟอง มูลค่า 461.73 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 29.69 และร้อยละ 16.52 ตามลำดับ เนื่องจากระดับราคาไข่ไก่ในประเทศอยู่ในระดับสูง และไม่มีกิจกรรมการส่งออกเพื่อระบายผลผลิต

- การส่งออกผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ปริมาณส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.25 ต่อปี และมูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8.95 ต่อปี โดยในปี 2557 มีการส่งออกผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ปริมาณ 4,206.54 ตัน มูลค่า 389.02 ล้านบาท เปรียบเทียบกับปี 2556 ซึ่งมีปริมาณการส่งออก 3,971.14 ตัน มูลค่า 322.39 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.93 และร้อยละ 20.67 ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกได้มากที่สุด คือ ไข่เหลวรวม ตลาดส่งออกที่สำคัญ คือ ญี่ปุ่น ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกประมาณร้อยละ 68 ของปริมาณการส่งออกไข่เหลวรวมทั้งหมด

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) การนำเข้า

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.33 ต่อปี และมูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8.48 ต่อปี โดยในปี 2557 มีปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ 1,497.17 ตัน มูลค่า 445.68 ล้านบาท เปรียบเทียบกับปี 2556 ซึ่งมีปริมาณการนำเข้า 1,927.25 ตัน มูลค่า 528.54 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าลดลงร้อยละ 22.32 และร้อยละ 15.68 ตามลำดับ โดยผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาจะใช้เป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในประเทศและส่งออก ผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามามากที่สุดคือ ไข่ขาวผง โดยนำเข้ามากที่สุดจากประเทศฝรั่งเศส คิดเป็นร้อยละ 36 ของปริมาณนำเข้าไข่ขาวผงทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อิตาลี และอินเดีย

(4) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ สูงขึ้นในอัตราร้อยละ 3.36 ต่อปี โดยในปี 2557 คาดว่าราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยฟองละ 3.10 บาท สูงขึ้นจากฟองละ 3.06 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 1.31 เนื่องจากราคาไข่ไก่ปรับตัวตามต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ประกอบกับบางช่วงแม่ไก่ไข่มีปัญหาเรื่องสุขภาพทำให้อัตราการให้ไข่ลดลง

2) ราคาส่งออก

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ราคาส่งออกไข่ไก่สดและผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่สูงขึ้นในอัตราร้อยละ 1.60 และ 2.41 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2557 ราคาส่งออกไข่ไก่สดเฉลี่ยฟองละ 3.08 บาท สูงขึ้นจากฟองละ 2.60 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 18.46 และราคาส่งออกผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่เฉลี่ยตันละ 87,726 บาท สูงขึ้นจากเฉลี่ยตันละ 81,183 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 8.06

3) ราคานำเข้า

ในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ราคานำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ สูงขึ้นในอัตราร้อยละ 6.83 ต่อปี โดยในปี 2557 ราคานำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ เฉลี่ยตันละ 297,685 บาท สูงขึ้นจากตันละ 274,246 บาท ในปี 2556 ร้อยละ 8.55

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 การผลิต

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดว่า ปี 2558 จะมีปริมาณการผลิตไข่ไก่ 11,962.63 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจาก 11,717.71 ล้านฟอง ในปี 2557 ร้อยละ 2.09 เนื่องจากราคาไข่ไก่ปี 2557 อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี จึงเป็นแรงจูงใจให้เกษตรกรมีการดูแลแม่ไก่ให้มีความสุขภาพที่ดี ทำให้อัตราการให้ไข่ของแม่ไก่ดีขึ้น

2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าปริมาณการบริโภคไข่ไก่จะเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากภาครัฐและภาคเอกชน มีการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่ เกี่ยวกับคุณประโยชน์ไข่ไก่และปริมาณการบริโภคไข่ไก่ที่เหมาะสมกับทุกเพศทุกวัยอย่างต่อเนื่อง

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าการส่งออกไข่ไก่สดและผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่จะทรงตัวหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เมื่อเทียบกับปี 2557 เนื่องจากต้องรักษาระดับราคาไข่ไก่ในประเทศ และรักษาตลาดส่งออก

(3) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่จะทรงตัวหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากโรงงานแปรรูปไข่ไก่ภายในประเทศยังไม่สามารถผลิตผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ประเภทต่างๆ ได้อย่างเพียงพอ และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเพื่อการส่งออกบางประเภทยังต้องใช้ผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่จากกลุ่มประเทศที่สหภาพยุโรปให้การรับรองเป็นส่วนประกอบ

(4) ราคา

ปี 2558 คาดว่าราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยทั้งประเทศจะปรับตัวลดลงเนื่องจากปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นจากการที่เกษตรกรมีการปรับตัวในการดูแลรักษาแม่ไก่ให้มีสุขภาพดีขึ้น

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตและการตลาด

ปี 2557 หน่วยงานทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนได้มีการรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่ ซึ่งกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การจัดงานวันไข่โลก เพื่อประชาสัมพันธ์คุณประโยชน์ไข่ไก่และรณรงค์ส่งเสริมการบริโภคไข่ไก่ให้เพิ่มขึ้น ซึ่งคาดว่าจะทำให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคไข่ไก่มากขึ้นในทุกเพศทุกวัย อย่างไรก็ตามเกษตรกรก็ควรมีการจัดการฟาร์มที่ดี และวางแผนการผลิต เพื่อที่จะลดปัญหาผลผลิตเกินความต้องการบริโภค และเพื่อลดต้นทุนการผลิต

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิต การส่งออก และการบริโภคไข่ไก่ของไทย ปี 2553 - 2558

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558**
ปริมาณการผลิต ^{1/} (ล้านฟอง)	9,786.85	10,024.43	10,998.33	11,148.49	11,717.17	4.77	11,962.63
ปริมาณการส่งออก ^{2/} (ล้านฟอง)	143.80	71.71	149.72	177.91	125.09	6.50	n.a.
ปริมาณการบริโภค ^{3/} (ล้านฟอง)	9,643.05	9,952.72	10,848.61	10,970.58	11,592.62	4.77	n.a.
อัตราการบริโภค (ฟอง/คน/ปี)	151	155	168	169	n.a.	-	n.a.

หมายเหตุ : * ข้อมูลเบื้องต้น

** ข้อมูลคาดคะเน พฤศจิกายน 2557

ที่มา : ^{1/}, ^{3/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมศุลกากร

ตารางที่ 2 การส่งออกไข่ไก่ และผลิตภัณฑ์ ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ไข่ไก่สด						
ปริมาณ (ล้านฟอง)	143.80	71.71	149.72	177.91	125.09	6.50
มูลค่า (ล้านบาท)	375.12	221.99	395.41	461.73	385.46	8.19
ผลิตภัณฑ์ไข่ไก่						
ปริมาณ (ตัน)	3,478.90	3,481.40	3,358.49	3,971.14	4,206.54	5.25
มูลค่า (ล้านบาท)	279.18	265.69	273.36	322.39	389.02	8.95

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 3 การนำเข้าผลิตภัณฑ์ไข่ไก่ ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์ไข่ไก่						
ปริมาณ (ตัน)	1,554.86	1,565.75	1,942.90	1,927.25	1,497.17	1.33
มูลค่า (ล้านบาท)	373.21	333.86	519.09	528.54	445.68	8.48

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 4 ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ฟอง) ^{1/}	2.65	3.01	2.56	3.06	3.10	3.36
ราคาส่งออก ^{2/} (เอฟ.โอ.บี) ไข่ไก่สด (บาท/ฟอง)	2.61	3.09	2.64	2.60	3.08	1.60
ผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ (บาท/ตัน)	80,319.00	76,317.00	81,394.00	81,183.00	87,726.00	2.41
ราคานำเข้า ^{2/} (ซี.ไอ.เอฟ) ผลิตภัณฑ์จากไข่ไก่ (บาท/ตัน)	240,028.00	217,850.00	267,173.00	274,246.00	297,685.00	6.83

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมศุลกากร

17. สุกร

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2557 การผลิตเนื้อสุกรของโลกมีปริมาณรวม 110.61 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งมีปริมาณ 108.86 ล้านตัน ร้อยละ 1.61 ประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่ผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ได้แก่ จีน สหภาพยุโรป บราซิล รัสเซีย แคนาดา และเวียดนาม โดยผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.86 ร้อยละ 0.26 ร้อยละ 1.95 ร้อยละ 10.42 ร้อยละ 0.60 และร้อยละ 3.23 ตามลำดับ ส่วนสหรัฐอเมริกาผลิตลดลง ร้อยละ 1.85 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากโรคท้องร่วงติดต่อกันในสุกรตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 เป็นต้นมา

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2557 การบริโภคเนื้อสุกรของโลกมีปริมาณรวม 109.88 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งมีปริมาณ 108.46 ล้านตัน ร้อยละ 1.31 ประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่มีการบริโภคเพิ่มขึ้น โดยจีน สหภาพยุโรป บราซิล ญี่ปุ่น และเวียดนาม มีการบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.89 ร้อยละ 0.68 ร้อยละ 2.37 ร้อยละ 0.31 และร้อยละ 27.93 ตามลำดับ ส่วนสหรัฐอเมริกา และรัสเซีย และ มีการบริโภคลดลง ร้อยละ 2.39 และร้อยละ 4.84 ตามลำดับ เนื่องจากผลผลิตของสหรัฐอเมริกาลดลง ส่วนรัสเซียเนื่องจากสุกรเกิดโรค จึงห้ามนำเข้าจากสหภาพยุโรปทำให้ราคาภายในประเทศสูงขึ้น ผู้บริโภคจึงหันไปบริโภคสินค้าอื่นที่มีราคาถูกกว่าแทนเนื้อสุกรภายในประเทศ

(2) การส่งออก

ปี 2557 การส่งออกเนื้อสุกรมีปริมาณรวม 6.94 ล้านตัน ลดลงจากปี 2556 ซึ่งมีปริมาณ 7.04 ล้านตัน ร้อยละ 1.42 ประเทศที่ส่งออกลดลง ได้แก่ แคนาดา และสหภาพยุโรป ส่งออกลดลง ร้อยละ 5.22 และร้อยละ 3.67 ตามลำดับ ส่วนจีนซึ่งเป็นประเทศคู่แข่งในตลาดฮ่องกงซึ่งเป็นตลาดส่งออกเนื้อสุกรที่สำคัญของไทย มีการส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.70 ส่วนเม็กซิโกและสหรัฐอเมริกาส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 8.11 และร้อยละ 2.52 ตามลำดับ

(3) การนำเข้า

ปี 2557 การนำเข้าเนื้อสุกรของประเทศผู้นำเข้าเนื้อสุกรที่สำคัญมีปริมาณรวม 6.24 ล้านตัน ลดลงจาก ปี 2556 ซึ่งมีปริมาณ 6.66 ล้านตัน ร้อยละ 6.31 ประเทศที่นำเข้าลดลง ได้แก่ รัสเซีย ฮ่องกง และแคนาดา นำเข้าลดลง ร้อยละ 47.00 ร้อยละ 12.28 และร้อยละ 4.54 ตามลำดับ การที่ รัสเซียนำเข้าลดลงเนื่องจากมีการขยายการผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น ประกอบกับการส่งออกเนื้อสุกรจาก สหภาพยุโรปไปรัสเซียถูกระงับตั้งแต่ปลายเดือนมกราคม 2557 เป็นต้นมา เพราะปัญหาจากการเกิดโรค อหิวาต์สุกรแอฟริกัน (ASF) ที่ตรวจพบในลิชัวเนียและโปแลนด์ สำหรับเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

และเม็กซิโก นำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.40 ร้อยละ 7.93 ร้อยละ 7.77 ร้อยละ 5.19 และร้อยละ 4.09 ตามลำดับ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้ มีการผลิตลดลง ส่วนญี่ปุ่น จีน เม็กซิโก มีการบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้น

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2557 มีปริมาณการผลิตสุกร 12.82 ล้านตัว ลดลงจาก 13.07 ล้านตัวของปี 2556 ร้อยละ 1.91 การที่ปริมาณการผลิตสุกรลดลง เนื่องจากสภาพอากาศร้อนและแปรปรวนทำให้การเลี้ยงสุกรประสบปัญหาจากภาวะของโรคท้องร่วงติดต่อกัน (PED) และโรคทางระบบสืบพันธุ์และระบบทางเดินหายใจ (PRRS)

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

สุกรที่ผลิตได้อาศัยตลาดภายในประเทศเป็นหลัก โดยใช้บริโภคภายในประเทศประมาณร้อยละ 95 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ปี 2557 มีปริมาณการบริโภคสุกร 12.17 ล้านตัว หรือ 0.973 ล้านตัน ลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 1.22 เนื่องจากราคาสุกรอยู่ในระดับสูงและปริมาณการผลิตลดลงจากสาเหตุดังกล่าวแล้ว ประกอบกับเกิดภาวะน้ำท่วมในหลายพื้นที่ทำให้การจับจ่ายใช้สอยไม่สะดวก

(2) ราคา

ราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้ปี 2557 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 76.76 บาท สูงขึ้นจากเฉลี่ยกิโลกรัมละ 65.35 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 17.46 เนื่องจากปริมาณการผลิตสุกรลดลงจากภาวะโรคระบาดดังกล่าวแล้ว ประกอบกับสภาพอากาศที่ร้อนจัดและแปรปรวนมีผลต่อการเจริญเติบโตของสุกร ส่งผลให้ปริมาณสุกรที่ออกสู่ตลาดลดลง

(3) การส่งออก

การส่งออกสุกรมีปริมาณเพียงร้อยละ 5 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด เนื่องจากข้อจำกัดจากโรคปากและเท้าเปื่อย โดยเป็นการส่งออกเนื้อสุกรและเนื้อสุกรแปรรูปร้อยละ 1 - 2 และสุกรมีชีวิต ร้อยละ 3 - 4 เนื้อสุกรส่งออกไปยัง สเปน, ลาว และฮ่องกง ส่วนเนื้อสุกรแปรรูปส่งออกไปยังญี่ปุ่น และฮ่องกง สำหรับสุกรมีชีวิตส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สเปน, ลาว กัมพูชา เมียนมาร์ และเวียดนาม ปี 2557 ส่งออกเนื้อสุกรชำแหละปริมาณ 1,938 ตัน มูลค่า 112.98 ล้านบาท ลดลงจากปี 2556 ซึ่งส่งออกปริมาณ 3,840 ตัน มูลค่า 226.07 ล้านบาท ร้อยละ 49.53 และร้อยละ 50.02 ตามลำดับ ส่วนเนื้อสุกรแปรรูปส่งออกปริมาณ 14,269 ตัน มูลค่า 2,660.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งส่งออกปริมาณ 12,117 ตัน มูลค่า 2,437.61 ล้านบาท ร้อยละ 17.76 และร้อยละ 9.12 ตามลำดับ สำหรับสุกรมีชีวิตส่งออกปริมาณ 347,516 ตัว มูลค่า 1,594.39 ล้านบาท เป็นสุกรพันธุ์ 28,856 ตัว มูลค่า 149.50 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี 2556 ซึ่งส่งออก 17,988 ตัว มูลค่า 66.34 ล้านบาท ร้อยละ 60.42 และร้อยละ 125.35 ตามลำดับ และเป็นสุกรมีชีวิตอื่นๆ 318,660 ตัว มูลค่า 1,444.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งส่งออก 243,261 ตัว มูลค่า 925.68 ล้านบาท ร้อยละ 30.99 และร้อยละ 56.09 ตามลำดับ

(4) การนำเข้า

ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ของสุกรแช่เย็นแช่แข็ง (หนัง ตับ และเครื่องในอื่นๆ) และผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร ปี 2557 นำเข้าส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ปริมาณ 20,718 ตัน มูลค่า 409.63 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 12,548 ตัน มูลค่า 161.90 ล้านบาทของปี 2556 ร้อยละ 65.11 และร้อยละ 153.01 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่นำเข้าจาก เยอรมนี เกาหลีใต้ บราซิล และเดนมาร์ก และส่วนอื่นๆ จากอิตาลี เนเธอร์แลนด์ เยอรมนี และสเปน ส่วนผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรนำเข้าปริมาณ 1,023 ตัน มูลค่า 84.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 801 ตัน มูลค่า 65.20 ล้านบาท ของปี 2556 ร้อยละ 27.71 และร้อยละ 29.20 ตามลำดับ

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าการผลิตเนื้อสุกรจะมีปริมาณรวม 111.84 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 1.11 โดยคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญหลายประเทศ ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา บราซิล รัสเซีย เวียดนาม แคนาดา และฟิลิปปินส์ จะผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.50 ร้อยละ 5.12 ร้อยละ 4.49 ร้อยละ 6.41 ร้อยละ 1.03 ร้อยละ 1.64 และร้อยละ 1.83 ตามลำดับ สำหรับสหรัฐอเมริกามีการผลิตเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของโรงงานชำแหละ และมีการเพิ่มน้ำหนักของสุกรขุนที่ออกสู่ตลาด ส่วนสหภาพยุโรปจะผลิตลดลง ร้อยละ 0.16 เนื่องจากถูกจำกัดโดยนโยบายสวัสดิภาพสัตว์

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าความต้องการบริโภคเนื้อสุกรจะมีปริมาณรวม 111.17 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 1.18 โดยคาดว่า จีน สหรัฐอเมริกา รัสเซีย บราซิล เวียดนาม และเม็กซิโก จะบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.17 ร้อยละ 4.96 ร้อยละ 2.73 ร้อยละ 1.27 ร้อยละ 1.05 และร้อยละ 1.52 ตามลำดับ เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนสหภาพยุโรป และญี่ปุ่น การบริโภคจะลดลง ร้อยละ 0.43 และร้อยละ 0.23 ตามลำดับ

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าการส่งออกเนื้อสุกรของโลกจะมีปริมาณรวม 7.20 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 3.75 โดยคาดว่าสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป บราซิล จีน เม็กซิโก และเบลารุส จะส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.58 ร้อยละ 2.33 ร้อยละ 19.66 ร้อยละ 9.01 ร้อยละ 4.17 และร้อยละ 36.36 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการในตลาดโลกเพิ่มขึ้น แคนาดาการส่งออกจะทรงตัว ส่วนชิลีจะส่งออกลดลงร้อยละ 3.03

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่าจะมีปริมาณนำเข้ารวม 6.32 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 1.25 โดยคาดว่า เม็กซิโก จีน ฮองกง และเกาหลีใต้ จะนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.07 ร้อยละ 23.46 ร้อยละ 0.29 และร้อยละ 10.23 ตามลำดับ จีนมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นเนื่องจากการปลดแม่พันธุ์สุกรจำนวนมากภายในประเทศ ประกอบกับมีการบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนญี่ปุ่น รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา มีการนำเข้าลดลงร้อยละ 3.41 ร้อยละ 18.48 และร้อยละ 5.12 ตามลำดับ เนื่องจากผลผลิตของสหรัฐอเมริกา และรัสเซียเพิ่มขึ้น ส่วนญี่ปุ่นนำเข้าลดลงเนื่องจากความต้องการบริโภคลดลง

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คาดว่าปี 2558 จะมีปริมาณการผลิตสุกร 13.08 ล้านตัว เพิ่มขึ้นจาก 12.82 ล้านตัว ของปี 2557 ร้อยละ 2.03 เนื่องจากราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้ในปี 2557 ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ผู้เลี้ยงรายใหญ่และรายกลางขยายการผลิตเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะมีปัญหาเรื่องโรคในสุกรเพิ่มขึ้น แต่เกษตรกรส่วนใหญ่สามารถปรับปรุงด้านการจัดการฟาร์มและควบคุมโรคได้ดีขึ้น ส่งผลให้ผู้เลี้ยงสุกรที่มีศักยภาพขยายการผลิตเพิ่มขึ้น

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าปริมาณการบริโภคสุกรจะเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2557 เนื่องจากปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าจะมีปริมาณการบริโภคสุกร 12.483 ล้านตัว หรือ 0.999 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 2.67

(2) ราคา

ปี 2558 คาดว่าราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้โดยเฉลี่ยจะลดลงเมื่อเทียบกับปี 2557 เนื่องจากมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนราคาส่งออกเนื้อสุกรชำแหละและเนื้อสุกรแปรรูปคาดว่าจะใกล้เคียงกับปี 2557

(3) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าการส่งออกเนื้อสุกรชำแหละจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาสุกรที่ลดลง จะเอื้ออำนวยให้สามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้น ประกอบกับได้มีการเปิดตลาดส่งออกเนื้อสุกรไปยังประเทศ รัสเซีย ส่วนเนื้อสุกรแปรรูปคาดว่าจะการส่งออกยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากตลาดยังมีความต้องการเพิ่มขึ้น สำหรับสุกรมีชีวิตที่ส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะกัมพูชาคาดว่าจะเพิ่มขึ้น

(4) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่าการนำเข้าส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ของสุกร (หนัง ตับ และเครื่องในอื่นๆ) และการนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรจะใกล้เคียงกับปี 2557

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตหรือการส่งออก

2.3.1 โรคระบาด เนื่องจากในปัจจุบัน สภาพอากาศในประเทศไทยมีความแปรปรวน ทำให้ประสบปัญหาเรื่องโรคระบาดในสุกรทั้งโรค PED ในลูกสุกรแรกเกิดและโรค PRRS ทำให้อัตราการสูญเสียจากการเลี้ยงสุกรสูงขึ้น เกษตรกรจึงต้องแบกรับภาระต้นทุนการผลิตสุกรขุนเพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้ปริมาณสุกรในตลาดลดลงตามไปด้วย

2.3.2 ปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสุกร

(1) **ภัยแล้งหรืออุทกภัย** ในปี 2557 ภัยแล้งมีแนวโน้มมากกว่าปีที่ผ่านมา และถ้าเกิดในแหล่งผลิตพืชอาหารสัตว์ที่สำคัญของไทยหรือของโลก จะมีผลกระทบทำให้ผลผลิตได้รับความเสียหาย และส่งผลให้ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์สูงขึ้น โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และกากถั่วเหลืองซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในอาหารสุกร นอกจากนี้ภาวะภัยแล้งยังทำให้ขาดแคลนน้ำสำหรับการเลี้ยงสุกรและคุณภาพน้ำต่ำลงแบบที่เรียกว่าน้ำมากขึ้น ส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพสุกร เกษตรกรหลายรายต้องซื้อน้ำมาใช้เป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิต และต้องใช้เวลาเลี้ยงนานขึ้นจากเดิม ทำให้มีต้นทุนเพิ่มขึ้น

(2) **สภาพอากาศที่แปรปรวน** มีผลต่อการเจริญเติบโตของสุกร เช่น สภาพอากาศที่ร้อนจัดมีผลทำให้สุกรเกิดความเครียดกินอาหารน้อยและโตช้า ภูมิคุ้มกันลดลงเป็นโรคได้ง่าย และทำให้มีความเสี่ยงต่อโรคระบาดด้วย

(3) **ราคาน้ำมันและก๊าซ** มีแนวโน้มที่จะทรงตัวในระดับสูงหรือเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาน้ำมันในตลาดโลกยังมีความผันผวน จากปัจจัยความไม่มั่นคงทางการเมืองในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (MENA) ไม่ว่าจะเป็นความไม่สงบทางการเมืองในอียิปต์ สงครามกลางเมืองในซีเรีย การก่อการร้ายในอิรัก การโจมตีแหล่งน้ำมันและท่อส่งน้ำมันในไนจีเรีย กรณีพิพาทเรื่องน้ำมันระหว่างชูดานใต้ การยึดท่าเรือและคลังส่งออกน้ำมันในลิเบีย และการคว่ำบาตรน้ำมันจากอิหร่าน ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ราคาน้ำมันพุ่งสูงขึ้นเป็นระยะๆ และมีความผันผวนตลอดทั้งปี ถ้าราคาปรับตัวสูงขึ้นจะทำให้ต้นทุนค่าขนส่งปัจจัยการผลิตต่างๆ เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอาหารสัตว์ซึ่งจะทำให้ราคาอาหารสัตว์สูงขึ้น

(4) **ค่าแรงงาน** อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำในประเทศซึ่งสูงถึง 300 บาทต่อวัน ส่งผลกระทบทำให้ต้นทุนการผลิตสุกรสูงขึ้นด้วย เนื่องจากต้องปรับค่าจ้างแรงงานในการเลี้ยงสุกร รวมทั้งแรงงานต่างด้าวด้วย และประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียนกำลังจะมีการปรับค่าแรงขั้นต่ำในอนาคต ซึ่งอาจทำให้แรงงานต่างด้าวไหลกลับไปทำงานในประเทศของตนมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยรวมทั้งผู้เลี้ยงสุกรอาจขาดแคลนแรงงานได้

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิตเนื้อสุกรของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
จีน	50,712	50,604	53,427	54,930	56,500	3.03	57,350
สหภาพยุโรป *	22,627	22,953	22,526	22,342	22,400	-0.47	22,365
สหรัฐอเมริกา	10,186	10,331	10,554	10,524	10,329	0.46	10,858
บราซิล	3,195	3,227	3,330	3,280	3,344	1.08	3,494
รัสเซีย	1,981	2,064	2,175	2,400	2,650	7.19	2,820
เวียดนาม	2,217	2,262	2,307	2,349	2,425	2.19	2,450
แคนาดา	1,779	1,812	1,840	1,819	1,830	0.61	1,860
ฟิลิปปินส์	1,260	1,288	1,310	1,340	1,365	2.02	1,390
ประเทศอื่น ๆ	9,075	9,088	9,547	9,879	9,763	2.32	9,258
รวม	103,032	103,629	107,016	108,863	110,606	1.93	111,845

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ คาดคะเน

* สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

ตารางที่ 2 ปริมาณการบริโภคเนื้อสุกรของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
จีน	50,799	51,108	53,802	55,406	57,010	3.16	58,250
สหภาพยุโรป *	20,951	20,822	20,382	20,125	20,262	-1.00	20,175
สหรัฐอเมริกา	8,654	8,338	8,441	8,662	8,455	-0.08	8,874
รัสเซีย	2,896	3,035	3,208	3,267	3,109	2.18	3,194
บราซิล	2,577	2,644	2,670	2,696	2,760	1.58	2,795
ญี่ปุ่น	2,488	2,522	2,557	2,550	2,558	0.67	2,552
เวียดนาม	2,199	2,238	2,275	2,315	2,389	2.02	2,414
เม็กซิโก	1,784	1,710	1,850	1,953	1,975	3.42	2,005
ประเทศอื่น ๆ	10,550	10,857	11,252	10,490	11,364	1.15	10,915
รวม	102,898	103,274	106,437	108,464	109,882	1.82	111,174

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ คาดคะเน

* สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

ตารางที่ 3 ปริมาณส่งออกเนื้อสุกรของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
สหรัฐอเมริกา	1,915	2,356	2,440	2,264	2,321	3.51	2,381
สหภาพยุโรป *	1,706	2,150	2,165	2,232	2,150	5.13	2,200
แคนาดา	1,159	1,197	1,243	1,245	1,180	0.75	1,180
บราซิล	619	584	661	585	585	-1.11	700
จีน	278	244	235	244	275	-0.22	300
ชิลี	130	139	180	164	165	6.63	160
เม็กซิโก	78	86	95	111	120	11.81	125
เบลารุส	62	85	104	74	22	-19.83	30
ออสเตรเลีย	41	41	36	36	37	-3.30	37
อื่น ๆ	44	74	112	81	81	14.01	83
รวม	6,032	6,957	7,271	7,036	6,936	2.95	7,196

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ คาดคะเน

* สมาชิกทั้งหมด 27 ประเทศ

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

ตารางที่ 4 ปริมาณนำเข้าเนื้อสุกรของประเทศที่สำคัญ ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
ญี่ปุ่น	1,198	1,254	1,259	1,223	1,320	1.70	1,275
รัสเซีย	916	971	1,045	868	460	-13.84	375
เม็กซิโก	687	594	706	783	815	6.37	840
จีน	415	758	730	770	810	14.49	1,000
ฮ่องกง	347	432	414	399	350	-0.62	360
เกาหลีใต้	382	640	502	388	440	-2.15	485
สหรัฐอเมริกา	390	364	364	399	430	2.91	408
แคนาดา	183	204	241	220	210	3.57	210
อื่น ๆ	1,389	1,399	1,629	1,615	1,410	1.75	1,370
รวม	5,901	6,616	6,890	6,663	6,245	1.21	6,323

หมายเหตุ: 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade. USDA Foreign Agricultural Service. October, 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ปริมาณการผลิต การส่งออก และการบริโภคสุกร ปี 2553 - 2558

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558*
ปริมาณการผลิต ^{1/} (ล้านตัว)	12.099	11.886	12.828	13.072	12.823	2.14	13.083
	0.968	0.951	1.026	1.046	1.026	2.14	1.047
ปริมาณส่งออก ^{2/} (ตัน)	9,724	12,027	14,416	15,957	16,207	13.93	17,000
ปริมาณการบริโภค ^{3/} (ล้านตัน)	0.922	0.901	0.984	0.985	0.973	1.99	0.999

หมายเหตุ : * คาดคะเน

ที่มา : 1/, 3/ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2/ กรมศุลกากร

ตารางที่ 6 การส่งออกเนื้อสุกรชำแหละ เนื้อสุกรแปรรูป และสุกรมี่ชีวิต ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เนื้อสุกรชำแหละ ปริมาณ (ตัน)	1,500	2,577	2,070	3,840	1,938	9.54
	มูลค่า : ล้านบาท	78.04	140.24	130.06	226.07	112.98
เนื้อสุกรแปรรูป ปริมาณ (ตัน)	8,224	9,450	12,346	12,117	14,269	21.55
	มูลค่า : ล้านบาท	1,819.96	2,155.60	2,592.97	2,437.61	2,660.00
สุกรพันธุ์ ปริมาณ (ตัว)	46,497	83,044	35,782*	17,988	28,856	-21.99
	มูลค่า : ล้านบาท	129.30	318.58	67.98*	66.34	149.50
สุกรมี่ชีวิตอื่น ๆ ปริมาณ (ตัว)	242,831	353,716**	533,593	243,261	318,660	1.71
	มูลค่า : ล้านบาท	1,036.04	1,579.76	2,018.79	925.68	1,444.89

หมายเหตุ : * ปรับข้อมูลส่งออกที่ผิดปกติ เดือนมกราคม 2555

** ปรับข้อมูลส่งออกที่ผิดปกติ เดือนธันวาคม 2554

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 การนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร และส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ของสุกร (หนัง ตับ และเครื่องในอื่นๆ) ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	ปริมาณ (ตัน)	946	836	793	801	1,023	1.14
	มูลค่า (ล้านบาท)	40.16	54.00	55.90	65.20	84.24	18.18
ส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกร	ปริมาณ (ตัน)	10,142	21,463	14,140	12,548	20,718	9.33
	มูลค่า (ล้านบาท)	111.77	289.48	161.76	161.90	409.63	22.28

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 8 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/กก.)	59.99	65.50	56.65	65.35	76.76	5.03
ราคาส่งออก ^{2/} (บาท/กก.)						
เนื้อสุกรชำแหละ	52.03	54.42	62.83	58.87	58.30	3.11
เนื้อสุกรแปรรูป	221.30	228.11	210.02	201.17	186.42	-4.58
ราคานำเข้า ^{2/} (บาท/กก.)						
ส่วนอื่นๆ ที่บริโภคได้ของสุกรรวม	11.02	13.49	11.44	12.90	19.77	11.90
ตับ	26.39	22.77	19.76	24.32	20.73	-4.08

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

 : ^{2/} กรมศุลกากร

18. โคน้ำ

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 การผลิตโคน้ำของประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.60 ต่อปี ในปี 2557 มีปริมาณการผลิต 59.60 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ที่มีปริมาณการผลิต 59.44 ล้านตัน ร้อยละ 0.27 เนื่องจากบราซิลมีผลผลิตโคน้ำเพิ่มขึ้นสามปีติดต่อกัน อินเดียมีผลผลิตเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด และสหภาพยุโรปมีการผลิตเพิ่มขึ้นในปี 2557 ส่วนจีนและสหรัฐอเมริกามีการผลิตลดลง

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปริมาณความต้องการบริโภคโคน้ำในประเทศต่างๆ ระหว่างปี 2553 - 2557 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.37 ต่อปี ประเทศที่มีการบริโภคมากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา รองลงมา ได้แก่ บราซิลและสหภาพยุโรป การบริโภคโคน้ำในปี 2557 มีปริมาณ 57.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ที่มีการบริโภคปริมาณ 57.70 ล้านตัน ร้อยละ 0.23

(2) การส่งออก

การส่งออกโคน้ำ ปี 2553 - 2557 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.93 ต่อปี โดยอินเดียมีการส่งออกมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา ในปี 2557 มีการส่งออกโคน้ำ 9.78 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ที่มีการส่งออก 9.13 ล้านตัน ร้อยละ 7.12 เนื่องจากอินเดีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา บราซิล และ นิวซีแลนด์ มีการส่งออกโคน้ำเพิ่มขึ้น

(3) การนำเข้า

การนำเข้าโคน้ำปี 2553 - 2557 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.00 ต่อปี ในปี 2557 มีการนำเข้าโคน้ำ 7.88 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ที่มีการนำเข้า 7.44 ล้านตัน ร้อยละ 5.91 เนื่องจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และจีน มีการนำเข้าโคน้ำเพิ่มขึ้น แต่รัสเซียและฮ่องกงมีการนำเข้าลดลง

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 การผลิตโคน้ำของไทยลดลงในอัตราร้อยละ 4.27 ต่อปี สำหรับปี 2557 มีปริมาณการผลิตโคน้ำ 0.98 ล้านตัว หรือคิดเป็นโคน้ำ 140.36 พันตัน ลดลงจากปี 2556 ซึ่งมีปริมาณการผลิต 0.99 ล้านตัว หรือคิดเป็นโคน้ำ 143.29 พันตัน ร้อยละ 2.01 เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคน้ำบางส่วนได้ขายโคน้ำออกไปหรือเลิกเลี้ยง โดยหันไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทนส่งผลให้พื้นที่ในการเลี้ยงโคน้ำลดลง และโคน้ำมีจำนวนน้อยลงตามไปด้วย แม้ราคาโคน้ำจะปรับตัวสูงขึ้นแต่ก็ยังไม่จูงใจให้เกษตรกรกลับมาเลี้ยงโคน้ำมากขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่เลี้ยงและเงินทุนในการซื้อแม่พันธุ์ซึ่งมีราคาสูง

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2553 - 2557 ความต้องการบริโภคเนื้อโคของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราเพียงร้อยละ 0.40 ต่อปี สำหรับปี 2557 คาดว่าจะมีปริมาณการบริโภคเนื้อโค 1.26 ล้านตัว หรือคิดเป็นเนื้อโค 181.01 พันตัน ซึ่งทรงตัวจากปี 2556 ความต้องการของตลาดภายในประเทศมีสูง แต่ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2557 มีการแพร่ระบาดของโรคคอบวม ส่งผลให้เกษตรกรประสบปัญหาสัตว์เลี้ยงป่วยตายจำนวนมาก ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้เตือนให้ประชาชนงดรับประทานเนื้อโคกระป๋องดิบ ส่งผลให้ปริมาณการบริโภคชะลอตัวลงในช่วงปลายปี

(2) การส่งออก

ปี 2553 - 2557 การส่งออกโคมีชีวิตของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.55 ต่อปี โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย และสปป.ลาว ปี 2557 การส่งออกโคมีชีวิตมีปริมาณ 232,393 ตัว มูลค่า 1,526.88 ล้านบาท เทียบกับปี 2556 ซึ่งส่งออกปริมาณ 228,068 ตัว มูลค่า 1,513.80 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.90 และ ร้อยละ 0.86 ตามลำดับ เนื่องจากยังคงมีความต้องการโคเนื้อจากประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น เช่น จีน มาเลเซีย ลาว เวียดนาม เป็นต้น

ปี 2553 - 2557 ปริมาณการส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทยลดลง ร้อยละ 92.02 ต่อปี ปี 2557 การส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์มีปริมาณ 7,926.95 ตัน มูลค่า 862.26 ล้านบาท เทียบกับปี 2556 ซึ่งส่งออกปริมาณ 11,966.37 ตัน มูลค่า 1,007.62 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 33.76 และ ร้อยละ 14.43 ตามลำดับ เนื่องจากปริมาณโคเนื้อที่ลดลง และราคาเนื้อโคสูงขึ้นจึงส่งผลการส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ชะลอตัวลง

(3) การนำเข้า

ปี 2553 - 2557 การนำเข้าโคมีชีวิตของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 54.46 ต่อปี โดยส่วนใหญ่นำเข้าจากประเทศเมียนมาร์ ปี 2557 การนำเข้าโคมีชีวิตมีปริมาณ 110,430 ตัว มูลค่า 1,541.22 ล้านบาท เทียบกับปี 2556 ซึ่งนำเข้าปริมาณ 204,882 ตัว มูลค่า 777.82 ล้านบาท ปริมาณลดลง ร้อยละ 46.10 แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 98.78 โคมีชีวิตส่วนใหญ่นำเข้ามาจากเมียนมาร์ โดยส่วนใหญ่ นำเข้ามาเพื่อมาเลี้ยงขุนก่อนที่จะส่งออกต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

ปี 2553 - 2557 ปริมาณการนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 55.26 ต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเนื้อโคจากประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย ส่วนผลิตภัณฑ์นำเข้าจากประเทศอินเดีย นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย ปี 2557 การนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์มีปริมาณ 17,343.46 ตัน มูลค่า 2,863.00 ล้านบาท เทียบกับปี 2556 ซึ่งนำเข้าปริมาณ 18,288 ตัน มูลค่า 2,137.29 ล้านบาท ปริมาณลดลงร้อยละ 5.16 แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.95 ราคานำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์สูงขึ้น ส่งผลให้มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อโคจากออสเตรเลียลดลง แต่มีการนำเข้าเนื้อโคจากอินเดียเพิ่มขึ้น

(4) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

จากข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2553 - 2557 ราคาโคมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 20.64 ต่อปี สำหรับปี 2557 โคมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้ราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 93.00 บาท สูงขึ้นจากปี 2556 ซึ่งมีราคากิโลกรัมละ 70.39 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.12 เนื่องจากปริมาณการผลิตลดลง ทำให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้มีการปรับราคาเนื้อโคชำแหละตามไปด้วย โดยปัจจุบันราคาเนื้อโคชำแหละกิโลกรัมละ 220 - 300 บาท

2) ราคาส่งออก

ปี 2553 - 2557 ราคาส่งออกโคมีชีวิตสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 0.77 ต่อปี ในปี 2557 ราคาส่งออกโคมีชีวิตลดลงจากปี 2556 ร้อยละ 1.01 ส่วนราคาส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์สูงขึ้นในอัตราร้อยละ 4.48 ต่อปี ในปี 2557 ราคาส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์สูงขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 29.19

3) ราคานำเข้า

ปี 2553 - 2557 ราคานำเข้าโคมีชีวิตเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 25.25 ต่อปี ในปี 2557 ราคานำเข้าโคมีชีวิตเพิ่มขึ้นจากปี 2556 คิดเป็น 2.67 เท่า ส่วนราคานำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ลดลงในอัตราร้อยละ 5.02 ต่อปี โดยเนื้อโคที่นำเข้าจะเป็นเนื้อโคคุณภาพ ซึ่งผลิตในประเทศได้ไม่เพียงพอ กับความต้องการเพื่อรองรับผู้บริโภคในตลาดบน ในปี 2557 ราคานำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์สูงขึ้นจากปี 2556 ร้อยละ 41.25

2. แนวโน้ม ปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2558 กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา คาดว่าการผลิตเนื้อโคจะมีปริมาณ 58.74 ล้านตัน ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 1.44 แม้ว่าผู้ผลิตรายใหญ่ คือ บราซิล อินเดีย และอาร์เจนตินา มีการผลิตเพิ่มขึ้น แต่จีนมีการผลิตลดลงร้อยละ 1.92 และออสเตรเลียมีการผลิตลดลงอย่างมากถึงร้อยละ 7 เนื่องจากการผลิตเพื่อส่งออกลดลงร้อยละ 10 จากการที่ผู้นำเข้าหลัก (สหรัฐอเมริกา จีน เกาหลีใต้) หันไปนำเข้าจากประเทศอื่น

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2558 คาดว่าจะมีการบริโภคเนื้อโค 56.88 ล้านตัน ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 1.64 โดยประเทศที่มีการบริโภคมากที่สุดยังคงเป็นสหรัฐอเมริกา 10.94 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ บราซิล 8.06 ล้านตัน และสหภาพยุโรป 7.59 ล้านตัน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) การส่งออก

ปี 2558 คาดว่าจะมีการส่งออกเนื้อโค 9.94 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 1.72 เนื่องจากการส่งออกของบราซิลและอินเดียขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียมีการส่งออกลดลง

(3) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่าจะมีการนำเข้าเนื้อโคของโลก 8.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ร้อยละ 2.20 เนื่องจากประเทศหลักๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ฮองกง มีการนำเข้าเนื้อโคเพิ่มขึ้น อีกทั้งจีนมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11.96 จากความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรที่มีมากเป็นอันดับ 1 ของโลก

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่ามีปริมาณการผลิต 0.97 ล้านตัว หรือ 139.18 พันตัน ลดลงจากปี 2557 ร้อยละ 0.96 การที่ปริมาณผลผลิตโคเนื้อลดลงอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากเกษตรกรขยายโคเนื้อยกฝูงและมีการนำแม่โคและโคเล็กเข้าโรงฆ่าเพื่อบริโภคช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา ทำให้จำนวนแม่โคพันธุ์ทดแทนและโครุ่นลดลง ถึงแม้ว่าราคาโคเนื้อจะปรับตัวสูงขึ้น แต่เกษตรกรไม่สามารถหาโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกทดแทนได้ทันการผลิต โคเนื้อจึงไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออกต้องนำเข้าโคเนื้อจากต่างประเทศ

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

โคที่ผลิตได้จะใช้บริโภคในประเทศเกือบทั้งหมด และมีบางส่วนที่ได้จากการนำเข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมาย และลักลอบนำเข้าทั้งในรูปของโคมีชีวิตและเนื้อโคแช่แข็ง ปี 2558 คาดว่าการบริโภคจะเพิ่มขึ้นจากความต้องการบริโภคเนื้อโคแบบปิ้งย่างเพิ่มขึ้นและประชากรเพิ่มขึ้น

(2) การส่งออก

คาดว่า การส่งออกโคมีชีวิตและเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ จะเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากประเทศเพื่อนบ้านยังมีความต้องการโคเนื้อและเนื้อโคที่มีคุณภาพดีจากไทย

(3) การนำเข้า

ปี 2558 คาดว่าการนำเข้าโคมีชีวิตจะเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากยังคงมีความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้นและปริมาณการผลิตโคเนื้อของไทยลดลง และคาดว่า การนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์จะเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากมีความต้องการเนื้อโคเพิ่มขึ้น ขณะที่ปริมาณการผลิตโคเนื้อในประเทศลดลง

(4) ราคา

1) ราคาที่เกษตรกรขายได้ ปี 2558 คาดว่าราคาจะสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณการผลิตลดลง ส่วนราคาเนื้อโคภายในประเทศจะปรับสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

2) ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี 2558 คาดว่าราคาส่งออกโคมีชีวิตจะสูงขึ้นเล็กน้อย ราคาส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์จะสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2557 ส่วนราคานำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโค และผลิตภัณฑ์ คาดว่าจะสูงขึ้นจากปี 2557

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตและการส่งออกของไทยและแนวทางการปรับตัว

2.3.1 การผลิต

ปัจจุบันปริมาณการผลิตลดลงอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นผลจากการที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อบางส่วนได้ขายโคเนื้อออกไปหรือเลิกเลี้ยง โดยหันไปปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด เป็นต้น ส่งผลให้พื้นที่ในการเลี้ยงโคเนื้อลดลงและโคเนื้อที่มีจำนวนน้อยลงตามไปด้วย แม้ราคาโคเนื้อจะปรับตัวสูงขึ้นแต่ก็ยังไม่จูงใจให้เกษตรกรกลับมาเลี้ยงโคเนื้อมากขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดด้านพื้นที่เลี้ยงและเงินทุนในการซื้อแม่พันธุ์ซึ่งมีราคาสูง ดังนั้นอาจเกิดปัญหาขาดแคลนโคเนื้อในอนาคตได้ แต่ไทยมีศักยภาพในการส่งออกโคเนื้อและเนื้อโค จึงควรเน้นส่งเสริมด้านการผลิต โดยส่งเสริมด้านการผลิตพันธุ์โคเนื้อ และให้สอดคล้องกับการกำหนดเขตเหมาะสมสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อหรือโซนนิ่ง (Zoning) เพื่อจูงใจให้เกษตรกรกลับมาเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้น

2.3.2 การส่งออก

ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 จึงต้องสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC โดยไทยมีศักยภาพในการผลิตเนื้อโคคุณภาพดีและเป็นที่ต้องการของประเทศเพื่อนบ้านสำหรับนักท่องเที่ยวและผู้มีรายได้สูง ตลาดอาเซียนมีความต้องการโคเนื้อและผลิตภัณฑ์ค่อนข้างสูง และไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง แม้ว่าประเทศเพื่อนบ้านจะยังคงมีความต้องการโคเนื้อจากไทย แต่ผลผลิตโคเนื้อกลับลดลง จากการที่เกษตรกรได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่เลี้ยงโคไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดที่ได้ผลตอบแทนที่ดีและเร็วกว่าดังกล่าวแล้ว ราคาโคเนื้อจึงปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้การส่งออกชะลอตัวลง เกษตรกรหรือสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคเนื้อจะต้องมีการวางแผนการผลิตและการตลาดเพื่อรองรับตลาดอาเซียน เช่น สร้างฐานการผลิตร่วมกันและนำร่องการผลิตเนื้อโค ภายใต้สัญลักษณ์การค้า “เนื้อโค AEC” และควรมีมาตรฐานเดียวกันในกลุ่ม AEC รวมถึงการกำหนดค่าธรรมเนียมต่างๆ เพื่อให้การส่งออกง่ายขึ้น และสามารถเอื้ออำนวยด้านการขนส่งสินค้า นอกจากนี้รัฐบาลมีกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กองทุน FTA) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดการค้าเสรีทางการค้า (FTA) โดยเฉพาะกับประเทศออสเตรเลีย ซึ่งทำให้มีเนื้อโคคุณภาพดีนำเข้าจากต่างประเทศมากขึ้น และราคาที่จำหน่ายใกล้เคียงกับราคาเนื้อโคคุณภาพดีในประเทศ จึงส่งผลกระทบต่อโดยตรงเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพดี และในปี 2558 สินค้าโคเนื้อยังคงมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ 1 โครงการ ได้แก่ โครงการเพิ่มมูลค่าเนื้อโคขุนเกรดคุณภาพ (Premium) เพื่อรองรับตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มูลค่า 11.67 ล้านบาท เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ปริมาณการผลิตเนื้อโคของโลก ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558**
สหรัฐอเมริกา	12,046	11,983	11,848	11,752	11,126	-1.77	10,868
บราซิล	9,115	9,030	9,307	9,675	9,920	2.41	10,215
สหภาพยุโรป	8,101	8,114	7,708	7,384	7,475	-2.52	7,475
จีน	6,531	6,475	6,623	6,700	6,525	0.32	6,400
อินเดีย	3,125	3,308	3,491	3,800	4,100	7.06	4,250
อื่นๆ	19,570	19,243	19,545	20,124	20,452	-5.39	19,531
รวม	58,488	58,153	58,522	59,435	59,598	0.60	58,739

หมายเหตุ : * ประมาณการ ** คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, October 2014

ตารางที่ 2 ปริมาณการบริโภคเนื้อโคของโลก ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558**
สหรัฐอเมริกา	12,038	11,646	11,739	11,608	11,215	-1.44	10,944
บราซิล	7,592	7,730	7,845	7,885	7,955	1.14	8,055
สหภาพยุโรป	8,202	8,034	7,760	7,516	7,580	-2.22	7,585
จีน	6,520	6,449	6,680	7,022	6,974	2.22	6,893
อาร์เจนติน่า	2,346	2,320	2,458	2,664	2,630	3.74	2,650
อื่นๆ	20,693	20,299	20,562	21,001	21,480	1.09	20,757
รวม	57,391	56,478	57,044	57,696	57,834	0.37	56,884

หมายเหตุ : * ประมาณการ ** คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, October 2014

ตารางที่ 3 ปริมาณการส่งออกเนื้อโคของโลก ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558**
บราซิล	1,043	1,263	1,112	1,175	1,179	1.74	1,145
อินเดีย	1,558	1,340	1,524	1,849	2,030	8.89	2,235
ออสเตรเลีย	917	1,268	1,411	1,765	1,850	18.94	1,950
สหรัฐอเมริกา	1,368	1,410	1,407	1,593	1,775	6.64	1,590
นิวซีแลนด์	530	503	517	529	570	1.98	575
อื่น ๆ	2,378	2,288	2,164	2,216	2,371	-0.38	2,448
รวม	7,794	8,072	8,135	9,127	9,775	5.93	9,943

หมายเหตุ : * ประมาณการ ** คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, October 2014

ตารางที่ 4 ปริมาณการนำเข้าเนื้อโคของโลก ปี 2553 - 2558

หน่วย : พันตันน้ำหนักซาก

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558**
สหรัฐอเมริกา	1,042	933	1,007	1,020	1,218	4.09	1,225
รัสเซีย	1,058	994	1,032	1,018	825	-4.63	825
ญี่ปุ่น	154	152	241	473	650	49.41	750
ฮ่องกง	721	745	737	760	750	0.99	740
จีน	40	29	99	412	460	112.52	515
อื่นๆ	3,631	3,566	3,562	3,757	3,973	2.35	3,994
รวม	6,646	6,419	6,678	7,440	7,876	4.99	8,049

หมายเหตุ : * ประมาณการ ** คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, October 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ปริมาณการผลิต การส่งออก การนำเข้า และการบริโภคเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2553 - 2558

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558**
การผลิต ^{1/} (ล้านตัว) (พืชน้ำหนักซาก)	1.160 167.080	1.087 161.410	1.026 147.81	0.995 143.29	0.975 140.36	-4.27 -4.57	0.965 138.01
ส่งออก ^{2/} (พืชน้ำหนัก)	0.497	4.463	7.658	11.966	7.926	92.03	-
นำเข้า ^{2/} (พืชน้ำหนัก)	2.978	7.626	10.818	18.288	17.343	55.25	-
การบริโภค ^{1/} (ล้านตัว) (พืชน้ำหนักซาก)	1.255 180.720	1.254 180.580	1.254 180.580	1.257 181.008	1.257 181.008	0.40 0.56	1.258 181.755

หมายเหตุ : * ประมาณการ ** คาดคะเน

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมศุลกากร

ตารางที่ 6 การส่งออก - นำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
การส่งออก						
โคมีชีวิต						
ปริมาณ (ตัว)	254,601	121,778	143,001	228,068	232,393	4.55
มูลค่า (ล้านบาท)	1,448.61	998.04	1,153.07	1,513.80	1,526.88	5.36
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์						
ปริมาณ (ตัน)	497.14	4,463.89	7,658.65	11,966.37	7,926.95	92.02
มูลค่า (ล้านบาท)	43.13	381.40	778.33	1,007.62	862.26	100.62
การนำเข้า						
โคมีชีวิต						
ปริมาณ (ตัว)	26,479	46,107	74,601	204,882	110,430	54.46
มูลค่า (ล้านบาท)	110.76	205.03	317.18	777.82	1,541.22	93.47
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์						
ปริมาณ (ตัน)	2,978.94	7,626.37	10,818.95	18,288.00	17,343.46	55.24
มูลค่า (ล้านบาท)	578.18	1,078.68	1,611.05	2,137.29	2,863.00	47.45

หมายเหตุ : * - การส่งออกโคมีชีวิตไม่รวมตัวเลขที่ผิดปกติในเดือนมิ.ย. 55 จากการส่งออกโคเนื้อไปเยอรมนี 234,733 ตัว
มูลค่า 407,428 บาท เฉลี่ยตัวละ 1.74 บาท

- การนำเข้าโคมีชีวิตไม่รวมตัวเลขที่ผิดปกติในเดือนพ.ค. 56 จากการนำเข้าโคเนื้อจากเมียนมาร์ 74,362 ตัว
มูลค่า 59,048,000 บาท เฉลี่ยตัวละ 795.40 บาท และเดือนมิ.ย. 56 จากการนำเข้าโคเนื้อจากเมียนมาร์
24,510 ตัว มูลค่า 38,440,000 บาท เฉลี่ยตัวละ 1,568.34 บาท

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 7 ราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออก - นำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย
ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/กก.)	43.29	49.76	57.81	70.39	93.00	20.64
ราคาส่งออก ^{2/}						
โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	5,689.73	8,195.57	8,063.37	6,637.48	6,570.25	0.77
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	86.76	85.44	101.63	84.20	108.78	4.48
ราคานำเข้า ^{2/}						
โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	4,182.94	4,446.83	4,251.69	3,796.43	13,956.50	25.25
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	194.09	141.44	148.91	116.87	165.08	-5.02

หมายเหตุ : * ประมาณการ

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} จากการคำนวณข้อมูลในตารางที่ 6

19. โคนม

1. สถานการณ์ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 จำนวนโคนมในประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของโลก มีอัตราเพิ่มร้อยละ 2.03 ต่อปี โดยในปี 2557 มีจำนวนโคนมรวม 140.35 ล้านตัว เพิ่มขึ้นจาก 137.45 ล้านตัว ของปี 2556 ร้อยละ 2.11 ประเทศที่มีการเลี้ยงโคนมมากที่สุดคือ ประเทศอินเดีย มีจำนวนโคนมถึง 50.10 ล้านตัว

ปี 2553 - 2557 ผลผลิตน้ำนมดิบในประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ มีอัตราเพิ่มร้อยละ 2.09 ต่อปี โดยผลผลิตน้ำนมดิบในปี 2557 มีปริมาณรวม 479.53 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 466.26 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 2.85 ประเทศที่มีผลผลิตน้ำนมดิบมากที่สุดคือ สหภาพยุโรป มีผลผลิตน้ำนมดิบรวม 144.00 ล้านตัน

อัตราการให้น้ำนมของแม่โคในประเทศผู้ผลิตที่สำคัญในปี 2557 ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่สามารถเลี้ยงโคนมได้น้ำนมในอัตราต่อตัวสูงที่สุดคือ 9.48 ตันต่อปี รองลงมาได้แก่ แคนาดา 8.85 ตันต่อปี และ สหภาพยุโรป 6.13 ตันต่อปี เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลของสหรัฐอเมริกาซึ่งเคยเป็นประเทศที่มีอัตราการให้น้ำนมดิบสูงสุด

ปี 2553 - 2557 ปริมาณการผลิตนมผงขาดมันเนยในประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ มีอัตราเพิ่มร้อยละ 5.29 ต่อปี โดยปริมาณการผลิตนมผงขาดมันเนยในปี 2557 มีปริมาณรวม 4.20 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 3.96 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 6.06 ประเทศที่ผลิตนมผงขาดมันเนยมากที่สุดคือ สหภาพยุโรป มีปริมาณรวม 1.40 ล้านตัน รองลงมาได้แก่ สหรัฐอเมริกา 1.01 ล้านตัน และอินเดีย 0.52 ล้านตัน

1.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค ปี 2553 - 2557 ความต้องการบริโภคน้ำนมของประเทศต่างๆ รวมกันมีอัตราเพิ่มร้อยละ 1.41 ต่อปี ในปี 2557 มีความต้องการบริโภค 179.81 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 174.96 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 2.77 อินเดียเป็นประเทศที่บริโภคน้ำนมสูงที่สุดคือ 57.46 ล้านตันต่อปี

ความต้องการบริโภคนมผงขาดมันเนยในช่วงปี 2553 - 2557 มีอัตราเพิ่มร้อยละ 4.61 ต่อปี ในปี 2557 มีการบริโภครวม 3.41 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 3.30 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 3.33 ประเทศที่มีการบริโภคสูงสุดคือ สหภาพยุโรป มีปริมาณการบริโภค 0.87 ล้านตัน

(2) การส่งออก ผลิตภัณฑ์นมส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ นมผงขาดมันเนย ในช่วงปี 2553 - 2557 การส่งออกนมผงขาดมันเนยของประเทศที่สำคัญมีอัตราเพิ่มร้อยละ 8.46 ต่อปี ในปี 2557 มีการส่งออก รวม 1.89 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.67 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 13.17 ประเทศที่ส่งออคนมผงขาดมันเนยมากที่สุดคือ สหรัฐอเมริกา ส่งออกปริมาณ 0.58 ล้านตัน รองลงมาได้แก่ สหภาพยุโรป 0.54 ล้านตัน และ นิวซีแลนด์ 0.43 ล้านตัน

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) การนำเข้า ในช่วงปี 2553 - 2557 การนำเข้านมผงขาดมันเนยของประเทศที่สำคัญ มีอัตราเพิ่มร้อยละ 9.18 ต่อปี โดยในปี 2557 มีปริมาณนำเข้ารวม 1.22 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.11 ล้านตัน ของปี 2556 ร้อยละ 9.91 ประเทศที่นำเข้ามากที่สุดคือ ประเทศจีน นำเข้าปริมาณ 0.33 ล้านตัน รองลงมา ได้แก่ อินโดนีเซีย 0.23 ล้านตัน และเม็กซิโก 0.21 ล้านตัน

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ปี 2553 - 2557 จำนวนโคนมทั้งหมดมีอัตราเพิ่มร้อยละ 3.50 ต่อปี โดยในปี 2557 (ณ วันที่ 1 มกราคม) มีจำนวน 605,120 ตัว เพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งมีจำนวน 589,779 ตัว ร้อยละ 2.60 และจำนวนแม่โครีดนมมีอัตราเพิ่มร้อยละ 0.62 ต่อปี โดยในปี 2557 มีแม่โครีดนม 230,100 ตัว ลดลงจาก 237,730 ตัว ของปี 2556 ร้อยละ 3.21 ส่วนผลผลิตน้ำนมดิบในช่วงปี 2553 - 2557 มีอัตราเพิ่มร้อยละ 4.34 ต่อปี โดยปี 2557 มีผลผลิต 1,067,452 ตัน ลดลงจาก 1,095,314 ตัน ของปี 2556 ร้อยละ 2.54 เนื่องจากการเลี้ยงโคนมในปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงในรูปแบบของฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งมีการบริหารจัดการฟาร์มที่เป็นระบบตามมาตรฐานฟาร์มที่ดีและมีประสิทธิภาพในการเลี้ยง โดยมีการปลดระวางแม่โคนมที่มีอัตราการให้นมต่ำออกจากฟาร์ม เพื่อลดต้นทุนการผลิตน้ำนมดิบ ทำให้มีอัตราการให้นมสูงขึ้นและน้ำนมดิบมีคุณภาพดีขึ้น แต่มีพ่อค้ามาซื้อโคนมเป็นจำนวนมาก เพื่อส่งไปยังประเทศ เวียดนามและมาเลเซียที่เริ่มมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ส่งผลให้ปริมาณน้ำนมดิบของไทยลดลง

1.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค ปี 2553-2557 ความต้องการบริโภคนมพร้อมดื่มมีอัตราเพิ่ม ร้อยละ 2.96 ต่อปี โดยในปี 2557 มีปริมาณการบริโภค 1,025,181 ตัน ลดลงจาก 1,047,550 ตัน ของปี 2556 ร้อยละ 2.14

(2) การส่งออกผลิตภัณฑ์นม ไทยมีการส่งออกผลิตภัณฑ์นมหลายชนิด แต่ส่วนใหญ่ เป็นการ re-export คือนำเข้ามาใช้ผลิตผลิตภัณฑ์นมประเภทอื่นๆ แล้วส่งออก สินค้าส่งออกส่วนมากมีสภาพ เป็นครีมหรือนมผงในรูปของเหลวหรือข้นเติมน้ำตาล เนยที่ได้จากนม นมผงขาดมันเนย นมข้นหวาน นมเปรี้ยว โยเกิร์ต เป็นต้น และเป็นการส่งไปยังประเทศใกล้เคียง เช่น กัมพูชา สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ สเปนลาว และ เมียนมาร์ โดยในปี 2557 มีการส่งออกผลิตภัณฑ์นมทั้งหมด 126,565 ตัน มูลค่า 5,729 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปี 2556 ที่ส่งออก 117,588 ตัน มูลค่า 5,543 ล้านบาท ร้อยละ 7.63 และร้อยละ 3.36 ตามลำดับ

(3) การนำเข้าผลิตภัณฑ์นม ไทยนำเข้านมและผลิตภัณฑ์นมต่างๆ ในแต่ละปีเป็นจำนวน กว่าแสนตัน มูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท นมผงขาดมันเนยเป็นผลิตภัณฑ์นมนำเข้าที่สำคัญ และยังคงมีส่วน การนำเข้าสูงกว่าผลิตภัณฑ์นมนำเข้าอื่นๆ โดยนำเข้ามากกว่าร้อยละ 27 ของปริมาณนมและผลิตภัณฑ์นม นำเข้าทั้งหมด ทั้งนี้เพราะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง เช่น ผลิตนมพร้อมดื่ม นมข้น ขนมหปัง ไอศกรีม นมข้นหวาน ลูกกวาด ช็อกโกแลต และโยเกิร์ต เป็นต้น ในปี 2557 มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมทั้งหมด 212,254 ตัน มูลค่า 26,835 ล้านบาท เป็นนมผงขาดมันเนย 57,574 ตัน มูลค่า 8,582 ล้านบาท โดยนำเข้า

ผลิตภัณฑ์นมทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากปี 2556 ซึ่งนำเข้า 188,434 ตัน มูลค่า 19,809 ล้านบาท ร้อยละ 12.64 และร้อยละ 35.47 ตามลำดับ

(4) ราคา ในปี 2557 ราคาน้ำนมดิบที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 16.94 บาท เพิ่มขึ้นจาก 16.92 บาท ของปี 2556 ร้อยละ 0.12 ราคากลางรับซื้อน้ำนมดิบหน้าโรงงานกิโลกรัมละ 18.00 บาท

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าจำนวนโคนมและผลผลิตน้ำนมของโลกจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ผลิตในหลายประเทศมีการขยายฝูงโคนมเพิ่มขึ้น เป็นผลจากการลดต้นทุนและราคานมที่สูงขึ้น รวมทั้งสภาพภูมิอากาศที่ดีขึ้นในประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ประกอบกับความต้องการของผู้บริโภคนมและผลิตภัณฑ์นมที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศจีนซึ่งมีความต้องการนำเข้าสูง

2.1.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค ปี 2558 คาดว่าการบริโภคน้ำนมและผลิตภัณฑ์นมของโลกจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน

(2) การส่งออก - การนำเข้า ปี 2558 คาดว่าการส่งออก - นำเข้านมผงขาดมันเนยของโลกจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากประเทศผู้ผลิตมีการขยายการผลิตเพิ่มขึ้น ตามความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

คาดว่าจำนวนโคนมและผลผลิตน้ำนมดิบจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากการขยายตัวตามธรรมชาติของฝูงโค และประเทศเวียดนามเริ่มชะลอการนำเข้าแม่โคนมจากประเทศไทยตั้งแต่ช่วงปลายปี 2557 ทำให้จำนวนโคนมในประเทศเพิ่มขึ้น อีกทั้งการเลี้ยงโคนมในปัจจุบันมีการบริหารจัดการฟาร์มที่เป็นระบบตามมาตรฐานฟาร์มที่ดีและมีประสิทธิภาพในการเลี้ยง ส่งผลให้น้ำนมดิบมีคุณภาพและปริมาณสูงขึ้น โดยในปี 2558 คาดว่ามีจำนวนโคนมทั้งหมด (ณ วันที่ 1 มกราคม) 618,153 ตัว เพิ่มขึ้นจาก 605,120 ตัว ของปี 2557 ร้อยละ 2.15 และมีจำนวนแม่โครีดนม 234,668 ตัว เพิ่มขึ้นจาก 230,100 ตัว ของปี 2557 ร้อยละ 1.99 ส่วนผลผลิตน้ำนมดิบในปี 2558 คาดว่ามีปริมาณ 1,096,369 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 1,067,452 ตัน ของปี 2557 ร้อยละ 2.71

2.2.2 การตลาด

(1) ความต้องการบริโภค คาดว่าความต้องการบริโภคนมพร้อมดื่มจะเพิ่มขึ้น แม้ว่าตลาดนมโรงเรียนซึ่งเป็นตลาดหลักจะมีปริมาณค่อนข้างคงที่ แต่การบริโภคนมในตลาดนมพาณิชย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2558 คาดว่ามีปริมาณการบริโภค 1,052,514 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 1,025,181 ตัน ของปี 2557 ร้อยละ 2.67

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(2) การส่งออก - การนำเข้า คาดว่าการส่งออก - นำเข้าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้น

(3) ราคา ปี 2558 คาดว่าราคาน้ำมันดิบที่เกษตรกรขายได้จะเพิ่มขึ้นจากปี 2557 เนื่องจากราคากลางรับซื้อน้ำมันดิบหน้าโรงงานจะปรับเพิ่มขึ้นตามต้นทุนของเกษตรกรที่ปรับตัวสูงขึ้น

2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิต

2.3.1 ต้นทุนการผลิตน้ำมันโคเพิ่มขึ้น เนื่องจากค่าแรงงานที่ปรับตัวสูงขึ้นตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่สูงขึ้น ประกอบกับราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ราคากลางรับซื้อน้ำมันดิบหน้าโรงงานอยู่ที่กิโลกรัมละ 18.00 บาท มาตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554 ส่งผลให้เกษตรกรที่แบกรับภาระไม่ได้ เลิกเลี้ยงโคนมไปเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมาโคเนื้อที่มีราคาสูง ทำให้เกษตรกรตัดสินใจขายโคนมไปเป็นโคเนื้อ เนื่องจากได้รายได้ที่ดีกว่า

2.3.2 การเข้ามาซื้อโคนมเป็นจำนวนมากของพ่อค้าจากต่างประเทศ ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2556 เป็นต้นมา เพื่อส่งไปยังประเทศเวียดนามและมาเลเซียที่เริ่มมีการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ส่งผลให้จำนวนโคนมและปริมาณน้ำมันดิบในประเทศลดลง ถึงแม้ในปัจจุบันประเทศเวียดนามจะเริ่มชะลอการนำเข้า แต่ปริมาณแม่โครีดนมและผลผลิตน้ำมันดิบที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในปี 2558 ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการ ดังนั้นเกษตรกรควรจะมีการบริหารจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มอัตราการให้น้ำมันและคุณภาพของน้ำมัน

2.3.3 การขาดทายาทสืบทอด เนื่องจากคนรุ่นใหม่เห็นว่าอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่เหนื่อยเพราะต้องทำงานทุกวันโดยไม่มีวันหยุด แม้จะมีรายได้สูงกว่าการทำอาชีพเกษตรกรอื่นหรือการทำงานบริษัทก็ตาม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคนมให้มีความน่าสนใจและมีคุณค่า เพื่อที่จะจูงใจให้คนรุ่นใหม่อยากที่จะสานต่ออาชีพนี้

ตารางที่ 1 จำนวนโคนมในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัว

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
อินเดีย	43.60	44.90	46.40	48.25	50.10	3.56
สหภาพยุโรป	23.57	23.12	23.05	23.19	23.51	-0.02
บราซิล	17.60	19.20	19.90	20.45	20.86	4.11
สหรัฐอเมริกา	9.12	9.19	9.23	9.22	9.26	0.34
จีน	7.32	7.62	8.00	8.35	8.71	4.49
รัสเซีย	8.86	8.65	8.60	8.43	8.20	-1.79
อื่น ๆ	19.40	19.41	19.56	19.56	19.71	0.40
รวม	129.47	132.09	134.74	137.45	140.35	2.03

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 2 ปริมาณผลผลิตนํ้านมดิบในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหภาพยุโรป	135.47	138.22	139.00	140.10	144.00	1.37
สหรัฐอเมริกา	87.47	88.98	90.96	91.27	93.38	1.57
อินเดีย	50.30	53.50	55.50	57.50	60.13	4.39
จีน	29.30	30.70	32.60	34.30	36.00	5.37
บราซิล	29.95	30.72	31.49	32.38	33.38	2.73
รัสเซีย	31.85	31.65	31.83	30.66	30.50	-1.18
อื่น ๆ	75.18	77.72	80.66	80.05	82.14	2.09
รวม	439.52	451.49	462.04	466.26	479.53	2.09

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 3 อัตราการให้นํ้านมของแม่โคในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553-2557

หน่วย : ตัน/ตัว/ปี

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหรัฐอเมริกา	9.59	9.68	9.85	9.90	n.a.	-
ญี่ปุ่น	9.30	9.28	9.39	9.47	9.48	0.59
แคนาดา	8.51	8.55	8.97	8.88	8.85	1.17
สหภาพยุโรป	5.75	5.98	6.03	6.04	6.13	1.39
ออสเตรเลีย	5.84	5.91	5.95	5.70	5.82	-0.43

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 4 ปริมาณการผลิตนมผงขาดมันเนยในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหภาพยุโรป	1.060	1.180	1.270	1.270	1.400	6.50
สหรัฐอเมริกา	0.824	0.882	0.973	0.956	1.006	4.91
อินเดีย	0.380	0.430	0.450	0.490	0.520	7.87
นิวซีแลนด์	0.344	0.366	0.404	0.409	0.425	5.49
ออสเตรเลีย	0.205	0.230	0.235	0.208	0.215	-0.05
บราซิล	0.130	0.132	0.141	0.151	0.154	4.85
อื่น ๆ	0.436	0.436	0.491	0.477	0.481	2.91
รวม	3.379	3.656	3.964	3.961	4.201	5.29

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ปริมาณการบริโภคนํ้ามันในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
อินเดีย	49.14	51.66	52.00	54.40	57.46	3.71
สหภาพยุโรป	33.74	33.87	33.80	33.80	33.80	0.02
สหรัฐอเมริกา	28.95	28.44	28.34	28.29	28.95	-0.05
จีน	12.06	12.60	13.52	14.35	15.15	6.04
บราซิล	11.28	11.43	11.71	12.00	12.42	2.44
รัสเซีย	11.78	11.65	11.00	10.20	10.00	-4.50
อื่น ๆ	22.55	21.57	21.91	21.92	22.03	-0.31
รวม	169.50	171.22	172.28	174.96	179.81	1.41

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 6 ปริมาณการบริโภคนมผงขาดมันเนยในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหภาพยุโรป	0.749	0.807	0.802	0.868	0.870	3.79
สหรัฐอเมริกา	0.434	0.438	0.522	0.425	0.410	-1.43
อินเดีย	0.390	0.410	0.425	0.400	0.401	0.31
จีน	0.144	0.186	0.225	0.289	0.379	26.82
เม็กซิโก	0.168	0.220	0.291	0.253	0.265	11.09
อินโดนีเซีย	0.184	0.197	0.205	0.222	0.231	5.91
อื่น ๆ	0.773	0.761	0.791	0.842	0.849	2.93
รวม	2.842	3.019	3.261	3.299	3.405	4.61

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 7 ปริมาณการส่งออกนมผงขาดมันเนยในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
สหรัฐอเมริกา	0.384	0.435	0.445	0.555	0.577	11.16
สหภาพยุโรป	0.379	0.518	0.520	0.407	0.535	4.59
นิวซีแลนด์	0.343	0.362	0.390	0.392	0.425	5.22
ออสเตรเลีย	0.132	0.140	0.168	0.119	0.160	2.25
อินเดีย	0.018	0.003	0.037	0.130	0.120	113.04
อาร์เจนตินา	0.020	0.018	0.014	0.025	0.026	8.91
อื่น ๆ	0.036	0.050	0.049	0.037	0.042	0.07
รวม	1.312	1.526	1.623	1.665	1.885	8.46

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 8 ปริมาณการนำเข้านมผงขาดมันเนยในประเทศที่สำคัญของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556 ^{1/}	2557 ^{2/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
จีน	0.089	0.130	0.168	0.235	0.330	37.89
อินโดนีเซีย	0.189	0.196	0.205	0.225	0.230	5.45
เม็กซิโก	0.155	0.194	0.236	0.198	0.210	6.48
รัสเซีย	0.117	0.071	0.096	0.131	0.130	8.58
อัลจีเรีย	0.098	0.129	0.112	0.119	0.115	2.42
ฟิลิปปินส์	0.110	0.111	0.106	0.110	0.115	0.80
อื่น ๆ	0.089	0.136	0.116	0.096	0.094	-2.36
รวม	0.847	0.967	1.039	1.114	1.224	9.18

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : Livestock and Poultry : World Markets and Trade USDA Foreign Agricultural Service, July 2014

ตารางที่ 9 จำนวนโคนมและผลผลิตน้ำนมดิบของไทย ปี 2553 - 2557

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2558 ^{2/}
โคนมทั้งหมด ณ 1 ม.ค. (ตัว)	525,019	555,486	573,048	589,779	605,120	3.50	618,153
แม่โครีดนม ณ 1 ม.ค. (ตัว)	227,859	227,923	229,041	237,730	230,100	0.62	234,668
ผลผลิตน้ำนมดิบ (ตัน)	911,391	982,453	1,022,190	1,095,314	1,067,452	4.34	1,096,369
การบริโภคนมพร้อมดื่ม (ตัน)	934,674	941,189	990,836	1,047,550	1,025,181	2.96	1,052,514

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น ^{2/} คาดคะเน

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 10 ต้นทุนการผลิตนํ้ามันดิบ และราคา ปี 2553 - 2557

ปี	ต้นทุน นํ้ามันดิบ (บาท/กก.)	ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	ราคา หน้าโรงงาน (บาท/กก.)	ราคา อาหารชั้น (บาท/กก.)	อัตรการให้นม ของแม่โค (กก./ตัว/วัน)
2553 ^{1/}	13.59	15.46	16.50/17.00	8.87	10.96
2554 ^{1/}	14.33	16.39	17.00/18.00	9.68	11.81
2555	14.47	16.61	18.00	9.81	12.23
2556	15.34	16.92	18.00	10.00	12.62
2557 ^{2/}	15.82	16.94	18.00	10.52	12.71

หมายเหตุ : ^{1/} มีการปรับราคากลางรับซื้อนํ้ามันหน้าโรงงานระหว่างปี ^{2/} ประมาณการ

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 11 ปริมาณและมูลค่านมและผลิตภัณฑ์นมส่งออกของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	นมผงขาดมันเนย		นมและผลิตภัณฑ์นม		รวม	
	ตัน	พันบาท	ตัน	พันบาท	ตัน	พันบาท
2553	2,539	266,907	92,528	4,149,720	95,067	4,416,627
2554	2,651	187,746	101,882	5,140,539	104,533	5,328,285
2555	914	108,762	96,668	4,654,752	97,582	4,763,514
2556	695	113,385	116,893	5,429,212	117,588	5,542,597
2557 ^{1/}	744	111,981	125,821	5,617,065	126,565	5,729,046
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-31.57	-20.08	7.81	6.83	7.14	5.76

หมายเหตุ : ^{1/} ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

ตารางที่ 12 ปริมาณและมูลค่านมและผลิตภัณฑ์นมนำเข้าของไทย ปี 2553 - 2557

ปี	นมผงขาดมันเนย		นมและผลิตภัณฑ์นม		รวม	
	ตัน	พันบาท	ตัน	พันบาท	ตัน	พันบาท
2553	59,357	5,841,486	119,375	9,548,779	178,732	15,390,265
2554	63,704	6,748,901	133,899	11,670,518	197,603	18,419,419
2555	62,708	6,140,731	163,804	12,689,459	226,512	18,830,190
2556	59,819	7,552,436	128,615	12,256,964	188,434	19,809,400
2557 ^{1/}	57,574	8,581,605	154,680	18,253,087	212,254	26,834,692
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-1.23	9.22	4.90	14.40	3.01	12.58

หมายเหตุ : ^{1/} ประมาณการ

ที่มา : กรมศุลกากร

20. กุ้ง

1. สถานการณ์ปี 2556

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) ผลผลิตกุ้งทะเลจากการเพาะเลี้ยงของโลกมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 5.85 ต่อปี สำหรับปี 2557 ประมาณการว่าจะมีปริมาณผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงของโลกรวม 1.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.85 ล้านตันของปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 5.41 เนื่องจากประเทศผู้ผลิตกุ้งบางประเทศ ได้แก่ เวียดนาม อินเดียและอินโดนีเซีย มีผลผลิตกุ้งเพิ่มขึ้น สำหรับประเทศผู้ผลิตอื่นๆ โดยเฉพาะไทยและจีนมีผลผลิตลดลงเนื่องจากเกษตรกรยังไม่มีความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสถานการณ์โรคตายด่วน (Early Mortality Syndrome : EMS) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2555 เกษตรกรส่วนหนึ่งจึงพักการเลี้ยงหรือลดปริมาณการเลี้ยงเหลือน้อยลง

1.1.2 การตลาด

(1) การส่งออก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) ปริมาณการส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์ในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่าในอัตราร้อยละ 1.47 และร้อยละ 8.11 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับปี 2557 การส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์ในตลาดโลกมีปริมาณทั้งสิ้น 2.16 ล้านตัน มูลค่า 18.78 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 ปริมาณลดลงร้อยละ 2.26 แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.06 เนื่องจากแนวโน้มผลผลิตกุ้ง จากการเพาะเลี้ยงของโลกมีอัตราลดลง จากการระบาดของโรค EMS ในประเทศผู้ผลิตหลัก ทำให้ราคากุ้งโดยเฉลี่ยสูงขึ้น ประกอบกับวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศผู้นำเข้าหลักยังไม่ปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ทำให้อำนาจซื้อของผู้บริโภคลดลง และผู้บริโภคบางส่วนปรับเปลี่ยนไปบริโภคสินค้าโปรตีนประเภทที่มีราคาถูกกว่าทดแทน สำหรับอินเดีย อินโดนีเซีย และเอกวาดอร์ ไม่ประสบปัญหาโรค EMS ในปี 2557 จึงทำให้ประเทศเหล่านี้มีส่วนแบ่งตลาดในประเทศผู้นำเข้าหลักของโลกเพิ่มขึ้น แทนที่ไทยซึ่งเคยครองตลาดส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์ได้มากเป็นอันดับหนึ่งของโลกมาอย่างยาวนาน ปี 2557 ไทยมีส่วนแบ่งตลาดลดลงมาอยู่ที่อันดับ 5 ของโลก รองจาก อินเดีย จีน เอกวาดอร์และอินโดนีเซีย

(2) การนำเข้า

ประเทศและกลุ่มประเทศที่นำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของโลก ได้แก่

1) สหรัฐอเมริกา การนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์กุ้งของสหรัฐอเมริกาในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) มีแนวโน้มปริมาณการนำเข้าลดลงเล็กน้อยในอัตราร้อยละ 1.03 ต่อปี แต่มูลค่าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 8.63 เนื่องจากเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาชะลอตัวในช่วงที่ผ่านมา สำหรับปี 2557 เศรษฐกิจสหรัฐฯ เริ่มฟื้นตัวดีขึ้น ประชาชนว่างงานน้อยลง ทำให้มีกำลังซื้อมากขึ้น จึงมีการนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่า กล่าวคือนำเข้าปริมาณ 567,666 ตัน มูลค่า 6,708.77 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มจากปริมาณ 508,901 ตัน มูลค่า 5,312.62 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 11.55 และร้อยละ 26.28

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตามลำดับ โดยในปี 2557 ไทยเสียความเป็นผู้นำตลาดกุ้งในสหรัฐอเมริกาให้แก่อินโดนีเซียซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 18.37 ของปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐฯ ทั้งหมด รองลงมา คือ อินเดีย และ เวียดนาม มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 18.08 และร้อยละ 16.58 ของปริมาณการนำเข้ากุ้งทั้งหมดตามลำดับ ส่วนไทยมีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐฯ เป็นอันดับ 5 คือร้อยละ 10.25

2) สหภาพยุโรป (27 ประเทศ) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) ปริมาณการนำเข้า กุ้งและผลิตภัณฑ์ของสหภาพยุโรป (ไม่นับรวมการค้าระหว่างกันในสหภาพยุโรป) มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 3.39 ต่อปี แต่แนวโน้มมูลค่าเพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 3.39 ต่อปี เนื่องจากวิกฤตทางการเงินในสหภาพยุโรปตั้งแต่ปี 2555 ที่ยังคงชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคากุ้งและผลิตภัณฑ์ที่สูงขึ้นมากจากผลผลิตกุ้งโลกที่ลดลงจากการระบาดของโรค EMS ทำให้ประชาชนทั่วไปต้องใช้ความระมัดระวังเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันทั้งด้าน อุปโภคและบริโภค แต่สำหรับประเทศในสหภาพยุโรปที่มีสถานะทางเศรษฐกิจมั่นคงหรือค่อนข้างดี อำนาจซื้อ ของประชากรสามารถใช้จ่ายได้อย่างคล่องตัวมากขึ้น ทำให้ในปี 2557 การนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ของสหภาพยุโรป มีปริมาณเพิ่มขึ้นเป็น 556,280 ตัน มูลค่า 5,228.16 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่าจาก ปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 4.23 และร้อยละ 20.90 ตามลำดับ โดยเป็นการนำเข้าจากเอกวาดอร์มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 16.04 ของปริมาณนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ทั้งหมด รองลงมานำเข้าจาก อินเดีย เวียดนาม และบังคลาเทศ คิดเป็นร้อยละ 15.80 ร้อยละ 8.05 และร้อยละ 6.21 ตามลำดับ สำหรับไทยมีส่วนแบ่งตลาดในสหภาพยุโรป เพียงร้อยละ 2.50

3) ญี่ปุ่น ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) การนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ของญี่ปุ่น มีแนวโน้มลดลงทั้งปริมาณและมูลค่าในอัตราร้อยละ 6.69 และร้อยละ 0.59 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับปี 2557 เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังไม่เข้าสู่ภาวะปกติ การนำเข้าสินค้าอาหารของญี่ปุ่นยังคงต้องระมัดระวัง เพื่อไม่ให้ประเทศ ขาดดุลการค้าและสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ประกอบกับผลผลิตกุ้งโลกที่ลดลง ทำให้ราคากุ้งสูงขึ้นมาก การนำเข้าสินค้ากุ้งโดยรวมของญี่ปุ่นจึงลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า ปี 2557 นำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ปริมาณ 205,402 ตัน มูลค่า 2,479.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงจากปริมาณ 261,656 ตัน มูลค่า 2,951.26 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 21.50 และร้อยละ 13.67 ตามลำดับ โดยยังคงนำเข้าจาก เวียดนามมากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 23.03 ของปริมาณการนำเข้ากุ้งทั้งหมด รองลงมาเป็นการนำเข้าจากไทย อินโดนีเซีย และอินเดีย โดยมีสัดส่วนปริมาณการนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 15.72 ร้อยละ 13.69 และร้อยละ 11.29 ตามลำดับ

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

ผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงทั้งหมดของไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) มีแนวโน้ม ลดลงร้อยละ 27.23 ต่อปี โดยเฉพาะตั้งแต่ไตรมาสสุดท้ายของปี 2555 ต่อเนื่องถึงปี 2557 ไทยประสบปัญหา การตายของกุ้งจากโรคตายด่วนหรือ EMS ทำให้ผลผลิตกุ้งลดลงจากภาวะปกติอย่างมาก ในปี 2557 ภาครัฐโดย กรมประมงร่วมกับภาคเอกชนสามารถแก้ไขปัญหาและควบคุมการระบาดของโรค EMS ได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังคง

ไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เกษตรกรเลี้ยงกุ้งได้เช่นภาวะปกติ จะเห็นว่าผลผลิตกุ้งในปี 2557 มีปริมาณเพียง 200,000 ตัน ลดลงจาก 255,608 ตัน ในปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 21.76 แม้ว่าเกษตรกรบางส่วนปรับเปลี่ยนจากการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม ไปเลี้ยงกุ้งกุลาดำมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่เลี้ยงในแถบฝั่งทะเลอันดามัน สำหรับภาพรวมของประเทศมีสัดส่วนการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมร้อยละ 94 และสัดส่วนการเลี้ยงกุ้งกุลาดำร้อยละ 6 ของผลผลิตกุ้งทะเลจากการเพาะเลี้ยงทั้งหมด

1.2.2 การตลาด

(1) การบริโภค

จากการที่ผลผลิตกุ้งไทยลดลงอย่างมากในปี 2557 ในขณะที่ความต้องการกุ้งเป็นวัตถุดิบแปรรูปเพื่อส่งออกสูงขึ้นจากภาวะปกติมาก ทำให้ราคากุ้งทุกขนาดยังอยู่ในระดับสูง แต่ไม่ส่งผลต่อปริมาณการบริโภคในประเทศมากนัก เนื่องจากสินค้าโปรตีนจากเนื้อสัตว์อื่นๆ ในประเทศก็มีราคาสูงเช่นกัน ซึ่งการบริโภคในประเทศคิดเป็นร้อยละ 10 ของผลผลิตทั้งหมด และร้อยละ 90 ใช้เป็นวัตถุดิบแปรรูปในการผลิตสินค้ากุ้งเพื่อการส่งออก

(2) การส่งออก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) แนวโน้มการส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์กุ้งของไทยลดลงทั้งปริมาณและมูลค่าในอัตราร้อยละ 24.10 และร้อยละ 14.58 ต่อปี ตามลำดับ เป็นการส่งออกในประเภทกุ้งแช่เย็นแช่แข็งและผลิตภัณฑ์กุ้งปรุงแต่งประเภทต่างๆ ปี 2557 การส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งของไทยลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า โดยมีปริมาณส่งออก 69,100 ตัน มูลค่า 25,648.00 ล้านบาท ลดลงจากปริมาณ 97,418 ตัน มูลค่า 29,470.56 ล้านบาทของปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 29.07 และร้อยละ 12.97 ตามลำดับ สำหรับการส่งออกกุ้งปรุงแต่งในปี 2557 ลดลงทั้งปริมาณและมูลค่าเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาเช่นกัน กล่าวคือปริมาณส่งออกกุ้งปรุงแต่ง 77,060 ตัน มูลค่า 32,262.00 ล้านบาท ลดลงจากปริมาณ 113,510 ตัน มูลค่า 39,320.00 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 32.11 และร้อยละ 17.95 ตามลำดับ ซึ่งมูลค่าการส่งออกกุ้งปรุงแต่งลดลงในอัตราที่น้อยกว่ากุ้งแช่เย็นแช่แข็ง เพราะผู้ส่งออกปรับเปลี่ยนมาแปรรูปเป็นกุ้งปรุงแต่งมากขึ้นเพื่อลดการใช้วัตถุดิบกุ้งซึ่งขาดแคลนและมีราคาสูงและรักษาระดับรายได้ของธุรกิจ เนื่องจากกุ้งปรุงแต่งใช้กุ้งเป็นวัตถุดิบน้อยกว่ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง และสร้างมูลค่าเพิ่มได้มากกว่าและมีราคาสูงกว่า ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยยังคงเป็นตลาดเดิม ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น ซึ่งขณะนี้ผู้ส่งออกพยายามแสวงหาช่องทางจำหน่ายในตลาดใหม่ๆ เช่น ประเทศในแถบตะวันออกกลาง และตลาดอาเซียน ซึ่งขณะนี้เวียดนามมีการนำเข้ากุ้งจากไทยมากขึ้น เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบแปรรูปอาหารเพื่อการส่งออกให้ได้ตามเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเพื่อการส่งออกของเวียดนาม เนื่องจากกุ้งที่ผลิตในเวียดนามพบปัญหาสารตกค้างเกินค่ามาตรฐานทำให้สินค้าบางส่วนถูกส่งกลับประกอบกับขาดแคลนวัตถุดิบกุ้งเพื่อแปรรูปจากปัญหาการระบาดของ EMS เช่นเดียวกับกับไทย

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) การนำเข้า

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) ปริมาณการนำเข้ากุ้งของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและมูลค่าในอัตราร้อยละ 0.72 และร้อยละ 35.81 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับปี 2557 ไทยมีการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง เพื่อเป็นวัตถุดิบแปรรูปส่งออก เนื่องจากการขาดแคลนวัตถุดิบจากผลผลิตในประเทศ ประกอบกับกุ้งในประเทศมีราคาสูงกว่าปกติ เพื่อรักษาตลาดกุ้งปรุงแต่งของไทยไว้ ในปี 2557 ปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและผลิตภัณฑ์ลดลงเล็กน้อย โดยนำเข้าปริมาณ 23,900 ตัน ลดลงจากปริมาณ 24,117 ตันของปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 0.90 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็น 4,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก มูลค่า 3,134.33 ล้านบาท ของปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 27.62

(4) ราคา

1) **ราคาที่เกษตรกรขายได้** ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) ราคากุ้งขาวแวนนาไมที่เกษตรกรขายได้ (ขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 20.59 ต่อปี สำหรับปี 2557 ราคาเฉลี่ยเพิ่มจากกิโลกรัมละ 197 บาท ในปี 2556 เป็นกิโลกรัมละ 227 บาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 15.23 และราคาเฉลี่ยของกุ้งทุกขนาดเมื่อเทียบกับปี 2556 เพิ่มขึ้นทั้งหมด

2) **ราคาส่งออก เอฟ.โอ.บี** ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2553 - 2557) ราคาส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและกุ้งปรุงแต่งในรูปเงินบาทมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 12.20 และร้อยละ 11.04 ตามลำดับ ส่วนในรูปเงินเหรียญสหรัฐฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 11.61 และร้อยละ 30.44 ตามลำดับ และเมื่อเทียบกับปี 2556 ราคาส่งออกในรูปเงินบาทและของกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.27 แต่ราคาในรูปเงินเหรียญสหรัฐฯ ลดลงร้อยละ 6.57

2. แนวโน้มปี 2558

2.1 ของโลก

2.1.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าปริมาณผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงของโลกโดยรวมจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2557 จากการที่ประเทศผู้เลี้ยงหลักต่างๆ ดำเนินมาตรการแก้ปัญหาการตายด่วนในกุ้งอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะไทย ซึ่งคาดว่าจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ในระดับหนึ่ง

2.1.2 การตลาด

ปี 2558 คาดว่าภาวะเศรษฐกิจโลกจะยังคงชะลอตัวต่อไป แม้ความต้องการบริโภคกุ้งจะมีอยู่อย่างต่อเนื่อง แต่ผู้บริโภคต้องการสินค้ากุ้งที่มีราคาไม่สูงมากนัก ทำให้ผู้ค้าอาจไม่สามารถปรับราคาให้สูงขึ้นมากได้ เพื่อรักษาตลาดของผู้บริโภคหลักไว้ ภาวะการค้าสินค้ากุ้งของโลกในปี 2558 คาดว่าจะไม่ขยายตัวมากนัก จนกว่าเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าหลักจะคืนสู่ภาวะปกติ

2.2 ของไทย

2.2.1 การผลิต

ปี 2558 คาดว่าผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงของไทยจะมีปริมาณ 300,000 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับปี 2557 ซึ่งภาครัฐได้พยายามแก้ไขปัญหาเรื่องโรคกุ้งอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาสายพันธุ์และดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการดำเนินงานตามโครงการรวมพลังยับยั้ง EMS ของกรมประมง ซึ่งมีการกำหนดมาตรการเข้มงวดในการตรวจสอบการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์กุ้งและการดำเนินงานต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมประมงกำหนด อย่างเคร่งครัดทั้งระดับโรงเพาะฟักและเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยง เพื่อเรียกความเชื่อมั่นให้แก่เกษตรกรกลับมาทำการเลี้ยงกุ้งตามการผลิตต่อไป

2.2.2 การตลาด

(1) **การบริโภค** ความต้องการบริโภคในประเทศจะมีปริมาณใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา จากสถานการณ์ด้านการผลิตที่ดีขึ้น ราคากุ้งปรับตัวลดลงบ้าง และจากการที่ภาครัฐใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยวิธีต่างๆ เพื่อเพิ่มอำนาจซื้อให้แก่ประชาชน จึงคาดว่าความต้องการบริโภคกุ้งและผลิตภัณฑ์จะยังคงมีอย่างต่อเนื่อง

(2) **การส่งออก** การส่งออกกุ้งของไทยจะยังคงต้องเผชิญกับปัญหาต่างๆ ที่เป็นข้อกีดกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้า เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า การพบสารตกค้าง การใช้แรงงานสตรีและเด็ก รวมทั้งปัญหาภาวะเศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าสำคัญ เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ส่งออกกุ้งยังมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับระยะเวลาสิ้นสุดการใช้สิทธิ GSP ของไทยในสหภาพยุโรป โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2557 กุ้งแปรรูป ในพิกัด 160520 (HS 2007) จากไทยจะถูกเก็บอากรขาเข้าในอัตราปกติ คือ ร้อยละ 20 จากเดิมเก็บในอัตราร้อยละ 7 สำหรับ GSP ในขณะที่ประเทศคู่แข่งไทย ได้แก่ เวียดนามยังคงได้สิทธิพิเศษ GSP อยู่ต่อไป สำหรับกุ้งแช่เย็น แช่แข็งของไทยจะถูกตัด GSP ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 จากที่เคยได้รับสิทธิ GSP เสียอากรขาเข้าในอัตราร้อยละ 4.2 ต้องเสียอากรในอัตราปกติ (MFN Rate) ร้อยละ 12 อัตราอากรขาเข้าที่แตกต่างกันเช่นนี้จะทำให้ไทยเสียเปรียบในด้านศักยภาพการแข่งขันทางการค้าสินค้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ในตลาดสหภาพยุโรป ซึ่งต้องอาศัยการเจรจาต่อรองทางการค้าของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(3) **การนำเข้า** สำหรับการนำเข้าปี 2558 คาดว่าไทยจะนำเข้ากุ้งในปริมาณที่ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา หากสถานการณ์การผลิตกุ้งของไทยปรับเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งการนำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้ากุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง สำหรับเป็นวัตถุดิบแปรรูปอาหารส่งออก เพื่อรักษาตลาดสินค้าเฉพาะ (Niche Market) และรักษาระดับรายได้ของผู้ประกอบการแปรรูปอาหารส่งออก

(4) **ราคา** สำหรับราคากุ้งที่เกษตรกรขายได้ในปี 2558 คาดว่าจะยังอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ราคาอาจปรับตัวลดลงบ้าง จากการที่ผลผลิตเริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ อย่างไรก็ตาม คาดว่าความต้องการของตลาดส่งออกยังคงมีอย่างต่อเนื่อง หากไทยสามารถควบคุมสถานการณ์ โรค EMS ได้ และเรียกความเชื่อมั่นของผู้นำเข้ากลับคืนมา

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ผลผลิตกัญจากการเพาะเลี้ยงของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : พันตัน

ประเทศ	2553	2554	2555	2556	2557 *	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เวียดนาม	215	240	170	240	395	12.94
อินเดีย	137	170	190	300	345	27.32
จีน	600	565	450	300	270	-19.99
อินโดนีเซีย	140	150	105	180	225	11.98
ไทย	640	600	540	256	200	-27.23
ฟิลิปปินส์	40	42	40	52	50	6.82
มาเลเซีย	105	73	57	46	46	-19.04
อเมริกากลาง-ใต้	410	422	432	432	400	-0.26
อื่น ๆ	65	55	40	39	19	-24.45
รวมทั้งหมด	2,352	2,317	2,024	1,845	1,950	-5.85

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : สมาคมกัญไทย

ตารางที่ 2 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กุ้งในตลาดโลกแยกตามประเทศผู้ส่งออก ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ประเทศ	2553		2554		2555		2556		2557 *		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
อินเดีย	184,130	1,099.33	240,437	1,581.42	280,157	1,742.42	252,559	2,569.56	361,058	3,895.49	14.98	35.20
จีน	274,945	1,800.59	305,235	2,188.98	273,656	2,253.41	269,940	2,538.72	219,704	2,378.36	-5.55	7.30
เอกวาดอร์	148,977	838.05	188,098	1,183.81	210,182	1,288.54	225,678	1,821.05	248,245	2,110.08	12.79	25.58
อินโดนีเซีย	137,170	1,036.74	152,152	1,285.90	148,540	1,235.39	152,276	1,582.11	182,728	1,991.74	5.91	16.34
ไทย	425,403	3,197.18	392,321	3,484.61	351,992	3,104.72	212,724	2,252.75	146,160	1,802.76	-24.03	-14.63
ประเทศอื่นๆ	861,945	5,231.36	875,426	5,961.21	891,001	5,497.73	1,097,624	6,142.22	999,377	6,605.32	5.36	5.09
รวม	2,032,570	13,203.25	2,153,669	15,685.93	2,155,527	15,122.20	2,211,800	16,906.41	2,157,272	18,783.76	1.47	8.11

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุ้ง หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม และกุ้งอื่นๆ ภายใต้พิธีศุลกากรในระดับ 6 หลัก (Digit) ได้แก่ 030613 030623 และ 160520 ตามรหัส HS. 2007 (ปี 2007 - 2011) และภายใต้พิธีศุลกากร 030616 030617 030626 030627 160521 และ 160529 ตามรหัส HS. 2012 (ปี 2012 - 2016)

ที่มา : Global Trade Atlas 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 3 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าและผลิตภัณฑ์ของสหรัฐอเมริกา ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : ล้านบาทหรือดอลลาร์

ประเทศ	2553		2554		2555		2556		2557 *		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
อินโดนีเซีย	61,123	492.82	70,334	695.10	74,077	658.82	81,110	909.27	104,254	1,363.70	12.87	25.91
เวียดนาม	48,485	514.45	45,425	521.15	41,158	448.08	59,903	729.08	94,124	1,296.55	17.39	24.41
อินเดีย	30,275	310.39	48,070	523.90	66,010	575.02	94,379	1,043.53	102,645	1,295.66	36.57	42.57
เอกวาดอร์	65,025	407.47	73,791	531.02	81,503	559.90	74,526	654.86	89,402	884.28	6.68	19.23
ไทย	203,370	1,515.19	185,802	1,718.95	136,092	1,203.40	84,183	906.49	58,211	745.92	-28.06	-18.59
จีน	48,240	275.20	43,044	289.79	35,681	228.51	32,505	238.63	32,934	286.62	-9.91	-1.12
เม็กซิโก	23,536	227.75	30,861	290.94	26,292	256.15	18,487	263.97	12,708	214.94	-16.01	-2.11
มาเลเซีย	24,346	150.43	29,267	209.45	23,475	171.00	10,286	79.52	11,875	124.85	-21.98	-12.55
ประเทศอื่นๆ	57,082	604.52	50,365	385.39	50,694	364.09	53,522	487.27	61,513	496.26	2.12	-1.59
รวม	561,482	4,498.22	576,959	5,165.69	534,982	4,464.97	508,901	5,312.62	567,666	6,708.77	-1.03	8.63

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุ้ง หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม และกุ้งอื่นๆ ภายใต้รหัสศุลกากรในระดับ 6 หลัก (Digit) ได้แก่ 030613 030623 และ 160520 ตามรหัส HS. 2007 (ปี 2007 - 2011) และภายใต้รหัสศุลกากร 030616 030617 030626 030627 160521 และ 160529 ตามรหัส HS. 2012 (ปี 2012 - 2016)

ที่มา : Global trade atlas 2014

ตารางที่ 4 ปริมาณการนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ของสหภาพยุโรป ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ประเทศ	2553		2554		2555		2556		2557 *		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
อินเดีย	56,119	358.23	56,016	422.89	58,153	413.63	64,029	510.24	87,901	863.38	10.86	21.50
เอกวาดอร์	77,907	469.41	89,911	588.63	87,679	549.75	81,395	625.66	89,217	807.17	1.73	12.13
เวียดนาม	38,709	287.34	41,928	366.57	31,975	271.71	34,229	320.38	44,797	512.88	0.90	10.78
บังกลาเทศ	35,943	299.04	37,438	352.08	37,229	322.17	37,279	358.80	34,549	421.26	-0.83	7.30
แคนาดา	29,494	174.20	26,559	212.20	28,420	230.17	35,527	267.85	31,004	250.64	3.98	10.08
ไทย	65,959	481.30	59,384	536.78	50,619	468.36	29,548	332.87	13,930	210.53	-31.67	-19.20
อินโดนีเซีย	22,252	182.96	17,580	168.00	10,049	93.85	11,030	122.45	15,099	198.15	-11.68	-1.55
จีน	39,906	191.67	37,806	214.51	34,742	197.76	36,114	194.98	26,407	170.39	-8.35	-3.25
กรีซแลนด์	70,739	233.67	66,559	286.23	40,031	132.23	39,168	136.01	34,275	122.76	-17.96	-18.38
ประเทศอื่นๆ	180,471	1,478.76	178,361	1,522.53	165,953	1,357.60	165,386	1,454.95	179,100	1,670.99	-0.90	2.01
รวม	617,499	4,156.58	611,542	4,670.42	544,850	4,037.23	533,705	4,324.19	556,280	5,228.16	-3.39	3.89

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุ้ง หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม และกุ้งอื่นๆ ภายใต้รหัสการนำเข้า 6 หลัก (Digit) ตั้งแต่ 030613 030623 และ 160520 ตามรหัส HS. 2007 (ปี 2007 - 2011) และภายใต้รหัสการนำเข้า 030616 030617 030626 030627 160521 และ 160529 ตามรหัส HS. 2012 (ปี 2012 - 2016)

ที่มา: Global Trade Atlas 2014

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 5 ปริมาณการนำเข้าและผลิตภัณฑ์ของญี่ปุ่น ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ล้าน

มูลค่า : ล้านบาทหรือยูเอสดอลลาร์

ประเทศ	2553		2554		2555		2556		2557 *		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
เวียดนาม	55,413	540.68	51,410	577.46	50,995	572.76	53,498	640.76	47,297	655.74	-2.73	5.02
ไทย	76,662	645.18	77,631	785.30	79,878	808.92	58,019	619.93	32,293	399.37	-18.29	-11.27
อินโดนีเซีย	38,537	400.35	37,279	439.54	37,813	436.11	38,676	471.78	28,126	370.09	-5.76	-0.86
อินเดีย	28,519	276.83	31,065	327.48	27,824	262.87	31,700	340.18	23,180	261.40	-3.87	-0.76
จีน	24,652	192.60	29,799	262.46	25,503	249.50	23,736	232.68	19,681	200.52	-6.55	-0.40
ประเทศอื่นๆ	54,615	541.69	57,431	622.20	58,529	641.97	56,027	645.93	54,824	660.80	-0.17	4.44
รวม	278,398	2,597.33	284,615	3,014.44	280,542	2,972.12	261,656	2,951.26	205,402	2,547.91	-6.69	-0.59

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุ้ง หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งก้ามกราม และกุ้งอื่นๆ ภายใต้รหัสศุลกากรในระดับ 6 หลัก (Digit) ได้แก่ 030613 030623 และ 160520 ตามรหัส HS. 2007 (ปี 2007 - 2011) และภายใต้รหัสศุลกากร 030616 030617 030626 030627 160521 และ 160529 ตามรหัส HS. 2012 (ปี 2012 - 2016)

ที่มา : Global Trade Atlas 2014

ตารางที่ 6 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกและการนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ปี 2553 - 2557

ปริมาณ : ตัน
มูลค่า : ล้านบาท

รายการ	2553		2554		2555		2556		2557		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ส่งออก	425,403	100,671.50	392,321	110,031.42	349,459	95,751.30	210,928	68,790.56	146,160	57,910.00	-24.10	-14.58
1. กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	240,461	52,865.27	201,537	52,235.51	183,924	45,605.48	97,418	29,470.56	69,100	25,648.00	-27.54	-18.28
2. กุ้งปรุงแต่ง	184,942	47,806.23	190,784	57,795.91	165,535	50,145.82	113,510	39,320.00	77,060	32,262.00	-20.31	-11.06
นำเข้า	20,675	1,291.46	29,993	1,408.71	25,136	2,036.28	24,117	3,134.33	23,900	4,000.00	0.72	35.81
1. กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	15,984	1,241.06	20,246	1,284.17	18,151	1,944.67	20,987	3,093.19	20,500	3,943.00	5.48	37.59
2. กุ้งปรุงแต่ง	4,691	50.40	9,747	124.54	6,985	91.61	3,130	41.14	3,400	57.00	-16.30	-8.25

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุ้ง หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งน้ำเย็น และกุ้งอื่นๆ ไม่รวมกุ้งก้ามกราม ที่อยู่ภายใต้พิกัดศุลกากร 030613 030623 และ 160520 ในระดับ 11 หลัก (Digit) ตามรหัส HS. 2007 (ปี 2007 - 2011) และภายใต้พิกัดศุลกากร 030616 030617 030626 030627 160521 และ 160529 ในระดับ 11 หลัก (Digit) ตามรหัส HS. 2012 (ปี 2012 - 2016)

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรโดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 7 ต้นทุนและราคาซื้อขายรวมแนวโน้มเฉลี่ย ปี 2553 - 2557

ปี	ต้นทุน การ เพาะเลี้ยง กุ้งขาว (บาท/กก.)	ราคา เกษตรกร ขายได้ กุ้งขาว (ขนาด 70 ตัว/กก.)	ราคาตลาด กลาง กุ้งขาว (ขนาด 70 ตัว/กก.)	ราคาส่งออก (F.O.B.) กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง		ราคานำเข้า (C.I.F.) กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง		อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/เหรียญสหรัฐฯ)	
				(บาท/กก.)	(เหรียญ สหรัฐฯ/ตัน)	(บาท/กก.)	(เหรียญ สหรัฐฯ/ตัน)	ชื่อ	ขาย
2553	99.02	110	113	219.85	6,982.11	77.64	2,436.35	31.4876	31.8674
2554	99.01	129	135	259.19	8,567.33	63.43	2,070.74	30.2533	30.6316
2555	101.87	127	129	247.96	8,039.03	107.14	3,431.42	30.8445	31.2232
2556	104.78	197	205	302.52	9,922.23	147.39	4,775.39	30.4891	30.8645
2557 *	107.78	227	217	371.17	11,536.73	192.34	5,909.48	32.1729	32.5477
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.29	20.59	18.80	12.77	12.20	30.44	29.79	0.51	0.50

หมายเหตุ : * ตัวเลขประมาณการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

21. ปลาป่น

1. สถานการณ์ ปี 2557

1.1 ของโลก

1.1.1 การผลิต

ผลผลิตปลาป่นของโลกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2553 - 2557) มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 2.70 ต่อปี ซึ่งประเทศผู้ผลิตหลักของโลก มีการผลิตที่คำนึงถึงความยั่งยืนของอุตสาหกรรมปลาป่นและสิ่งแวดล้อม โดยการบริหารจัดการที่รักษาสมดุลระหว่างปริมาณการจับสัตว์น้ำและการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำไปด้วยพร้อมๆ กัน ตัวอย่างเช่น เปรู มีการกำหนดโควตาปริมาณการจับปลาแอนโชวี (Anchovy) ออกเป็นสองช่วงฤดูกาล กล่าวคือ ฤดูกาลแรก ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ของปีเดียวกันและฤดูกาลที่สอง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - มกราคม ของปีถัดไป เพื่อให้มีระยะเวลาการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำและมีทรัพยากรสัตว์น้ำที่เป็นวัตถุดิบได้อย่างยั่งยืน สำหรับ ปี 2557 ผลผลิตปลาป่นของโลกมีปริมาณเท่ากับปีที่ผ่านมา คือ 4.16 ล้านตัน ประเทศผู้ผลิตปลาป่นที่สำคัญของโลก 5 อันดับแรก ได้แก่ เปรู ชิลี ไทย สหรัฐอเมริกาและจีน โดยเปรูและจีนมีผลผลิตเท่ากับปีที่ผ่านมา ชิลีและสหรัฐอเมริกามีผลผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนไทยมีผลผลิตลดลงจากปีที่ผ่านมา

1.1.2 การตลาด

(1) การบริโภค

การใช้ปลาป่นของโลกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2553 - 2557) มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 1.22 ต่อปี แม้ว่าการขยายตัวด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของโลกเพิ่มขึ้น เพื่อทดแทนปริมาณการจับสัตว์น้ำจากธรรมชาติที่ลดลง แต่ผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำในบางประเทศได้ทำการปรับเปลี่ยนสูตรอาหารสำเร็จรูปสำหรับสัตว์น้ำ โดยเฉพาะสัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยงเพื่อการส่งออก เพื่อหลีกเลี่ยงการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี โดยอ้างที่มาของปลาที่ใช้เป็นวัตถุดิบผลิตปลาป่นมาจากการจับโดยเรือผิดกฎหมายหรือใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำผิดประเภท สำหรับ ปี 2557 คาดว่าจะมีการใช้ปลาป่นในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปปริมาณทั้งสิ้น 4.51 ล้านตัน

(2) การส่งออก

ปริมาณการส่งออกปลาป่นของโลกในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2553 - 2557) มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 2.29 ต่อปี ประเทศผู้ส่งออกสำคัญ คือ เปรู ชิลี และเดนมาร์ก ประเทศเหล่านี้สามารถผลิตปลาป่นคุณภาพดีซึ่งมีโปรตีนสูงมากกว่าร้อยละ 60 เนื่องจากใช้ปลาแอนโชวี (Anchovy) ที่สดและมีคุณภาพเป็นวัตถุดิบและมีผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมปลาป่น คือ น้ำมันปลา (Fish oil) ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 15 ของผลผลิตจากอุตสาหกรรมปลาป่น ซึ่งสามารถนำไปแปรรูปเป็นอาหาร เพื่อสุขภาพสำหรับมนุษย์และใช้ผสมในสูตรอาหารสัตว์สำเร็จรูป

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) การนำเข้า

ปัจจุบันปริมาณการนำเข้าปลาป่นของโลกมีแนวโน้มลดลง โดยการนำเข้าปลาป่นของโลกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ลดลงในอัตราร้อยละ 1.99 ต่อปี ประเทศที่มีการนำเข้าปลาป่นมากที่สุด คือ จีน แม้ว่าจีนจะเป็นประเทศผู้ผลิตปลาป่นอยู่ในอันดับต้นๆ ของโลก แต่จีนก็เป็นประเทศที่มีการนำเข้าปลาป่นมากกว่าร้อยละ 50 ของปริมาณปลาป่นที่ส่งออกทั้งหมดของโลก เพราะจีนมีความต้องการปลาป่นเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปสำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นจำนวนมากตามการขยายตัวของภาคปศุสัตว์และภาคประมงเพาะเลี้ยง

(4) ราคา

ราคาปลาป่นของโลกอ้างอิงราคาซื้อขายปลาป่นของเปรูซึ่งเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลก ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาราคาส่งออก (FOB) ปลาป่นคุณภาพโปรตีนร้อยละ 60 ขึ้นไปมีแนวโน้มสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 4.47 ต่อปี สำหรับปี 2557 ราคาเพิ่มจาก 43.52 บาทต่อกิโลกรัม ของปี 2556 เป็น 50.08 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 15.07 เนื่องจากปริมาณการผลิตที่ลดลงจากการขาดแคลนวัตถุดิบ ในขณะที่ความต้องการจากจีนและสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมประมงจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

1.2 ของไทย

1.2.1 การผลิต

อุตสาหกรรมปลาป่นของไทยในปัจจุบันมีการพัฒนามากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการผลิตที่ได้มาตรฐานสากล ทำให้คุณภาพปลาป่นเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในปี 2557 ประเทศไทยมีโรงงานผลิตปลาป่น 86 แห่ง กระจายอยู่ใน 18 จังหวัดในภาคใต้และภาคตะวันออก ขณะนี้ได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) แล้วจำนวน 61 โรงงาน โรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้ง GMP และ HACCP (Hazard Analysis Critical Point) จำนวน 42 โรงงาน โรงงานผลิตปลาป่นของไทยสามารถผลิตปลาป่นที่มีคุณภาพโปรตีนสูงกว่าร้อยละ 60 ได้ คิดเป็นร้อยละ 25 ของผลผลิตปลาป่นทั้งหมด และร้อยละ 75 เป็นผลผลิตปลาป่นคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 สำหรับปริมาณผลผลิตในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2553 - 2557) มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 0.92 ต่อปี เนื่องจากปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ผลิตน้อยลง ทั้งจากภาวะทางธรรมชาติและข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับการทำประมงทะเล โดยเฉพาะในเรื่องการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing : IUU fishing) ซึ่งเป็นที่มาของปลาเบ็ดที่ใช้เป็นวัตถุดิบ รวมถึงเรือและเครื่องมือการทำประมง ที่ผู้ซื้อปลาป่นหรืออุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ รวมถึงผู้นำเข้าสินค้าประมงในต่างประเทศต้องการเป็นข้อมูลประกอบการซื้อสินค้าปลาป่นรวมทั้งผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพาะเลี้ยงเพื่อการส่งออก เช่น กุ้งทะเล ปลาชนิดต่างๆ ซึ่งมีปลาป่นผสมใน สัตว์อาหาร ทำให้อุตสาหกรรมปลาป่นต้องเข้มงวดในการรับซื้อวัตถุดิบปลาเบ็ดและปรับสัดส่วนการใช้วัตถุดิบในกระบวนการผลิต โดยใช้เศษเหลือจากอุตสาหกรรมปลาทูน่ากระป๋องเพิ่มขึ้น การผลิตปลาป่นในปัจจุบัน ใช้เศษปลาที่ได้จากอุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ เช่น โรงงานซูริมิ โรงงานผลิตทูน่ากระป๋อง โรงงานผลิต

ลูกชิ้นปลา ฯลฯ มาใช้เป็นวัตถุดิบมากถึงร้อยละ 61 ใช้ปลาเป็ดร้อยละ 28 และปลาอื่นๆ ร้อยละ 11 สำหรับปี 2557 คาดว่าผลผลิตปลาป่นของไทยจะมีปริมาณ 0.47 ล้านตัน ลดลงจากปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 4.08

1.2.2 การตลาด

(1) การบริโภค

การใช้ปลาป่นเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์สำเร็จรูปในประเทศที่ผ่านมาส่วนใหญ่ใช้ปลาป่นเป็นวัตถุดิบในสูตรอาหารสำหรับสัตว์น้ำ แนวโน้มการใช้ปลาป่นสำหรับอาหารสัตว์ในประเทศ มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 8.10 ต่อปี จากการที่การเพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม่ประสบปัญหาโรคตายด่วน (Early Mortality Syndrome : EMS) ตั้งแต่ปลายปี 2555 ทำให้เกษตรกรลดปริมาณการเพาะเลี้ยงลงอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรบางส่วนหยุดการเลี้ยงชั่วคราว ทำให้ความต้องการใช้ปลาป่นในการผลิตอาหารสัตว์น้ำในปี 2557 มีปริมาณ 0.344 ล้านตัน ลดลงจาก 0.394 ล้านตันในปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 12.69 สำหรับสูตรอาหารสำหรับปลุสัตว์มีการใช้ปลาป่นบ้างแต่ไม่มากนัก

(2) การส่งออก

การส่งออก ปี 2557 ไทยส่งออกปลาป่นได้เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยส่งออกปลาป่นคุณภาพโปรตีนสูงกว่าร้อยละ 60 และคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 รวมกันปริมาณทั้งสิ้น 0.125 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 0.116 ล้านตัน ของปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 7.76 ตลาดส่งออกหลัก คือ จีน เวียดนาม และญี่ปุ่น เนื่องจากอุตสาหกรรมปลาป่นของไทยมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของตลาดต่างประเทศมากขึ้น ประกอบกับประเทศในแถบเอเชียมีนโยบายส่งเสริมและขยายการผลิตด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น เพื่อทดแทนสัตว์น้ำตามธรรมชาติที่มีแนวโน้มลดลงรวมถึงมีความต้องการใช้เป็นวัตถุดิบให้แก่อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเพื่อบริโภคในประเทศและเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้น ทำให้แนวโน้มการส่งออกปลาป่นของไทยเพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 37.49 ต่อปี

(3) การนำเข้า

ปลาป่นเป็นสินค้าควบคุมการนำเข้าตาม พ.ร.บ.การส่งออกป็นอกและการนำเข้ามา ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำเข้าสินค้าเข้ามา ในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 72) พ.ศ. 2533 ให้การนำเข้าปลาป่นเฉพาะชนิดคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการนำเข้าจากกรมการค้าต่างประเทศ สำหรับปลาป่นคุณภาพโปรตีนร้อยละ 60 ขึ้นไป ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำเข้าสินค้าเข้ามา ในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 74) พ.ศ. 2533 ปัจจุบันการกำหนดนโยบายและมาตรการนำเข้าปลาป่น อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายอาหาร ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะพิจารณากำหนดนโยบายการนำเข้าทุกๆ 3 ปี โดยมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2554 กำหนดให้การนำเข้าปลาป่นระหว่าง ปี 2555 - 2557 เห็นชอบให้นำเข้าปลาป่นได้ไม่จำกัดปริมาณและเวลานำเข้า ทั้งนี้ ผู้นำเข้าต้องเสียอากรขาเข้า เป็นไปตามความตกลงการค้าเสรีต่างๆ และการนำเข้าทั่วไป สำหรับปี 2557 ดังนี้

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- การนำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน อัตราอากรขาเข้าร้อยละ 0
- การนำเข้าตามความตกลงการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย อัตราอากรขาเข้าร้อยละ 0
- การนำเข้าตามความตกลงการค้าเสรี ไทย - นิวซีแลนด์ อัตราอากรขาเข้าร้อยละ 0
- การนำเข้าตามความตกลงการค้าเสรี อาเซียน - จีน อัตราอากรขาเข้าร้อยละ 0
- การนำเข้าตามความตกลงการค้าเสรี อาเซียน - เกาหลี อัตราอากรขาเข้าร้อยละ 10
ทุกระดับโปรตีน
- การนำเข้าตามความตกลงเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น อัตราอากรขาเข้าร้อยละ 0 ทุกระดับโปรตีน
- การนำเข้าทั่วไป ปลาปนคุณภาพโปรตีนสูงกว่าร้อยละ 60 กำหนดอัตราอากรขาเข้าร้อยละ 10 และค่าธรรมเนียมพิเศษอีกร้อยละ 50 ของอัตราอากรขาเข้า รวมเป็นอัตราอากรขาเข้าทั้งสิ้นร้อยละ 15 สำหรับปลาปนคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 กำหนดอัตราอากรขาเข้าร้อยละ 6 และต้องขออนุญาตนำเข้าจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ที่ผ่านมายังไม่อนุญาตให้ผู้ใดนำเข้า

ปัจจุบันการนำเข้าปลาปนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในช่วง 5 ปี (ปี 2553 - 2557) ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 133.33 ต่อปี เนื่องจากอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูปต้องการปลาปนคุณภาพสูง ในสูตรอาหารสัตว์น้ำเป็นการเฉพาะตามชนิดของอาหารสัตว์น้ำ เช่น กุ้งกุลาดำ ปลาบางชนิด ปัจจุบันแหล่งนำเข้าปลาปนหลักของไทย คือ สหภาพเมียนมาร์ และเวียดนาม

(4) ราคา

ราคาปลาปนในประเทศกำหนดโดยใช้ราคาอ้างอิงตลาดต่างประเทศ คือ ตลาดเปรู ตามชั้นคุณภาพ คือ ค่าร้อยละของคุณภาพโปรตีนในปลาปน โดยในช่วง 5 ปี ที่ผ่านมา (ปี 2553 - 2557) ราคาส่งออก (FOB) เปรู มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.47 ต่อปี จากการที่ปริมาณผลิตปลาปนมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้การค้าปลาปน ในประเทศ ยังแบ่งชั้นคุณภาพตามกลิ่นและความสดของปลาปนอีกด้วย โดยบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์รายใหญ่ของประเทศ จะประกาศราคารับซื้อปลาปนในแต่ละช่วงเวลาเป็นราคาซื้อขายปลาปนในตลาดในประเทศ ซึ่งผู้ผลิตปลาปนจะใช้ราคาตามประกาศนี้เป็นฐานในการกำหนดราคารับซื้อปลาเปิดจากชาวประมงอีกทอดหนึ่ง ในอัตราแปลง ปลาเปิด 4 ส่วน ผลิตเป็นปลาปน 1 ส่วน ซึ่งปัจจุบันผู้ผลิตปลาปนใช้ปลาเปิดเป็นวัตถุดิบน้อยลงอย่างมากแล้ว จากเงื่อนไขต่างๆ ที่ผู้ซื้อปลาปนกำหนดและการที่ปริมาณสัตว์น้ำลดลงในขณะที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น ทำให้ต้นทุนการจับสัตว์น้ำสูงขึ้น นอกจากนี้การเก็บรักษาปลาที่ไม่เหมาะสมทำให้ปลาเน่าเสีย ส่งผลให้ราคาปลาเปิดตกต่ำ จะเห็นว่าราคาปลาเปิดมีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 3.98 ต่อปี ในขณะที่ราคาขายส่งปลาปนคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 เบอร์ 2 ลดลงในอัตราร้อยละ 1.67 ต่อปี และราคาปลาปนคุณภาพโปรตีนสูงกว่าร้อยละ 60 เบอร์ 1 เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.14 ต่อปี

2. แนวโน้มปี 2557

2.1 ของโลก

ประมาณการผลิตปลาป่นของโลกในปี 2558 คาดว่าจะมีปริมาณลดลงเมื่อเทียบกับปี 2557 จากการที่ปริมาณปลาที่ใช้เป็นวัตถุดิบจับได้น้อยลง ประกอบกับเปรู มีนโยบายอนุรักษ์สัตว์น้ำเพื่อการประมงที่ยั่งยืน จึงมีการกำหนดช่วงเวลาและโควตาปริมาณการจับสัตว์น้ำในแต่ละปี เพื่อให้ห่วงโซ่ชีวิตของสัตว์น้ำได้มีโอกาสฟื้นตัวเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาที่ผ่านมาปริมาณปลาที่จับได้มีปริมาณน้อยกว่าโควตาที่ได้รับอนุญาตให้จับได้แต่ละช่วงฤดู ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าปริมาณสัตว์น้ำตามธรรมชาตินั้นมีแนวโน้มลดลง

สำหรับราคาปลาป่นในตลาดโลก คาดว่ายังอยู่ในเกณฑ์สูงอย่างต่อเนื่องถึงปี 2558 เนื่องจากปริมาณการผลิตปลาป่นโลกลดลง ในขณะที่จีนยังคงมีความต้องการปลาป่นในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อทดแทนปริมาณสัตว์น้ำที่จับจากแหล่งน้ำธรรมชาติ มีแนวโน้มลดลง และเป็นการตอบสนองความต้องการด้านอาหารของประชากรที่มีรายได้สูงขึ้นและเพื่อการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ

2.2 ของไทย

(1) การผลิต สมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทยประมาณการว่าผลผลิตปลาป่นของไทยจะมีปริมาณลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากข้อจำกัดด้านวัตถุดิบและการยุบเลิกกิจการของโรงงานเก่าที่ไม่สามารถปรับเข้าสู่มาตรฐานสากลได้

(2) การตลาด ปี 2558 คาดว่าราคาปลาป่นในประเทศจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณการผลิตลดลงและมีความต้องการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เมื่อการแก้ไขปัญหาโรค EMS ในกุ้งคลี่คลายสู่ภาวะปกติและเกษตรกรที่พักการเลี้ยงกลับมาลงกุ้งเลี้ยงตามปกติ ประกอบกับมีความต้องการปลาป่นเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและราคาปลาป่นในตลาดโลกก็มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน

สำหรับนโยบายการนำเข้าปลาป่น ปัจจุบันคณะกรรมการนโยบายอาหารได้กำหนดนโยบายคร่าวๆ 3 ปี โดยระหว่างปี 2558 - 2560 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายอาหาร กำหนดให้นำเข้าปลาป่นได้ในปริมาณไม่จำกัด แต่การนำเข้าปลาป่นคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 ต้องขออนุญาตนำเข้าจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำหรับอาหารเข้าปลาป่นตามความตกลงการค้าเสรีกรอบต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้แล้ว ได้รับการยกเว้นการเก็บอากรทุกระดับโปรตีนของทุกรอบความตกลง ยกเว้นการนำเข้าทั่วไป (MFN Applied Rate) ปลาป่นคุณภาพโปรตีนสูงกว่าร้อยละ 60 เก็บอากรขาเข้าร้อยละ 15 ปลาป่นคุณภาพโปรตีนต่ำกว่าร้อยละ 60 เก็บอากรขาเข้าร้อยละ 6

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 1 ผลผลิต การค้าและการใช้ปลาป่นของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง 2557/2556 (ร้อยละ)
สต็อกต้นปี	0.19	0.61	0.17	0.30	0.30	2.06	-
ผลผลิต	4.89	3.96	4.18	4.16	4.16	-2.70	-
นำเข้า	2.66	2.91	2.35	2.51	2.59	-1.99	3.19
ใช้ในประเทศ	4.63	4.75	4.27	4.43	4.51	-1.22	1.81
ส่งออก	2.49	2.57	2.13	2.25	2.37	-2.29	5.33
สต็อกปลายปี	0.61	0.17	0.30	0.30	0.17	-18.02	-43.33

ที่มา : USDA Foreign Agricultural Service (Oct. 2014)

ตารางที่ 2 ประเทศผู้ผลิตปลาป่นที่สำคัญ 5 อันดับแรกของโลก ปี 2553 - 2557

หน่วย : ล้านตัน

ประเทศ	2553	2553	2554	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง 2557/2556 (ร้อยละ)
เปรู	1.77	0.89	1.03	0.95	0.95	-11.12	-
ชิลี	0.50	0.46	0.43	0.47	0.48	-0.60	2.13
ไทย	0.50	0.50	0.49	0.49	0.47	-1.43	- 4.08
สหรัฐอเมริกา	0.31	0.33	0.34	0.34	0.35	2.76	2.94
จีน	0.22	0.22	0.22	0.22	0.22	-	-
อื่นๆ	1.59	1.56	1.67	1.69	1.69	2.04	-
รวม	4.89	3.96	4.18	4.16	4.16	-2.70	-

ที่มา : United States Department of Agriculture

ตารางที่ 3 ปริมาณการผลิต การใช้ การนำเข้าและส่งออกปลาป่นของไทย ปี 2553 – 2557

หน่วย : ล้านตัน

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	การเปลี่ยนแปลง 2557/2556 (ร้อยละ)
ผลผลิต	0.520	0.503	0.492	0.496	0.500	-0.92	0.81
ความต้องการใช้	0.475	0.481	0.470	0.394	0.344	-8.10	-12.69
นำเข้า ^{1/}	0.001	0.001	0.015	0.006	0.014	102.79	133.33
ส่งออก ^{1/}	0.047	0.034	0.035	0.116	0.125	37.49	7.76

หมายเหตุ : * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{1/} ไม่รวมสัตว์น้ำอื่นๆ ป่น เช่น เปลือกกุ้งป่น ตับหมึกป่น ฯลฯ

ที่มา : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของสมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทยและกรมศุลกากร

ตารางที่ 4 ราคาเฉลี่ย ปลาเบ็ดและปลาป่นในประเทศ ณ ระดับตลาดต่างๆ และราคาปลาป่นตลาดต่างประเทศ ปี 2553 – 2557

หน่วย : บาท/กก.

รายการ	2553	2554	2555	2556	2557*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาปลาเบ็ด ^{1/}	8.69	8.60	7.40	7.55	7.57	-3.98
ขายส่งโปรตีนต่ำกว่า 60% เบอร์ 2 ^{2/}	29.69	29.73	30.64	26.93	28.67	-1.67
ขายส่งโปรตีนสูงกว่า 60% เบอร์ 1 ^{2/}	30.69	30.73	33.13	32.93	32.96	2.14
FOB เปรู ^{2/}	43.87	36.64	40.53	43.52	50.08	4.47

หมายเหตุ : * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/} กรมการค้าภายใน

บทความพิเศษ

22. ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ :

ผลกระทบต่อภาคเกษตรและการเตรียมความพร้อมในการรับมือ

ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ : ผลกระทบต่อภาคเกษตรและ การเตรียมความพร้อมในการรับมือ

ภาวะโลกร้อน (Global Warming) เป็นภาวะที่อุณหภูมิโดยเฉลี่ยของโลกสูงขึ้น มีสาเหตุมาจากก๊าซเรือนกระจกที่มีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อนถูกทำลายจากกิจกรรมของมนุษย์ โดยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) ก๊าซมีเทน (CH₄) ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFC_s) ก๊าซเปอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFC_s) และ ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆) ซึ่งกิจกรรมที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกเหล่านี้ ได้แก่ การเผาไหม้ เชื้อเพลิง การเลี้ยงสัตว์และการจัดการมูลสัตว์ การเพาะปลูกข้าวที่มีน้ำขัง และการจัดการของเสีย เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ตามคำอธิบายของ United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงใดๆ ของอากาศ ซึ่งเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทำให้ส่วนประกอบของบรรยากาศโลกเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศครอบคลุมทั้งการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิ การเปลี่ยนแปลง ปริมาณน้ำฝน การขยับเลื่อนของฤดูกาล และการเปลี่ยนแปลงความถี่และความรุนแรงของภาวะอากาศรุนแรง

สถานการณ์การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนานาชาติ

ปัจจุบันโลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มากจากการดำเนินกิจกรรมของมนุษย์ขึ้นสู่บรรยากาศโลก ในช่วงทศวรรษที่ 1980 โลกต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงมากขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณก๊าซเรือนกระจก จึงเป็นแรงผลักดันให้นานาชาติหันมาสนใจและตระหนักถึงผลกระทบและความเสียหายในด้านต่างๆ จึงได้มีการเตรียมความพร้อมในการรับมือ โดยการจัดตั้งองค์กรต่างๆ เช่น คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (The Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) ทำหน้าที่รวบรวม ประเมิน สังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่งจะเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการทางด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันและอนาคต จากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้น ส่งผลให้นานาชาติตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการจัดทำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) เป้าหมายหลักของอนุสัญญานี้ คือทำให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศคงที่ เพื่อให้ระบบนิเวศสามารถปรับตัว และสามารถผลิตอาหารอย่างมั่นคง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และเนื่องจากอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นเพียงกรอบการดำเนินการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเท่านั้น โดยยังไม่มีแนวทางการดำเนินการในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ดังนั้นจึงได้จัดทำพิธีสารเกียวโต (Kyoto protocol) เพื่อหามาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ทั้งนี้ตามพิธีสารเกียวโต ภายในปี 2555 ทั่วโลก

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งอยู่ในกลุ่มประเทศภาคผนวกที่ 1 (Annex I) ในภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีเป้าหมายในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงอย่างน้อยร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี 2533 (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก, 2557)

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกเนื่องจากภาวะโลกร้อนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอาจผิดแผกแตกต่างไปจากการเปลี่ยนแปลงที่เคยเกิดขึ้นและพบเห็นในปัจจุบัน ซึ่งประเทศต่างๆ จะต้องพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการกับความเสี่ยงให้มากขึ้น พร้อมทั้งปรับทัศนคติทางสังคมโดยต้องสร้างความเข้าใจร่วมกัน ปรับวิถีชีวิต ปรับยุทธศาสตร์ประเทศ ชุมชน และธุรกิจให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้เกิดการตั้งรับปรับตัวสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สถานการณ์การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย

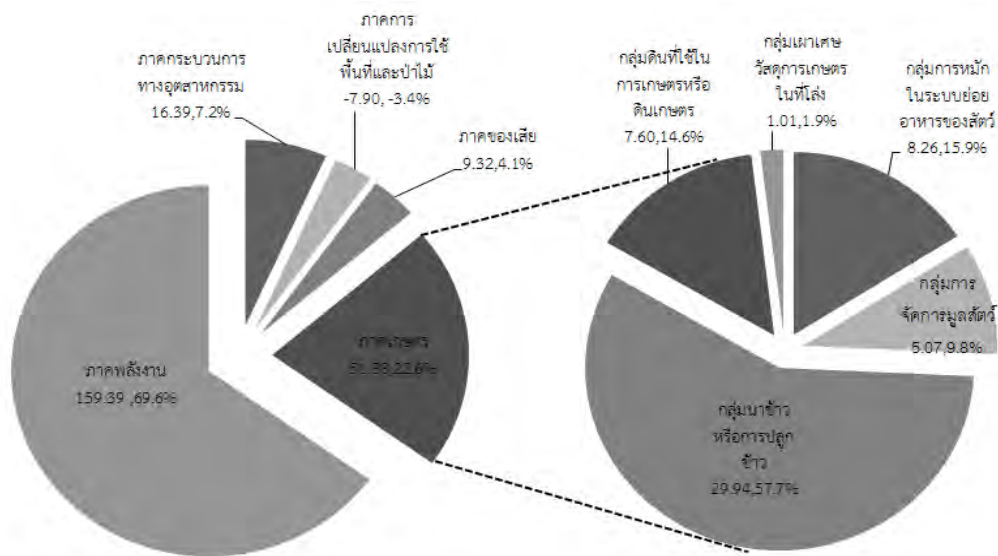
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในปี 2554 ประเทศไทยได้เผชิญภัยพิบัติทางธรรมชาติ ทั้งอุทกภัย วาตภัย และภัยแล้ง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับสภาพภูมิอากาศที่มีความเปลี่ยนแปลง ตัวอย่างของภัยพิบัติที่เกิดกับประเทศไทย ช่วงเดือน สิงหาคม ถึง พฤศจิกายน 2554 เกิดมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ มีพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย 65 จังหวัด ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพมากถึง 1.43 ล้านล้านบาท (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก, 2557)

สำหรับการคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยในอนาคต นักวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ได้ใช้การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศในอดีต ได้แก่ อุณหภูมิ ฝน พายุ หรือระดับน้ำทะเล เพื่อนำมาคำนวณและพยากรณ์สถานการณ์ในอนาคต ผลลัพธ์ที่ได้สำหรับประเทศไทย มีดังนี้ 1) อุณหภูมิร้อนขึ้นและร้อนยาวนานขึ้นแทบทุกภาคของประเทศ บริเวณที่คาดว่าจะมีอุณหภูมิเพิ่มขึ้น 1 - 2 องศา อยู่ในเขตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและภาคอีสานตอนล่าง 2) สภาพอากาศหนาวสั้นลงหรือหายไปเลยเหลือเพียงแค่ทางตอนเหนือของประเทศที่ยังมีอากาศหนาวเท่านั้น 3) การเปลี่ยนแปลงของฝน มีกระบวนการระเหยและการกลั่นตัวเร็วขึ้น ความถี่ของฝนเพิ่มขึ้น ในขณะที่น้ำก็จะมีอัตราการระเหยเร็วขึ้น ทำให้ดินแห้งเร็วกว่าปกติ ส่งผลให้พืชขาดน้ำในฤดูกลางเพาะปลูก และ 4) เมื่อมีความร้อนสะสมมากขึ้น แนวโน้มการมีพายุเพิ่มขึ้น ความรุนแรงของพายุเพิ่มขึ้น โดยสถิติเดิมประมาณ 8 ปี จะเกิดพายุ 1 ครั้ง แต่ปัจจุบันมีพายุเกิดขึ้น 3 ปีต่อครั้ง และเป็นพายุขนาดใหญ่ที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ในขณะที่พายุขนาดเล็ก ระดับดีเปรสชันมีจำนวนเกิดขึ้นลดลงมาก

การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร เนื่องจากภาคเกษตรต้องพึ่งพาอาศัยดินฟ้าอากาศเป็นหลัก เมื่อภูมิอากาศมีความแปรปรวนย่อมส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร เช่น ฤดูฝนมีการขยับเลื่อน ซึ่งทำให้เกษตรกรไม่สามารถกำหนดวันเพาะปลูกได้เหมือนในอดีต และยังคงกระทบกับพืชที่ต้องการน้ำฝนในการเพาะปลูกเป็นหลัก นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิที่สูงขึ้น หรือลดลง มีผลต่อการอยู่รอดและการขยายพันธุ์ของแมลงศัตรูพืช ส่งผลให้มีการระบาดของโรคและแมลงตลอดปี ซึ่งทำให้

เกิดความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก ดังนั้นความแปรปรวนของสภาพอากาศในอนาคตย่อมส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาชีพ สุขภาพ วิถีชีวิตของเกษตรกร และการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมรอบตัว ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายความสามารถในการพัฒนาการเกษตรของไทยให้มีความยั่งยืนในอนาคตภายใต้ ภัยคุกคามของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

สำหรับสถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยนั้น ในปี 2543 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมดของประเทศไทยรวมทั้งส่วนที่เกิดจากแหล่งปล่อย (Emission from Source) และส่วนที่ดูดกลับ (Removal by Sink) เท่ากับ 229.08 TgCO₂e หรือล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยเป็นการปล่อยจากภาคพลังงานมากที่สุดประมาณ 159.39 TgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 69.6 ของปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย รองลงมาเป็นการปล่อยจากภาคเกษตร 51.88 TgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 22.6 การปล่อยจากกระบวนการอุตสาหกรรม 16.39 TgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 7.2 การปล่อยจากภาคของเสีย 9.32 TgCO₂e คิดเป็นร้อยละ 4.1 และจากการใช้ที่ดินและการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน -7.90 TgCO₂e คิดเป็นร้อยละ -3.4 (ภาพที่ 1) (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2553)

ภาพที่ 1 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตร ในปี 2543 (ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า)

ที่มา : สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2553)

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำหรับในภาคเกษตรของประเทศไทย ก๊าซมีเทน (CH_4) เป็นก๊าซเรือนกระจกหลักที่ถูกปล่อยออกมามากที่สุด โดยแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากที่สุด คือ กลุ่มนาข้าว (ในรูปก๊าซ CH_4) คิดเป็น 29.94 TgCO₂eq หรือล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยคิดเป็นร้อยละ 57.7 ของปริมาณการปล่อยในภาคการเกษตร รองลงมา คือการปล่อยจากกลุ่มการหมักในระบบย่อยอาหารของสัตว์คิดเป็น 8.26 TgCO₂eq หรือล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยคิดเป็นร้อยละ 15.85 ของปริมาณการปล่อยในภาคการเกษตร ขณะที่ปริมาณการปล่อยไนตรัสออกไซด์ (N_2O) จากกลุ่มดินที่ใช้ในการเกษตรซึ่งเกิดจากการใส่ปุ๋ยเคมีเป็นหลัก คิดเป็น 7.6 TgCO₂eq หรือล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยคิดเป็นร้อยละ 14.6 ของปริมาณการปล่อยจากภาคการเกษตร ส่วนสาขาการจัดการมูลสัตว์มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ปล่อยในรูปก๊าซ CH_4 และ N_2O) ประมาณ 5.07 TgCO₂eq หรือล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยคิดเป็นร้อยละ 9.8 ของปริมาณการปล่อยจากภาคการเกษตร กลุ่มที่ปล่อยน้อยที่สุด ได้แก่ กลุ่มการเผาเศษวัสดุการเกษตร ในที่โล่งมีปริมาณ 1.01 TgCO₂eq หรือล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยคิดเป็นร้อยละ 1.9 ของปริมาณการปล่อยในภาคการเกษตร

ประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศในภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยอยู่ในกลุ่มนอกภาคผนวกที่ 1 (Non Annex I) ซึ่งไม่มีพันธกรณีในการลดก๊าซเรือนกระจก แต่ยังคงจำเป็นต้องจัดทำรายงานแห่งชาติโดยจะต้องมีเนื้อหาในส่วนบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ทั้งนี้รายงานแห่งชาติจะต้องนำเสนอต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ซึ่งประเทศไทยได้จัดทำรายงานแห่งชาติไปแล้วทั้งหมดสองฉบับ โดยรายงานแห่งชาติฉบับแรกได้จัดส่งไปแล้วเมื่อปี 2543 และรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 ส่งไปแล้วเช่นกันเมื่อปี 2553 โดยรายงานฉบับที่ 2 นั้น ได้ใช้ข้อมูลจากรายงานบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยซึ่งเป็นการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี 2543 ปัจจุบันประเทศไทยกำลังจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ 3 ซึ่งจะคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี 2554

การจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ 3

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินโครงการจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ 3 (Third National Communication : TNC) โดยโครงการนี้ยังได้กำหนดให้จัดทำรายงานความก้าวหน้ารายสองปี (Biennial Update Report) โดยสาระสำคัญคือ ความก้าวหน้าของการจัดทำรายงานแห่งชาติและการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดความต้องการและการได้รับการสนับสนุนระหว่างประเทศในการดำเนินงานที่ผ่านมาในด้านการลดก๊าซเรือนกระจกด้วย

เนื้อหาที่สำคัญใน TNC นั้นจะประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1) บัญชีก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas inventory) ซึ่งอยู่ขั้นตอนการจัดทำ ทั้งนี้คณะทำงานได้เลือกใช้ปี 2554 เป็นปีฐานในการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกที่จะถูกรายงานไว้ใน TNC ส่วนที่ 2) การดำเนินงานด้านความเปราะบาง

และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Vulnerability and Adaptation) ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการศึกษาโดยคาดว่าจะรายงานผลการศึกษาประมาณปลายปี 2558 และส่วนที่ 3) การดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) ซึ่งเนื้อหาบางส่วนได้จากการดำเนินโครงการ Low Emission Capacity Building (LECB) ซึ่งเป็นโครงการที่ศึกษาถึงศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และศึกษาถึงความพร้อมในการพัฒนามาตรการการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

ถึงแม้ประเทศไทยจะอยู่ในกลุ่มนอกภาคผนวกที่ 1 ในภาคอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ไม่มีพันธกรณีในการลดก๊าซเรือนกระจก แต่ได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการรับมือการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อนโดยมียุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เพื่อให้ประเทศไทยมีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและมีส่วนร่วมกับนานาชาติในการลดหรือบรรเทาผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ สำหรับภาคเกษตรนั้น เกษตรกรควรที่จะเตรียมพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสามารถปรับตัวต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาภาวะการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและวัดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกปาล์มน้ำมันในทุภูมิภาคของประเทศ เพื่อหาสายพันธุ์ปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเลือกใช้ปุ๋ยและสารเคมีที่ถูกต้อง ตามความต้องการของพืชแต่ละช่วงอายุ รวมทั้งการจัดการสวนปาล์มให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อเป็นการลดผลกระทบจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดจ้างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ทำการศึกษาต้นทุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตข้าว เพื่อหาผลกระทบและความยินดีในการปรับเปลี่ยนเทคนิคการปลูกข้าวเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของเกษตรกร เป็นต้น นอกจากนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ยังได้ทำการศึกษาร่วมทั้งการจัดทำฉลากคาร์บอนในผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร ได้แก่ ข้าว มะพร้าว น้ำหอมเพื่อการส่งออก และมังคุดสดบรรจุกล่อง ภายใต้โครงการเมืองเกษตรสีเขียว นำร่องในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ศรีสะเกษ หนองคาย จันทบุรี ราชบุรี และพัทลุง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเพิ่มศักยภาพในการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้า ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรมีความตระหนักรู้ถึงผลกระทบของการผลิตสินค้าที่มีต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการเปลี่ยนแปลงภูมิสภาพภูมิอากาศ

สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม ปี 2558

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บรรณานุกรม

- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2553. รายงานแห่งชาติฉบับที่ 2
การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). 2557. คู่มือผู้เรียนความรู้เบื้องต้น
การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกรายสาขา. กรุงเทพมหานคร
- องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน). 2557. คู่มือผู้เรียนความรู้เบื้องต้น
การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกสาขาการเกษตร. กรุงเทพมหานคร

บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

นางสาวราตรี เม่นประเสริฐ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
นางสาวศิริพร วงศ์เลิศประยูร	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยเศรษฐกิจปศุสัตว์และประมง
นางผกาพรรณ ศรีลัมพ์	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชและพืชไร่
นางประนาถ พิพิธกุล	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชสวน
นางสาวกัญญารัตน์ ว่องวิทย์เดชา	ผู้อำนวยการส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชอาหารและพลังงานทดแทน

คณะผู้จัดทำ

ข่าว

นางสาวปองวดี จรรย์รัตน์

ข่าวโศกเลี้ยวสัตว์

นางจิตรา เดชโคบุตร

ถั่วเหลือง

นางสายรัก ไชยลังกา

มันสำปะหลัง

นางสาวมณฑิรา พรหมพิทยายุทธ

อ้อยโรงงาน

นายพงษ์ไท ไทโยธิน

ปาล์มน้ำมัน

นายภฤช เอี่ยมฐานานนท์

นางสาวอภิญา วงษ์สมัย

นางสาวศิริวรรณ ประเสริฐฐานนท์

ยางพารา

นางสาวเพ็ญศรี สาวัดดี

กาแฟ

นางสาวณัฐวดี ยมโชติ

สับปะรด

นายประเสริฐศักดิ์ แสงสัทธา

ลำไย

นายณภัทร อรุณรัตน์

ทุเรียน/มังคุด

นางสาวสิริกร คุณขุนทด

มันฝรั่ง/กล้วยไม้

นายสมบัติ ห เพียรเจริญ

ไก่เนื้อ

นางมุกทิศา รุจิรโก

ไข่ไก่

นางสาวจรินทร์ทิพย์ จงใจรักษ์

สุกร

นางสาวพุลศรี ทัดจำนงค์

โคนเนื้อ

นางสาวอัจฉรา ไอยรากาญจนกุล

โคนนม

นางสาวศุภลักษณ์ ถาวรระ

กุ้ง/ปลาป่น

นางโสภาพรรณ นิลรักษ์

ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ : ผลกระทบต่อ

ภาคเกษตรและการเตรียมความพร้อม

ในการรับมือ

นางสาวจุฑารัตน์ พรหมทัต

นายอัครพล ฮวบเจริญ

จัดทำโดย

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์ 0-2579-0611, 0-2579-7554

โทรสาร 0-2940-7341

0-2579-0612, 0-2579-3536

E-mail : baer@oae.go.th

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภายในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

www.oae.go.th